

Kultur, medier, trossamfund och fritid

17

Förslag till statsbudget för 2006

Kultur, medier, trossamfund och fritid

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	11
2	Lagförslag.....	15
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessions avgift på televisionens och radions område.....	15
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.....	16
3	Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	17
3.1	Omfattning.....	17
3.2	Skatteutgifter.....	18
4	Politikområde 28 Kulturpolitik	19
4.1	Omfattning.....	19
4.2	Utgiftsutveckling	20
4.3	Skatteutgifter.....	21
4.4	Mål	21
4.5	Insatser	22
4.5.1	Insatser inom politikområdet.....	22
4.5.2	Insatser utanför politikområdet	30
4.6	Resultatredovisning	35
4.7	Revisionens iakttagelser.....	54
4.8	Politikens inriktning	54
4.9	Budgetförslag	61
4.9.1	28:1 Statens kulturråd	61
4.9.2	28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	62
4.9.3	28:3 Nationella uppdrag	63
4.9.4	28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel.....	64
4.9.5	28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus.....	64
4.9.6	28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner.....	66
4.9.7	28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	67
4.9.8	28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet	68
4.9.9	28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter.....	69

4.9.10	28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet	70
4.9.11	28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket	70
4.9.12	28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	71
4.9.13	28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden.....	72
4.9.14	28:14 Statens konstråd	73
4.9.15	28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	73
4.9.16	28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor	74
4.9.17	28:17 Främjande av hemslöjden.....	75
4.9.18	28:18 Bidrag till bild- och formområdet	76
4.9.19	28:19 Konstnärsnämnden.....	76
4.9.20	28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer	77
4.9.21	28:21 Riksarkivet och landsarkiven	78
4.9.22	28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet.....	79
4.9.23	28:23 Språk- och folkminnesinstitutet	79
4.9.24	28:24 Svenskt biografiskt lexikon.....	80
4.9.25	28:25 Riksantikvarieämbetet.....	80
4.9.26	28:26 Bidrag till kulturmiljövård.....	81
4.9.27	28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning	82
4.9.28	28:28 Centrala museer: Myndigheter	83
4.9.29	28:29 Centrala museer: Stiftelser.....	85
4.9.30	28:30 Bidrag till regionala museer.....	86
4.9.31	28:31 Bidrag till vissa museer.....	87
4.9.32	28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	87
4.9.33	28:33 Riksutställningar.....	88
4.9.34	28:34 Forum för levande historia	89
4.9.35	28:35 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kultur- föremål	89
4.9.36	28:36 Filmstöd	90
4.9.37	28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	90
4.9.38	28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund.....	91
4.9.39	28:39 Stöd till trossamfund.....	91
5	Politikområde 27 Mediepolitik.....	93
5.1	Omfattning	93
5.2	Utgiftsutveckling.....	93
5.3	Mål	94
5.4	Insatser	94
5.4.1	Insatser inom politikområdet	94
5.4.2	Insatser utanför politikområdet.....	96
5.5	Resultatredovisning	97
5.6	Revisionens iakttagelser	100
5.7	Politikens inriktning.....	100
5.8	Ändringar i koncessionsavgiftslagen	104
5.9	Budgetförslag.....	106
5.9.1	27:1 Statens biografbyrå.....	106
5.9.2	27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	107
5.9.3	27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete.....	108
5.9.4	27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	109

5.9.5	Radio och TV i allmänhetens tjänst	109
6	Politikområde 29 Ungdomspolitik.....	113
6.1	Omfattning.....	113
6.2	Utgiftsutveckling	113
6.3	Mål	114
6.4	Insatser	114
6.4.1	Insatser inom politikområdet.....	114
6.4.2	Insatser utanför politikområdet	116
6.4.3	117	
	Resultatredovisning.....	117
6.5.1	Mål	117
6.5.2	Resultat	118
6.5.3	Analys och slutsatser	121
6.6	Revisionens iakttagelser.....	123
6.7	Politikens inriktning	123
6.8	Budgetförslag	125
6.8.1	29:1 Ungdomsstyrelsen	125
6.8.2	29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdoms- verksamhet.....	126
7	Politikområde 30 Folkrörelsepolitik	127
7.1	Omfattning.....	127
7.2	Utgiftsutveckling	127
7.3	Skatteutgifter.....	128
7.4	Mål	128
7.5	Insatser	128
7.5.1	Insatser inom politikområdet.....	128
7.5.2	Insatser utanför politikområdet	131
7.6	Resultatredovisning	132
7.6.1	Resultat.....	132
7.6.2	Analys och slutsatser	136
7.7	Bidrag till idrottsrörelsen från AB Svenska Spel.....	137
7.8	Revisionens iakttagelser.....	137
7.9	Politikens inriktning	137
7.10	Budgetförslag	140
7.10.1	30:1 Stöd till idrotten.....	140
7.10.2	30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	141
7.10.3	30:3 Bidrag för kvinnors organisering	141
7.10.4	30:4 Stöd till friluftorganisationer	142
8	Politikområde 25 Utbildningspolitik under utgiftsområde 17	145
8.1	Budgetförslag	145
8.1.1	25:1 Bidrag till folkbildningen.....	145
8.1.2	25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	146
8.1.3	25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning.....	147
9	Politikområde 26 Forskningspolitik under utgiftsområde 17	149
9.1	Budgetförslag	149
9.1.1	26:1 Statens ljud- och bildarkiv	149
10	Politikområde 2 Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17	151

10.1	Budgetförslag.....	151
10.1.1	2:1 Lotteriinspektionen.....	151

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	12
3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet	17
3.2 Härledning av ramnivån 2006–2008. Utgiftsområde '17 Kultur, medier, trossamfund och medier'	18
3.3 Ramnivå 2006 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	18
3.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 17, netto	18
4.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet	20
4.2 Skatteutgifter inom politikområdet Kulturpolitik, netto ¹	21
4.3 Antal besökare vid de centrala museerna 2002–2004	45
4.4 Procentuell fördelning av vissa bidrag 2004	50
4.5 Regionalt utfall för Riksteatern, Riksutställningar och Svenska rikskonserter 2004 (procentuell fördelning)	51
4.6 Regionalt utfall för Stiftelsen framtidens kultur, Allmänna arvsfonden och Boverket (procentuell fördelning)	52
4.7 Hyreskostnader m.m. för vissa kulturinstitutioner under 2002–2004	54
4.8 Anslagsutveckling	61
4.9 Statliga utställningsgarantier	62
4.10 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:1 Statens kulturråd	62
4.11 Anslagsutveckling	62
4.12 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	63
4.13 Anslagsutveckling	63
4.14 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:3 Nationella uppdrag	63
4.15 Anslagsutveckling	64
4.16 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	64
4.17 Anslagsutveckling	64
4.18 Ekonomisk redovisning för 2004	65
4.19 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus	66
4.20 Anslagsutveckling	66
4.21 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	67
4.22 Anslagsutveckling	67
4.23 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	68
4.24 Anslagsutveckling	68
4.25 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet	68

4.26	Anslagsutveckling.....	69
4.27	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	69
4.28	Anslagsutveckling.....	70
4.29	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:10 Sysselsättningsåtgärder.....	70
4.30	Anslagsutveckling.....	70
4.31	Bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	71
4.32	Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket	71
4.33	Anslagsutveckling.....	71
4.34	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	72
4.35	Anslagsutveckling.....	72
4.36	Härledning av anslagsnivå 2006–2007, för 28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden.....	72
4.37	Anslagsutveckling.....	73
4.38	Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:14 Statens konstråd	73
4.39	Anslagsutveckling.....	73
4.40	Bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	74
4.41	Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön.....	74
4.42	Anslagsutveckling.....	74
4.43	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor.....	75
4.44	Anslagsutveckling.....	75
4.45	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:17 Främjande av hemslöjden	75
4.46	Anslagsutveckling.....	76
4.47	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:18 Bidrag till bild- och formområdet	76
4.48	Anslagsutveckling.....	76
4.49	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:19 Konstnärsnämnden	76
4.50	Anslagsutveckling.....	77
4.51	Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer.....	77
4.52	Anslagsutveckling.....	78
4.53	Härledning av anslagsnivån 2006–2008 för 28:21 Riksarkivet och landsarkiven	78
4.54	Anslagsutveckling.....	79
4.55	Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet	79
4.56	Anslagsutveckling.....	79
4.57	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:23 Språk- och folkminnesinstitutet	79
4.58	Anslagsutveckling.....	80
4.59	Härledning av anslagsnivån 2007–2008, för 28:24 Svenskt biografiskt lexikon	80
4.60	Anslagsutveckling.....	80
4.61	Uppdragsverksamhet	81
4.62	Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:25 Riksantikvarieämbetet	81
4.63	Anslagsutveckling.....	81
4.64	Bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	82

4.65 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:26 Bidrag till kulturmiljövård	82
4.66 Anslagsutveckling	82
4.67 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning	83
4.68 Anslagsutveckling	83
4.69 Sammanställning över medelsfördelningen till Centrala museer: Myndigheter	84
4.70 Sammanställning över avgiftsinkomsterna ¹ till Centrala museer: Myndigheter	84
4.71 Budget för avgiftsbelagd verksamhet	84
4.72 Budget för avgiftsbelagd verksamhet	84
4.73 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:28 Centrala museer: Myndigheter	84
4.74 Anslagsutveckling	85
4.75 Sammanställning över medelsfördelningen till Centrala museer: Stiftelser.....	85
4.76 Sammanställning över avgiftsinkomsterna ¹ till Centrala museer: Stiftelser.....	85
4.77 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:29 Centrala museer: Stiftelser.....	85
4.78 Anslagsutveckling	86
4.79 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:30 Bidrag till regionala museer	86
4.80 Anslagsutveckling	87
4.81 Sammanställning över medelstillelningen	87
4.82 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:31 Bidrag till vissa museer.....	87
4.83 Anslagsutveckling	87
4.84 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	88
4.85 Anslagsutveckling	88
4.86 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:33 Riksutställningar	89
4.87 Anslagsutveckling	89
4.88 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:34 Forum för levande historia.....	89
4.89 Anslagsutveckling	89
4.90 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:35 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	90
4.91 Anslagsutveckling	90
4.92 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:36 Filmstöd.....	90
4.93 Anslagsutveckling	90
4.94 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	91
4.95 Anslagsutveckling	91
4.96 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	91
4.97 Anslagsutveckling	91
4.98 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:39 Stöd till trossamfund.....	92
5.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet	93
5.2 Tidpunkter för digital-TV-övergången	95
5.3 Digital-TV-övergången	105
5.4 Anslagsutveckling	106
5.5 Offentligrättslig verksamhet	107

5.6 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:1 Statens biografbyrå	107
5.7 Anslagsutveckling.....	107
5.8 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland.....	108
5.9 Anslagsutveckling.....	108
5.10 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete	109
5.11 Anslagsutveckling.....	109
5.12 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	109
5.13 Medelstilleddning	110
5.14 Distributionskontots utveckling 2002–2004 samt prognos för år 2005-2006...	111
6.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet.....	113
6.2 Anslagsutveckling.....	125
6.3 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 29:1 Ungdomsstyrelsen.....	126
6.4 Anslagsutveckling.....	126
6.5 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	126
7.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet.....	127
7.2 Skatteutgifter inom politikområdet Folkrorelsepolitik, netto ¹	128
7.3 Anslagsutveckling.....	140
7.4 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:1 Stöd till idrotten.....	141
7.5 Anslagsutveckling.....	141
7.6 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	141
7.7 Anslagsutveckling.....	141
7.8 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:3 Bidrag för kvinnors organisering	142
7.9 Anslagsutveckling för 30:4 Stöd till friluftorganisationer.....	142
7.10 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:4 Stöd till friluftorganisationer	143
8.1 Anslagsutveckling för Bidrag till folkbildningen	145
8.2 Härledning av anslagsnivån 2006–2008.....	146
8.3 Anslagsutveckling för Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	146
8.4 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	146
8.5 Härledning av anslagsnivån 2006–2008.....	147
8.6 Anslagsutveckling för Bidrag till kontakttolkutbildning.....	147
8.7 Härledning av anslagsnivån 2006–2008.....	147
9.1 Anslagsutveckling för Statens ljud- och bildarkiv.....	149
9.2 Härledning av anslagsnivån 2006–2008.....	150
10.1 Anslagsutveckling 2:1 Lotteriinspektionen	151
10.2 Offentligrättslig verksamhet	151
10.3 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 2:1 Lotteriinspektionen	151

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område (avsnitt 2.1 och 5.8),
2. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift (avsnitt 2.2 och 5.9.5),
3. godkänner regeringens förslag om den kyrkoantikvariska ersättnings storlek under 2006–2009 (avsnitt 4.9.27),
4. bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:11 *Talboks- och punktskriftsbiblioteket*, beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 5 000 000 kronor under 2007 (avsnitt 4.9.11),
5. bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kronor under 2007–2009 (avsnitt 4.9.15),
6. bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2007–2009 (avsnitt 4.9.26),
7. godkänner regeringens förslag till medelsberäkning för 2006 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.9.5),
8. godkänner regeringens förslag till medelstillsättning för 2006 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV (avsnitt 5.9.5),
9. bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 310 000 000 kronor (avsnitt 5.9.5),
10. godkänner regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.9.5),
11. godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 000 000 kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 400 000 000 kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2005 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål

- att fördelas till dessa ändamål enligt de närmare anvisningar som kan komma att beslutas av regeringen (avsnitt 7.7),
12. bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 12 000 000 kronor under 2007 (avsnitt 8.1.2).
13. för 2006 anvisar anslagen under utgiftsområde 17 *Kultur, medier, trossamfund och fritid* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
2:1 Lotteriinspektionen	Ramanslag	42 839
25:1 Bidrag till folkbildningen	Ramanslag	2 688 646
25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	Ramanslag	79 446
25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning	Ramanslag	14 529
26:1 Statens ljud- och bildarkiv	Ramanslag	56 236
27:1 Statens biografbyrå	Ramanslag	9 872
27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	Ramanslag	20 515
27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete	Ramanslag	816
27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	Ramanslag	2 011
28:1 Statens kulturråd	Ramanslag	47 328
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	Ramanslag	235 030
28:3 Nationella uppdrag	Ramanslag	2 952
28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	Ramanslag	151 057
28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter	Ramanslag	874 656
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	Ramanslag	755 596
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	Ramanslag	159 441
28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet	Ramanslag	46 811
28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	Ramanslag	124 329
28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet	Ramanslag	275 000
28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket	Ramanslag	68 982
28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	Ramanslag	15 428
28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	Ramanslag	2 795
28:14 Statens konstråd	Ramanslag	7 375
28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	Ramanslag	40 026
28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor	Ramanslag	1 916
28:17 Främjande av hemslöjden	Ramanslag	20 751
28:18 Bidrag till bild- och formområdet	Ramanslag	27 673
28:19 Konstnärnämnden	Ramanslag	14 238
28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer	Ramanslag	295 911
28:21 Riksarkivet och landsarkiven	Ramanslag	313 521
28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet	Ramanslag	6 049
28:23 Språk- och folkminnesinstitutet	Ramanslag	35 835

28:24	Svenskt biografiskt lexikon	Ramanslag	4 348
28:25	Riksantikvarieämbetet	Ramanslag	195 416
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	Ramanslag	260 618
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	Ramanslag	235 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter	Ramanslag	870 768
28:29	Centrala museer: Stiftelser	Ramanslag	220 818
28:30	Bidrag till regionala museer	Ramanslag	152 225
28:31	Bidrag till vissa museer	Ramanslag	54 663
28:32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	Ramanslag	9 898
28:33	Riksutställningar	Ramanslag	46 027
28:34	Forum för levande historia	Ramanslag	40 061
28:35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	Ramanslag	80
28:36	Filmstöd	Ramanslag	289 324
28:37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	Ramanslag	36 014
28:38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	Ramanslag	3 696
28:39	Stöd till trossamfund	Ramanslag	50 232
29:1	Ungdomsstyrelsen	Ramanslag	19 055
29:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	Ramanslag	128 355
30:1	Stöd till idrotten	Ramanslag	445 551
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	Ramanslag	28 826
30:3	Bidrag för kvinnors organisering	Ramanslag	28 911
30:4	Stöd till friluftorganisationer	Ramanslag	24 910
Summa			9 582 406

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område

dels att nuvarande 4 a § skall betecknas 4 b §,

dels att rubriken närmast före 4 a § skall sättas närmast före 4 b §,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

Sedan avgiften beräknats enligt 4 § skall den reduceras med

– 2 procent för andra halvåret 2005,

– 14 procent för första halvåret 2006,

– 32 procent för andra halvåret 2006,

– 53 procent för första halvåret 2007 och med

– 84 procent för andra halvåret 2007.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Lagen skall dock tillämpas för tid från och med den 1 juli 2005.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1989:41) om TV-avgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

TV-avgiften är 1 920 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 480 kronor.

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

¹ Senaste lydelse 2004:1259.

3 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

3.1 Omfattning

Utgiftsområdet består av politikområdena Kulturpolitik, Mediepolitik, Ungdomspolitik och Folkrorelsepolitik.

Dessutom ingår delar av politikområdena Finansiella system och tillsyn, Forskningspolitik och Utbildningspolitik.

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet

	Utfall 2004	Budget 2005 ¹	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008
Politikområde Finansiella system och tillsyn	38	42	42	43	44	44
Politikområde Folkrorelsepolitik	498	496	492	528	530	531
Politikområde Forskningspolitik	43	41	40	56	57	48
Politikområde Kulturpolitik	5 333	5 621	5 537	5 992	6 155	6 094
Politikområde Mediepolitik	33	33	33	33	34	35
Politikområde Ungdomspolitik	107	108	107	147	192	107
Politikområde Utbildningspolitik	2 687	2 730	2 709	2 783	2 846	2 923
Totalt för utgiftsområde 17	8 739	9 070	8 959	9 582	9 857	9 781

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Politikområdet beskrivs under utgiftsområde 2.

³ Politikområdet beskrivs under utgiftsområde 16.

⁴ Delar av politikområdet Mediepolitik ingår i utgiftsområde 1. Dessa delar omfattar fem anslag, som för 2006 föreslås summera till ca 662 miljoner kronor. Sammanlagt omfattar förslag till anslag för 2006 inom kultur- och mediepolitiken ca 6,7 miljarder kronor.

⁵ Politikområdet beskrivs under utgiftsområde 16.

Tabell 3.2 Härledning av ramnivån 2006–2008. Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och medier'

Miljoner kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	8 957	8 957	8 957
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	135	306	501
Beslut	467	571	300
Överföring till/från andra utgiftsområden	24	24	24
Övrigt	0	0	0
Ny ramnivå	9 582	9 857	9 781

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Tabell 3.3 Ramnivå 2006 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Miljoner kronor

	2006
Transfereringar ¹	6 947
Verksamhetskostnader ²	2 607
Investeringar ³	28
Summa ramnivå	9 582

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfallet 2004 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

3.2 Skatteutgifter

Samhällets stöd till företag och hushåll inom UO 17 redovisas i huvudsak på statsbudgetens

utgiftssida. Vid sidan av dessa stöd finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en likformig beskattning, s.k. skatteutgifter. Avvikelser från en likformig beskattning utgör en skatteförmån om t.ex. en viss grupp av skattskyldiga omfattas av en skattelättnad i förhållande till en likformig beskattning och som en skattesanktion om det rör sig om ett ”överuttag” av skatt. Många av skatteutgifterna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika politikområden som t.ex. konjunktur-, bostads-, miljö- eller arbetsmarknadspolitik. Dessa skatteutgifter påverkar statsbudgetens saldo och kan därför jämföras med stöd på budgetens utgiftssida. En utförlig beskrivning av redovisningen av skatteutgifterna finns i bilaga 2 till 2005 års ekonomiska vårproposition. I det följande redovisas de nettoberäknade skatteutgifterna med politikområdesanknytning som är hänförliga till UO 17.

Tabell 3.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 17, netto

Miljoner kronor

	Prognos 2005	Prognos 2006
Politikområde Kulturpolitik	4 865	5 154
Politikområde Folkrorelsepolitik	1 972	2 142
Totalt för utgiftsområde 17	6 837	7 296

De enskilda skatteutgifterna inom politikområdena Kulturpolitik och Folkrorelsepolitik redovisas närmare i avsnitt 4.3 och 7.3 där även en kort förklaring av respektive skatteutgift ges.

4 Politikområde 28 Kulturpolitik

4.1 Omfattning

Kulturpolitik omfattar frågor om teater, dans och musik; bibliotek, litteratur, läsande och språket; bildkonst; arkitektur, form och design; film; konstnärernas villkor; arkiv; kulturmiljö; museer och utställningar; trossamfund; forskning inom kulturområdet samt konstområdesövergripande verksamhet. Genom 1996 års kulturpolitiska beslut (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129) lades inriktningen för kulturpolitiken fast. Även insatser inom andra politikområden bidrar till att uppnå målen för den nationella kulturpolitiken, liksom insatser inom det kulturpolitiska området bidrar till att uppnå mål inom andra politikområden.

Inom politikområdet finns följande myndigheter: Statens kulturråd, Talboks- och punktskriftsbiblioteket, Statens konstråd, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Konstnärsnämnden, Riksarkivet och landsarkiven, Språk- och folkminnesinstitutet, Svenskt biografiskt lexikon, Riksantikvarieämbetet, Statens historiska museer, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde, Naturhistoriska riksmuseet,

Statens museer för världskultur, Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet, Statens maritima museer, Arkitekturmuseet, Statens musiksamlingar, Statens försvarshistoriska museer, Moderna museet, Riksutställningar, Forum för levande historia samt Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund. Vidare finns tre statliga bolag med verksamhet inom området: Operan, Dramaten och Voksenåsen – Norges nationalgåva till Sverige. Dessutom finns ett stort antal andra institutioner med verksamhet inom området, varav följande kan nämnas: Riksteatern, Stiftelsen Svenska rikskonserter, Stiftelsen Dansens Hus, Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur, Svenska språknämnden, Sverigefinska språknämnden, Stiftelsen Nordiska museet, Stiftelsen Skansen, Stiftelsen Tekniska museet, Stiftelsen Arbetets museum, Dansmuseifonden för Dansmuseet, Stiftelsen Drottningholms teatermuseum, Stiftelsen Carl och Olga Milles Lidingöhem, Stiftelsen Thielska galleriet, Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna samt Stiftelsen Svenska Filminstitutet.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet
Miljoner kronor

	Utfall 2004	Budget 2005 ¹	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008
<i>Anslag inom utgiftsområde 17</i>						
28:1 Statens kulturråd	47,2	46,1	44,7	47,3	48,1	48,9
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	157,2	308,0	304,5	235,0	231,2	231,2
28:3 Nationella uppdrag	9,0	8,0	7,9	3,0	8,0	8,0
28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	145,2	148,4	146,4	151,1	156,6	162,6
28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska riksorkestrar	851,0	861,7	850,1	874,7	894,2	915,7
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	722,9	742,2	732,2	755,6	783,5	813,1
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	144,1	138,8	144,9	159,4	145,4	145,4
28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet	45,0	46,0	45,4	46,8	48,5	50,3
28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter ²		0,0		124,3	122,3	122,3
28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet		0,0		275,0	275,0	0,0
28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket	70,0	68,3	67,4	69,0	70,3	71,7
28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	15,3	15,4	15,2	15,4	15,8	16,2
28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	5,5	5,6	5,5	2,8	0,0	0,0
28:14 Statens konstråd	8,0	7,3	7,2	7,4	7,5	7,6
28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	43,8	40,4	28,2	40,0	40,0	40,0
28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0
28:17 Främjande av hemslöjden	20,6	20,4	20,1	20,8	21,2	21,8
28:18 Bidrag till bild- och formområdet	29,9	28,0	27,6	27,7	27,7	27,7
28:19 Konstnärnämnden	11,9	14,0	13,8	14,2	14,5	14,7
28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer	300,2	290,1	286,3	295,9	302,7	310,8
28:21 Riksarkivet och landsarkiven	295,4	306,3	302,2	313,5	318,8	324,7
28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet	5,2	5,9	5,9	6,0	6,2	6,4
28:23 Språk- och folkminnesinstitutet	31,1	29,8	29,4	35,8	39,1	39,7
28:24 Svenskt biografiskt lexikon	4,3	4,3	4,2	4,3	4,4	4,5
28:25 Riksantikvarieämbetet	188,5	192,7	195,1	195,4	198,6	202,1
28:26 Bidrag till kulturmiljövård	259,0	259,4	248,1	260,6	259,6	258,6
28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning	150,0	200,0	198,5	235,0	305,0	395,0
28:28 Centrala museer: Myndigheter	836,8	865,6	855,6	870,8	881,7	899,8
28:29 Centrala museer: Stiftelser	206,2	219,4	216,4	220,8	225,4	231,5
28:30 Bidrag till regionala museer	139,1	150,0	148,0	152,2	158,1	163,9
28:31 Bidrag till vissa museer	50,0	51,7	51,0	54,7	53,4	54,8
28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	1,9	10,0	9,9	9,9	9,9	9,9
28:33 Riksställningar	46,2	45,2	44,3	46,0	46,8	47,7
28:34 Forum för levande historia	42,8	42,2	41,6	40,1	43,4	44,4

28:35 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
28:36 Filmstöd	236,0	235,7	232,6	289,3	299,3	309,3
28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	35,7	35,4	31,1	36,0	36,6	37,3
28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	3,6	3,6	3,6	3,7	3,8	3,8
28:39 Stöd till trossamfund	49,9	49,1	48,4	50,2	50,2	50,2
2005 17 28:9 Litteraturstöd ²	102,3	100,9	99,6	-	-	-
2005 17 28:10 Stöd till kulturtidskrifter ²	20,8	22,7	22,3	-	-	-
Totalt för utgiftsområde 17	5 333,5	5 620,6	5 537,0	5 991,9	6 154,9	6 094,0
Totalt för politikområdet Kulturpolitik	5 333,5	5 620,6	5 537,0	5 991,9	6 154,9	6 094,0

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006

² Anslag 28:9 är fr.o.m. 2006 ihopslaget av anslag 28:9, Litteraturstöd och 28:10, Stöd till kulturtidskrifter

4.3 Skatteutgifter

I kapitel 3, avsnitt 3.2, redogörs för vad en skatteutgift är och varför den redovisas. Dessutom ges en samlad bild av det totala stödet i form av skatteutgifter inom utgiftsområde 17. I detta avsnitt redovisas de enskilda skatteutgifterna inom utgiftsområdet som hör till området Kulturpolitik.

Tabell 4.2 Skatteutgifter inom politikområdet Kulturpolitik, netto ¹

Milljoner kronor

	Prognos 2005	Prognos 2006
Utländska artister	50	50
Försäljning av konstverk (<300 000 kr/år)	-	-
Allmänna nyhetstidningar	1 358	1 443
Böcker, tidskrifter m.m.	1 836	1 952
Biografföreställningar	233	246
Vissa entréavgiftsbelagda kulturevenemang	1 261	1 331
Upphovsrätter	90	93
Entré djurparker	30	31
Försäljning av konstverk (>300 000 kr/år)	8	8
Totalt för politikområdet Kulturpolitik	4 865	5 154

¹ Ett "-" innebär att skatteavvikelsen inte kan beräknas

Utländska artister

Vid uppdrag i Sverige betalar utländska artister en speciell artistskatt. Däremot behöver varken sociala avgifter eller särskild löneskatt erläggas. Då inkomsten inte är förmånsgrundande avser avvikelsen särskild löneskatt.

Försäljning av konstverk

Undantaget från skatteplikt omfattar enbart upphovsmannen och hans dödsbos försäljning. Om konstnären eller dödsboet säljer för över 300 000 kronor per år eller själva begär att bli beskattade, så sker beskattning med skattesatsen 12 procent.

Allmänna nyhetstidningar; böcker, tidskrifter m.m.; biografföreställningar; vissa entréavgiftsbelagda kulturevenemang; upphovsrätter; entré djurparker

Skattesatsen är för dessa nedsatt till 6 procent.

4.4 Mål

Riksdagen har beslutat om målen för en nationell kulturpolitik (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129). Målen är att värna yttrandefriheten och skapa reella förutsättningar för alla att använda den; att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande; att främja kulturell mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet och därigenom motverka kommersialismens negativa verkningar; att ge kulturen förutsättningar att vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft i samhället; att bevara och bruka kulturarvet; att främja bildningssträvandena samt att främja internationellt kulturutbyte och möten mellan olika kulturer inom landet.

Dessutom har riksdagen antagit mål för vissa verksamheter inom politikområdet, så t.ex. mål för den statliga arkivverksamheten,

som har införts i 3 § arkivlagen (1990:782) (prop. 1989/90:72, bet. 1989/90:KrU29, rskr. 1989/90:307), mål för statens arbete med arkitektur, formgivning och design (prop. 1997/98:117, bet. 1997/98:KrU14, rskr. 1997/98:225), mål för statens bidrag till trossamfund, som har införts i 2 § lagen (1999:932) om stöd till trossamfund (prop. 1998/99:124, bet. 1999/2000:KU5, rskr. 1999/2000:45) samt mål för arbetet för kulturmiljön (prop. 1998/99:114, bet. 1999/2000:KrU7, rskr. 1999/2000:196).

4.5 Insatser

4.5.1 Insatser inom politikområdet

Teater, dans och musik

De statliga insatserna syftar till att öka tillgängligheten till teater, dans och musik, såväl geografiskt som socialt samt till att ge förutsättningar för fortsatt hög kvalitet i det konstnärliga utövandet. En viktig del av de kulturpolitiska insatserna är den infrastruktur av konstnärliga och andra kulturinstitutioner som med statligt stöd byggts upp på nationell, regional och lokal nivå.

Teater, dans och musik är det största insatsområdet inom den statliga kulturpolitiken. Insatserna uppgår 2005 till ca 1,8 miljarder kronor. Här ingår stöden till de nationella, regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna samt till det fria scenkonstlivet. Därutöver tillkommer konstnärspolitiska åtgärder med inriktning på musik eller scenkonst. Stor betydelse har, förutom de bidrag och ersättningar som Konstnärsnämnden fördelar, stödet till TeaterAlliansen AB och den lagstadgade kassettersättningen till dramatiker, skådespelare, musiker m.fl. Vidare får teatern, dansen och musiken del av konstområdesövergripande insatser i betydande omfattning. Dit hör bl.a. vissa nationella uppdrag, stödet till samisk kultur, stödet till centrumbildningar, stödet till centrala amatörorganisationer, verksamheten med länskonstnärer och insatserna på det mångkulturella området. År 2001 synliggjordes statens kostnad för de anställda vid scenkonstinstitutionerna. Institutionerna har successivt tillförts medel för pensionspremier.

Operan och Dramaten är nationalscener för musikedramatik och talteater och har tillsammans med Riksteatern, Svenska Rikskonserter och Dansens Hus initierande, främjande och producerande uppgifter av nationell betydelse. Det statliga stödet till de regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna kompletterar de regionala och lokala satsningarna. Institutionerna uppvisar en mångsidig verksamhet och sprider professionell scenkonst och musik av hög kvalitet i hela landet. Genom permanentningen av det statliga stödet till länsteatrarna i Jämtland och Sörmland är den regionala infrastrukturen på teaterområdet komplett. År 2005 införlivades även nycirkusinstitutionen Cirkus Cirkör i Botkyrka i det regionala stödsystemet.

För att utveckla musiklivet i länen lämnas statsbidrag till landsting och regionförbund som i huvudsak utför uppdraget genom länsmusikorganisationerna. Även symfoni- och kammarorkestrarna utgör en betydande resurs för ett levande musikliv i hela landet. För att fortsätta främja ett brett och vida spritt utbud av orkestermusik tillsatte regeringen hösten 2004 en särskild utredare med uppdrag att utreda och analysera den professionella orkesterverksamheten i Sverige (dir. 2004:116).

Statens stöd till det fria teater-, dans- och musiklivet omfattar bl.a. bidrag till fria grupper, arrangörsföreningar och fonogramproduktion. Insatserna för dansen har sedan 2003 successivt förstärkts, bl.a. genom inrättandet av ett arrangörs- och turnéstöd, riktade konstnärspolitiska åtgärder för de fria koreograferna och dansarna samt det nationella uppdraget till Dansnät Sverige på området samtida dans. Mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande om en översyn av relationen mellan verksamhets- och projektbidrag, (bet. 2003/04:KrU7, rskr. 2003/04:2002) gav regeringen hösten 2004 Statens kulturråd i uppdrag att se över bidragen till de fria dans- och teatergrupperna. Uppdraget skall slutredovisas den 1 juli 2006. Ett handlingsprogram för den professionella dansen har på regeringens uppdrag redovisats av Statens kulturråd våren 2005.

Litteraturen, läsandet och språket

Statens insatser för litteraturen, läsandet och språket handlar om att stimulera en varierad

utgivning av kvalitetslitteratur samt att öka tillgången till och intresset för litteratur i hela landet. Folk- och skolbibliotek, förlag och bokhandel får därför årligen del av statsbidrag i olika former. Till länsbibliotek utgår verksamhetsbidrag för att stödja folkbiblioteken med kompletterande medieförsörjning och utvecklingsverksamhet. Lånecentraler och depåbibliotek finansieras helt av staten. Kommuner har möjlighet att ansöka om statsbidrag för inköp av litteratur till barn och unga samt för sina biblioteks prenumerationer på kulturtidskrifter. För att främja tillgången till biblioteksservice vid folkbiblioteken för de vuxenstudierande finns även särskilda statliga medel avsatta sedan 2002.

Utgivningsstöd utgår till förlag och de enskilda titlar som beviljas stöd, ca 800 titlar per år, distribueras av staten till samtliga huvudbibliotek. Till bokhandeln utgår bidrag för att bredda den enskilda bokhandels sortiment. Särskilda medel för läsfrämjande insatser utgår till skolor, bibliotek och ideella organisationer. Statligt stöd utgår vidare till verksamheten med En bok för alla. Ett årligt internationellt litteraturpris till Astrid Lindgrens minne infördes fr.o.m. 2003 i syfte att stärka och öka intresset för barn- och ungdomslitteratur i världen och att stärka barns rättigheter på global nivå. Produktions- och utvecklingsstöd utgår också till kulturtidskrifter.

Den 1 januari 2002 sänktes mervärdesskatten på böcker och tidskrifter m.m. från 25 procent till 6 procent. Under 2002–2004 har en av regeringen tillsatt bokpriskommission arbetat med uppgift att bl.a. följa prisutvecklingen.

Ett betydande statligt stöd går till Talboks- och punktskriftsbiblioteket och Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (Centrum för lättläst), vilket gör det möjligt för funktionshindrade och personer med läsvårigheter att ta del av litteratur, tidskrifter och nyheter. Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden erhåller bidrag för framför allt språkvårdande verksamhet. Insatser för språket görs också inom andra politikområden.

Under 2005 uppgår insatserna på området till ca 260 miljoner kronor. Till detta kommer verksamhetsbidrag till olika bibliotek och arkiv, bidrag till folkbibliotekens verksamhets-

utveckling och övriga bidrag inom litteratur och biblioteksområdet som ryms under konstområdesövergripande verksamhet.

Bildkonst

De statliga insatserna på bildkonstområdet är inriktade på att göra bildkonsten tillgänglig för så många som möjligt samtidigt som förutsättningar ges för hög kvalitet i det konstnärliga arbetet. Detta sker bl.a. genom pedagogiska insatser samt genom en ökad satsning på kvalitet i utställningsverksamheten. Det statliga stödet bidrar även aktivt till områdets internationalisering.

Statliga insatser för den offentliga konsten görs främst genom Statens konstråd. Vidare omfattar insatserna på bildkonstområdet – förutom de direkta stöden till konstnärerna – anslag till de statliga konstmuseerna, Riksställningar, Nämnden för hemslöjdsfrågor, de regionala museerna samt till vissa andra museer och utställare i hela landet. Staten lämnar årligen stöd till bl.a. konstfrämjande organisationer, Akademien för de fria konsterna samt till konsthantverkskooperativ och kollektivverkstäder. Tidsbegränsade bidrag lämnas även till olika konstprojekt. I arbetet för att öka intresset för bildkonst i regionerna spelar dessutom konstkonsulenter en viktig roll.

Inom ramen för anslagen till Statens konstråd, Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön och Bidrag till bild- och formområdet har staten fördelat drygt 65 miljoner kronor under 2005. Till detta kommer reformer och engångssatsningar på konstmuseiområdet samt bidrag och ersättningar till bild- och formkonstnärer.

Förutom stöd till de konstfrämjande organisationerna fördelar Statens kulturråd sedan 1999 även ett särskilt bidrag till vissa fristående utställningsarrangörer. Stödet uppgår till drygt 6,8 miljoner kronor 2005. Sedan 1999 finns även ett stöd på 2 miljoner kronor för utrustning till konstnärers kollektivverkstäder.

För att bredda de konstnärliga uttrycksformerna och därtill höja kvaliteten i utställningarna har Folkrorelsernas konstfrämjande och vissa andra icke-statliga utställningsarrangörer fått möjlighet att fördela en statligt finansierad utställningsersättning till bild- och formkonstnärer i samband med utställningar i hela landet. Ytterligare insatser med anknytning till

bild- och formområdet redovisas under verksamhetsområdena Museer och utställningar, Arkitektur, form och design, Konstnärernas villkor samt Konstområdesövergripande verksamhet.

Arkitektur, form och design

De statliga insatserna inom området är inriktade på att främja utvecklingen av svensk arkitektur, form och design. Utgångspunkten för det statliga engagemanget är propositionen Framtidsformer – Handlingsprogram för arkitektur, formgivning och design (prop. 1997/98:117, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129).

Statliga insatser inom området genomförs av ett flertal myndigheter, institutioner och organisationer med statligt stöd: Arkitekturmuseet, Nationalmuseum, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Statens konstråd, Föreningen Svensk Form, Röhsska museet samt andra musei- och utställningsinstitutioner runt om i landet. Inom politikområdet lämnas stipendier till bl.a. formgivare och konsthantverkare.

Regeringen inrättade under 2004 ett särskilt råd för arkitektur, form och design med det övergripande syftet att föra vidare arbetet med utgångspunkt i de målsättningar som presenteras i handlingsprogrammet Framtidsformer. Därtill skall rådet verka kunskaps- och opinionsbildande, med ett tydligt medborgar- och brukarperspektiv.

I regeringsförklaringen den 1 oktober 2002 aviserade regeringen att ett Designår skall hållas 2005. I december 2003 gav regeringen föreningen Svensk Form i uppdrag att förbereda och genomföra Designåret 2005. I mars 2004 gav regeringen ett drygt hundratal statliga myndigheter verksamma inom samtliga politikområden i uppdrag att medverka med egna projekt under Designåret. Samtidigt inbjöds landets samtliga kommuner och landsting, företag och föreningsliv att medverka. I beslutet preciserades regeringens syn på Designåret. Bland annat pekade regeringen ut sju prioriterade områden för året:

- Arbetsliv och design
- Design som kulturellt uttryck
- Design som tillväxtfaktor
- Offentlig upphandling
- Design för alla
- Långsiktigt hållbar design
- Utbildning och forskning

Syftet med Designåret är att genom en mångfald aktiviteter i hela landet öka medvetenheten om vad form och design kan bidra med i ett samhällsperspektiv och att så många som möjligt ska utveckla sin användning av, intresse för och kunskap om design. De erfarenheter som uppnås inför och under Designåret ska bidra till att ytterligare stärka designens ställning även efter 2005. Designåret ska också bidra till att markera områdets starka potential i ett internationellt sammanhang.

Regeringen har under perioden 2003–2005 avsatt 50 miljoner kronor för nio nationella och regionala designprojekt inom näringslivsområdet som kommer att slutföras och visas under Designåret 2005 samt 15 miljoner kronor för genomförandet av Designårskampanjen.

Under 2005 har regeringen fördelat drygt 66 miljoner kronor genom anslag till Arkitekturmuseet, Nämnden för hemslöjdsfrågor samt genom bidrag till Svensk Form och Röhsska museet. Därutöver fördelar staten även medel till form- och designområdet inom ramen för anslagen till Nationalmuseum, Statens konstråd och andra musei- och utställningsinstitutioner runt om i landet.

Sedan 2002 har Svensk Form i uppdrag att ansvara för verksamheten vid en nationell Mötesplats för form och design i Stockholm. Mötesplatsen skall fungera som ett utställnings- och kunskapscentrum samt stimulera till forskning och dokumentation. Vidare skall mötesplatsen samverka och stimulera till regionala initiativ på området.

Röhsska museet har sedan 1997 ett nationellt nätverksansvar inom form- och konsthantverksområdet.

Ytterligare verksamhet med anknytning till arkitektur, form- och designområdet redovisas under verksamhetsområdena Museer och utställningar, Bildkonst, Konstnärernas villkor samt Konstområdesövergripande verksamhet.

Film

Statens insatser på filmområdet syftar till att främja produktion, distribution och visning av värdefull film samt att bevara och tillgängliggöra filmarvet. Genom Stiftelsen Svenska Filminstitutet fördelas stöd till dessa verksamheter, liksom till internationell lansering av svensk film. Insatser som främjar ett brett utbud av film i hela landet samt insatser

riktade till barn och ungdomar är särskilt prioriterade. En annan viktig kulturpolitisk ambition är att förbättra kvinnliga filmskapa- res villkor. Genom Konstnärsnämnden för- delas även stöd till produktion av kortfilm.

Den 1 januari 2000 trädde gällande filmavtal i kraft, vilket innebar en kraftig förstärkning av stöd till filmpolitiskt viktiga områden. Flera parter ökade sina direkta bidrag. Staten står för det största bidraget. När avtalet trädde i kraft var detta bidrag drygt 200 miljoner kronor per år. Biografägare, filmdistributörer och – när det gäller svensk film – filmproducenter bidrar till avtalet genom att avstå 10 procent av sina respektive andelar av biljettintäkterna, vilket 2004 motsvarade sammanlagt knappt 119 mil- joner kronor. Därtill kommer bidrag från Sveriges Television och TV4 samt ytterligare ett bidrag från filmproducenterna. Från och med 2002 har staten ytterligare ökat sitt bidrag genom ett extra tillskott till filmavtalet. Det extra tillskottet går till svensk filmproduktion och har fördelats med 30 miljoner kronor 2002 och därefter med 25 miljoner kronor årligen till dess att avtalsperioden löper ut. Intäkterna från filmavtalet var omkring 404 miljoner kronor under 2004. Parterna i 2000 års filmavtal träffade i juni 2004 ett avtal om förlängning av filmavtalet till och med den 31 december 2005.

Sedan 2002 anvisas 5 miljoner kronor i stat- liga medel vid sidan av filmavtalet för etable- ringen och driften av filmarkivet i Gränges- berg. Huvudman för verksamheten i Gränges- berg är Filminstitutet.

Konstnärernas villkor

Statens insatser för konstnärerna handlar i första hand om att skapa förutsättningar för ett vitalt kulturliv som ger arbete och försörj- ning åt konstnärerna. Att öka intresset för och efterfrågan på konstnärliga verk och prestation- er är därför en huvudlinje i konstnärspoliti- ken. Att bättre tillvarata konstnärernas kunnande inom alla delar av samhällslivet är en annan viktig målsättning. Vidare är upphovs- rättsliga skydd och ersättningsformer av grundläggande betydelse för konstnärers för- sörjningsmöjligheter. Inom andra politikom- råden bör rimlig hänsyn till konstnärers speciella villkor tas och utgöra en del av den sammanhållna konstnärspolitiken. För att uppnå målsättningen om arbete och försörj-

ning genom det konstnärliga arbetet, krävs även kompletterande bidrags- och ersättnings- system inom kulturpolitiken.

Sammantaget uppgår bidrag och ersätt- ningar till konstnärer 2005 till drygt 290 miljoner kronor. Till detta kommer direkt eller indirekt verkande insatser inom ramen för anslagen till andra verksamhetsområden inom kulturpolitiken, t.ex. insatser med syfte att förbättra konstnärernas situation på arbets- marknaden.

Genom den individuella visningsersätt- ningen får bildkonstnärer ersättning för att deras verk som finns i offentlig ägo visas för allmänheten. Sedan införandet har bidrags- givningen förstärkts från 10 miljoner kronor till närmare 23 miljoner kronor 2005. Reger- ingen har även satsat stora resurser på det internationella utbytet, bl.a. genom att möjlig- göra för Konstnärsnämnden att inrätta ett internationellt ateljécentrum (IASPIS – Inter- national Artists' Studio Program in Sweden). Vidare har insatser genomförts inom andra verksamhetsområden med direkt eller indirekt verkan för konstnärerna. Exempel på sådana insatser är stödet till vissa utställare av bildkonst, förstärkning av bidragen till fria teater-, dans- och musikgrupper, stöd till fonogramutgivning och satsningar på kollektivverkstäder.

Genom TeaterAlliansen AB har för när- varande närmare 90 frilansande skådespelare en anställning under perioder då de inte har anställning hos andra arbetsgivare inom teaterområdet. Avsikten med TeaterAlliansen AB är att förbättra villkoren för de yrkesverksamma scenkonstnärerna genom tryggare anställningsformer och ökad konst- närlig frihet. Samtidigt eftersträvas en utveck- ling av förmedlingsverksamheten.

På det upphovsrättsliga området har regler införts som möjliggör ersättningar till konst- närer och rättighetsinnehavare i form av s.k. kassettersättning och vidareförsäljning av bild- konst (droit de suite). Vidare har ett lagstift- ningsarbete genomförts för att bättre anpassa den upphovsrättsliga lagstiftningen till den nya digitala världen. Se vidare under avsnittet 4.5.2 Insatser utanför politikområdet.

Arkiv

Den statliga verksamheten på arkivområdet syftar bl.a. till att öka möjligheterna att ta del

av allmänna handlingar och annat arkivmaterial, till att tydliggöra och förstärka arkivens betydelse som källa till information och kunskap om samhället och dess utveckling samt till metod- och kunskapsutveckling inom arkivområdet.

Inom ramen för anslagen till Riksarkivet och landsarkiven, bidrag till regional arkivverksamhet, Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI) och Svenskt biografiskt lexikon har staten fördelat ca 344 miljoner kronor till arkivområdet under 2005.

Den 17 mars 2005 avlämnade regeringen till riksdagen propositionen Arkivfrågor (prop. 2004/05:124). I propositionen lämnade regeringen förslag och bedömningar för det fortsatta arbetet inom arkivområdet. Riksdagen har beslutat i enlighet med propositionen (bet. 2004/05:KrU9, rskr. 2004/05:242).

Kulturmiljö

De statliga insatserna inom kulturmiljöområdet syftar till att bevara, bruka och levandegöra kulturarvet samt att göra det tillgängligt för alla. Inom ramen för anslagen till Riksantikvarieämbetet (RAÄ) och bidrag till kulturmiljövård fördelade staten 2005 drygt 450 miljoner kronor till kulturmiljöområdet. De regionala insatserna inom kulturmiljöområdet bedrivs främst av länsstyrelserna och de regionala museerna, varav de sistnämnda får ett särskilt statligt bidrag för bl.a. detta ändamål.

Våren 2005 lämnade regeringen propositionen Svenska miljömål – ett gemensamt uppdrag (prop. 2004/05:150). I denna har kulturmiljön fått en framträdande roll. Satsningar på projektet Skog och Historia samt insatser för att uppnå delmålet God bebyggd miljö har aviserats. Vidare aviseras ytterligare satsningar på kulturreservat.

Vid utgången av 2004 fanns det sammanlagt 20 kulturreservat runt om i landet. Att säkerställa olika miljöer genom att bilda kulturreservat är ett arbete som bedrivs av de olika länsstyrelserna i samarbete med RAÄ. I detta arbete läggs särskild vikt vid att upprätthålla redan befintliga kulturreservat. Under 2004 inrättades fem nya kulturreservat.

Det moderna samhällets kulturarv i allmänhet, och industrisamhällets kulturarv i synnerhet, har under senare år fått allt större fokus inom kulturmiljösektorns arbete. Detta har

gett avtryck bl.a. i ett särskilt bidrag till arbetslivsmuseer som har skapat förutsättningar för ett fortsatt kvalitativt arbete med frågor som rör industrisamhällets kulturarv. Arbetet med det industriella samhällets kulturvärden har fortsatt hög prioritet, och bl.a. skall Riksantikvarieämbetet inom ramen för den nationella storstadspolitiken verka för att stärka och ta till vara storstädernas kulturvärden.

Till följd av stormen Gudrun i södra Sverige i början av 2005 skadades fornlämningar, kyrkogårdar, kyrkor och byggnadsminnen. RAÄ och länsstyrelserna i berörda län har gjort en översyn av hur omfattande skadorna är och vilka insatser som krävs för vård av det skadade kulturarvet. Detta har redovisats till regeringen och är en del i Sveriges ansökan till EU:s solidaritetsfond.

Våren 2004 tillsattes en särskild utredare med uppdrag att se över vissa frågor på det uppdragsarkeologiska området (dir. 2004:22). I uppdraget ingick bl.a. att göra en sammanfattande analys av verksamheten och tillämpningen av aktuella bestämmelser på området samt att göra en analys av förutsättningarna för den verksamhet som bedrivs av Avdelningen för arkeologiska undersökningar (UV) och lämna förslag på framtida organisation. Uppdraget skall redovisas under hösten 2005.

Viss statlig ersättning utgår till Svenska kyrkan för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnen som finns runt om i landet (kyrkoantikvarisk ersättning). Innevarande år uppgår ersättningen till 200 miljoner kronor.

Med anledning av förändringarna inom Försvarmaktens grundorganisation har regeringen beslutat att delar av Riksantikvarieämbetet skall lokaliseras till Gotland. Omlokaliseringen skall påbörjas under 2007 och vara slutförd den 31 december 2008.

Museer och utställningar

De statliga institutioner som verkar inom verksamhetsområdet har en viktig uppgift i att bevara, utveckla och förmedla kunskap om kulturarvet och därmed ge perspektiv på bl.a. samhällsutvecklingen.

En av huvuduppgifterna för de statliga insatserna inom musei- och utställningsområdet är att bevara vårt kulturarv, men även att öka tillgängligheten och därmed förbättra

förutsättningarna för att alla människor skall ges möjlighet att ta del av samt delta i de gemensamma kulturinsatserna.

De statliga insatserna inom musei- och utställningsområdet sker främst inom ramen för anslagen till de centrala museerna, till Riksutställningar och till de regionala museerna. Vidare ges bidrag till ett antal andra museer och institutioner inom området. Genom dessa medel samt systemet med statliga utställningsgarantier och stödet till icke-statliga kulturlokaler främjas musei- och utställningsverksamhet i hela landet.

Under perioden 1997–2005 har anslagen inom musei- och utställningsområdet förstärkts med drygt 500 miljoner kronor, eller knappt 60 procent. År 2005 uppgår det samlade statliga stödet till musei- och utställningssektorn till ca 1,4 miljarder kronor, varav 96,5 miljoner kronor avser reformer för fri entré på de flesta statliga museer.

Som ett led i att göra kulturarvet tillgängligt för alla medborgare genomfördes reformen för fri entré på flertalet statliga museer fullt ut under 2005. Totalt nitton centrala museer erbjuder nu fri entré till bl.a. sina basutställningar. Dessa är Moderna museet, Arkitektur-museet, Östasiatiska museet, Historiska museet, Kungl. Myntkabinettet – Sveriges ekonomiska museum, Världskulturmuseet i Göteborg, Medelhavsmuseet, Etnografiska museet, Livrustkammaren, Skoklosters slott (delvis), Hallwylska museet (delvis), Marinmuseum i Karlskrona, Sjöhistoriska museet, Musikmuseet, Armémuseum, Flygvapenmuseum i Linköping, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet samt Nordiska museet.

En viktig och prioriterad fråga för regeringen är hur bl.a. institutioner förmedlar och lär ut den kunskap man förvaltar. Inte minst är detta viktigt med avseende på fri entré och ambitionen att locka nya grupper av besökare till museerna. Under 2005 inleddes därför en fortsättning på den museipedagogiska satsning som regeringen genomförde för ett antal år sedan.

Regeringens satsningar att förbättra förutsättningarna för samlingarnas bevarande fortsätter. Statens maritima museer har under året fortsatt det till stora delar banbrytande arbetet med att bevara skeppet Vasa. Regeringen har under flera år bidragit med extra anslagsmedel

till bevarandet av regalskeppet. För att ge ökade förutsättningar att fortsätta sitt löpande arbete med att bevara sina kulturhistoriska miljöer tilldelades Skansen ytterligare medel fr.o.m. 2005. Det militära flygplan av modell DC 3, som sköts ned 1952, bärgades 2004. Enligt regeringen är det viktigt att DC 3:an bevaras, bl.a. som ett tidsdokument för det kalla kriget och efterkrigstidens Sverige. Inom Statens försvarshistoriska museer bereds förslag på hur planet kan förvaras samtidigt som myndigheten ser över sin långsiktiga lokalförsörjning.

Kulturinstitutionernas hyreskostnader har behandlats av den parlamentariska ändamålsfastighetskommittén i betänkande Hyressättning av vissa ändamålsbyggnader (SOU 2004:28). Regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen i ämnet. För att kunna möta bl.a. ökade hyreskostnader tilldelades Statens museer för världskultur och Statens musiksamlingar extra medel fr.o.m. 2005.

Internationell samverkan är i hög grad en förutsättning för att museerna skall kunna bedriva utställningsverksamhet och förhålla sig till sina samlingar. På senare tid har olika statliga åtgärder vidtagits för att bl.a. förhindra och motverka den illegala handeln av kulturföremål. Regeringen beslutade 2002 att ratificera 1970 års Unescokonvention om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel och utförsel av vissa kulturföremål samt överlåtelse av äganderätten till kulturegendom. Ratificeringen av konventionen är ett led i arbetet med att motverka den illegala handeln av kulturföremål. I detta syfte beslutade regeringen i mars 2004 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att föreslå den lagstiftning som krävs för en svensk anslutning till 1995 års Unidroitkonvention om stulna eller olagligt utförda kulturföremål. Utredningen redovisade sitt uppdrag till regeringen i januari 2005.

Trossamfund

Vårt samhälle präglas av religiös mångfald. En av utgångspunkterna för stat-kyrkareformen, som varit i kraft sedan den 1 januari 2000, var att öka likställigheten mellan olika trossamfund.

Statligt stöd till trossamfund lämnas i form av statsbidrag och avgiftshjälp. För närvarande

omfattas 19 trossamfund och tre samverkansorgan av statsbidragssystemet och åtta trossamfund har beviljats avgiftshjälp. År 2005 utgår totalt ca 54 miljoner kronor till området, varav ca 3,5 miljoner kronor till Samarbetenämnden för statsbidrag till trossamfund (SST) och ca 50,5 miljoner kronor till stöd till trossamfund.

Regeringen har sedan 2000 ett särskilt råd, Regeringens råd för kontakt med trossamfund, under ordförandeskap av det statsråd inom regeringen som svarar för frågor om trossamfunden. Rådet består av representanter för staten och trossamfunden. Syftet är att rådet skall vara ett forum för fortlöpande kontakter och utbyte av kunskap och erfarenheter.

SST driver inom ramen för sitt uppdrag och med hjälp av forskare från bl.a. de juridiska och teologiska fakulteterna vid Uppsala universitet ett projekt om samhällets grundläggande värderingar. Regeringen har för 2005 anvisat 300 000 kronor för ändamålet ur anslaget 10:2 Integrationsåtgärder, anslagsposten 8 Skyddat boende och vissa utbildningsinsatser m.m. för ungdomar som riskerar att utsättas för s.k. hedersrelaterat våld.

Forskning inom kulturområdet

Staten ger stöd till sektorsforskning och utvecklingsarbete inom kultursektorn. Medlen används för projekt inom Statens kulturråds, ansvarsmuseernas, Riksarkivets, Riksantikvarieämbetets och Språk- och folkminnesinstitutets ansvarsområden. Vidare används medel för grundforskning inom naturvetenskap vid Naturhistoriska riksmuseet.

Statens stöd till sektorsforsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet uppgår 2005 till ca 35 miljoner kronor.

Flera av myndigheterna som bedriver sektorsforskning ansvarar för långsiktiga forskningsprojekt där frågor om demokrati, värderingar och förhållningssätt i samhället lyfts fram. Kring dessa övergripande frågor har myndigheterna i olika omfattning ett etablerat samarbete med universitet, högskolor och andra myndigheter.

De myndigheter som får sektorsforskningsmedel har ansvar för att det forsknings- och utvecklingsarbete som behövs för den egna verksamhetens kunskapsförsörjning genomförs. Myndigheterna har även ett ansvar

för att förmedla ny kunskap både till verksamma inom kultursektorn och till allmänheten. Därutöver beviljar Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap vid Vetenskapsrådet medel till grundforskningsprojekt inom bl.a. kulturvetenskaperna.

Konstområdesövergripande verksamhet

Verksamheten omfattar myndigheten Statens kulturråd samt bidrag till allmän kulturverksamhet, utvecklingsverksamhet och internationellt kulturutbyte. Bland annat fördelas stöd till verksamheter som får särskilda nationella uppdrag, bidrag till länskonstnärer, bidrag till nationella minoriteter, bidrag till regionala konsulenter för mångkultur, kultur i arbetslivet samt försöksverksamheten med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel. Insatserna inom det konstområdesövergripande området har löpande förstärkts och uppgår 2005 till ca 400 miljoner kronor. Däri ingår även anslagna medel för olika pensionslösningar för personalen vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna.

För att främja funktionshindrade personers deltagande i kulturlivet beviljas stöd till projekt som ökar både tillgänglighet och skapande. För 2005 beviljades Statens kulturråd ca 9,4 miljoner kronor för detta ändamål.

Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet fick hösten 2004 i uppdrag av regeringen att göra en omvärldsanalys av de processer som påverkar möjligheterna att uppnå de handikappolitiska målen inom kultursektorn. Analysen lämnades till regeringen den 15 september 2005.

Sedan 2002 fördelas 3 miljoner kronor för regionala konsulenter för mångkultur. Konsulenterna skall på flera olika sätt främja arbetet inom det mångkulturella området, vilket även innefattar samarbete med existerande kulturinstitutioner på statlig, regional och lokal nivå. Mångkulturkonsulenttjänsterna finns i dag i sju län; Stockholms läns landsting, Södermanlands läns landsting, Region Skåne, Västra Götalandsregionen, Västmanlands läns landsting, Jämtlands läns museum och Västerbottens läns landsting.

Regeringen anser det viktigt att stödja och främja de nationella minoriteternas språk och kultur och anvisar sedan 2002 ett bidrag till ett allmänt kulturstöd. Det totala bidraget upp-

gick till 7,9 miljoner kronor 2005. Därutöver anvisas bidrag till samisk kultur och samiska organisationer med 14,5 miljoner kronor, inklusive ett särskilt bidrag till Sámi Teáther.

Tidsbegränsade s.k. nationella uppdrag har getts till vissa institutioner eller verksamheter som står för utveckling och förnyelse inom en konstriktning eller verksamhetsform. Varje institution som getts ett nationellt uppdrag har tilldelats ett årligt bidrag under tre år. Under 2005 fick åtta verksamheter inom förutbestämda områden dela på 8 miljoner kronor. Syftet är att ta till vara på kunnande och idéer från hela landet för att bidra till utveckling och förnyelse inom olika delar av kulturområdet. De åtta nationella uppdragen är inom områdena barn- och ungdomsteater, regional filmverksamhet, ungdomskultur, musik, samtidskonst, museiverksamhet, barnkulturforskning samt samtida dans. Innehavare av dessa uppdrag är för närvarande i ovan nämnd ordning Dalateatern, Film i Värmland, Drömmarnas Hus i Malmö, Eric Ericsons Kammarkör, Baltic Art Center i Visby, Jämtlands läns museum, Slöjdcirkus hos Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund och Dansnät Sverige hos Dansens Hus.

Stöd till verksamhet med s.k. länskonstnärer är inrättat för att sprida, stimulera och öka kunskapen om konst och kultur samt att höja kvaliteten inom amatorkulturen. Inom sina respektive konstområden arbetar länskonstnärerna särskilt med att engagera barn och ungdomar för att öka deras möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande. För länskonstnärsverksamheten avsattes 6,7 miljoner kronor 2005.

För att främja en bred kulturverksamhet med arbetsplatsen och arbetsgemenskapen som utgångspunkt är det statliga stödet till kultur i arbetslivet av stor betydelse. Under 2005 har ca 8,3 miljoner kronor fördelats av Statens kulturråd för detta ändamål.

Två skilda projekt som utvidgar kontaktytorna mellan kulturen och arbetslivet genomförs av Statens konstråd och Föreningen Svensk Form som ett uppdrag inom Designåret 2005. Båda projekten, på aluminiummältverket Kubal i Sundsvall och på Sanduddens skola på Ekerö, syftar dels till att i samråd med personal respektive elever öka trivseln genom att förbättra arbetsmiljön, dels till att uppmuntra fler arbetsplatser att anlita

konstnärer i sitt utvecklingsarbete. Dessa projekt har lett till en ökad kunskap om det mervärde för båda parter som mötet mellan arkitekter och konstnärer respektive verksamheter inom tung industri och offentlig sektor, konkret kan innebära.

Jämställdhetsåtgärder

Regeringen verkar för att integrera ett jämställdhetsperspektiv inom hela kulturpolitikens område. Inom vissa verksamhetsområden har specifika åtgärder gjorts för att öka jämställdheten.

I mars 2004 tillsatte regeringen en kommitté för jämställdhet inom scenkonstområdet (dir. 2004:39). Kommitténs huvuduppgift är att lämna förslag till hur ett jämställdhets- och genusperspektiv kan bli en obestridd och påverkande kraft inom scenkonstområdet. Uppdraget skall redovisas senast den 8 mars 2006.

Sedan 2000 är ett av de övergripande målen för statens filmstöd att förbättra villkoren för kvinnliga filmskapare. Bakgrunden är den stora dominansen av manliga filmskapare som fått stöd. Som ett förtydligande av jämställdhetsuppdraget finns det sedan 2003 även ett mål om att öka andelen kvinnor bland de filmskapare som erhåller produktionsstöd. Stiftelsen Svenska Filminstitutet ska redovisa åtgärder som vidtagits för att uppnå målet samt andelen kvinnor respektive män som erhållit produktionsstöd och andra former av filmstöd. För regeringen har det varit en viktig utgångspunkt i förhandlingarna om ett nytt filmavtal, som gäller för åren 2006–2010, att målet att förbättra kvinnliga filmskapares villkor tydligare skall avspeglas i avtalet.

Konstnärsnämnden har i regleringsbrevet för 2005 fått ett fördjupat jämställdhetsuppdrag. Som en del i Konstnärsnämnden omvärldsanalys skall myndigheten göra en fördjupad analys av skillnader mellan manliga och kvinnliga konstnärers villkor. Även sociala och ekonomiska villkor samt utbildningssituation skall belysas ur ett genusperspektiv i den redovisning som skall lämnas till Utbildnings- och kulturdepartementet den 1 oktober 2005.

I juni 2001 tillsatte regeringen en arbetsgrupp med uppgift att ta fram förslag till hur genusperspektivet kan få större genomslag i museernas verksamhet. Arbetsgruppen Genus

på museer lämnade sin slutrapport i januari 2004 (Ds 2003:61). I slutrapporten lämnas förslag rörande vidareutbildning av museiverksamma, museiforskning med genusperspektiv, gestaltning av genus i utställningar och pedagogisk verksamhet samt inrättandet av en resursenhet för genusfrågor på museerna vid Arbetets museum. Slutrapporten har remissbehandlats. Se vidare under avsnitt 4.8 Politikens inriktning.

Kulturell mångfald

Regeringen har under flera år konsekvent arbetat för en större kulturell mångfald. Inom kulturområdet har som ett exempel myndigheter och institutioner sedan 2000 haft som mål att i sin inre och yttre verksamhet främja en ökad etnisk och kulturell mångfald.

Under hösten 2003 gav regeringen Mångkulturellt centrum i uppdrag att kartlägga och bedöma de resultat myndigheterna och institutionerna rapporterar om detta uppdrag.

Mångkulturellt centrum redovisade sitt uppdrag under hösten 2004 i rapporten Tid för mångfald (U2005/735/kr) samt idéskriften Mångfald i kulturlivet.

Regeringen har utlyst 2006 till ett mångkulturår. Myndigheter, stiftelser och bolag har fått i uppdrag att under 2005 förbereda sin medverkan i Mångkulturåret och att under 2006 genomföra verksamheter. Regeringen har även bjudit in landets samtliga kommuner, landsting och länsstyrelser att delta i Mångkulturåret.

För att samordna förberedelser och genomförande av Mångkulturåret utsåg regeringen i december 2004 en nationell samordnare (dir. 2004:169). I samordnarens uppdrag ingår att i samarbete med olika aktörer inom kultursektorn – kulturarbetare, organisationer, institutioner och myndigheter – utarbeta ett program för Mångkulturåret och vara ett stöd för berörda aktörer inför och under Mångkulturåret.

4.5.2 Insatser utanför politikområdet

Utbildning och folkbildning

Satsningen på personalförstärkning i skola och fritidshem fortsätter. För 2006 avsätts 1 miljard kronor som ett särskilt statsbidrag i syfte att höja skolornas resultat i förhållande

till mål uttryckta i läroplan och kursplaner. Inom ramen för satsningen har kommunerna möjlighet att utöka personalresurser på skolbiblioteken och att anställa personal med kulturpedagogisk kompetens till skolor och förskolor.

Myndigheten för skolutveckling har fått i uppdrag att utveckla förskolans och skolans kulturruppdrag i samverkan med Statens kulturråd, Malmö högskola, Sveriges Musik- och Kulturskoleråd och Aktionsgruppen för barnkultur. Till grund för arbetet ligger erfarenheter från regeringens kultur i skola-satsning 1999–2001. Satsningen syftade till att stimulera ett varaktigt utvecklingsarbete i skola och förskola med utgångspunkt i att skapande och konstnärlig kunskap ökar barnens möjligheter till inläring. Insatserna syftade till att integrera kreativa läroprocesser och kultur i alla ämnen som en del av skolans vardagsarbete och medel avsattes för flera strategiska utvecklingsprojekt. Skolverket och Kulturrådet hade i uppdrag att förstärka och stimulera arbetet med kultur i skolan.

Statens bidrag till folkbildningen skall bl.a. syfta till att bredda kulturintresset i samhället, öka delaktigheten i kulturlivet samt främja kulturupplevelser och eget skapande. År 2004 fick folkbildningen 2,6 miljarder kronor, varav ungefär hälften fördelades till studieförbunden och hälften till folkhögskolorna. Inom studiecirkelverksamheten utgjorde kurserna i estetiska ämnen 51,6 procent av det totala antalet deltagare i studiecirklar. Under 2004 arrangerade studieförbunden även drygt 220 000 kulturprogram med ca 15,2 miljoner deltagare.

Utredningen för statens utvärdering av folkbildningen avlämnade i mars 2004 sitt slutbetänkande (SOU 2004:30). Betänkandet belyser vilken roll och betydelse folkbildningen har för kulturen och att studieförbund och folkhögskolor spelar en viktig roll för ett rikt och varierat lokalt kulturliv. En av utredningens slutsatser är att folkbildningen bidrar till att de kulturpolitiska målen nås. Folkbildningens resultat redovisas under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. De konstnärliga utbildningarna, framför allt på högskolenivå, innebär viktig stimulans till det lokala och nationella konstlivet. Vidare genomförs ett stort antal insatser för arkitektur, form och design inom andra politikområden som utbildning, forsknings- och utveck-

lingsarbete vid universitet och högskolor, utbildningar vid s.k. kompletterande skolor samt stöd till konstnärligt forsknings- och utvecklingsarbete vid Vetenskapsrådet.

Med utgångspunkt i regeringens strategiska arbete med att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter har regeringen i april 2005 tillsatt en arbetsgrupp bestående av representanter från ett antal departement och myndigheter samt företrädare för Sveriges kommuner och landsting. Arbetsgruppen har till uppgift att utveckla indikatorer för att mäta och följa upp insatser inom barnpolitiken. Arbetsgruppen skall presentera en slutrapport senast den 31 december 2006.

Upphovsrätt

Upphovsrätten är av väsentlig betydelse för konstnärers möjlighet att leva av sitt arbete. Upphovsrättsliga ersättningar ökar konstnärers möjlighet till försörjning och stimulerar därmed konstnärligt skapande. Upphovsrätten ger en grundläggande rätt för en konstnär att, som upphovsman till sitt verk, bestämma hur och på vilket sätt verket skall komma andra till del, samt en rätt att få ersättning när verket nyttjas. Utgångspunkten är alltså att upphovsmannen har en ensamrätt till sitt verk. Mot upphovsmännens individuella intressen står emellertid vissa behov som allmänheten och samhället har av att kunna utnyttja verk, t.ex. för att tillgodose utbildnings- och forskningsbehov, liksom ett allmänt informationsintresse. För att åstadkomma en rimlig balans mellan dessa olika intressen har i lagstiftningen gjorts vissa inskränkningar i upphovsmännens ensamrätt. Inskränkningar av upphovsmännens rättigheter kan i många fall vara kännbara för konstnären ur ekonomisk synpunkt. Staten kompenserar en del av det ekonomiska bortfallet genom offentligt rättsliga insatser. Exempel på detta är biblioteksersättningen på ordområdet, visningsersättningen på bildkonstområdet och talboksersättningen. Genom EG-direktivet 2001/29/EG om upphovsrätten i informationssamhället har en översyn av stora delar av den upphovsrättsliga lagstiftningen genomförts. I genomförandearbetet har det varit en grundläggande princip att balansen upprätthålls mellan upphovsmännens rätt till ersättning för nyttjanden och kontroll över sina verk, och användarnas intresse av tillgänglighet och information.

Förslag till lagstiftningsändringar har behandlats av riksdagen under våren 2005.

Arbetsmarknadspolitik

Kulturarbetare har en arbetsmarknad som delvis präglas av andra förhållanden än de som råder inom många andra yrken. I propositionen En rättvisare och tydligare arbetslöshetsförsäkring (prop. 1999/2000:139) uttalar regeringen att rimlig hänsyn bör tas till de särskilda behov som kan gälla för grupper med projektanställningar och andra tillfälliga anställningar och osäkra anställningsförhållanden eller andra speciella förhållanden, liksom till villkor som gäller för personer som har upprepade perioder av arbetslöshet. Detta gäller bl.a. kulturarbetsmarknaden. Regeringens syn på kulturarbetsmarknadens villkor återspeglas även i de särskilda avgränsningskriterier för arbetsmarknadspolitiska åtgärder på kulturarbetsmarknaden som fastställts av regeringen.

Arbetsförmedlingen Kultur är en sammanhållen specialarbetsförmedling direkt under Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS). AF kultur har drygt 10 000 kultur- och mediearbetare inskrivna på landets fem regionförmedlingar. AF Kulturs arbete inriktar sig bl.a. på att skapa mötesplatser för arbetsgivare/uppdragsgivare och arbetssökande med avsikt att öka och vidga den befintliga marknaden och samtidigt vidga arbetsmarknaden för de kompetenser som konstnärer besitter.

I AF Kulturs organisation ingår en kulturarbetsdelegation under ledning av AMS generaldirektör med representanter från olika konstnärsgrupper. Delegationen utgör en viktig instans vid utvecklingen av AF Kulturs verksamhet.

Hållbar utveckling

Kulturens betydelse för hållbar utveckling har genom arbetet inom EU fått genomslag i den globala processen utifrån världstoppmötet i Johannesburg den 26 augusti – 4 september 2002.

Regeringen har i skrivelsen En svensk strategi för hållbar utveckling – ekonomisk, social och miljömässig (skr. 2003/04:129) formulerat en nationell strategi för hållbar utveckling. Strategin betonar vikten av ekonomiska framsteg, social rättvisa och skydd av miljön.

Inom ramen för arbetet med regeringens satsning på hållbar utveckling har kulturarvsaspekter fått en större tyngd och integrerats alltmer i andra samhällssektorer, bl.a. inom miljö- och jordbrukspolitiken och i samarbetet mellan Riksantikvarieämbetet och ansvarsmyndigheter inom olika sektorer. Detta har inte minst tagit sig uttryck i flera samarbetsprojekt t.ex. arbetet med de nationella miljömålen, miljöersättningarna i Miljö- och Landsbygdsprogrammet samt utvecklingen av miljökonsekvensbeskrivningar i det infrastrukturella samhällsbyggandet.

Miljö- och jordbrukspolitik

Med anledning av regeringens proposition Svenska miljömål – ett gemensamt uppdrag (prop. 2004/05:150) har kulturmiljösektorn genom Riksantikvarieämbetet (RAÄ) och länsstyrelserna fortsatt att utveckla och fördjupa kulturmiljöarbetet. Arbetet gäller främst kunskapsuppbyggnad och strategi- och programutveckling och rör insatser för god bebyggd miljö, myllrande våtmarker, levande sjöar och vattendrag, hav i balans, levande kust och skärgård, ett rikt odlingslandskap, levande skogar samt storslagen fjällmiljö. RAÄ utvecklar och fördjupar tillsammans med Naturvårdsverket samarbetet mellan kulturmiljö- och naturmiljösektorerna på både centralt och regionalt plan för att uppnå en gemensam syn på landskapsfrågorna. RAÄ har ett samarbete med Skogsstyrelsen inom projektet Skog och Historia om bl.a. de skogliga sektorsmålen och det biologiska kulturarvet.

I propositionen Svenska miljömål – ett gemensamt uppdrag har det aviserats ytterligare satsningar på projektet Skog och Historia.

Inom energiområdet har RAÄ i samarbete med länsstyrelserna utrett förutsättningarna från kulturmiljösynpunkt för storskalig utbyggnad av vindkraftsanläggningar i havs- och fjällområden.

RAÄ har under året bl.a. varit representerat i Jordbruksdepartementets rådgivande kommitté för miljö- och landsbygdsprogrammet 2000–2006 och i styrgruppen för CAP:s miljöeffekter med uppföljning av jordbrukets direktstöd och miljöersättningar inom nuvarande miljö- och landsbygdsprogram. Vidare har RAÄ medverkat i styrgruppen för Jord-

bruksverkets ängs- och betesmarksinventering samt deltagit i Jordbruksverkets och Statens livsmedelsekonomiska instituts gemensamma regeringsuppdrag att analysera kostnadseffektiviteten av styrmedel för bevarande av ängs- och betesmarker.

Ungdomspolitik

Med utgångspunkt i regeringens strategiska arbete med att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter kommer en interdepartemental arbetsgrupp att tillsättas. Arbetsgruppens uppgift skall vara att utveckla ett system för uppföljning av gjorda insatser inom barnpolitikens alla områden.

Inom ramen för den nationella satsningen för att öka barns och ungas fysiska aktivitet har Kulturrådet tillsammans med Nationellt centrum för främjande av fysisk aktivitet, Myndigheten för skolutveckling och Elevorganisationen i Sverige tagit initiativ till ett utvecklingsprogram för dans i skolan. Målet är att få dans på skolschemat för att öka barns tillgång till dans och därigenom främja lärande.

Ungdomsstyrelsen redovisade under våren 2005 Arenor för Alla, En studie om ungas kultur- och fritidsvanor, Ungdomsstyrelsens skrifter 2005:1. Undersökningen visar att möjligheten att ta del av ett professionellt kulturliv varierar med boendeort, kön och social position och att musik och film framstår som centralt i unga människors liv. Av 16-åringarna spelar 42 procent något musikinstrument, 11 procent (varav flest pojkar) spelar i ett band. Att spela teater är vanligare än att gå på teater, att spela i band är vanligare än att gå på konsert.

Regional utvecklingspolitik

Den regionala utvecklingspolitiken är inriktad mot att skapa en hållbar utveckling och tillväxt och en god servicenivå i alla delar av landet. En förutsättning för hållbar utveckling är att öka samförståndet och dialogen mellan olika delar av samhället, inklusive nationell, regional och lokal samverkan. Viktiga delar i det fortsatta arbetet är de regionala tillväxtprogrammen och de regionala utvecklingsprogrammen. Regeringen gav i juni 2004 ett antal myndigheter, däribland RAÄ och Statens kulturråd, i uppdrag att utifrån vissa utpekade strategiska områden, bl.a. kultur, kulturarv, turism och naturupplevelser, redovisa förslag till metoder

för att stärka arbetet med de regionala utvecklingsprogrammen.

På central nivå har RAÄ, Statens kulturråd, Riksarkivet och Stiftelsen Svenska Filminstitutet inom sina respektive ansvarsområden etablerat samverkan kring dessa frågor. Under 2005 har de presenterat en rapport "Kulturen i tillväxtprogrammen". Rapporten tar bl.a. upp hur de fyra aktörerna, både enskilt och gemensamt, arbetar med de regionala utvecklingsfrågorna, kulturens roll för utveckling och tillväxt samt hur länen arbetar med kulturen i sina respektive tillväxtprogram.

RAÄ, Riksarkivet och Statens kulturråd har tillsammans med Stiftelsen Svenska Filminstitutet även i uppdrag att årligen redovisa antalet svenska projekt med kulturanknytning som beviljats stöd via EG:s strukturfonder och gemenskapsinitiativ. Den senaste rapporten visar att EU under 2004 bidrog med sammanlagt 251 miljoner kronor till sådana projekt. Samtidigt uppgick den svenska offentliga finansieringen till 348 miljoner kronor.

Storstadspolitik

Inom storstadspolitiken har medel till kulturverksamhet fördelats genom de lokala utvecklingsavtalen. Storstadspolitiken har nu övergått in i en andra fas med finansiering med ordinarie medel inom ordinarie strukturer. En fortsatt och utvecklade samverkan mellan kulturmyndigheter, institutioner och storstadslänen, kommuner, andra myndigheter och aktörer i övriga samhällssektorer som omfattas av storstadspolitiken är därför viktig.

Kultur – deltagande och eget utövande – har varit och är en ansenlig och viktig del av storstadsarbetet. Det egna engagemanget för kulturverksamhet i de aktuella bostadsområdena har visat sig vara omfattande och betydelsefullt. Inom storstadspolitiken är det s.k. underifrånperspektivet centralt. För att bl.a. få kunskap om vilka effekter det haft som metod i det lokala utvecklingsarbetet har regeringen gett Mångkulturellt centrum i uppdrag att se hur underifrånperspektivet har tillämpats i samtliga berörda kommuner. Uppdraget redovisades i april 2005 och bereds nu vidare inom Regeringskansliet.

RAÄ och Statens kulturråd, liksom andra kulturinstitutioner, fortsätter att arbeta med storstadspolitiska målsättningar.

Språket

Inom näringspolitiken utgår stöd till Terminologisentrum TNC. Syftet är att åstadkomma en lämplig terminologi för svenska förhållanden. Språkvårdande insatser görs av flera myndigheter och stöd till detta ges i dag av Klarspråksgruppen i Regeringskansliet. Stöd till språkteknologisk forskning lämnas inom ramen för forskningspolitiken. Insatser för minoritetsspråken och teckenspråket görs bl.a. inom ramen för minoritetspolitiken, samepolitiken och handikappolitiken. Inom utbildningspolitiken görs grundläggande insatser för språk och språktillägnet inom ramen för förskolor, skolor och den högre utbildningens undervisning och forskning.

Handikappolitik

Regeringen har med anledning av propositionen Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken (prop. 1999/2000:79), lämnat förslag till åtgärder som syftar till att öka tillgängligheten för funktionshindrade inom kulturlivet. Mot denna bakgrund har Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet fått ett särskilt sektorsansvar för handikappfrågor inom sina respektive verksamhetsområden.

Utredningen om teckenspråkets ställning (dir. 2003:169) skall bl.a. analysera tillgängligheten inom kulturområdet för döva och hörselskadade. Utredningen skall redovisa sitt uppdrag den 15 september 2005.

Folkhälsopolitik

Olika studier visar att deltagande i kulturlivet och god hälsa följs åt, oberoende av tidigare kulturvanor. Regeringen anser att forskning inom området med ett mångvetenskapligt angreppssätt bör stärkas. Inom ramen för den nationella satsningen för att främja barns och ungdomars fysiska aktivitet har Statens kulturråd tillsammans med Nationellt centrum för främjande av fysisk aktivitet, Myndigheten för skolutveckling och Elevorganisationen i Sverige initierat ett utvecklingsprogram för dans i skolan. Syftet är att alla barn ska få tillgång till dans och att därigenom främja lärande. Kulturrådet har även genom sin medverkan i den Nationella ledningsgruppen för folkhälsa drivit frågan om dansens betydelse för ungas hälsa. Kulturrådet samarbetar även med Folkhälsoinstitutet för att tydliggöra den

kulturella sektorns positiva effekter på folkhälsan.

Forskning med relevans för kulturområdet

I propositionen *Forskning för ett bättre liv* (prop. 2004/05:80) redovisar regeringen sin syn på forskningspolitiken under perioden 2005–2008. Exempel på områden med relevans för kultursektorn där medel avsätts enligt regeringens bedömning i propositionen är bl.a. hållbar utveckling, design- respektive genusforskning, infrastruktur samt konstnärligt utvecklingsarbete.

Mot bakgrund av behovet av stärkt forskning inom designområdet tillförs Vetenskapsrådet enligt regeringens bedömning i propositionen (prop. 2004/05:80) 5 miljoner kronor för en forskarskola i design fr.o.m. 2007.

I propositionen för regeringen även fram betydelsen av ökad kunskap om kulturens koppling till hälsa och välbefinnande. Forskning inom området är bl.a. inriktad på hur kultur kan fungera inom vården. Regeringen anser att forskningen på området bör stärkas och att dess metod- och teoribildning bör utvecklas i syfte att nå en vetenskaplig grund som kan stärka kunskapen om kulturens betydelse för folkhälsan. Mot bakgrund av detta avsätts enligt regeringens bedömning i propositionen (prop. 2004/05:80) 5 miljoner kronor med början år 2006 för forskning avseende kultur och hälsa. Medlen fördelas av Vetenskapsrådets ämnesråd för humaniora och samhällsvetenskap.

Europeiska unionen

Det löpande EU-arbetet på kulturområdet domineras av Kultur 2000-programmet respektive MEDIA-programmet.

Kultur 2000-programmet omfattar alla konst- och kulturområden utom de audiovisuella medierna film, tv och video. Programmet löper under perioden 2000–2006 och den totala budgeten är 237 miljoner euro. Totalt deltar 30 länder i programmet.

Under 2004 tilldelades projekt med svenska aktörer cirka 2,3 miljoner euro.

MEDIA-programmet ger stöd till den europeiska audiovisuella industrin i syfte att stärka dess konkurrenskraft och öka spridningen av europeiska verk. Programmet löper under perioden 2001–2006 och har en total-

budget på 513 miljoner euro. Sverige har under 2004 erhållit ca 4,4 miljoner euro i stöd från programmet. Under 2004 lade kommissionen fram förslag om en ny generation ramprogram på kultur- och medieområdet. Förhandlingar har inletts kring sakinnehållet i avvaktan på att EU:s långtidsbudget, Agenda 2007, fastställs.

EU fördelar även medel från strukturfonderna till projekt med kulturanknytning. Under 2004 har EU inom olika insatsområden bidragit med totalt ca 251 miljoner kronor till svenska projekt med kulturanknytning.

EU-stödet fördelar sig så att det för de geografiska målen 1 och 2 uppgår till ca 173 miljoner kronor, för Växtkraft Mål 3 ca 21 miljoner kronor samt för gemenskapsinitiativen Urban II, Leader+, Ingerreg III A, B och C ca 58 miljoner kronor.

Nordiska ministerrådet

Totalt omfattade budgeten för det nordiska kultursamarbetet 2004 cirka 191 miljoner kronor. De största budgetposterna är de två fonderna som delar ut stöd till projekt: Nordiska kulturfonden och Nordisk film- och TV-fond. Under 2004 fördelade Nordiska kulturfonden bidrag på drygt 30 miljoner kronor till 288 projekt. Nordisk film- och TV-fond bidrog bl.a. med stöd till produktion av 32 långfilmer.

Under det isländska ordförandeskapet 2004 prioriterades bl.a. det fortsatta arbetet med att utarbeta en ny struktur för det nordiska kultursamarbetet samt en utredning om datorspel för barn och unga.

Unesco

Unescos 32:a generalkonferens beslutade hösten 2003 att det inom ramen för Unesco skulle utarbetas en bindande konvention för skydd av den kulturella mångfalden. Efter tre mellanstatliga expertmöten har ett förslag till slutlig text arbetats fram. Det tredje expertmötet rekommenderar att den 33:e generalkonferensen i oktober 2005 antar denna text som konvention om skydd för och främjande av mångfalden i kulturella uttryck. Huvuddragen i konventionen är att konsolidera medlemsstaternas rätt och skyldighet att föra en nationell kulturpolitik till stöd för den kulturella mångfalden samtidigt som den aktivt verkar för internationellt kulturutbyte och allas tillgång till den kulturella mångfalden.

Konventionen erkänner också att kulturella varor och tjänster inte bara har ett ekonomiskt värde. En stor del av konventionen rör internationell solidaritet till stöd för utvecklingsländerna.

INCP

Det informella nätverket INCP (Informal Network on Cultural Policy) är ett internationellt forum genom vilket nationella kulturministrar kan utbyta erfarenheter och åsikter om aktuella kulturpolitiska frågor. Nätverket som i dag omfattar ca 60 länder har framför allt renodlat diskussioner om betydelsen av kulturell mångfald och identitet för social och ekonomisk utveckling. Nätverket har vidare arbetat med utvecklandet av en internationell konvention för kulturell mångfald.

Europarådet

Arbetet på kultur- och utbildningsområdet sker inom de fyra styrkommittéerna för utbildning, högre utbildning, kultur och kulturarvsfrågor. På kulturarvsområdet antogs i slutet av 2004 ett arbetsprogram för styrkommittén för perioden 2005–2006.

I enlighet med programmet för perioden 2002–2004 har det förutom uppföljning av konventioner gällande bl.a. arkitektur-, arkeologi- och landskapsfrågor, skett ett fortsatt arbete med en ramkonvention för kulturarvet som en resurs för utveckling och tillgänglighet. Styrkommittén för kulturarvsfrågor planerar att presentera konventionsförslaget på Europarådets kulturministermöte senare i år.

Inom ramen för projektet om dialog mellan kulturer och konfliktförebyggande åtgärder ägde en ministerkonferens rum i Kroatien hösten 2003.

4.6 Resultatredovisning

Teater, dans och musik

Utbudet på de offentligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna i landet präglas av bredd, mångfald och nyskapande. På regional och lokal nivå finns ofta ett engagemang för att etablera nya scener och arenor för scenkonstens utveckling. På flera håll ses det internationella kulturutbytet som ett sätt att profilerar verksamheten och i förlängningen

regionen. Många teaterinstitutioner rapporterar om stora konstnärliga och publika framgångar under 2004. Till exempel har Västerbottensteatern, Norrbottensteatern och Teater Västernorrland samverkan i projektet Norrscen, vars syfte är att utöka samarbetet gentemot arrangörer och publik.

Publikens intresse för den professionella dansen har fortsatt att öka, samtidigt som dansen fått en allt starkare regional och lokal förankring. Statens kulturråd har på regeringens uppdrag lämnat ett förslag till handlingsprogram för den professionella dansen, som syftar till att stärka dansen som konst i hela landet. Även landsting och regioner har under 2004 utarbetat regionala handlingsprogram för dans, som bl.a. tar sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen. Statens kulturråd framhåller i sin årsredovisning för 2004 att dansen inte längre enbart är en storstadsföreteelse utan i allt högre grad sprider sig till andra delar i landet.

De fria teater-, dans- och musikgrupperna har idag en självklar plats i kulturlivet och står för en betydande del av landets alla föreställningar. Inte minst turnéverksamheten är viktig för att öka tillgången till scenkonst i ett regionalt perspektiv. Enligt statistik från Statens kulturråd kom cirka 52 procent av den totala publiken 2004 från andra kommuner än gruppens hemkommun. Riksteatern och Svenska Rikskonsorter har specialkunskaper om turnéverksamhet och fyller en viktig funktion för att motverka koncentrationen av utbudet till storstäderna. Svenska Rikskonsorter redovisar att nästan hälften av statsbidraget går till regional verksamhet och Riksteatern erbjuder genom sina föreningar olika former av scenkonst över hela landet.

Ett fungerande arrangörsled är avgörande för att öka tillgången till teater, dans och musik i hela landet. Statens kulturråd har vid bidragsfördelningen till arrangerande musikföreningar 2004 särskilt prioriterat arrangörer för jazz och nutida konstmusik. Statens kulturråds utvecklingsinsatser inom teater, dans och musik har under 2004 bl.a. fokuserat på projekt som rör utveckling och utbildning av arrangörsnät. En arbetsgrupp med representanter för länsteatrarna och Riksteatern har i samråd med Kulturrådet diskuterat åtgärder för att förbättra arrangörssituationen på

teaterområdet. Ett gemensamt projekt har påbörjats under 2005.

Staten ansvarar för nationalscenerna, Riksteatern, Rikskonserter och Dansens Hus. Nationalscenerna Operan och Dramaten redovisar 2004 breda och varierade repertoarer och har intensifierat publikarbetet för barn och ungdomar. Dansens Hus publik fortsätter att öka. En mer detaljerad resultatbedömning för de nationella teater-, dans- och musikinstitutionerna redovisas under anslaget 28:5.

Statens kulturråd fick hösten 2004 regeringens uppdrag att ta fram förslag till utformning av ett stöd för distributionen av fonogram till kommunala bibliotek. Uppdraget skall redovisas till regeringen den 1 oktober 2005.

Regeringens samlade bedömning är att statens insatser på teater-, dans- och musikområdet har haft stor betydelse för utvecklingen, sett i förhållande till de kulturpolitiska målen.

Litteraturen, läsandet och språket

De grundläggande mönstren för läsning är att högutbildade läser mer än lågutbildade, yngre mer än äldre, kvinnor mer än män och flickor mer än pojkar.

Svenska Förläggareföreningens branschstatistik för 2004 visar en fortsatt hög och stabil försäljning av litteratur även om en minskning totalt har skett jämfört med 2003. Antalet utgivna titlar och försäljning ökar också när det gäller barn- och ungdomsböcker. Utgivning och försäljning av ljudböcker ökade med 59 titlar till 168 titlar 2004. Förläggareföreningen uppskattar den totala marknaden, dvs. medlemsförlagen samt utanförstående förlag inklusive läromedel till ca 5,6 miljarder kronor. Förlagens nettointäkter av export minskade från 116 miljoner kronor 2003 till 91,4 miljoner kronor 2004.

Den 1 januari 2002 sänktes mervärdesskatten på böcker, tidskrifter m.m. Samtidigt tillsatte regeringen en bokpriskommission bl.a. med uppdrag att följa och granska prisutvecklingen, redovisa vilka effekter som har uppnåtts genom momssänkningen samt vid behov lämna förslag till åtgärder som kan motiveras av granskningen. I februari 2005 lämnade kommissionen sin slutrapport, SOU 2005:12. Av kommissionens prismätningar framgår att resultatet varierar mellan olika litteraturkategorier och försäljningskanaler, där bäst

genomslag av mervärdesskattesänkningen uppnåtts för skön- och barnlitteratur i bokhandeln. Kommissionen bedömer dock att prisutvecklingen i stort kan spegla ett gott genomslag av reformen. När det gäller kurslitteratur för studenter menar kommissionen att prisutvecklingen är oroande, men påtalar samtidigt behovet av att fler undersökningar görs för att säkerställa mätresultatet. Av de läsundersökningar som gjorts inom ramen för kommissionens arbete framgår att läsandet ökat efter mervärdesskattesänkningen genom att de som tidigare läste böcker och tidskrifter läser mer än förut. Andelen icke-läsare är dock fortsatt 15 procent av Sveriges befolkning och andelen män inom LO som inte alls läser böcker har ökat mellan 1999 och 2003, från 38 procent till 47 procent. Regeringen bedömer att sänkningen av mervärdesskatten gett ett gott resultat. Betänkandet visar dock på vikten av att särskilda litteraturpolitiska insatser fortsätter för att nå de som inte alls läser. Bokpris-kommissionen lämnar också förslag i den delen.

Riksdagen har gett regeringen till känna att samliga stödformer inom anslaget Litteraturstöd bör utvärderas så att det tydligt framgår om målsättningen med stödet uppfylls (bet. 2002/03:KrU1, rskr. 2002/03:57). Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2005 att en fördjupad analys av stöden skulle göras innevarande budgetår. Analysen har dock försenats varför regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan i budgetpropositionen för 2007.

Regeringen bedömer att länsbiblioteken har en fortsatt mycket viktig uppgift när det gäller att stödja de lokala folkbibliotekens utveckling av särskilda områden, t.ex. barn och unga, funktionshindrade personer och mångkulturella miljöer. Läns- och regionbiblioteken har också en viktig uppgift för olika samverkansformer på lokal och regional nivå när det gäller att öka utbudet och kunskapen om Internet-tjänster, upphandla databaslicenser, finna nya former för att förenkla och förbättra informations- och medieförsörjningen m.m.

Statligt bidrag utgår till En bok för alla AB för utgivning av kvalitetsböcker till lågt pris. Utgivningens inriktning är skönlitteratur för vuxna, barn och ungdomar. Det låga priset, titelbredden, utgivningens kvalitet och det

etablerade varumärket samverkar med en väl fungerande läsfrämjande verksamhet.

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) och Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (Centrum för lättläst) medverkar till att funktionshindrade personer och personer med lässvårigheter kan ta del av litteratur, tidskrifter och nyheter.

Inom TPB har under flera års tid ett internationellt framgångsrikt utvecklingsarbete bedrivits med syftet att helt byta talboksmedium från analoga kassetter till digitala talböcker i form av cd-romskivor, DAISY. Under tiden har samarbetet med biblioteken stärkts så att det i dag även finns en fungerande kontaktorganisation mellan TPB och samtliga universitets- och högskolebibliotek. TPB fortsätter sitt utvecklingsarbete av nya medier och distributionsvägar för en bättre anpassning till olika former av läshandikapp.

Centrum för lättläst är en förlagsrörelse med uppgiften att göra nyhetsinformation och litteratur tillgänglig för funktionshindrade personer och andra som har svårt att läsa eller som är otränade i svenska språket. Under 2004 har Centrum för lättläst fortsatt att bredda utgivningen och öka läsaranpassningen. En annan angelägen uppgift har varit utvecklingen av verksamheten som ett kompetenscenter på lättlästområdet.

Syftet med statens stöd till kulturtidskrifter och prenumerationsstöd till folkbiblioteken är att garantera en kulturellt värdefull mångfald i utbudet och öka tillgängligheten. Statsbidragen är en förutsättning för många kulturtidskrifters existens. Väsentligt för kulturtidskrifternas positiva utveckling är också de statliga insatserna i form av kulturtidskriftskataloger och olika utvecklingsprojekt. Ett fortsatt problem för kulturtidskrifterna är bl.a. att finna fungerande distributionsformer. Stödet till kulturtidskrifterna förstärktes därför med 2 miljoner kronor fr.o.m. 2005 för att utveckla nya distributionsformer. Regeringen bedömer att denna förstärkning skapar ökade möjligheter för kulturtidskrifterna att nå ut i handeln.

Litteraturpris till Astrid Lindgrens minne på fem miljoner kronor delades ut 2005 för tredje gången vid en för allmänheten öppen ceremoni på Skansen. Priset tilldelades den brittiske författaren Philip Pullman och den japanske illustratören Ryōji Arai.

Regeringens samlade bedömning är att statens insatser har stor betydelse för litteraturen, läsandet och språket.

Bildkonst

Bildkonstens tillgänglighet har ökat på många orter och i många miljöer över hela landet. Under de senaste åren har även riktade insatser gjorts för att öka och förbättra tillgängligheten till föremåls- och arkivsamlingar inom området.

Genom den statliga bidragsgivningen på samtidskonstområdet får utställningslivet i landet ett viktigt stöd och fler människor ges möjlighet att ta del av utbudet. Genom stödet till vissa utställare och arrangerande konstföreningar har samtidskonsten stärkts.

Sedan januari 2004 har Statens konstråd enligt förordningen (1990:195) om vård av statens konst tillsynsansvaret för statligt ägd konst. Statens konstråd har under året etablerat nya rutiner för tillsynen och sett över hur den statligt ägda konsten registreras och vårdas av de mottagande myndigheterna. Staten har en god överblick över den statligt ägda konsten.

De regioner som har konstkonsulenter har genomfört konstkonsulentmöten, där diskussioner förts om den regionala strukturen för konsten.

För att öka tillgängligheten inom området främst för barn och ungdomar har särskilda insatser inom bildkonstpedagogiken utförts under 2004 framför allt utifrån verksamheten på museer, konsthallar och genom konstkonsulenterna.

Genom statens inköp av bildkonst berikas den offentliga miljön i vid mening. Konstinköpen har också stor ekonomisk betydelse för såväl konstnärer som gallerier och andra försäljningsställen. Det stöd till konstinköp som fördelas till Folkets hus och parker, bygdegårdar och nykterhetsorganisationernas samlingslokaler berör många. Förutom miljontals besökare i landets omkring 2 400 föreningshus och folkparker, berörs även de många yrkesverksamma konstnärer som inbjuds att delta i inköpsutställningarna.

Målet för Statens konstråd är att sprida kvalificerade uppdrag och ge ökade försörjningsmöjligheter för konstnärer i hela landet. Konstrådet har särskilt satsat på barn- och ungdomsrelaterade projekt samt det pedago-

giska arbetet med den offentliga konsten. Under 2004 förvärvade Konstrådet konst samt fördelade uppdrag till konstnärer för drygt 42 miljoner kronor.

Statens kulturråd har vid bidragsfördelningen på bild- och formområdet 2004 lagt särskild vikt vid verksamheter som främjar konstnärernas villkor och möten med publiken. I synnerhet prioriteras verksamheter som når olika publikkategorier och ger ökade möjligheter att se bildkonst över hela landet, liksom verksamheter som utvecklar olika metoder och samverkansformer eller innebär erfarenhetsutbyte nationellt och internationellt.

Regeringens samlade bedömning är att statens insatser för bildkonsten har haft stor betydelse för utvecklingen inom området.

Arkitektur, form och design

Under 2005 genomförs ett särskilt Designår i Sverige. Det kampanjkontor som inrättats på Svensk Form svarar för information, samordning och marknadsföring av Designåret. Under våren 2004 genomfördes ett antal regionala upptaktsmöten runtom i landet med ministermedverkan. En hemsida (www.designaret.se) har upprättats med kalendarium och information om Designåret. Vidare har på regeringens uppdrag en särskild styrgrupp för Designåret inrättats med representanter från Nationalmuseum, Statens konstråd, Konstnärsnämnden, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Konstfack, Vetenskapsrådet och Stiftelsen Svensk Industriedesign. Likaså har en Designårsgrupp för tillväxt och innovation inrättats vars främsta syfte är att bidra till att kunskaper och resultat från de designinsatser som ska genomföras inom detta område får spridning och kommuniceras under Designåret 2005.

Drygt ett hundratal statliga myndigheter och institutioner – varav ett antal i utlandet – deltar med egna projekt under Designåret. Vid halvårsskiftet 2005 uppgick det totala antalet anmälda projekt till cirka 1 200. Gensvaret har varit stort från många håll, inte minst från kommuner över hela landet som driver egna projekt. Designåret har hittills rönt stor uppmärksamhet i media.

Musei- och utställningsinstitutioner inom form och design har inom ramen för Designåret lyft fram området både nationellt och

internationellt. Den 14 februari 2004 återinvigdes Arkitekturmuseet med fri entré i sina ordinarie lokaler. På Nationalmuseum, som är statligt ansvarsmuseum på området, har ett flertal uppmärksammade utställningar visats under det första halvåret i år, vissa producerade inom ramen för Konstnärsnämndens internationella konsthantverksprojekt Craft in Dialogue. Den verksamhet med en nationell mötesplats för form och design, kallad Designforum, som Föreningen Svensk Form bedriver på regeringens uppdrag, har varit bas för ett flertal utställningar och seminarier inom ramen för Designåret.

Det arbete som Nämnden för hemslöjdsfrågor bedriver har fortsatt varit inriktat på att stärka intresset för, kunskapen om och utövandet av hemslöjd i hela landet genom framför allt landets hemslöjdskonsulenter. Nämnden samordnar hemslöjdskonsulentverksamheten bl.a. genom seminarier och fortbildning för konsulenter. Under de senaste åren har intresset för hemslöjd ökat i hela landet vilket kan avläsas genom den kurs- och utställningsverksamhet som konsulenterna bedriver samt den uppmärksamhet som hemslöjdsprodukter fått i massmedia. Under det senaste året har nämnden lagt tonvikten på områdena barn och ungdom, hemslöjd-formdesign och hård slöjd. Genom det turnerande projektet Slöjdcirkus har slöjden nått ut till tusentals barn och vuxna från Helsingborg i söder till Kalix i norr. Nämnden har vid fördelning av projektmedel prioriterat formområdet. Avsikten har varit att skapa mötesplatser och nya samarbetsformer mellan hemslöjdskonsulenter, slöjdare och formgivare, där hemslöjdens kunskap om tradition, material och teknik inspirerar till utveckling och förnyelse.

Rådet för arkitektur, form och design har påbörjat sitt arbete. Under hösten 2004 genomförde rådet en öppen hearing om offentlig upphandling. Vidare genomförde rådet ett rundabordssamtal i maj 2005 om hemslöjdens roll och relation till diskussionen om formgivning, konsthantverk, konst och arkitektur. Såväl hearingen som rundabordssamtalet har rapporterats och gjorts tillgängliga på rådets hemsida (www.rafd.se).

Sammantaget är det regeringens bedömning att de statliga insatserna för arkitektur, form

och design bidrar till att främja, stärka och utveckla intresset för området.

Film

Under 2004 ökade publiken till svensk film. Den svenska filmens publikandelar steg från 19,9 procent eller 3,6 miljoner besök 2003 till 23,3 procent eller 3,9 miljoner besök 2004. Svensk långfilm och kort- och dokumentärfilm hade framgångar utomlands och vann flera internationella priser. Efter flera år med höga besökssiffror sjönk dock det totala antalet biobesök från 18,2 miljoner 2003 till 16,6 miljoner 2004.

Satsningen på regional filmverksamhet fortsatte oförminskat under året. Stiftelsen Svenska Filminstitutet fördelade under 2004 sammanlagt 19,2 miljoner kronor till 19 regionala resurscentrum för film och video och tre regionala produktionscentrum. Genom att Filminstitutets insatser ökade med 1,2 miljoner kronor jämfört med föregående år kompensades de tre regioner som inom ramen för satsningen på regional filmverksamhet tidigare erhållit medel från Stiftelsen Framtidens Kultur.

Skolbioverksamheten ökade i landet för tredje året i rad. Skolbio bedrevs läsåret 2003/2004 i 181 av Sveriges 290 kommuner, jämfört med 175 kommuner 2002/2003 och 166 kommuner 2001/2002.

I syfte att tillgängliggöra svensk film för syn- och hörselskadade personer fördelar Filminstitutet medel till syntolkning och textning. Under 2004 fördelades stöd till 12 syntolkningsprojekt i 10 av landets regioner. 24 biograffilmer fick stöd till textning. Antalet DVD-filmer som fick stöd till textning fortsatte att öka markant, från 51 filmer 2003 till 83 filmer 2004. I dag svensktextas de allra flesta nya svenska filmer på DVD. Även många äldre svenska filmer som ges ut på DVD förses med svensk text.

Filminstitutets filmarkiv har det nationella ansvaret att bevara film på filmbas, i huvudsak professionell spelfilm och dokumentärfilm avsedd för offentlig visning. Nyttjandet av arkivet fortsatte att öka under 2004, främst på grund av ökad utlåning till Cinemateket och ett ökat forskningsintresse. Filminstitutet är även huvudman för filmarkivet i Grängesberg, som har till uppgift att bevara icke fiktiv film som upptagits på filmbas men som inte är

avsedd för biografvisning. Insamlingen av filmmaterial påbörjades 2003 och har fortsatt under 2004.

Cinematekets uppgift är att tillgängliggöra filmarvet. Cinematekets medlems- och besöksantal har minskat sedan 2003. Det ökade utbudet av äldre film på DVD tros vara en bidragande orsak. Av besparingsskäl har Cinemateket under 2004 varit tvungna att förkorta visningssäsongen, vilket bidragit till ett ytterligare minskat antal medlemmar och besök under 2004.

Regeringens samlade bedömning är att insatserna inom filmområdet har varit framgångsrika.

Konstnärernas villkor

Konstnärsnämndens undersökningar visar att de olika konstnärspolitiska bidragen och ersättningarna är av avgörande betydelse för många konstnärers försörjnings- och arbetsmöjligheter. De olika stödformerna leder till att mottagarnas möjligheter att arbeta med sitt konstnärliga skapande ökar samtidigt som beroendet av annat arbete vid sidan om den konstnärliga verksamheten minskar. Utan dessa stöd skulle många professionella konstnärers arbetsmöjligheter försämrats betydligt, t.o.m. omöjliggöras. Stipendierna, särskilt arbetsstipendierna, ger möjlighet till konstnärlig utveckling och koncentration något som i sin tur leder till ökade arbetsmöjligheter i framtiden.

Satsningen på det internationella utbytet, bl.a. inom ramen för IASPIS (International Artists' Studio Program in Sweden), fortsätter att visa positiva resultat. De internationella stipendierna leder ofta till att svenska konstnärers verk säljs utomlands. Dessutom skapas kontakter som är av betydelse för framtida arbetsmöjligheter.

I februari 2003 redovisades betänkandet *Konstnärerna och trygghetssystemen* (SOU 2003:21). Kartläggningen tydliggjorde behoven av att löpande följa hur utvecklingen och förändringar av trygghetssystemen påverkar villkoren för de olika konstnärgrupperna. Regeringen har som ett resultat av utredningen gett Konstnärsnämnden ett fördjupat uppdrag fr.o.m. 2005 för att öka kunskapen om trygghetssystemets utformning och tillämpning, samt att med utgångspunkt i denna kunskapsuppbyggnad möjliggöra en

stöd- och rådgivningsfunktion i frågor som rör de generella trygghetssystemen.

Den konstnärliga arbetsmarknaden är fortsatt kärv. Arbetsstillfällena av mer fast karaktär finns endast i begränsad omfattning även för konstnärsgrepp som scenartister och vissa musikerkategorier. Även för dessa grepp har möjligheter till tillsvidareanställningar minskat.

Regeringen bedömer att de statliga stöden och ersättningarna ger många yrkesverksamma konstnärer ekonomisk grundtrygghet och möjlighet att upprätthålla sitt konstnärliga arbete. Fortfarande är det dock svårt för många etablerade konstnärer att försörja sig på sitt konstnärliga arbete.

Arkiv

Arkiven är en viktig del av vårt kulturarv och en betydelsefull källa till kunskap och information om vårt samhälle och dess utveckling samt människors villkor genom tiderna.

Riksarkivet och landsarkiven

År 2004 stod 896 myndigheter under arkivmyndigheternas tillsyn och 434 inspektioner utfördes.

Det arkivmaterial som förvaras hos Riksarkivet och landsarkiven (arkivmyndigheterna) är omfattande. Det rör sig bl.a. om drygt 581 000 hyllmeter pappershandlingar från i första hand statliga myndigheter. Trots ökad användning av ny teknik är leveransen av pappersmaterial fortfarande mycket omfattande och väntas vara det ännu under lång tid. Den årliga tillväxten är fortsatt stor, vilket innebär ett kontinuerligt behov av utökade arkivlokaler. Under senare år har bl.a. omstruktureringar inom statlig förvaltning inneburit en ökning av leveranser av material som fortfarande är aktuellt och som i förhållandevis stor utsträckning efterfrågas av såväl förvaltningen som forskningen. Antalet besvarade skriftliga förfrågningar har ökat med 10 000 sedan föregående år och uppgick 2004 till ca 110 000.

Arkivmyndigheterna gör omfattande insatser för att öka tillgängligheten till och överblicken över arkivmaterialet, inte minst genom att ta till vara de möjligheter som den nya tekniken ger. Den nya tekniken innebär vidare att man kan nå nya grepp av användare samtidigt som risken för slitage på originalhandlingar minskar. Hemsidorna utvecklas

fortlöpande. Antalet besökare uppgick under 2004 till ca 1,7 miljoner. Antalet besökare var i genomsnitt 4 800 per dygn, vilket är en ökning med ca 2 procent jämfört med 2003. Lika tidigare år kom över hälften av besökarna på arkivmyndigheternas hemsidor från utlandet.

Den nya tekniken medför också nya villkor för att bevara, vårda och tillhandahålla material. Detta förutsätter kontinuerliga forsknings- och utvecklingsinsatser samt ny och ökad kompetens hos dem som hanterar arkiven. Riksarkivet deltar aktivt i det internationella samarbetet i dessa frågor.

Arkivmyndigheterna har under året genomfört ett stort antal utställningar, föreläsningar, konferenser och andra arrangemang runt om i landet samt olika forskningsprojekt, där exempelvis aktuella händelser och historiska skeenden har lyfts fram och belysts med utgångspunkt i arkiven. Insatserna har många gånger gjorts i samverkan med andra myndigheter, folkrörelse- och företagsarkiv, museer samt olika lokala och regionala organisationer.

Landsarkiven driver projekt med anknytning till regionala förhållanden. Särskilda satsningar görs för att sprida kännedom om hur arkivmaterial kan användas i skolarbetet och hur olika samsamarbetsformer mellan arkiv och skola kan utvecklas. Den utåtriktade verksamheten bidrar till att tydliggöra arkivens värde när det gäller att bygga upp och sprida kunskap samt till att lyfta fram den betydelse som arkiven har för såväl utbildningsrelaterad forskning som hembygds- och släktforskning.

Svensk museitjänst överfördes till Riksarkivet 2002. Museitjänst arbetar konsekvent med att utveckla sina tjänster och kan erbjuda förvaring, föremålsvård och andra närliggande tjänster med god kvalitet. För närvarande har Svensk museitjänst 38 avtal med 34 kunder – att jämföra med 25 kunder då verksamheten tillfördes Riksarkivet.

Inom ramen för Nämndens för enskilda arkiv bidragsgivning har folkrörelsearkivsektorn och näringslivssektorn prioriterats.

Sammantaget bidrar det arbete som arkivmyndigheterna bedriver för att förbättra hanteringen av arkivmaterial – traditionella likaväl som elektroniska handlingar – till en höjd kvalitet på arkivhanteringen och bättre strukturerade arkiv hos bl.a. arkivbildande myndigheter. Härigenom skapas förutsättningar för att offentlighetsprincipen skall

fungera på ett tillfredsställande sätt, vilket är av stor betydelse från demokratisk utgångspunkt. Samtidigt bidrar insatserna till att kulturarvet kan bevaras för framtiden. Det är av stor vikt att det arbete som arkivmyndigheterna driver kring de frågeställningar som den nya tekniken ger upphov till fortsätter.

Riksarkivet fördelar bidrag till enskilda arkivinstitutioner i hela landet. Regeringen bedömer att härigenom främjas bevarandet och tillgängliggörandet av arkivmaterial hos bl.a. regionala folkrörelsearkiv samt olika förenings- och näringslivsarkiv.

I propositionen Arkivfrågor (prop. 2004/05:124) har regeringen redovisat bedömningar av utvecklingen inom arkivområdet.

Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI)

Riksdagen beslutade i december 2003 att tilldela SOFI ett engångsbelopp på 1,4 miljoner för 2004. Detta har gjort det möjligt att behålla kompetensen för att bearbeta och bevara samlingarna och att fortsatt kunna tolka och förmedla innehållet i dessa till forskning, utbildning och samhället.

En fortsatt förskjutning av verksamheten har skett mot besök på SOFI:s hemsidor och egen sökning i digitala register.

Svenskt biografiskt lexikon

Publikationen Svenskt biografiskt lexikon är ett betydande hjälpmedel för bl.a. forskare och den är ett viktigt bidrag till den vetenskapliga kunskapsuppbyggnaden. En stor användarkategori är person- och släktforskare. Genom de utförliga käll- och litteraturförteckningar som åtföljer varje personartikel underlättas tillgängligheten till material i arkiv och bibliotek för brukarna. Lexikonet ges också ut på CD-romskiva för ökad tillgänglighet.

Genom insatserna på området förbättras medborgarnas möjligheter att ta del av allmänna handlingar och annat arkivmaterial och därmed förbättras också möjligheterna till insyn och till ökad kunskap på olika områden.

Kulturmiljö

Kulturmiljöområdet är sedan några år inne i ett omfattande förändringsarbete. Detta gäller såväl centrala som regionala och lokala aktörer. Förändringsarbetet baseras delvis på Agenda Kulturarvs programförklaring Människan i centrum.

Förutom alla regionala och lokala aktörer runt om i landet, har Riksantikvarieämbetet (RAÄ) som central förvaltningsmyndighet för kulturmiljösektorn haft en sammanhållande roll i detta förändringsarbete. Myndigheten arbetar tillsammans med övriga aktörer inom kulturmiljösektorn med de målsättningar och visioner som har satts upp inom projektet Agenda kulturarv. En särskild strategi har utarbetats inom myndigheten för att möta de nya krav som har identifierats. Förändringsarbetet har för Riksantikvarieämbetet delvis fått nytt fokus med anledning av omlokaliseringen till Gotland.

Inom ramen för bidraget till kulturmiljövård har RAÄ medverkat till finansiering av drygt 1 900 projekt inom områdena byggnadsvård, kulturlandskapsvård och fornvård. Bidragen bidrar till ett bevarat och brukat kulturarv som samtidigt skapar nya arbetstillfällen runt om i landet. Mer långsiktigt har enskilda projekt kunnat bidra till ökad turism och inflyttning. RAÄ har i enlighet med ett uppdrag i regleringsbrevet för 2005 lämnat en samlad kartläggning och redovisning av fördelningen av anslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård för åren 2000–2004. Myndighetens arbete att utveckla formerna för utbetalning av bidraget till kulturmiljövård i syfte att öka effektiviteten och effekterna av bidraget fortgår.

Samarbetet på central nivå inom kulturmiljö- och naturmiljösektorerna har ytterligare fördjupats i och med att RAÄ i hög utsträckning samverkar med ett antal olika centrala aktörer. Tillsammans med bl.a. Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen arbetar RAÄ för att uppnå en gemensam syn på kultur- och naturmiljöfrågor. Detta har även bidragit till att kulturmiljösektorn fått en framskjuten roll i arbetet med att nå de nationella miljömålen.

Insatser inom kulturmiljöområdet där RAÄ har ett nära samarbete med andra aktörer – centrala såväl som regionala och lokala – är exempelvis projekten Svenska industriminnen, Det moderna samhällets kulturarv samt Skog och historia.

Inom sektorsforskningen har RAÄ under 2004 förbrukat 13,7 miljoner kronor varav 11 miljoner kronor har fördelats till 45 olika projekt, flera av dem är samfinansierade med universitet och högskolor. Forskningsmedlen

resulterar i utvecklade kunskaper om kulturarvets roll i samhället.

I december 2004 fördes Varbergs Radio-station, Hallands län upp på Unescos världsarvslista.

Under 2004 har ett flertal satsningar gjorts inom den arkeologiska uppdragsverksamheten (UV) vid RAÄ för att leva upp till en förebildlig uppdragsarkeologi. Syftet är att öka det kvalitativa utfallet, kostnadseffektiviteten och samhällsrelevansen. Vidare har det gjorts en särskild satsning för att färdigställa samtliga rapporter från åren 1982–1999.

Publiktillströmningen till de besöksmål som RAÄ förvaltar har sjunkit något jämfört med föregående år, men är fortsatt stor.

Parallellt med RAÄ:s verksamhetsmässiga förändringsarbete pågår ett omfattande arbete med att iordningställa nya ändamålsenliga lokaler i huvudbyggnaden i centrala Stockholm. Det nya biblioteket och arkivet i kvarteret Krubban invigdes i maj 2005.

RAÄ har utifrån sina insatser i det internationella kultursamarbetet i Östersjöregionen skapat en god plattform och ett väl fungerande nätverk för kulturarvssamarbeten kring Östersjön. Sedan 2004 drivs samarbetet vidare under tyskt ordförandeskap. RAÄ deltar fortsättningsvis i samarbetet genom representation i Monitoring Group där arbetet under året bl.a. inriktats på att utarbeta en strategi för fortsatt arbete vilket ska presenteras vid kulturminist-rarnas möte i Norge hösten 2005.

Svenska kyrkan är ansvarig för den största sammanhållna delen av vårt kulturarv. Genom kyrkans historiska ställning har det kyrkliga kulturarvet kommit att både avspegla och utgöra en väsentlig del av landets historia. Svenska kyrkan får fr.o.m. 2002 en viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena, s.k. kyrkoantikvarisk ersättning.

Fördelningen av kyrkoantikvarisk ersättning sker av Svenska kyrkan efter samråd med kulturmiljösektorns myndigheter. Medlen, som under 2004 uppgick till 150 miljoner kronor, har använts med målsättningen att ge största möjliga bevarandeeffekt för kulturarvet. Insatser för långsiktiga vårdande insatser har prioriterats.

Regeringens bedömning är att de statliga insatserna på kulturmiljöområdet medverkar

till att öka förståelsen, delaktigheten och ansvarstagandet rörande kulturmiljön i hela landet. Därigenom kan viktiga delar av kulturarvet bevaras och brukas och kulturell mångfald främjas och stärkas samt ingå som en naturlig del i ett övergripande samhälleligt hållbarhetsperspektiv.

Industrisamhällets kulturarv

Arbetet med industrisamhällets kulturarv är en viktig del i den löpande verksamhet som bedrivs av bl.a. myndigheter och andra organisationer inom kulturmiljöområdet.

Under 1999–2004 genomförde regeringen en särskild satsning på industrisamhällets kulturarv. En delegation tillsattes med uppgift att svara för den närmare utformningen och genomförandet av regeringens satsning. Delegationens arbete bestod i att bl.a. lämna underlag till regeringen för olika projekt som kunde ges ett direkt ekonomiskt stöd. Delegationen lämnade därutöver bl.a. förslag om en fortsatt temporär satsning på industrisamhällets kulturarv (SOU 2002:67). Sammantaget anslogs 24,5 miljoner kronor till satsningen. De beviljade och genomförda projekten har uppvisat en stor spännvidd och rör sig från enkla förstudier av en specifik åtgärd till fleråriga miljonsatsningar med många berörda intressenter. Regeringen bedömer att målet om ett brett och starkt intresse för industrisamhällets kulturarv har uppnåtts. Mot den bakgrunden saknas skäl att gå vidare med de förslag som lämnats av delegationen.

Museer och utställningar

Det övergripande målet för verksamhetsområdet museer och utställningar är att bevara kulturarvet samt att utveckla och förmedla kunskap om och upplevelser av kulturarvet och därigenom ge perspektiv på samhällsutvecklingen.

Regeringen anser att måluppfyllelsen inom verksamhetsområdet som helhet är god. Institutionerna når en ny publik till sina utställningar samtidigt som man fördjupar kunskapen inom verksamhetsområdet. En bidragande orsak till denna utveckling är regeringens reform för fri entré på flertalet statliga museer.

I februari 2004, som ett första steg i reformen, öppnade Moderna museet och

Arkitekturmuseet med fri entré efter en tids stängning på grund av renoveringar och ombyggnader. I september samma år öppnade även det nyrenoverade Östasiatiska museet med fri entré.

Moderna museet hade 681 639 besökare under de 11 månader som museet var öppet 2004. Detta kan jämföras med ett normalår med 270 000 besök. I stället för ca 20–24 000 besök i månaden har museet haft ca 74 000 besök per månad. Antalet besök från övriga delar av Sverige fördubblades under 2004 till 137 000 personer, vilket motsvarar genomsnittet för ett länsmuseum under ett år. Museets mål att dubblera antalet förstagångsbesökare överträffades.

Arkitekturmuseet hade närmare 300 000 besök under 2004 jämfört med knappt 85 000 besökare ett normalår. Antalet besökare har ökat inom alla kategorier jämfört med tidigare år. Andelen pensionärer och studerande, samt barn under 16 år har ökat särskilt starkt. Detta kan tolkas som ett tecken på att t.ex. barnfamiljer besökt museet i högre grad än tidigare. Andelen förstagångsbesökare på museet har varit hela 56 procent av det totala besökarantalet.

Östasiatiska museet hade ca 106 000 besök under de fyra månader det var öppet 2004. Det motsvarar ungefär en tredubbling av det antal besökare museet hade under ett helt år innan det stängde för renovering. Dessutom uppgav ca 30 procent av besökarna att fri entré var en bidragande orsak till att de besökte museet. Museet har även haft en betydligt högre andel förstagångsbesökare, ca 54 procent. Ovanstående effekter bekräftas även av övriga berörda museer som införde fri entré fr.o.m. årsskiftet.

Statens museer för världskultur öppnade den 29 december 2004 det nya Världskulturmuseet i Göteborg. Museet, som har fri entré, blev snabbt en publikframgång. Statens museer för världskultur har som helhet haft en omfattande och mångsidig program- och utställningsverksamhet som kopplat samman de kulturhistoriska verksamhetsområdena med dagsaktuell utveckling. Publikundersökningar på alla fyra museerna visar därtill att merparten av besökarna varit positiva eller mycket positiva till besöket. Myndighetens policy för etik kring samlingarna har aktualiserats under 2004. Ett antal aboriginiska mänskliga kvar-

levor i Etnografiska museets samlingar återfördes under hösten, med regeringens medgivande, till sitt ursprungsland Australien. Samtidigt överlämnades också kvarlevor som funnits i Statens historiska museers samlingar till aboriginiska representanter från Australien.

Musikmuseets utställningspolicy är till stor del inriktad på att använda museets samlingar och kunskaper för att belysa aktuella frågeställningar. Museet använder bl.a. utställningsmediet som ett sätt att informera om och skapa debatt kring viktiga samhällsfrågor, med de egna etablerade föremålskategorierna som grund. Musikmuseet har också utvecklat sin pedagogiska verksamhet för utvecklingsstörda.

När det gäller att öka tillgängligheten till samlingarna verkar Statens historiska museer inom en rad områden såsom egna utställningar, utlån och depositioner av föremål ur samlingarna till företrädesvis andra museer, magasinvisningar för allmänheten, forskarbesök, svar på förfrågningar om samlingarna samt digital tillgänglighet. Myndigheten har även arbetat målinriktat för att öka tillgängligheten, inte minst för funktionshindrade personer.

Statens historiska museer gör löpande kvalitetsundersökningar genom att fråga sina besökare om museibesöket. Både Historiska museet och Kungl. myntkabinettet har fått höga betyg.

Moderna museet har under 2004 initierat ett projekt med syfte att tillgängliggöra museets databas över samlingen för allmänheten. Internationellt har museets nyöppning i februari 2004 inneburit ett växande intresse. Flera av Moderna museets utställningar kommer att turnera utomlands under 2005.

Statens maritima museer har förutom museiverksamheten en forskningsintensiv organisation. Myndigheten tillhandahåller expertkunskap och källmaterial för forskning, forskar och köper forskning samt förmedlar forskningsresultat genom utställningar, undervisning, programverksamhet och publikationer. Under 2004 inleddes flera nya projekt inom kunskapsuppbyggnad. Värt att lyfta fram i detta sammanhang är bevarandet av skeppet Vasa där det löpande arbetet bedrivs inom sju olika åtgärdsområden.

Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet är en myndighet vars föremålssamlingar befinner sig i ett mycket

gott skick. En prioritering av föremålsvärden har gett goda effekter samtidigt som myndigheten fortsätter sitt målinriktade arbete med dokumentation, digitalisering och tillgängliggörande via Internet.

Statens försvarshistoriska museers verksamhet påverkas av omstruktureringen inom försvaret och myndigheten arbetar med att se till att relevant material säkerställs. En satsning har under året genomförts för att se över magasinssituationen. Den tillfälliga utställningen Barn och krig – krigsbarn eller barnkrigare har under året lockat nya besökare till Armémuseum, främst kvinnor. På Flygvapenmuseum ökade antalet besökare, vilket bl.a. kan bero på uppmärksamheten kring flygets 100-års dag.

Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde har genomfört flera större bevarandeåtgärder under året, bl.a. förbättring av Nationalmuseums magasinssituation och fortsatt digitalisering av samlingarna samt insatser inom bildkonstsamlingarna på Prins Eugens Waldemarsudde. Myndighetens kunskapsarbete, grundat på forskning, har resulterat i flera större publikationer under året. Antalet besökare på myndighetens hemsidor har ökat väsentligt och Prins Eugens Waldemarsudde visar även en ökning i publikantal jämfört med föregående år.

Stiftelsen Skansen bedriver ett förebyggande bevarandearbete när det gäller de kulturhistoriska byggnaderna. Som en del i ett långsiktigt utvecklingsprojekt för stadskvarteren har man under 2004 uppfört Järnhandlaren hus. Huset, som kommer att färdigställas under 2005 skall skildra 1930-talets Sverige. Skansens ekonomiska resultat har avsevärt förbättrats jämfört med föregående år bl.a. tack vare såväl ökade intäkter som kostnadsbesparingar.

Stiftelsen Nordiska museet har en god målfyllelse. Under 2004 var besöksantalet ca 193 000 personer, vilket är en ökning med ca 17 000 personer sedan året innan. Nordiska museet har prioriterat projekt som har stor betydelse för att göra museet mer tillgängligt, både för besökare och personal. Hit hör ombyggnaden av museets markplan, arbetet med föremålsdatabasen Primus och utvecklingen av den så kallade Fatburen – en samlad ABM-satsning inom museet

Naturhistoriska riksmuseet har en internationellt sett mycket intressant samling som ständigt utökas genom nyförvärv. Samlingarna är rika på s.k. typexemplar som därmed har ett särskilt värde för forskningen. Samlingarna speglar i ökande omfattning biologisk och geologisk mångfald i ett nationellt och internationellt perspektiv. Under året har museet inrättat en egen enhet för program- och populärvetenskap i syfte att stärka museets roll som folkbildningsorganisation. Museet arbetar aktivt med att föra ut sin forskning till allmänheten samtidigt som man belyser aktuella naturvetenskapliga händelser.

Arbetets museum bedriver ett aktivt arbete för att stödja landets ca 1 300 arbetslivsmuseer. Under 2004 gavs en ny upplaga av Arbetslivsmuseer i Sverige ut tillsammans med Riksantikvarieämbetet, vilket har lett till ett ökat intresse i medierna. Liksom tidigare år bedriver Arbetets museum ett aktivt utställningsarbete, som under 2004 hade ett tydligt internationellt perspektiv. Museet har sedan starten haft fri entré.

Tekniska museets verksamhet har under 2004 i hög grad präglats av integreringen av Telemuseums samlingar. Tekniska museet har en aktiv barn- och ungdomsverksamhet där drygt hälften av besökarna är under 19 år. Genom det pedagogiska utvecklingsprojektet Unga spekulerar verkar man tillsammans med skolan för att skapa intresse bland ungdomar för naturvetenskap och teknik.

Tabell 4.3 Antal besökare vid de centrala museerna 2002-2004

Museum	2002	2003	2004
Statens historiska museer	203 000	142 000	172 500
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	516 000	354 000	327 304
Naturhistoriska riksmuseet (inkl. Cosmonova)	773 000	710 000	555 000
Statens museer för världskultur	164 000	198 000	298 000
Livrstkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet	202 000	194 000	182 299
Statens maritima museer	870 000	901 000	958 501
Arkitekturmuseet	27 000	34 000	297 000
Statens musiksamlingar (Musikmuseet)	29 000	32 000	34 000
Statens försvars-historiska museer	89 000	98 000	99 000
Moderna museet	135 000	157 000	681 000
Stiftelsen Nordiska museet	174 000	176 000	193 000
Stiftelsen Skansen	1 333 000	1 296 000	1 294 000
Stiftelsen Tekniska museet	159 000	166 000	155 000
Stiftelsen Arbetets museum	217 000	200 000	202 000
Summa	4 891 000	4 658 000	5 449 000

Forum för levande historia hade sitt första hela verksamhetsår 2004. Många av myndighetens stora och viktiga aktiviteter skedde genom vandringsutställningen Gränser. En stor del av Forum för levande historias verksamhet är utbildningsinsatser och program av flera olika slag. Exempel är just Gränser, romernas situation och homosexuellas, bi- och transpersoners situation i dag, kopplat till homosexuellas utsatthet under Förintelsen och Rwanda.

Under 2004 inkom totalt 36 ansökningar om bidrag till icke-statliga kulturlokaler till Boverket. Årets tillgängliga beslutsutrymme på 14 miljoner kronor fördelades enligt beslut till totalt 13 projekt. Bidrag gavs till läns-museilokaler, tre övriga museer, en teaterlokal och fyra övriga kulturlokaler. Medlen under anslaget har gett goda resultat i förhållande till målet.

Trossamfund

Den religiösa mångfalden i vårt samhälle liksom intresset för etiska och existentiella frågor medför ett ökat intresse för och förväntningar på insatser från trossamfunden.

Trossamfunden kan genom sin verksamhet bidra till att öka kunskapen om och förståelsen och respekten för olika trosriktningar. De är därmed av stor betydelse i integrationsprocessen. Kontakter och samverkan mellan olika trossamfund och också trossamfundens medverkan inom olika samhällsområden är således värdefull. Regeringens råd för kontakt med trossamfunden har vid sina sammanträden tagit upp frågor om religion och värdefrågor, trossamfundens roll vid kriser samt undersökningar riktade till ungdomar om främlingsfientlighet, rasism och homofobi utförda av Forum för levande historia och Brottsförebyggande rådet.

Den ökade efterfrågan på kunskap om trossamfunden och deras verksamhet och villkor i olika sammanhang har inneburit att Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (SST) i allt större omfattning är remissinstans när det gäller utredningsförslag m.m. och i ökad omfattning även medverkar i olika sammanhang i frågor som rör trossamfund. Samarbetsnämnden har också fortlöpande kontakter med såväl trossamfunden som andra myndigheter och olika organisationer. SST har kontakter med olika trossamfund och samarbetsorgan för att bistå dem i deras arbete att öka medvetenheten och sprida kunskap om det svenska samhället och de grundläggande värderingar som samhället vilar på.

Statens stöd till trossamfund bidrar till att främja den religiösa mångfalden. Antalet personer som enligt SST:s statistik var betjäna i de statsbidragsberättigade trossamfunden den 31 december 2003 uppgick till ca 778 000. Totalt har 38 trossamfund möjlighet att få statsbidrag.

Forskning inom kulturområdet

Statens kulturråd fördelar bidrag till eller är beställare av kulturpolitiskt relevant forskning. Myndigheten bedriver i begränsad omfattning egen forskningsverksamhet. Den kulturpolitiska forskningen är enligt regeringens bedömning fortfarande svagt utvecklad, men är på väg att förstärkas, framförallt genom att fler forskare etablerar sig på området. Statens

kulturråd fördelar även medel för forskning och utveckling vid ansvarsmuseerna, dvs. Statens historiska museer, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde, Moderna museet, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur och Stiftelsen Nordiska museet. Den forskning som bedrivs vid dessa museer är av strategisk betydelse för att bygga upp ny kunskap och stärka museernas verksamhet, bl.a. när det gäller att definiera och förmedla kulturarvet.

Riksarkivet är en kunskapsorganisation och kunskapsuppbyggnaden hänger nära samman med myndighetens genomförandeuppdrag, där ett av de övergripande målen är att tillgodose forskningens behov. Centrala områden därvid är bl.a. frågor som rör bevarande och tillgängliggörande av arkivmaterial, inte minst med utgångspunkt i de nya förutsättningar som användning av ny teknik innebär. Riksarkivet medverkar även i det internationella arbetet kring dessa frågor, samt samverkar med andra myndigheter och organisationer på området.

Riksantikvarieämbetet initierar och genomför forskningsverksamhet såväl inom organisationen som genom externt stöd. Riksantikvarieämbetet har under året samarbetat med en rad olika myndigheter och institutioner i olika forskningsprojekt. Forskningen organiseras i ett forsknings- och utvecklingsprogram 2001–2005, som är indelat inom temaområdena kulturarvet i samhället, kulturhistorisk kunskap samt vård och konservering. Många av projekten är av långsiktig natur, bl.a. avseende digitalisering av historiska kartor, och driftsättandet av ett webbaserat system för fornminnesinformation.

Språk- och folkminnesinstitutet bedriver forskningsverksamhet i en rad olika projekt inom bl.a. dialekt-, ortnamns- och personnamnsområden. Institutet samarbetar i första hand med universitet och högskolor, och med andra institutioner, dock bör det samarbetet ytterligare utvecklas och förbättras. Resultaten av kunskapsuppbyggnaden har överförts till forskare, allmänheten, massmedia m.fl. i form av tryckta skrifter, vetenskapliga och populärvetenskapliga artiklar, föredrag m.m.

Naturhistoriska riksmuseet har en särställning bland museerna genom sin omfattande forskningsverksamhet. Museet bedriver grundforskning och tillämpad forskning

inom zoologi, botanik, paleontologi och geologi samt i studier av interaktionen mellan människan och naturen/miljön. Kvaliteten på forskningen är säkrad genom regelbunden publicering i vetenskapliga tidskrifter nationellt och internationellt samt genom kvalitetsgranskningar vid externfinansierade projekt. Museets forskare deltar i flera samarbetsprojekt med andra institutioner, och i ett internationellt perspektiv håller museet en mycket hög kvalitet på sin forskning inom alla museets representerade ämnesområden.

Konstområdesövergripande verksamhet

Statens kulturråd är en viktig myndighet när det gäller att främja konstnärlig och kulturell förnyelse samt att stimulera till människors ökade delaktighet i kulturlivet. Kulturrådet har även uppdraget att slå vakt om den nationella kulturpolitiken. Alla skall kunna ta del av ett rikt kulturutbud, oberoende av om man bor i storstad eller landsbygd.

Statens kulturråd är en myndighet i utveckling. Stora insatser görs för att ytterligare anpassa verksamheten till dagens behov, och en viktig målsättning är att utveckla bidragsgivningen till att bli ett mer effektivt och strategiskt kulturpolitiskt instrument.

I och med att det nationella uppdraget inom form och design upphörde 2005 har bidrag fördelats till åtta nationella uppdrag, varav sju är innehavare för perioden 2003–2005. Riksdagens tillkännagivande om en utvärdering av de nationella uppdragen kommer att tillgodoses när dessa sju uppdrag löper ut.

Statens kulturråd har ansvar för handikappolitiken inom sin sektor. Kulturrådet har tagit fram ett förslag till handledning för att stödja kulturinstitutionerna i arbetet med att upprätta handlingsplaner. Bedömningen är att samtliga kulturinstitutioner inom biblioteks- och museiområdet kommer att ha handlingsplaner vid utgången av 2005.

Bidragsgivningen till de nationella minoriteterna syftar till att stärka minoriteternas språk och kultur.

Länskonstnärernas arbete består i att sprida, stimulera och öka kunskapen om konst och kultur. Under 2004 har elva regioner och två kommuner erhållit bidrag för regional konstkonsulentverksamhet. Antalet konsulenter uppgår till sexton och är placerade på bl.a. regionala museer och kommunala kultur- och

utvecklingsförvaltningar. Konsulentverksamheten har en tydlig inriktning mot barn och ungdomar samt olika utvecklingsprojekt för konstnärer i de olika regionerna. Staten ger även stöd till länskonstnärer inom dansområdet. Syftet med stödet är att långsiktigt stärka dansen i hela Sverige, men även för att bredda intresset och öka det gemensamma ansvarstagandet för dansen. Under 2004 erhöll tolv regioner och två kommuner medel för danskonsulentverksamhet, vilket innebar att totalt arton personer verkade inom den regionala danskonsultverksamheten. Regeringen bedömer att verksamheten fyller sitt syfte.

I sju län finns mångkulturkonsulenter vars syfte är att främja kulturell mångfald i länen. Mångkulturkonsulenternas arbetsmetoder skiljer sig åt, vilket bl.a. kan ha sin grund i att syftet med deras verksamhet är relativt nytt och att arbetsstrukturer inte riktigt har satt sig. Kulturrådet stödjer, följer upp och sprider kunskap om mångkulturkonsulenternas arbete och genomför löpande dialogträffar med respektive mångkulturkonsulent och huvudman.

Arbetsplatsen kan spela en stor roll för att människor skall ges möjlighet att delta i kulturlivet. Därför fördelar Kulturrådet 8,3 miljoner kronor årligen till projekt som har som syfte att stimulera arbetsplatser och bidrar till att göra kultur till ett naturligt inslag i arbetslivet, lika naturligt som friskvård. Forskningsresultat visar att det finns ett positivt samband mellan kultur och hälsa. Mot bakgrund av de höga sjukskrivningstalen i arbetslivet har projekt med inriktning mot kultur och hälsa givits en högre prioritet. Skådebanan Västra Götalands projekt *Artists in Residence* ger personalvårdande effekter på flera plan i sin undersökning av vad ett konstnärligt förhållningssätt kan tillföra de kreativa processerna på en arbetsplats. *Läs för mig, pappa!* är och har varit ett annat framgångsrikt projekt sedan starten 1999. I dag har 800 pappor inom Svenska Metallindustriarbetareförbundet, Hotell- och Restaurangfacket, Industrieförbundet, SEKO, ABF deltagit i verksamheten som bedrivs tillsammans med En bok för alla.

I stort sett bedömer regeringen att bidragsgivningen inom verksamhetsområdet har fungerat väl och på bred front haft betydande inverkan på kulturens spridning och utveckling i hela Sverige.

Barn- och ungdomskultur

Kultur för, av och med barn och unga har sedan 1970-talet varit ett prioriterat område inom svensk kulturpolitik. För att stödja barns och ungas rätt till deltagande i det kulturella och konstnärliga livet tillsatte regeringen i september 2004 Aktionsgruppen för barnkultur (dir 2004:117). Huvuduppgiften är att lämna förslag på hur barnkulturens ställning kan stärkas. Aktionsgruppen skall ta initiativ till ett s.k. modellsamarbete mellan kommuner i syfte att sprida föredömliga former för arbetet med barn och kultur. En särskild rapportör har haft i uppdrag att kartlägga de offentliga insatserna inom området. Resultatet visar bland annat på en brist på statistiska underlag och framför allt saknas kunskap om kultur av, för och med barn under 13 år. Rapporten visar att denna brist även avspeglas på forskningssidan där barnkulturen är ett lågt prioriterat område. På hemsidan www.barnkultur.se redovisar kommittén fortlöpande sitt arbete fram till och med april 2006 då Aktionsgruppen för barnkultur slutrapporterar sitt arbete.

Under 2004–2006 har Allmänna Arvsfonden i uppdrag att årligen fördela 20 miljoner kronor till projekt som riktar sig till och involverar barn och ungdomar. Projekten skall syfta till att utveckla barns och ungdomars kulturengagemang och eget skapande.

De nationella kulturinstitutionerna bedriver ett betydande kulturarbete för barn och unga som utgår ifrån de kulturpolitiska målen och i enlighet med de mål och återrapporteringskrav som formuleras i bl.a. regleringsbrev.

Statens kulturråd bedriver ett viktigt arbete för att främja barns och ungas rätt till yttrandefrihet samt för att stärka kulturens roll i skolan. Satsningen Kultur i skolan genomfördes av rådet i samverkan med Skolverket under åren 1999–2003 och sammanfattades i en rapport februari 2005. Regeringen gav vidare i mars 2005 Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att genomföra insatser för att tillvarata erfarenheterna från satsningen Kultur i skolan. Tillsammans med Nationellt centrum för främjande av fysisk aktivitet, Myndigheten för skolutveckling och Elevorganisationen i Sverige har Kulturrådet tagit initiativ till ett utvecklingsprogram för dans i skolan.

Scenkonst för barn och ungdom prioriteras hos både institutioner och fria grupper, men sett över landet ser förhållandena mycket olika ut. Sammantaget har den unga publiken ökat och även antalet föreställningar. Som exempel kan nämnas att 46 procent av Riksteaterns nationella turnéer hade unga som målgrupp, Dramatens nyöppnade scen för barnteater Lilla Lejonkulan samt att Operan har startat ett skolpilotprojekt för elever från 6 år till gymnasiet. De fria teatergrupperna riktade 70 procent av sina föreställningar till barn och ungdom.

Statens konstråd har prioriterat projekt med barn och ungdom som målgrupp i samarbete med bl.a. skolor och kulturhus. Föreningen Svensk Form har tillsammans med Statens konstråd inför Designåret 2005 initierat ett förebildligt skolprojekt för att förbättra skolmiljön där elevers egna åsikter varit en utgångspunkt.

Många angelägna insatser för barn och ungdomskultur genomförs inom bibliotekens och litteraturens ramar. Det s.k. inköpsstödet till folkbiblioteken är ett läsfrämjande bidrag som Kulturrådet fördelar. För att få stöd skall kommunerna bland annat upprätta läsplaner som är gemensamma för skola, förskola och bibliotek. Av landets 290 kommuner fick 234 bidrag för 2004. Barnbokskatalogen med boktips och artiklar är ett exempel på hur högkvalitativ litteratur där mångfald och tillgänglighet prioriteras och kan stödjas. Barnbokskatalogen görs av Kulturrådet och når ut i 410 000 exemplar och görs även i digital form.

Många av länsbibliotekens utvecklingsprojekt riktar sig mot skola och förskola, bl.a. erbjuds utbildning som rör skolbiblioteksverksamhet.

Film, både som enskild kulturyttring och som läromedel, är väl förankrad i barns och ungas kulturliv. Regeringen ger stöd till ungdomars eget skapande både i skolan och på fritiden genom 19 regionala resurscentrum som har som syfte att främja lokal och regional filmverksamhet. Skolbioverksamheten har ökat och bedrivs av 181 kommuner i samarbete med de regionala resurscentrumen. För 2004 utbetalades nära 20 miljoner kronor i stöd till produktion av svensk barnfilm genom Stiftelsen Svenska Filminstitutet.

Inom museisektorn skiljer sig den pedagogiska verksamheten åt i utförande men är

genomgående ett område som kontinuerligt utvecklas. Hälften av alla visningar anordnades för skolor och förskolor och nådde därmed 570 000 unga besökare. De regionala museerna och skolan har etablerat långsiktiga samverkansformer genom den museipedagogiska satsningen 2001–2003, en satsning som sedan den 1 juli 2005 har permanentats. Naturhistoriska riksmuseet har valt att prioritera fortbildning till lärare men även erbjudit sommarskola för barn mellan 12 och 14 år. Livrustkammaren och Moderna museet har utarbetat uppskattade handledningar i digital form på respektive hemsida. På Nationalmuseum är den Blå ateljén tillgänglig för barnskapande och Dansmuseum har dubblat antalet skolvisningar. Riksutställningar har i sitt uppdrag att prioritera barn och ungdom och 70 procent av utställningarna riktade sig speciellt till denna målgrupp under 2004.

Fri entré-reformen slog väl ut för 2004 års försöksmuseer. Moderna museet har sett en stor ökning av barn och ungdom trots att barn under 15 år även tidigare haft fritt inträde. Även Arkitekturmuseet noterar en kraftig ökning av den unga publiken. Sedan den 1 januari 2005 omfattas de flesta statliga museer av reformen.

Regeringen bedömer att de statliga insatserna bidrar till att utveckla barns och ungdomars kulturengagemang och eget skapande men att det är av vikt att barn och ungdomar involveras mer i urvalet och utformningen av kulturaktiviteter.

Regional fördelning av statens stöd till kultur

Utöver statens insatser för bland andra nationalscenerna och de centrala museerna ges också stöd till regionala och lokala institutioner. Stödet syftar bland annat till att möjliggöra en mångsidig kulturverksamhet av hög kvalitet; att ge varje medborgare en god tillgång till scenkonst, musik och böcker; att stödja museerna i deras uppgift att samla in, bearbeta och förmedla kunskap om regionernas kulturarv, dess utveckling och om samhället och i miljön i övrigt samt att sprida, stimulera och öka kunskapen om konst och kultur, inte minst bland barn och unga.

På riksdagens begäran lämnar regeringen årligen en redovisning och analys av utvecklingen av den regionala fördelningen av statens stöd till kultur. Denna redovisning baseras på

uppgifter från Statens kulturråd, som har regeringens uppdrag att bland annat kartlägga och analysera det regionala utfallet av myndighetens verksamhet samt att sammanställa och analysera motsvarande redovisningar från vissa andra myndigheter och institutioner inom främst Utbildnings- och kulturdepartementets ansvarsområde. Kulturrådet har till regeringen redovisat utfallet för 2004 i Statliga kulturinsatser 2004 i regionalt perspektiv.

Statens regionala stöd till kultur tar sig olika uttryck beroende både på vilken typ av institution som fördelar stöden och på mottagarverksamheten. I denna analys presenteras först utfallet för nationell verksamhet och därefter för regional verksamhet. Dessutom tas även insatser inom andra politikområden upp, som på olika sätt påverkar kulturen i landet.

Vid vissa nationella verksamheter har publiken och användarna – oavsett hemort – samma tillgång till utbudet, men regionen där verksamheten är lokaliserad kan ha vissa fördelar till exempel i fråga om sysselsättningsfall. Exempel på sådana insatser är stöd till litteraturutgivning, tidskriftsstöd samt bidrag till språkvård.

Sammanlagt uppgick de bidrag som Statens kulturråd fördelade 2004 till knappt 1,5 miljarder kronor (inklusive de medel som fördelas av regionförbundet i Skåne län, där regional försöksverksamhet pågår). Av dessa var 78 procent, eller 1 155 miljoner kronor, regionala bidrag, till bland annat regionala och lokala kulturinstitutioner. Av Statens kulturråds bidrag gick de största bidragssummorna till Västra Götalands län (276 miljoner kronor) Skåne län (165 miljoner kronor), Stockholms län (126 miljoner kronor) och Västerbottens län (66 miljoner kronor). För Stockholms län är andelen av stödbeloppet mindre än andelen av befolkningen, medan motsatsen gäller för de övriga tre. Omräknat till kronor per invånare fick Gotlands län det största bidraget (444 kronor per invånare). Därefter följde Västerbottens län (255 kronor per invånare), Jämtlands län (189 kronor per invånare). Det lägsta beloppet noterades för Jönköpings län (64 kronor per invånare), medan genomsnittet låg på 128 kronor per invånare.

Under 2004 utbetalade Riksantikvarieämbetet 256 miljoner kronor i bidrag till kulturmiljövård. Mest medel har gått till Västra Götalands län, följt av Skåne, Stock-

holms, Västmanlands och Gävleborgs län. Att ett högt belopp utbetalats till Västmanlands län beror på att länet hade en stor arkeologisk undersökning vid bostadsbyggande under 2004. Gotlands län fick även 2004 det största beloppet räknat per invånare (drygt 163 kronor per person) vilket beror på ett speciellt bidrag till vård av kyrkor samt på underhållsbehovet av ett stort antal medeltida byggnader. Näst efter Gotlands län fick Västmanlands län mest bidrag räknat per invånare (cirka 61 kronor), följt av Jämtlands län (cirka 59 kronor), Kronobergs län (cirka 53 kronor) och Kalmar län (drygt 47 kronor). De tre storstadslänen har lägst nivåer per invånare, med Stockholm allra lägst. Genomsnittet i landet låg 2004 på nästan 28 kronor per invånare.

Svenska Filminstitutet fördelade 2004 drygt 31,5 miljoner kronor i stöd till visning och distribution av film. Störst belopp gick till Västra Götalands län, följt av Norrbottens län, Kalmar län och Skåne län. Under 2004 fördelades stöd till samtliga regionala resurscentrum.

Konstnärsnämnden utbetalade 2004 drygt 111 miljoner kronor i stipendier och bidrag till cirka 1 650 konstnärer bosatta i Sverige. En stor konstnärsgrupp återfinns i storstadslänen, vilket också återspeglas i såväl ansökningarna till Konstnärsnämnden som i nämndens bidragsgivning. En förklaring till koncentrationen av konstnärer i storstadslänen är att där finns såväl utbildningar som arbetstillfällen, något som lockar konstnärer från hela landet.

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund fördelade 2004 nära 46 miljoner kronor i regionala bidrag. Fördelningen mellan länen varierar obetydligt över åren. En dryg fjärdedel av de regionalt fördelade medlen gick till Stockholms län, följt av Västra Götalands län och Skåne län. Räknat som kronor per invånare gick det lägsta stödet till Gävleborgs län och det högsta till Gotlands län.

Även andra institutioner och myndigheter lämnar bidrag till eller bedriver verksamhet i regionerna, till exempel Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Tabell 4.4 Procentuell fördelning av vissa bidrag 2004

Län	Folkmängd (%) (9 011 392)	Bidrag från Kulturrådet	Utbetalningar från RAÄ	Bidrag och stipendier från Konstnärsnämnden	Stöd till visning och distribution av film	Stöd till trossamfund
Stockholm	20,8	10,9	7,0	62,9	6,5	27,1
Uppsala	3,4	3,0	4,3	1,7	2,7	2,6
Södermanland	2,9	1,8	2,8	0,6	3,4	2,3
Östergötland	4,6	5,6	3,5	0,5	6,2	3,6
Jönköping	3,7	1,8	5,0	0,1	2,1	5,7
Kronoberg	2,0	2,8	3,8	0,0	5,6	1,3
Kalmar	2,6	1,8	4,5	0,8	7,3	2,9
Gotland	0,6	2,2	3,8	0,8	2,3	1,4
Blekinge	1,7	1,8	2,8	0,8	0,1	1,5
Skåne *	12,9	14,3	7,8	13,1	7,3	11,5
Halland	3,1	1,8	5,1	1,0	1,4	1,5
Västra Götaland	16,9	23,9	10,7	13,1	15,7	17,1
Värmland	3,0	3,4	4,3	0,6	5,8	2,7
Örebro	3,0	2,9	4,0	0,4	2,5	3,4
Västmanland	2,9	2,5	6,4	0,3	2,6	1,7
Dalarna	3,1	2,4	4,6	0,0	5,2	2,4
Gävleborg	3,1	3,1	5,6	0,6	2,0	1,4
Västernorrland	2,7	3,4	4,0	0,6	5,7	2,5
Jämtland	1,4	2,1	3,0	0,2	3,4	1,5
Västerbotten	2,9	5,7	2,8	0,9	3,3	4,2
Norrbottnen	2,8	2,9	4,2	0,7	8,8	1,7
<i>Riket totalt</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
Summa tkr		1 154 684	247 870	111 257	31 504	45 660

* Län med regional försöksverksamhet. Bidragsmedel som fördelats av Kulturrådet via regionförbunden ingår.
Källa: Statens kulturråd

När det gäller andra nationella verksamheter kan publiken och användarna på den aktuella orten ha bättre tillgång till kulturutbudet än invånarna i landet i övrigt. Insatser och resultat vid myndigheterna och institutionerna kan dock påverka kulturlivet i det övriga landet. Exempel på sådana verksamheter är de centrala museerna, arkiven och nationalscenerna. Ett antal av dessa institutioner har dock verksamhet i flera län, såsom Riksarkivet och landsarkiven, Språk- och folkminnesinstitutet samt vissa museer. Riksarkivet har genom landsarkivorganisationen och Svensk Arkivinformation (SVAR) en god spridning i landet. Myndigheten fördelade, utöver de rikstäckande insatserna, under 2004 drygt 8 miljoner kronor till enskild arkivverksamhet i länen. Drygt 60 procent av forskarbesöken gjordes även detta år utanför Stockholms län.

Operan och Dramaten är Sveriges nationalscener för musikdramatik och balett respektive teater. Nationalscenernas möjligheter att turnera begränsas av deras uppdrag att hålla en stor repertoar av material- och personalkrävande produktioner. Utbudet görs dock tillgängligt för en bred publik i hela landet genom att föreställningar sänds i radio och TV. Under 2004 sändes sju av Operans och tre av Dramatens föreställningar i radio eller TV.

De regionala och lokala insatserna avser verksamheter som huvudsakligen är inriktade på kulturlivet i en region eller på centrala insatser som till stor del äger rum regionalt eller lokalt inom en kulturinstitution, kommun eller organisation. Exempel på detta är bidrag till regionala och lokala kulturinstitutioner samt verksamheten vid Riksteatern, Riksutställningar och Rikskonserter.

Riksteatern har visat en tydlig ökning av publikantalet under flera år, trots att antalet

föreställningar minskade något jämfört med 2003. Det ökade publikantalet märks även på de föreställningar som riktar sig till en ung publik (under 26 år). Till exempel bevistade mer än 60 procent av danspubliken föreställningar riktade till ung publik. Av de drygt 2 350 föreställningar som Riksteatern arrangerade i Sverige 2004, stod Stockholms län som mottagare av knappt 33 procent. Merparten av föreställningarna i Stockholms kommun spelades på Södra Teatern, som har i uppdrag att vara en arena för mångkulturell scenkonst.

Under 2004 hade samtliga län besök av någon eller flera av Riksutställningars utställningar. Stockholms län hade det högsta antalet bokningar (15,3 procent), följt av Västra Götalands län (11,3 procent) och Södermanlands, Jämtlands län respektive Värmlands län andelen visningsdagar ligger Stockholms län i

topp, med drygt 20 procent, följt av Västra Götalands län (9,1 procent) och Östergötlands län (7,8 procent). Riksutställningar anger i sin rapport till Kulturrådet att myndigheten strävar efter att nå utanför centralorterna, till områden som saknar stark kulturell infrastruktur. I de höga siffrorna för Stockholms län ingår till exempel visningar i flertalet förorter. Likaså prioriteras ibland fler besök på samma plats framför maximal spridning, detta för att upparbeta bra kontakter och göra ett mer bestående intryck.

Av Svenska Rikskonserters totala statsbidrag på 67 miljoner kronor 2004 gick 33 miljoner (49 procent) till regionerna. Flest konserter i samarbete med Rikskonsorter hölls i Stockholms län, följt av Gävleborgs och Skåne län.

Tabell 4.5 Regionalt utfall för Riksteatern, Riksutställningar och Svenska rikskonsorter 2004 (procentuell fördelning)

Län	Folkmängd i % (9 011 392)	Riksteatern		Riksutställningar		Svenska rikskonsorter
		Andel av föreställningar i Sverige	Andel av totalt antal besökande i Sverige	Andel av bokningar av turnerande utställningar	Andel av visningsdagar för turnerande utställningar	Andel av totala antalet konserter i Sverige
Stockholm	20,8	32,9*	45,5*	15,3	20,2	27,3
Uppsala	3,4	1,8	1,1	5,6	5,9	1,7
Södermanland	2,9	3,2	2,8	6,5	6,3	4,3
Östergötland	4,6	2,9	2,8	5,6	7,8	2,1
Jönköping	3,7	1,6	1,2	4,0	2,9	2,4
Kronoberg	2,0	1,7	1,2	3,2	2,7	2,1
Kalmar	2,6	1,5	2,5	3,2	1,7	1,4
Gotland	0,6	0,3	0,3	0,8	1,4	0,7
Blekinge	1,7	2,7	1,6	1,6	2,3	5,0
Skåne	12,9	8,9	7,4	5,6	6,4	6,6
Halland	3,1	3,0	1,8	1,6	1,7	4,5
Västra Götaland	16,9	7,4	5,4	11,3	9,1	5,7
Värmland	3,0	2,9	2,7	6,5	5,5	2,4
Örebro	3,0	1,9	2,1	3,2	3,5	0,9
Västmanland	2,9	1,5	0,9	0,8	0,2	4,7
Dalarna	3,1	2,8	2,9	2,4	2,9	2,6
Gävleborg	3,1	5,6	4,4	1,6	2,2	7,8
Västernorrland	2,7	4,1	2,6	4,0	3,9	5,2
Jämtland	1,4	1,4	1,9	6,5	4,6	0,9
Västerbotten	2,9	7,3	6,0	5,6	5,8	5,7
Norrbottnen	2,8	4,6	2,9	4,8	3,0	5,7
Riket totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Summa		2 355 föreställningar	496 545 besökare	124 bokningar	3 289 dagar	575 konserter

* Inkl. Södra Teatern, som har regeringens uppdrag att vara en arena för mångkulturell scenkonst.
Källa: Statens kulturråd

Insatser för den regionala kulturen görs även inom andra politikområden. Allmänna Arvsfonden fördelade 2004 14,5 miljoner kronor i direkta bidrag till kulturprojekt, vilket är en ökning jämfört med 2003. Föreningar i tio län delade på projektmedlen, varav föreningar i Stockholms län tilldelades nästan 50 procent. Många av Stockholmsprojekten har dock tydlig riks- eller flerlänskaraktär.

Boverket fördelade 2004 sammanlagt 37,5 miljoner kronor till icke statliga kulturlokaler samt allmänna samlingslokaler. Dalarernas län tilldelades den högsta beloppsandelen (22 procent), följt av Kalmar län (16,8 procent) och Norrbottens län (14,5 procent).

Stiftelsen Framtidens kultur syftar till att stödja långsiktiga och nyskapande kulturprojekt som stimulerar det regionala kultur-

livet i vid mening och stärker tillväxt och utveckling. Stiftelsen fördelade under 2004 nästan 40 miljoner kronor regionalt till 168 olika projekt. Nästan 75 procent gick till län utanför Stockholm.

EU-stöd till kultur och projekt med kulturanknytning fördelas av flera instanser, varav EU:s strukturfonder kan nämnas särskilt. Syftet med fonderna är att utjämna ekonomiska och sociala skillnader mellan regioner inom EU och fonderna är en form av medfinansiering av projekt som alltid måste kompletteras med nationella, offentliga eller privata medel. År 2004 beviljades 245 projekt med kulturanknytning bidrag och det totala stödet från strukturfonderna uppgick till 251 miljoner kronor.

Tabell 4.6 Regionalt utfall för Stiftelsen framtidens kultur, Allmänna arvsfonden och Boverket (procentuell fördelning)

Län	Folkmängd (%) (9 011 392)	Stiftelsen Framtidens kultur	Allmänna arvsfonden	Boverket
Stockholm	20,8	26,8	49,8	6,1
Uppsala	3,4	2,6	1,8	0,0
Södermanland	2,9	1,4	0,0	0,7
Östergötland	4,6	4,9	0,0	5,1
Jönköping	3,7	1,3	0,0	0,1
Kronoberg	2,0	2,4	3,4	1,3
Kalmar	2,6	4,7	1,6	16,8
Gotland	0,6	2,4	0,7	2,1
Blekinge	1,7	0,0	0,0	1,5
Skåne	12,9	18,9	20,6	8,2
Halland	3,1	1,7	0,0	4,2
Västra Götaland	16,9	14,1	16,5	5,4
Värmland	3,0	1,0	0,0	2,0
Örebro	3,0	4,2	0,0	0,0
Västmanland	2,9	1,9	3,1	0,3
Dalarna	3,1	0,5	0,0	22,0
Gävleborg	3,1	3,3	0,0	0,7
Västernorrland	2,7	0,2	0,0	2,4
Jämtland	1,4	0,8	1,2	3,4
Västerbotten	2,9	4,8	0,0	3,2
Norrbotten	2,8	2,0	1,4	14,5
<i>Riket totalt</i>	<i>100,0</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
Summa tkr		39 103	14 537	37 500

Källa: Statens kulturråd

Regeringens samlade bedömning och slutsats är att de regionalt inriktade verksamheterna har en relativt god spridning och att den nationella verksamhet som bedrivs kommer hela landet till godo. En god regional spridning är en fortsatt viktig del av målen för en nationell kulturpolitik och årets regionala analys föranleder inte några förändringar i principerna för fördelningen av stödet till regional och lokal kultur. Inga stora skillnader i fördelningen mot föregående år uppvisas heller, inte heller är förändringarna över hela den tidsperiod som analysen har gjorts särskilt stora. Insatser bör dock fortlöpande göras för att ytterligare sprida de statliga kultursatsningarna i landet. Regeringen kommer därför även i fortsättningen i den löpande mål-

och resultatdialogen med myndigheter och institutioner inom det kulturpolitiska ansvarsområdet att på olika sätt ta upp frågan om hur den regionala spridningen kan utvecklas. Inom Regeringskansliet pågår också ett samarbete med Statens kulturråd kring hur redovisningen och analysen av den regionala fördelningen av statens kultur kan breddas och utvecklas.

Redovisning av vissa kulturinstitutioners hyreskostnader

Regeringen lämnar härmed den redovisning av kulturinstitutionernas hyreskostnader som framgår av tabell 4.7.

Tabell 4.7 Hyreskostnader m.m. för vissa kulturinstitutioner under 2002–2004

Institution	Hyreskostnad inkl. uppvärmning och el			Anslag			Hyreskostnad inkl. uppvärmning och el, andel av anslag			Förändring i procentenheter 2002–2004
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004	
Riksteatern	18 550	19 195	18 372	233 460	240 247	247 004	7,9%	8,0%	7,4%	- 0,5%
Operan	52 495	49 272	48 628	308 215	316 109	327 780	16,0%	15,9%	14,7%	- 1,3%
Dramaten	27 867	29 035	29 970	182 402	182 587	188 899	15,3%	15,9%	15%	0%
Dansens hus	9 794	10 236	10 310	18 196	19 225	20 764	53,8%	53,2%	49,6%	- 4,2%
Rikskonserter	8 775	8 609	9 650	64 538	64 366	66 527	13,6%	13,4%	14,5%	0,9%
Riksarkivet och landsarkiven	93 496	114 285	115 354	265 049	281 098	292 438	35,3%	40,7%	39,4%	4,1%
Språk- och folkminnesinstitutet	4 403	4 489	4 694	26 610	29 414	29 972	16,5%	15,3%	15,7%	- 0,8%
Riksantikvarieämbetet	27 575	28 900	35 600	165 587	179 245	186 502	16,7%	16,1%	19,1%	2,4%
Statens historiska museer	20 556	21 554	22 217	69 010	71 068	71 527	29,8%	30,3%	31,1%	1,3%
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	28 619	29 624	29 328	66 902	68 608	70 370	42,8%	43,2%	41,7%	- 0,9%
Naturhistoriska riksmuseet	47 302	49 068	49 751	124 945	125 720	128 535	37,9%	39,0%	38,7%	0,8%
Statens museer för världskultur	25 116	26 140	41 563	94 938	128 666	135 962	26,5%	20,3%	30,6%	4,1%
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet	10 886	11 131	11 211	31 367	32 400	33 517	35,0%	34,4%	33,4%	- 1,6%
Statens maritima museer	49 003	50 020	51 745	86 700	94 121	99 924	56,5%	53,1%	51,8%	- 4,7%
Arkitekturmuseet	11 820	11 975	12 898	29 586	30 310	35 297	40,0%	39,5%	36,5%	- 3,5%
Statens musiksamlingar	12 593	12 812	13 047	38 084	38 938	41 789	33,1%	32,9%	31,2%	- 1,9%
Statens försvarshistoriska museer	23 700	24 538	25 299	53 086	57 048	59 817	44,6%	43,0%	42,3%	- 2,3%
Moderna museet	44 465	44 820	45 793	95 506	97 748	112 883	46,6%	45,9%	40,6%	- 6,0%
Nordiska museet	25 997	27 266	27 824	94 270	96 979	97 613	27,6%	28,1%	28,5%	0,9%
Tekniska museet	21 429	21 547	19 369	40 091	41 831	43 056	53,5%	51,5%	45,0%	- 8,5%
Arbetsmuseum	1 732	1 796	1 932	11 535	12 804	13 184	15,0%	14,0%	14,6%	- 0,4%
Dansmuseet	3 751	3 778	3 861	8 354	8 624	8 902	44,9%	43,8%	43,3%	- 1,6%
Drottningholms teatermuseum	2 399	2 983	2 678	5 959	7 186	6 952	40,3%	41,5%	38,5%	- 1,8%
Thielska galleriet	1 079	1 059	1 080	2 458	2 545	2 632	43,9%	41,6%	41,0%	- 2,9%
Forum för levande historia	-	4 317	4 687	-	30 000	41 830	-	14,4%	11,2%	- 3,2%

4.7 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har lämnat revisionsberättelser utan invändningar inom kulturpolitikens område.

4.8 Politikens inriktning

Inledning

Det har ända sedan mitten av 1970-talet varit en av kulturpolitikens centrala uppgifter att ge förutsättningar för att en kultur av hög kvalitet och med en mångfald når ut till alla medborgare, oavsett kön, ålder, funktionshinder, plånbok, utbildning, bakgrund eller bostadsort. Ett

regionalt nätverk av kulturinstitutioner har också byggts upp över hela landet samtidigt som stödformer utvecklats för lokala arrangörer. Som den parlamentariska kulturutredningen (SOU 1995:84) konstaterade har därmed den regionala infrastrukturen för kulturen i hög grad förverkligats.

En viktig aspekt av kulturens tillgänglighet är frågan om det faktiska deltagandet. Kulturrådets redovisning av befolkningens kulturvanor visar att deltagandet i dag ligger i topp i en internationell jämförelse, men att det i stort sett följer tidigare sociala mönster. Fortfarande dominerar välutbildade, medelålders kvinnor besöksstatistiken. Den rapport som Mångkulturellt Centrum överlämnade hösten 2004 till regeringen visade att de statliga kulturmyndigheterna ännu har långt kvar i sitt mångfaldsarbete. För kulturpolitikens legitimitet är det viktigt att den kultur som finansieras av skattemedel är en kultur som engagerar och som många människor känner delaktighet i. Det handlar om en grundläggande demokratisk människosyn, som ser till jämställdhet och till varje medborgares rätt till personlig utveckling.

Kulturpolitiken ställs nu inför flera nya och viktiga uppgifter.

Särskilt gäller det barnen, som växer upp och som är i färd med att forma sin bild av världen. Skolan har här en central roll som kulturbärare. Redan nu genomförs under en treårsperiod särskilda satsningar på barn- och ungdomskultur som syftar till att värna barnens rätt till eget skapande och till kulturupplevelser.

Det gäller också de som invandrat till Sverige under de senaste decennierna och deras barn. Med sina olika bakgrunder stärker de vårt lands utveckling och mångfald. Inte minst på kulturens område är det en viktig uppgift att bryta det utanförskap som många känner. Under 2006 genomförs ett mångkulturår för att alla medborgares erfarenheter, kunskaper och värderingar bättre ska kunna påverka kulturens olika former.

Kulturen och konsten har alltid utvecklats i en internationell dialog och gemenskap. Det internationella utbytet stärker kvaliteten och utvecklar kulturen. Ur ett publikperspektiv kan internationaliseringen ge tillgång till ett mer sammanfattat och intresseväckande utbud. Regeringen tar nu nya steg för att utveckla den internationella kulturpolitiken. Det görs i samverkan mellan flera olika politikområden. Nycklar för det

framtida arbetet skall vara respekten för kvalitet samt behovet av långsiktighet och ömsesidighet i de internationella kontakterna. Kulturen spelar en central roll för Sveriges anseende utomlands. Regeringen stärker nu resurserna för kulturutbytet och internationell kulturverksamhet.

För att öka tillgängligheten till den nationalskatt som förvaltas av museer och arkiv över hela landet föreslår regeringen, i en stor satsning riktad mot arbetslösa akademiker, tillfälliga anställningar inom kulturområdet så att tillgänglighet och säkerhet kan förbättras för vårt gemensamma kulturarv.

En central målsättning för kulturpolitiken är att konstnärer ska kunna leva utifrån sitt konstnärliga arbete. De pensionsvillkor som gäller för den konstnärligt anställda personalen vid statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner har särskilt aktualiserats under senare år. Regeringen presenterar nu en lösning av frågan om pensionspremiekostnaderna.

Språksituationen i Sverige har förändrats på flera olika sätt. Fem språk har fått ställning som nationella minoritetsspråk. I Sverige finns långt över en miljon personer med utländsk bakgrund och för många av dem är svenskan ett andraspråk. Framför allt ökar engelskans användning inom allt fler områden i Sverige. Regeringen anser därför att det behövs en svensk språkpolitik för att främja svenska språket, för att alla i Sverige ska ges möjlighet att utveckla och tillägna sig språket, för att möjligheter ges att utveckla och bruka det egna modersmålet och minoritetsspråket. Samtidigt måste det finnas goda möjligheter att tillägna sig kunskaper i engelska och andra främmande språk för att möta samhällsutvecklingen och internationaliseringen. Den språkrikedom som redan finns i Sverige är här en resurs av stort värde. Vidare förutsätter en levande demokrati, där medborgarna deltar i det offentliga samtalet, klara och begripliga myndighetstexter. Förslag till en samlad svensk språkpolitik kommer att presenteras i höst för riksdagen.

Kulturinstitutionerna och de fria gruppernas verksamhet är betydelsefull för den konstnärliga förnyelsen inom teater- och dansområdet. De fria grupperna, som oftast är baserade i stadsområdena, bidrar till en stor andel av föreställningsverksamheten i landet genom att turnera med sina föreställningar över hela landet.

Svensk film är en av våra mest populära kulturyttringar. I nästan inget annat land väljer

publiken i lika hög grad att se inhemskt producerad film. Under första halvåret i år stod den svenska filmen för nästan en fjärdedel av bio-besöken, en tydlig ökning jämfört med samma period förra året. Med en ny filmpolitisk satsning skapas nu viktiga resurser för fortsatt svensk filmproduktion.

Sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn

Kulturinstitutioner över hela landet hyser miljontals unika och utifrån flera aspekter oersättliga samlingar. Många av samlingarna befinner sig dock i så dåligt skick att de inte kan visas för allmänheten. Därmed finns ett stort behov av att samlingar bl.a. vårdas, repareras, konserveras och registreras innan de kan tillgängliggöras. Riksdagen beslutade år 1995 att använda 235 miljoner kronor som en engångsinsats för sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet (prop. 1994/95:100, bil. 12, bet. 1994/95:KrU18, rskr. 1994/95:251). Det s.k. SESAM-projektet inriktades på att bevara och öppna föremålssamlingarna i främst de statligt stödda museerna. Medlen användes för registrering, dokumentation, vård, konservering och magasinering av föremålssamlingar.

SESAM-projektet var en sysselsättningsåtgärd kombinerad med en nationell räddningsaktion för kulturarvet i museerna och arkiven. I Statskontorets bedömning av projektet, SESAM öppnade museisamlingarna? (1999:26) konstateras att det utifrån flera aspekter varit synnerligen lyckosamt. Regeringen bedömde i skrivelsen Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet, SESAM-projektet (skr. 1999/2000:65) att projektet gett goda resultat när det gällde att skapa sysselsättning, liksom att fungera som en räddningsaktion av föremålssamlingarna och att tillgängliggöra dessa. Det finns dock fortfarande ett stort behov av bl.a. insatser för vård och tillgängliggörande av samlingar och föremål.

Regeringen avser mot denna bakgrund att göra en bred satsning på vård av samlingar och föremål. Satsningen är en del av regeringens sysselsättningsåtgärder, och riktar sig till arbetslösa akademiker. Satsningen beräknas motsvara 650 platser på årsbasis. För 2006 och 2007 beräknar regeringen 275 miljoner kronor per år till sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn. Av dessa medel är 25 miljoner kronor per år ämnade för Statens fastighetsverk och dess arbete med underhållsåtgärder på fastigheter.

Filmpolitik

En särskild arbetsgrupp med filmavtalets parter enades hösten 2004 om en avsiktsförklaring där parterna förband sig att fortsätta det påbörjade arbetet med syftet att träffa ett nytt filmavtal för tiden den 1 januari 2006 till den 31 december 2010. Avsiktsförklaringen undertecknades av staten, Sveriges Biografägarförbund, Föreningen Sveriges Filmproducenter, Sveriges Filmuthyrareförening u.p.a., Sveriges Television AB, TV 4 AB, Riksföreningen Våra Gårdar, Folkets Hus och Parker, Svenska Filmdistributörens Förening, Modern Times Group MTG AB, C More Entertainment AB och Kanal 5 AB. De fyra sistnämnda är nytillkomna som parter i arbetet med ett nytt filmavtal.

Med avsiktsförklaringen som grund har en promemoria om Inriktningen på filmpolitiken från 2006 (Ds 2005:8) remissbehandlats under våren 2005. Remissinstanserna är övervägande positiva till promemorians förslag. Regeringen avser mot denna bakgrund att i anslutning till denna proposition överlämna en filmpolitisk proposition till riksdagen. I denna proposition beräknar regeringen att filmpolitiken tillförs ytterligare 55 miljoner kronor från 2006, ytterligare 10 miljoner från 2007 och ytterligare 10 miljoner kronor från 2008. Den sammanlagda ökningen av statens årliga stöd till filmpolitiken kommer därmed att vara 75 miljoner kronor fr.o.m. 2008.

En samlad svensk språkpolitik

Regeringen avser att inom kort överlämna en språkpolitisk proposition till riksdagen. Till grund för denna ligger betänkandet Mål i mun (SOU 2002:27) som lämnats av en parlamentarisk kommitté, Kommittén för svenska språket.

I propositionen föreslås mål för en nationell språkpolitik och insatser för att uppnå målen. Den statligt finansierade språkvården bör därmed förstärkas och organiseras tillsammans med myndigheten Språk- och folkminnesinstitutets verksamhet. Regeringen avser under 2005 att tillsätta en organisationskommitté med uppgift att förbereda och genomföra bildandet av den nya språkvården. Målsättningen är att denna organisation skall träda i kraft den 1 juli 2006. Vidare bedömer regeringen att ytterligare insatser bör göras för att främja litteratur och läsning samt dialekter. Regeringen beräknar mot bakgrund av propositionen reformer mot-

svarande 5 miljoner kronor under 2006, varav 2,2 miljoner kronor avser språkvård fr.o.m. 1 juli 2006.

Kulturlivets internationalisering

Den Internationella kulturutredningen 2003 tar i sitt betänkande (SOU 2003:121) upp målfrågor för den internationella kulturverksamheten och lägger förslag om ansvarsfördelning och organisation för berörda myndigheter. Statens kulturråd föreslås få ett kulturpolitiskt samordningsansvar för den internationella kulturverksamheten. Konstnärsnämnden föreslås få i uppdrag att efter mönster från IASPIS (International Artists Studio Program in Sweden) undersöka möjligheten att utveckla utbytesverksamhet inom andra konstområden än bildkonst. Utredningen understryker vidare behovet av åtgärder för utbildning och kompetenshöjning inom området. Betänkandet har remissbehandlats. Remissinstanserna är övervägande positiva till utredningens förslag.

I denna proposition beräknar regeringen att motsvarande 5,25 miljoner kronor avsätts för internationellt kulturutbyte under 2006. Dessa medel avser i första hand en utbyggnad av Statens kulturråds resurser för internationellt kulturutbyte samt en satsning på ett internationellt utbyte inom dansområdet med IASPIS som förebild.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en särskild redovisning av hur förändringar inom landet och utomlands påverkar politiken på bl.a. kulturområdet och med riktlinjer för hur kulturlivets internationalisering skall främjas i ett långsiktigt perspektiv.

Arkiv

I propositionen Arkivfrågor (prop. 2004/05:124) lämnade regeringen förslag och bedömningar för det fortsatta arbetet inom arkivområdet.

Riksdagen har i enlighet med regeringens förslag beslutat att ett särskilt nationellt uppdrag för arkivpedagogiska insatser skall inrättas. Regeringen beräknar att 1 miljon kronor anvisas för detta ändamål. Regeringen avser att för perioden 2006–2008 ge uppdraget till ett enskilt arkiv. I enlighet med vad som aviserats i propositionen avser regeringen även att ge Riksarkivet i uppdrag att utveckla arbetsformerna för samarbetet med andra institutioner och organisationer om frågor som rör dokument på de nationella minoritetsspråken. Uppdraget skall

genomföras i samverkan med bl.a. berörda myndigheter och institutioner samt representanter för de nationella minoriteterna.

Regeringen avser vidare att ge Riksarkivet i uppdrag att i samråd med Ekonomistyrningsverket (ESV) analysera och lämna förslag till regeringen om avgiftsbeläggning av tjänster, artiklar m.m.

En särskild utredare har utrett arkivmyndigheternas behandling av folkbokföringsuppgifter och har redovisat sina förslag i betänkandet Folkbokföringsuppgifter hos arkivmyndigheterna (SOU 2004:106). Betänkandet har remissbehandlats och förslagen bereds inom Regeringskansliet. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med anledning av utredarens förslag.

Satsningar på den fria scenkonsten

Den fria scenkonsten (inom teater, dans och musik) svarar för en betydande del av utbudet inom teater, dans och musik. Den omfattar många och viktiga aktörer som möjliggör för människor i hela landet att ta del av professionellt framförd scenkonst.

I bl.a. de senaste årens budgetunderlag har Statens kulturråd pekat på teater- och dansgruppernas besvärliga ekonomiska situation.

Regeringens satsning på den professionella dansen, som inleddes 2003, har bidragit till att på ett positivt sätt stärka dansen runt om i Sverige. På regeringens uppdrag redovisade Statens kulturråd i mars 2005 ett handlingsprogram för den professionella dansen. Mot bakgrund av detta program bedömer regeringen att verksamheten Dansnät Sverige, som hittills bedrivits som ett försök, nu bör utvidgas och permanentas samt att insatserna för dansen bör stärkas.

Statens kulturråd lämnade på regeringens uppdrag 2003 ett förslag på hur situationen för vissa musikgenrer, bl.a. jazzen och den nutida konstmusiken, kan förbättras.

Sammantaget bedömer regeringen att det finns behov av att under 2006 stärka statens stöd till den fria scenkonsten, i syfte att vidareutveckla förutsättningarna för bl.a. den professionella dansen, Dansnät Sverige, vissa musikgenrer såsom jazzen, folk- och världsmusik, nutida konstmusik samt för att förbättra förutsättningarna för rimliga arbetsvillkor för aktörerna i de fria grupperna. Regeringen beräknar därför att anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* förstärks 2006

med totalt 20 miljoner kronor, varav 12 miljoner är engångsvis. Statens kulturråd får i uppdrag att fördela och administrera medlen. Anslaget förstärks dessutom med 2 miljoner kronor 2006 för att möjliggöra fortsatt stöd för Drottningholmsteatern och Strindbergsteatern. Vidare kommer, som en följd av Statens kulturråds rapport om vissa musikgenrer, bidragen till konstnärer inom områdena jazz och nutida konstmusik att stärkas inom ramen för Konstnärsnämndens bidragsgivning 2006.

Teater- och dansallians

TeaterAlliansen AB är en välfungerande alternativ anställningsform inom teaterområdet, som permanentades i sin nuvarande form 2001. Alliansen fungerar som arbetsgivare för frilansande skådespelare, vilka är anställda hos alliansen under perioder då man inte har anställning hos andra arbetsgivare inom teaterområdet. Syftet med alliansen är bl.a. att öka skådespelarnas sociala trygghet och kompetensutveckling samt att öka den konstnärliga friheten. Regeringen anser att verksamheten har gett goda resultat genom att utveckla och effektivisera förmedlingsverksamheten på teaterområdet. Samtidigt har de anställda skådespelarna, mellan olika engagemang utanför TeaterAlliansen AB, fått större trygghet och möjligheter till kompetensutveckling inom yrket. Mot denna bakgrund beräknar regeringen att bidraget till verksamheten ökas med 5 miljoner kronor, till sammanlagt ca 20 miljoner kronor. Förstärkningen kommer att möjliggöra en nyrekrytering med uppemot 30 skådespelare. Därmed kan verksamheten omfatta närmare 115 skådespelare.

Samtidigt anser regeringen det angeläget att nu gå vidare och tillvarata de goda erfarenheter som gjorts av TeaterAlliansen AB. Regeringen föreslår därför att en allians för dansområdet inrättas. Kulturrådet har på regeringens uppdrag presenterat ett handlingsprogram för den professionella dansen. Kulturrådet lämnar i sitt förslag till handlingsprogram, bl.a. förslag om en dansallians. Anställningsvillkoren i en dansallians bör enligt förslaget regleras genom ett kollektivavtal mellan Teaterförbundet och Danscentrum samt Svensk Scenkonst. Regeringen beräknar att 4 miljoner kronor avsätts för en dansallians.

Pensionsvillkor vid vissa teater-, dans- och musikinstitutioner

För innevarande år har regeringen i budgetpropositionen för 2005 anvisat totalt 40 miljoner kronor för olika pensionslösningar för personalen vid de statligt stödda teater-, dans-, och musikinstitutionerna. Regeringen föreslår i tilläggsbudget för 2005 att ytterligare medel anvisas för att täcka mellanskillnaden mellan preliminär och slutlig premie för 2004 och 2005. Från och med 2006 föreslår regeringen att 45 miljoner kronor tillförs för olika pensionslösningar för personalen vid institutionerna. Med denna och tidigare anslagsförstärkningar samt omprioriteringar har för detta ändamål avsatts sammanlagt 55 miljoner kronor. Institutionerna skall fortsättningsvis själva bära premiepensionskostnaderna för sin personal. Efter det att frågorna om kostnaderna för premiepensionerna nu har lösts, avser regeringen att fullfölja arbetet med översyn av den s.k. PISA-förordningen. I det arbetet skall frågan om karriärväxling i samband med tidig pensionsavgång prövas.

Mångkulturåret 2006

Regeringen har utlyst 2006 till ett mångkulturår. En nationell samordnare för Mångkulturåret 2006 har tillkallats (dir. 2004:169). I samordnarens uppdrag ingår att samverka med olika aktörer inom kultursektorn – kulturarbetare, organisationer, institutioner och myndigheter – för att arbeta fram ett program för Mångkulturåret samt att vara ett stöd för berörda parter inför och under 2006. Samordnaren skall också lämna förslag till hur ett långsiktigt arbete med att främja och öka den kulturella mångfalden inom den offentlig-finansierade kulturen kan bedrivas.

Syftet med Mångkulturåret är att på ett bestående sätt öka alla invånares möjligheter att delta i kulturlivet och att skapa ett samspel mellan olika kulturtraditioner. Syftet är också att skapa incitament för att offentligt finansierade kulturverksamheter på ett tydligt sätt speglar och införlivar den etniska och kulturella mångfald som finns i dagens Sverige.

Under Mångkulturåret krävs utökade resurser för att möta de mest grundläggande behoven, att kunna ge utrymme åt människor och kulturuttryck som saknar plats i dagens kultursverige. Regeringen beräknar därför 3 miljoner kronor för insatser under 2006. Medlen skall disponeras

av Statens kulturråd i enlighet med riktlinjer som regeringen utfärdar.

Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna

Stiftelsen (SFMV) bedriver en väl fungerande verksamhet med Kulturavs-IT som dock har svårt att gå ihop ekonomiskt. De statliga anslag och subventioner som hittills tilldelats SFMV har inte i tillräcklig omfattning täckt de kostnader som uppstått i verksamheten. Regeringen avser att fr.o.m. 2006 göra vissa satsningar inom arbetsmarknadsområdet för att förbättra villkoren inom bl.a. lönebidragsområdet, som på sikt kan komma att gynna verksamheter som Kulturarvs-IT. Utöver dessa åtgärder bedömer regeringen att verksamheten vid SFMV är i behov av ökat verksamhetsstöd. För att uppehålla dagens höga ambitionsnivå beräknar därför regeringen att ytterligare 2,5 miljoner kronor tillförs stiftelsen för 2006.

Prins Eugens Waldemarsudde

Prins Eugens Waldemarsudde (PEW) är en del av myndigheten Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde. Egendomen tillföll staten genom arv efter Prins Eugens död 1947 och sedan 1994 har staten även tagit över förvaltningen av egendomen. Utvecklingen under de senaste åren har visat att den ekonomiska situationen för PEW är allvarig. Med utgångspunkt i prinsens testamente bedriver styrelsen för PEW i dialog med Regeringskansliet ett aktivt arbete för att komma till rätta med ekonomin. Därutöver beräknar regeringen att verksamheten behöver tillföras ytterligare 3 miljoner kronor för 2006.

Regalskeppet Vasa

Statens maritima museers arbete med att bevara regalskeppet Vasa fortskrider. Bland annat görs förberedelser för att ge skeppet en ny vagga, samtidigt som det löpande konserveringsarbetet fortsätter. En omfattande forskning kring utfällningarna i skrovet pågår både internt inom myndigheten som externt. Hittills har ca 12 miljoner kronor specialdestinerats för bevarandet av Vasa. Regeringen gör dock bedömningen att ytterligare medel är nödvändiga för att möjliggöra ett långsiktigt bevarande av regalskeppet och beräknar därmed ytterligare 2 miljoner kronor till Statens maritima museer för 2006.

Genus på museer

Regeringen verkar på olika sätt för att genus- och jämställdhetsfrågor ska integreras inom kultursektorns verksamheter. Inom museisektorn är det viktigt att genusperspektivet genomsyrar både museipedagogiken och utställningsverksamheten, men också forskningen, samlingarna och utbildning av museiverksamma. Liksom inom kulturområdet i stort är det centralt att museerna bedriver verksamhet som är tillgänglig, och som besökarna känner delaktighet i. Syftet med att ett genusperspektiv integreras i museernas verksamhet är att låta besökarna möta en gestaltning som skildrar såväl kvinnors som mäns erfarenheter, kunskaper och värderingar.

En särskild arbetsgrupp har på regeringens uppdrag tagit fram förslag till hur genusperspektivet kan få större genomslag i museernas verksamhet. Arbetsgruppen Genus på museer lämnade sin slutrapport i januari 2004 (Ds 2003:61). I slutrapporten lämnas bl.a. förslag om inrättandet av en resursenhet för genusfrågor på museerna vid Stiftelsen Arbetets museum. Tanken bakom resursenheten är bl.a. att bilda ett diskussionsforum för museerna där relevant genusforskning presenteras och att kontaktskapande mellan museer och universitet möjliggörs, både nationellt och internationellt. Resursenheten ska stödja museernas arbete med att integrera ett genusperspektiv i bl.a. den pedagogiska verksamheten och i gestaltningen av utställningar. Syftet är att vara drivande och inspirerande i genusfrågor och hålla diskussionen om genus och museer levande.

Regeringen beräknar att 500 000 kronor avsätts under 2006 för att stiftelsen skall kunna pröva förutsättningarna för etablerandet av en resursenhet vid Arbetets museum.

Vandalorum

I vårpropositionen 2000 konstaterade regeringen att projektet Museum Vandalorum i Värnamo var ett intressant initiativ för att stärka utvecklingsmöjligheterna inom konst- och designområdet. Förutsatt att projektet realiserades beräknade regeringen ett årligt verksamhetsstöd med ca 8 miljoner kronor fr.o.m. 2003. I budgetpropositionen för 2003 konstaterade regeringen att projektet fortfarande befann sig i en planerings- och utvecklingsfas. Regeringen föreslog därför att 1,5 miljoner kronor skulle ställas till regeringens disposition i syfte att anvisas till

Museum Vandalorum när verksamheten kommit i gång under 2003. Regeringen har därefter följt utvecklingen av projektet. Inga statliga medel har utbetalats eftersom villkoren inte varit uppfyllda. Regeringen gör nu bedömningen att det inte längre går att motivera ett statligt åtagande för Museum Vandalorum enligt de ursprungliga intentionerna. Verksamheten har fortfarande inte kommit i gång och den verksamhet som nu planeras motsvarar inte det ursprungliga projektets intentioner. Regeringen beräknar därför inga medel för detta ändamål.

Moderna museet

Moderna museet har i enlighet med ett gåvobrev införlivat Pontus Hulténs samling omfattande ca 350 verk, bibliotek samt arkiv i museets samlingar. För att tillgängliggöra, vårda och vetenskapligt bearbeta Pontus Hulténs samling i enlighet med gåvobrevet iordningställs och anpassas en av museets lokaler. Kostnader för eventuella åtgärder under 2006 beräknas att rymmas inom Moderna museets befintliga ramar. Regeringen följer frågan noga och avser återkomma till riksdagen.

Sverigefinska biblioteket

Det Sverigefinska biblioteket grundades av Stockholms Finska Förening 1894 och drivs sedan 1997 av Stiftelsen Finlands kulturinstitut. Biblioteket har under senare år haft ekonomiska problem.

Statens kulturråd disponerar sedan budgetåret 2002 särskilda medel, 7 miljoner kronor, i syfte att främja nationella minoriteters språk och kultur. Av budgetpropositionen framgick att bidragen bör inrymma allmänt kulturstöd, bl.a. till finskspråkig kulturverksamhet. Budgetåret 2005 förstärktes medlen med 1 miljon kronor för att inrymma ökat stöd till Tornedalsteatern.

Genom det Sverigefinska biblioteket har den finska minoriteten tillgång till ett stort utbud av böcker, tidningar och tidskrifter på finska språket i Stockholmsregionen och i övriga landet. Staten bör därför, tillsammans med kommun och landsting, möjliggöra en fortsatt drift av biblioteket. Regeringen beräknar att ytterligare 1 miljon kronor under 2006 tillförs nationella minoriteters språk och kultur för bidrag till verksamheten med Sverigefinska biblioteket.

Politiken inom kulturmiljöområdet

Riksdagen beslutade under 1999 mål för kulturmiljön (prop. 1998/99:114, bet. 1999/2000:KrU7, rskr. 1999/2000:196). Sedan dessa antogs har kulturmiljöområdet påverkats av en rad faktorer och omvärldsförändringar. Området är inne i ett omfattande förändringsarbete. Arbetet baseras på bl.a. Agenda kultur- arvs programförklaring Människa i centrum och gäller såväl centrala som regionala och lokala aktörer. Mot bl.a. denna bakgrund avser regeringen att återkomma till riksdagen i frågan om den framtida inriktningen på politiken inom kulturmiljöområdet.

För att uppnå kulturmiljömålen i propositionen Svenska miljömål – ett gemensamt uppdrag (prop. 2004/05:150) beräknar regeringen att 9,4 miljoner kronor årligen under perioden 2006–2010 tillförs utgiftsområde 17 från utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Medlen är avsedda bl.a. för arbetet med kulturresevärd och levande skogar.

Former för stöd till bildkonstområdet

Riksdagen har i ett tillkännagivande (bet. 2001/02:KrU18, rskr. 2001/02:211) uttalat att en förutsättningslös översyn av Statens konstråd bör genomföras. Regeringen har med anledning av detta lämnat ett uppdrag till Statskontoret att utvärdera Statens konstråds organisation och verksamhet. Statskontoret har redovisat sitt uppdrag i rapporten Nya former för Statens konstråds verksamhet. Regeringen gör bedömningen att rapporten inte bör leda till någon åtgärd vad gäller Statens konstråds nuvarande uppdrag avseende upphandling av konst till offentliga miljöer, pedagogik, tillsyn av statligt ägd konst samt information.

Statskontorets rapport väcker dock berättigade frågor om det framtida ansvaret för fördelning av bidraget för konstnärlig gestaltning i andra miljöer än sådana som brukas av staten. Enligt Statskontoret bör detta statliga stöd i framtiden hanteras av Statens kulturråd. Regeringen avser att närmare pröva denna fråga och därefter återkomma till riksdagen. I samband med en sådan prövning är det även naturligt att inkludera Statens kulturråds övriga bidragsgivning inom bild- och formområdet, som inte prövats närmare sedan Kulturutredningen 1995 och regeringens proposition Kulturpolitik (prop. 1996/97:3).

Biblioteksersättningen

Biblioteksersättning lämnas till upphovsmän av litterära verk – författare, översättare, tecknare och fotografer – för användningen av deras böcker genom landets alla folk- och skolbibliotek. Ersättningen utgår dels som individuella, statistiskt beräknade ersättningar, direkt till författare m.fl. för den utlåning som skett, dels i form av stipendier och bidrag.

Regeringen har godkänt en överenskommelse med Sveriges Författarförbund m.fl. om biblioteksersättningen för 2006. Enligt överenskommelsen skall grundbeloppet för hemlån av originalverk vara 118 öre 2006, vilket är en höjning med två öre jämfört med nivån för 2005. Medelsberäkningen utgår från den senaste slutgiltigt fastställda biblioteksstatistiken från 2003. Vidare innebär överenskommelsen att den läsning som sker på plats i bibliotek särskilt beaktats. Den totala biblioteksersättningen för 2006 beräknas till drygt 117,5 miljoner kronor.

Villkor för kultursponsring

Sponsring kan vara en viktig, kompletterande finansieringskälla för kulturlivet. Sponsorer har emellertid upplevt osäkerhet om sponsringen i olika situationer grundar avdragsrätt vid beskattningen. Regeringen har, i enlighet med riksdagens önskemål, i skrivelsen Avdrag för s.k. sponsring (skr. 2003/04:175) gjort en översyn av den skattemässiga behandlingen av sponsring. Skatteverket har därefter på regeringens uppdrag gjort en omfattande genomgång av frågan och den 27 juni 2005 utfärdat riktlinjer (dnr 130 702489-04/113) i fråga om avdragsrätten för sponsring. Riktlinjerna bör kunna ge en ökad förutsägbarhet beträffande den skattemässiga behandlingen av sponsring på kulturområdet. Utbildnings- och kulturdepartementet kommer mot denna bakgrund att ta initiativ till en dialog med berörda företrädare för kultur- och näringsliv. Syftet är att verka för en ökning av sponsringen inom kulturlivet.

4.9 Budgetförslag**4.9.1 28:1 Statens kulturråd****Tabell 4.8 Anslagsutveckling**

År	Slagslag	Belopp	Övrigt	Totalt
2004	Utfall	47 163	Anslags-sparande	-853
2005	Anslag	46 137 ¹	Utgifts-prognos	44 670
2006	Förslag	47 328		
2007	Beräknat	48 099 ²		
2008	Beräknat	48 947 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 47 328 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 47 328 tkr i 2006 års prisnivå.

Statens kulturråd är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet. Enligt förordningen (1988:676) med instruktion för Statens kulturråd skall myndigheten följa utvecklingen och ge ett samlat underlag för den statliga kulturpolitiken samt bistå regeringen med genomförandet av denna. I den uppgiften ligger en skyldighet att verka för samordning av och effektivitet i de statliga åtgärderna och därigenom främja utvecklingen av kulturverksamheten. Statens kulturråd handlägger ärenden som rör teater, dans, musik, konst, museer, utställningar, litteratur, folkbibliotek, folkbildning och folkrörelser i den mån sådana ärenden inte ankommer på någon annan myndighet. Sedan 2002 har Statens kulturråd i uppdrag att årligen dela ut ett internationellt litteraturpris till Astrid Lindgrens minne. Statens kulturråd har ett sektorsansvar för handikappfrågor med anknytning till sitt verksamhetsområde. Vidare är Statens kulturråd statistikansvarig myndighet för kulturstatistiken enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Myndighetens avgiftsinkomster uppgick under 2004 till 4 219 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet*Statliga utställningsgarantier*

Statens kulturråd hanterar verksamheten med statliga utställningsgarantier enligt förordningen (1998:200) om statliga utställningsgarantier. Verksamheten finansieras med avgifter och eventuella överskott redovisas på statsbudgetens inkomstsida under inkomstitel 2511 Expeditions- och ansökningsavgifter.

Tabell 4.9 Statliga utställningsgarantier

Tusental kronor

	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2004	0	996	996	0
Prognos 2005	0	1 000	1 000	0
Budget 2006	0	1 000	1 000	0

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att Statens kulturråd tillförs 500 000 kronor, som en följd av myndighetens utökade förvaltning och ansvar i samband med den internationella kulturverksamheten.

Tabell 4.10 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:1 Statens kulturråd

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	46 137	46 137	46 137
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	968	1 736	2 580
Beslut	223	227	231
Förslag/beräknat anslag	47 328	48 099	48 947

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 277 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 47 328 000 kronor anvisas under anslaget 28:1 Statens kulturråd för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 48 099 000 kronor respektive 48 947 000 kronor.

4.9.2 28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Tabell 4.11 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2004	Utfall	157 183		1 073
2005	Anslag	307 991 ¹		304 507
2006	Förslag	235 030		
2007	Beräknat	231 230 ²		
2008	Beräknat	231 230 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 231 230 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 231 230 tkr i 2006 års prisnivå.

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till en rad skilda ändamål på kulturområdet. Medel beräknas bl.a. för bidrag till länskonstnärer, bidrag till regionala konsulenter för mångkultur, bidrag till organisationer med mångkulturell inriktning, bidrag för att främja funktionshindrades deltagande i kulturlivet samt bidrag till nationella minoritetens språk och kultur. Inom anslaget beräknas också medel för kulturinsatser i arbetslivet, bidrag till länsbildningsförbund m.fl. för kultur- och föreläsningssamarbete, bidrag till samisk kultur, bidrag till Svenska institutet, bidrag till centrala amatörorganisationer, centrumbildningar och lokalhållande organisationer för kulturverksamhet. Dessutom beräknas medel till Statens kulturråds disposition för tillfälliga insatser av utvecklingskaraktär eller insatser som på annat sätt är kulturpolitiskt angelägna.

Svenska statens bidrag till Voksenåsen – Norges nationalgåva till Sverige och Hana-holmens Kulturcentrum för Sverige och Finland finns också uppförda under anslaget.

För bidragsgivningen gäller förordningen (1984:326) om statsbidrag till kulturella ändamål, förordningen (1991:975) om statsbidrag till ideella föreningars kulturprogram, förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet och sametingslagen (1992:1433).

Regeringens överväganden

Tabell 4.12 Härlledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	197 991	197 991	197 991
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	288	288	288
Beslut	36 751	32 951	32 951
Förslag/beräknat anslag	235 030	231 230	231 230

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget tillförs 45 000 000 kronor för pensionskostnader för personal vid statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner.

Regeringen föreslår att de medel under anslaget som avser Svenska institutet om 1 982 000 kronor överförs till Statens kulturråds medel för internationell verksamhet. Tillsammans med ytterligare förstärkningar beräknas 3 750 000 kronor tillföras anslaget för internationell verksamhet.

Regeringen föreslår vidare att anslaget tillförs 3 000 000 kronor för Mångkulturåret 2006 och 1 000 000 kronor för att inrymma bidrag till verksamheten med Sverigefinska biblioteket under 2006. Regeringen föreslår vidare att anslaget tillförs 5 000 000 kronor till Teateralliansen AB samt att 4 000 000 kronor avsätts för inrättandet av en dansallians.

Anslaget minskas samtidigt med 1 000 000 kronor till följd av upphörandet av 2005 års inledande insatser avseende Mångkulturåret.

Anslaget minskas med 829 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 1 188 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 235 030 000 kronor anvisas under anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* för 2005. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 231 230 000 kronor respektive 231 230 000 kronor.

4.9.3 28:3 Nationella uppdrag

Tabell 4.13 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	9 000	Anslags- sparande	0
2005	Anslag	8 000 ¹	Utgifts- prognos	7 893
2006	Förslag	2 952		
2007	Beräknat	7 952		
2008	Beräknat	7 952		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Under anslaget beräknas medel för tidsbegränsade nationella uppdrag. Under treårsperioden 2004–2006 är Slöjdcirkus hos Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund innehavare av det nationella uppdraget inom området barnkulturforskning. Följande nationella uppdrag upphörde 2005: Dalateatern, Film i Värmland, Drömmarnas Hus, Eric Ericsons kammarkör, Baltic Art Center i Visby, Jämtlands läns museum och Dansnät Sverige hos Dansens Hus. Det nationella uppdraget avseende formgivning och design upphörde 2004.

Regeringens överväganden

Tabell 4.14 Härlledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:3 Nationella uppdrag

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	8 000	8 000	8 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	- 5 048	- 48	- 48
Förslag/beräknat anslag	2 952	7 952	7 952

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Anslaget minskas med 48 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen beräknar 1 000 000 kronor per år under 2006–2008 för ett nationellt uppdrag inom arkivområdet. Dessutom avser regeringen att utse en ny mottagare av ett nationellt uppdrag under åren 2006–2008 inom området barn- och ungdomsteater. Det nationella uppdraget för Dansnät Sverige upphör 2005. För att möjliggöra fortsatt stöd till verksamheten Dansnät Sverige tillförs anslaget 28:7 motsvarande belopp som

tidigare tillförts Dansnät Sverige årligen för det nationella uppdraget.

Regeringen avser att utvärdera systemet med nationella uppdrag under 2006. Under tiden för utvärderingen sker en tillfällig omprioritering inom utgiftsområdet av den del av anslaget som avser vilande nationella uppdrag.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 2 952 000 kronor anvisas under anslaget 28:3 *Nationella uppdrag* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 7 952 000 kronor respektive 7 952 000 kronor.

4.9.4 28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel

Tabell 4.15 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2004	Utfall	145 183		0
2005	Anslag	148 369 ¹		146 376
2006	Förslag	151 057		
2007	Beräknat	156 646 ²		
2008	Beräknat	162 599 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 151 057 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 151 057 tkr i 2006 års prisnivå.

Enligt lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning genomförs under perioden den 1 januari 1997–31 december 2010 en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne län. Det regionala självstyrelseorganet i Skåne län har från Statens kulturråd övertagit befogenheten att besluta om fördelningen av statsbidrag till regional kulturverksamhet under tiden den 1 juli 1998–31 december 2010. Under anslaget beräknas medel för denna försöksverksamhet. För verksamheten gäller förordningen (1998:305) om försöksverksamhet med ändrad fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.16 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	148 369	148 369	148 369
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 199	9 844	15 856
Beslut	- 1 511	- 1 567	- 1 626
Förslag/beräknat anslag	151 057	156 646	162 599

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskar med 621 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskar med 890 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 151 057 000 kronor anvisas under anslaget 28:4 *Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 156 646 000 kronor respektive 162 599 000 kronor.

4.9.5 28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus

Tabell 4.17 Anslagsutveckling

År	Utfall	Utgifter	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2004	Utfall	850 974		0
2005	Anslag	861 716 ¹		850 138
2006	Förslag	874 656		
2007	Beräknat	894 242 ²		
2008	Beräknat	915 673 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 874 656 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 874 656 tkr i 2006 års prisnivå.

Från detta anslag beräknas medel för bidrag till fem riksinstitutioner på teater-, dans- och musikområdet, nämligen Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus. *Operan* och *Dramaten* är nationalscener för opera och balett respektive talteater. National-

scenerna drivs genom två av staten helägda aktiebolag, Kungliga Operan AB och Kungliga Dramatiska Teatern AB. *Riksteatern* bedriver turnerande teaterverksamhet och är organiserad som en ideell förening med lokala och regionala arrangörsföreningar samt en central enhet med producerande, förmedlande och främjande uppgifter. *Svenska rikskonserter* är en av staten bildad stiftelse med uppgift att främja utvecklingen av musiklivet i hela landet genom kompletterande musikproduktion, service till musiklivet och presentation av svensk musik i utlandet. *Dansens Hus* är en stiftelse, bildad av de institutioner som har större fasta dansensembler samt Danscentrum och Dansmuseet. Stiftelsen har till ändamål att främja och utveckla den samtida dansen, främst genom att ta emot svenska och utländska dansgästspel. Verksamheten samfinansieras med Stockholms stad.

Tabell 4.18 Ekonomisk redovisning för 2004

Tusental kronor

	Anslag	Avgifter	Bidrag	Summa intäkter
Operan	327 780	46 516	18 620	392 668
Dramaten	188 899	31 424	7 450	227 773
Riksteatern	247 004	38 537	15 422	300 963
Svenska rikskonserter	66 527	15 924	11 806	95 917
Dansens Hus	20 764	11 598	9 703	42 387
Summa	850 974	143 999	63 001	1 059 708

Regeringens överväganden

Som komplement till den resultatbedömning som regeringen har gjort för politikområdet kan följande resultatinformation lämnas.

Operan

I enlighet med nationalscensuppdraget tillhandahåller Operan ett brett utbud av produktioner med både klassiska och moderna verk. Under året gavs två uruppförda beställningsverk. Totalt bestod repertoaren av 25 produktioner. Publiktillströmningen vid föreställningar på stora scen har varit fortsatt god under 2004 med en ökad beläggning för balett från 83 procent till 87 procent. För operaproduktioner ökade beläggningen från 73 procent till 74 procent. Under året gavs därutöver 74 konserter. Samarbetet med SVT och SR innebar att 7 produktioner sändes i radio eller TV under året. Det

riktade arbetet mot barn- och ungdomar fortsätter.

För 2004 redovisar Operan ett överskott på 7,3 miljoner kronor och Operans eget kapital har ökat från 5,4 miljoner kronor till 12,7 miljoner kronor. Övriga intäkter som i huvudsak bestod av recettintäkter steg från 40 miljoner kronor till 46 miljoner kronor.

Bidraget till Operan ökar till följd av pris- och löneomräkning med 8 049 000 kronor

Dramaten

Dramatens breda och varierade repertoar har bestått av nyskriven dramatik, såväl svensk som utländsk, klassiska verk samt teater särskilt riktad till barn och unga. Dramatens publiktillströmning har minskat främst på grund av minskad beläggning på Stora scenen. Den genomsnittliga beläggningen var 78 procent. Under spelåret bestod repertoaren av 32 produktioner. Elverket har under året konsoliderat sin verksamhet som Dramatens experimentscen med särskild inriktning på nyskrivna och utländska pjäser. Med öppnandet av Lilla Lejonkulan fortsätter Dramaten sin satsning på teater för barn och unga som rönt både publika och konstnärliga framgångar.

Statens bidrag till Dramaten uppgick under 2004 till 189 miljoner kronor. Övriga intäkter som i huvudsak bestod av biljettintäkter uppgick till 38 miljoner kronor. Dramatens resultat för 2004 blev ett underskott på 1,8 miljoner kronor.

Bidraget till Dramaten ökar till följd av pris- och löneomräkning med 4 193 000 kronor.

Riksteatern

Riksteatern redovisar fortsatt höga publiksiffror. Utbudet håller en tillfredställande bredd och ett tydligt tilltal mot den yngre publiken. Södra Teatern med profileringen mångkultur liksom JAM har de senaste åren redovisat en positiv utveckling. Publiken till dansföreställningar motsvarar en femtedel av den totala publiken. Arbetet med att stärka arrangörsnätet fortsätter och är ett viktigt led i att stärka intresset för scenkonsten.

Det statliga anslaget till Riksteatern uppgick 2004 till 247 miljoner kronor. Med årets resultat om 7,3 miljoner kronor minskar det egna kapitalet till 22,9 miljoner kronor varav 18,2 miljoner kronor är ändamålsbestämda medel.

Bidraget till Riksteatern ökar till följd av pris- och löneomräkning med 4 568 000 kronor.

Svenska rikskonserter

Rikskonserters arbete med att ge musikformer med svagare institutionell förankring illustreras bl.a. med deltagande i satsningar inom kammar-musiken med festivalen Hör upp!, nutida musik med Stockholm New Music och jazzen med festivalen Swedish Jazz Celebration. Rikskonserter har under 2004 arrangerat 613 konserter mot 521 under 2003. Totalt besökte 109 013 besökare Rikskonserters produktioner under 2004, den utländska publiken uppgick till 45 299 besökare.

Mot bakgrund av debatten i medierna om Rikskonserters roll i musikpolitiken och musiklivet genomfördes under hösten 2005 en hearing om Rikskonserters centrala roll i det svenska musiklivet. Som ett led i förberedelserna för hearingen har informella samtal med företrädare för musiklivet genomförts. Regeringen avser att i budgetpropositionen för 2007 närmare redovisa hearingens slutsatser.

Med årets resultat om 237 000 kronor motsvarar det egna kapitalet 3,3 miljoner kronor.

Bidraget till Rikskonserter ökar till följd av pris- och löneomräkning med 930 000 kronor.

Dansens Hus

Dansens Hus lämnar ytterligare ett innehållsmässigt rikt år bakom sig med fortsatt höga publiksiffror och en varierad samt profilerad repertoar. De svenska grupperna Bounce Streetdance Company och Cirkus Cirkör gästade Dansens Hus under längre föreställningsperioder. En specialsatsning på unga kvinnliga koreografer genomfördes. I december 2004 anordnades show-caset "Show-off.se", ett möte mellan 9 svenska grupper och olika aktörer inom scenkonstområdet i syfte att öka de svenska gruppernas turnémöjligheter nationellt och internationellt.

Med årets resultat om 55 000 kronor uppgår det egna kapitalet till ca 5 miljoner kronor.

Bidraget till Dansens Hus ökar till följd av pris- och löneomräkning med 370 000 kronor.

Tabell 4.19 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	861 716	861 716	861 716
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	18 110	37 812	59 370
Beslut	- 5 170	- 5 286	- 5 412
Förslag/beräknat anslag	874 656	894 242	915 673

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 5 170 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 874 656 000 kronor anvisas under anslaget 28:5 *Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 894 242 000 kronor respektive 915 673 000 kronor.

4.9.6 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner

Tabell 4.20 Anslagsutveckling

Tusental kronor			
År	Slagslag	Belopp	Övrigt
2004	Utfall	722 904	Anslags-sparande 0
2005	Anslag	742 152 ¹	Utgifts-prognos 732 180
2006	Förslag	755 596	
2007	Beräknat	783 462 ²	
2008	Beräknat	813 139 ³	

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 755 596 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 755 596 tkr i 2006 års prisnivå.

Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner lämnas enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Under anslaget får Statens kulturråd disponera medel för administration. För 2006 får högst 500 000 kronor disponeras.

Regeringens överväganden

Tabell 4.21 Härlledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	742 152	742 152	742 152
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	21 004	49 149	79 123
Beslut	- 7 560	- 7 839	- 8 136
Förslag/beräknat anslag	755 596	783 462	813 139

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 3 107 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 4 453 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 755 596 000 kronor anvisas under anslaget 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 783 462 000 kronor respektive 813 139 000 kronor.

4.9.7 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Tabell 4.22 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2004	Utfall	144 081		Anslags-sparande	8 320
2005	Anslag	138 828 ¹		Utgifts-prognos	144 899
2006	Förslag	159 441			
2007	Beräknat	145 441 ²			
2008	Beräknat	145 441 ³			

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 145 441 tkr i 2006 års prispå.

³ Motsvarar 145 441 tkr i 2006 års prispå.

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar, stöd till produktion och distribution av fonogram, bidrag till viss teaterverksamhet av nationellt intresse såsom Drottningholms slottsteater, Ulriksdals slottsteater (Confidencen), Internationella Vadstenaakademien, Dalhalla och Orienteatern, bidrag till Musikaliska Akademien för lokalhyra och viss administration, bidrag till skådebaneverksamhet samt bidrag till verksamheten vid Eric Sahlström-institutet. Från anslaget lämnas även särskilda bidrag till Musikaliska Akademien och Svenska tonsättares internationella musikbyrå (STIM–Svensk Musik) för notutgivning, information m.m.

Västana Teater i Värmland har under en försöksperiod 2002–2005 haft ett regionalt uppdrag. Avsikten har varit att teatern genom ett regionalt uppdrag där stat, region och kommun står som gemensamma intressenter skulle få möjlighet att ytterligare utveckla sin teaterverksamhet (prop. 2002/03:1, utg. omr. 17). Enligt regeringens bedömning bör Statens kulturråd redovisa en utvärdering av försöksverksamheten under 2006. Försöksperioden förlängs samtidigt under 2006.

För bidragsgivningen gäller förordningen (1974:452) om statsbidrag till teater-, dans- och musikverksamhet i mindre ensembler och fria grupper, förordningen (1982:505) om statsbidrag för framställning och utgivning av fonogram och förordningen (1984:326) om statsbidrag till kulturella ändamål.

Under anslaget får Statens kulturråd disponera medel för administration. För 2006 får högst 1 350 000 kronor disponeras.

Regeringens överväganden

Tabell 4.23 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	138 828	138 828	138 828
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	27	27	27
Beslut	20 586	6 586	6 586
Förslag/beräknat anslag	159 441	145 441	145 441

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget förstärks 2006 med 20 000 000 kronor, varav 12 000 000 kronor är engångsvis. Förstärkningen förbättrar förutsättningarna för rimliga arbetsvillkor för aktörerna i den fria scenkonsten, samt ger bättre förutsättningar för att vidareutveckla den professionella dansen, Dansnät Sverige och vissa musikgenrer såsom bl.a. jazz, nutida konstmusik samt folk- och världsmusik.

Anslaget förstärks dessutom med ytterligare 2 000 000 kronor 2006 för att möjliggöra fortsatt stöd till Drottningholmsteatern och Strindbergsteatern.

Anslaget minskas med 581 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 833 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 159 441 000 kronor anvisas under anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 145 441 000 kronor respektive 145 441 000 kronor.

4.9.8 28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet

Tabell 4.24 Anslagsutveckling

	Utfall	Anslags- sparande	
2004	44 997		0
2005	Anslag	45 979 ¹	Utgifts- prognos 45 361
2006	Förslag	46 811	
2007	Beräknat	48 518 ²	
2008	Beräknat	50 337 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 46 811 tkr i 2006 års prismetod.

³ Motsvarar 46 811 tkr i 2006 års prismetod.

Bidrag till regional biblioteksverksamhet lämnas enligt förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek och förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Bibliotekslagen (1996:1596) innehåller bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet.

Under anslaget beräknas dessutom bidrag till tre lånecentraler, en invandrarlånecentral samt ett depåbibliotek. Den statliga invandrarlånecentralen utgör även bas för det Internationella biblioteket som bildades i Stockholm under 2000 och som inrymmer böcker på mer än 100 språk.

Bidraget till den regionala biblioteksverksamheten avser i första hand fjärrlån och utvecklingsverksamhet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.25 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	45 979	45 979	45 979
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	1 301	3 025	4 862
Beslut	- 469	- 486	- 504
Förslag/beräknat anslag	46 811	48 518	50 337

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 193 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 276 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av

företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 46 811 000 kronor anvisas under anslaget 28:8 *Bidrag till biblioteksverksamhet* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 48 518 000 kronor respektive 50 337 000 kronor.

4.9.9 28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter¹

Tabell 4.26 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	0
2004	Utfall		0
2005	Anslag	0 ²	0
2006	Förslag	124 329	
2007	Beräknat	122 329 ³	
2008	Beräknat	122 329 ⁴	

¹ Anslaget är fr.o.m. 2006 ihopslaget av anslagen 28:9, *Litteraturstöd* och 28:10, *Stöd till kulturtidskrifter*. Dessa anslag uppgår 2005 till sammanlagt 123 567 000 kronor.

² Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslaget på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

³ Motsvarar 122 329 tkr i 2006 års prislivå.

⁴ Motsvarar 122 329 tkr i 2006 års prislivå.

Under detta anslag beräknas medel för stöd till utgivning och distribution av litteratur enligt förordningen (1998:1469) om statligt litteraturstöd, stöd för inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek enligt förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek, stöd till läsfrämjande insatser enligt förordningen (1998:1386) om statsbidrag till läsfrämjande insatser, stöd till En bok för alla AB för utgivning och spridning av kvalitetslitteratur till lågpris enligt avtal mellan staten och bolaget, stöd till Expertkommittén för översättning av finsk facklitteratur till svenska, sortimentsstöd enligt förordningen (1985:525) om statligt stöd till bokhandel och ett litteraturpris enligt förordningen (2002:1091) om litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne. Inom ramen för anslaget utgår även medel för utgivning av klassisk litteratur för skolans behov, utgivning av August Stridbergs samlade verk samt stöd till författarverkstäder. Därutöver beräknas medel för produktionsstöd, utvecklingsstöd enligt förordningen (1993:567) om statligt stöd till kulturtidskrifter och prenumerationsstöd till biblioteken enligt förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbib-

lioteken. Inom utvecklingsstödet utgår även verksamhetsbidrag till tidskriftsverkstäder.

Regeringens överväganden

Tabell 4.27 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	0	0	0
<i>Förändring till följd av:</i>			
Överföring till/från andra anslag	124 329	122 329	122 329
Förslag/beräknat anslag	124 329	122 329	122 329

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen avser att ge Statens kulturråd i uppdrag att göra ytterligare insatser för att främja läsning. En närmare redovisning av insatserna kommer att lämnas i den språkpolitiska proposition som inom kort kommer att överlämnas till riksdagen. Mot denna bakgrund beräknar regeringen en förstärkning av litteraturstödet med 2 000 000 kronor.

Anslaget minskas med 496 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 742 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 124 329 000 kronor anvisas under anslaget 28:9 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 122 329 000 kronor respektive 122 329 000 kronor.

4.9.10 28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet¹

Tabell 4.28 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall		Anslags- sparande	0
2005	Anslag	0 ²	Utgifts- prognos	0
2006	Förslag	275 000		
2007	Beräknat	275 000		
2008	Beräknat	0		

¹ Anslaget är nytt fr.o.m. 2006.

² Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Regeringens överväganden

Tabell 4.29 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:10 Sysselsättningsåtgärder

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	0	0	0
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	275 000	275 000	0
Förslag/beräknat anslag	275 000	275 000	0

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Med utgångspunkt från behovet av insatser för bl.a. vård och tillgängliggörande av föremålssamlingar inom kulturområdet avser regeringen att göra en bred satsning på sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn. Cirka 650 personer beräknas på årsbasis kunna involveras i sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet. För 2006 och 2007 beräknar regeringen 275 000 000 kronor per år till sysselsättningsåtgärder inom sektorn. Av dessa medel är 25 000 000 kronor per år ämnade för Statens fastighetsverk och deras arbete med underhållsåtgärder på verkets fastigheter.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 275 000 000 kronor anvisas under anslaget 28:10 *Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet* för 2006. För 2007 beräknas anslaget till 275 000 000 kronor.

4.9.11 28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket

Tabell 4.30 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall	69 977	Anslags- sparande	1 122
2005	Anslag	68 284 ¹	Utgifts- prognos	67 366
2006	Förslag	68 982		
2007	Beräknat	70 256 ²		
2008	Beräknat	71 710 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 68 982 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 68 982 tkr i 2006 års prisnivå.

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) är en statlig myndighet som i samverkan med andra bibliotek skall tillgodose synskadades och andra läshandikappades behov av litteratur. För TPB gäller förordningen (1988:341) med instruktion för Talboks- och punktskriftsbiblioteket samt förordningen (1985:391) om talboks- och punktskriftsbibliotekets punktskriftsnämnd.

Biblioteket skall särskilt framställa och låna ut talböcker och punktskriftsböcker, sälja punktskriftsböcker samt ge upplysningar och råd till främst folkbibliotek. Biblioteket har vidare en central utskrivningstjänst för dövblinda och synskadade punktskriftsläsare samt svarar för framställning av studielitteratur för högskolestuderande med synskador eller andra läs- och skrivsvårigheter. Medlen för studielitteraturverksamheten anvisas under utgiftsområde 15 Studiestöd, anslaget 25:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål*. Till biblioteket är knuten en punktskriftsnämnd som skall främja och utveckla punktskriften för synskadade.

Myndighetens intäkter uppgick under 2004 till 101 900 000 kronor och utgörs av anslag, avgifter, andra ersättningar och bidrag.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006, för 28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket, beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 5 000 000 kronor under 2007.

Tabell 4.31 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2004	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008–
Utestående åtaganden vid årets början	2 145	3 139	4 000	4 300	
Nya åtaganden	3 139	4 000	4 300		
Infriade åtaganden	2 445	3 139	4 000	4 300	0
Utestående åtaganden vid årets slut	3 139	4 000	4 300		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	4 000	4 000	5 000		

Regeringens överväganden

Som komplement till den resultatbedömning som regeringen har gjort för politikområdet lämnas följande resultatinformation.

Under 2004 förvärvade TPB talböcker motsvarande ca 30 procent av den årliga bokutgivningen. Det sammanlagda antalet förvärvade talbokstitlar under 2000 var 3 288 och TPB:s totala talboksbestånd uppgick därmed till 86 589 titlar.

Produktionen och försäljningen av punktskriftsböcker ligger på en fortsatt hög nivå liksom punktskriftsutlåning utskrivningstjänster.

Tabell 4.32 Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	68 284	68 284	68 284
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	1 108	2 390	3 852
Beslut	- 410	- 418	- 426
Förslag/beräknat anslag	68 982	70 256	71 710

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 410 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 68 982 000 kronor anvisas under anslaget 28:11 *Talboks- och punktskriftsbiblioteket* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 70 256 000 kronor respektive 71 710 000 kronor.

4.9.12 28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur

Tabell 4.33 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall	15 273	Anslags- sparande	0
2005	Anslag	15 449 ¹	Utgifts- prognos	15 241
2006	Förslag	15 428		
2007	Beräknat	15 783 ²		
2008	Beräknat	16 209 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 15 428 tkr i 2006 års prispivå.

³ Motsvarar 15 428 tkr i 2006 års prispivå.

Under anslaget beräknas medel för bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (Centrum för lättläst). Enligt stadgarna har stiftelsen till ändamål att äga och ge ut en nyhetstidning för begåvningshandikappade samt att ge ut lättlästa böcker (LL-böcker). Verksamheten skall bedrivas utan vinstsyfte och inom ramen för det avtal som träffas mellan staten och stiftelsen. Nu gällande avtal avser perioden 1 januari 2003–31 december 2005.

Intäkterna från försäljning m.m. uppgick 2004 till 14,3 miljoner kronor, vilket motsvarar en självfinansieringsgrad på nästan 50 procent.

Regeringens överväganden

Som komplement till den resultatbedömning som regeringen har gjort för politikområdet lämnas följande resultatinformation.

Omsättningen har ökat 2004 jämfört med 2003 vad gäller tidningen 8 SIDOR och upp-

dragsverksamheten. Bokförsäljningen har där-
emot minskat en aning.

Tabell 4.34 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	15 449	15 449	15 449
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	72	429	858
Beslut	- 93	- 95	- 98
Förslag/beräknat anslag	15 428	15 783	16 209

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 93 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 15 428 000 kronor anvisas under anslaget 28:12 *Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 15 783 000 kronor respektive 16 209 000 kronor.

4.9.13 28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden

Tabell 4.35 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Notering	Övrigt
2004	Utfall	5 549	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	5 623 ¹	Utgifts-prognos	5 589
2006	Förslag	2 795		
2007	Beräknat	0		
2008	Beräknat	0		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till Svenska språknämndens och Sverigefinska språknämndens verksamheter.

Syftet med statens bidrag till Svenska språknämnden är att nämnden skall följa utvecklingen av det svenska språket i tal och skrift och med denna kunskap som utgångs-

punkt ge råd till språkanvändarna i syfte att främja gott språkbruk. Det är också angeläget att den nordiska språkgemenskapen stärks. Sverigefinska språknämnden skall vårda och utveckla finska språket i Sverige.

Regeringens överväganden

Tabell 4.36 Härledning av anslagsnivå 2006–2007, för 28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	5 623	5 623	5 623
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	0	128	277
Beslut	-34	-35	-36
Överföring till/från andra anslag	- 2 794	- 5 716	- 5 864
Förslag/beräknat anslag	2 795	0	0

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning..

Regeringen avser att inom kort överlämna en språkpolitisk proposition till riksdagen.

I propositionen föreslås mål för en nationell språkpolitik och att den statligt finansierade språkvården förstärks och organiseras tillsammans med myndigheten Språk- och folkminnesinstitutet, SOFI. Detta innebär att den verksamhet som i dag bedrivs av Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden och som finansieras genom statligt verksamhetsbidrag fortsättningsvis kommer att bedrivs inom ramen för en ny organisation. Regeringen avser under 2005 att tillsätta en organisationskommitté med uppgift att förbereda och genomföra bildandet av myndigheten med målsättningen att denna skall träda i kraft den 1 juli 2006. Statens verksamhetsbidrag till nämnderna kommer samtidigt att upphöra och motsvarande statligt bidrag ingå i den nya språkvården. Medel motsvarande 6 månader, dvs. 2 794 000 kronor, har därför överförts från anslaget till anslaget 28:23 Språk- och folkminnesinstitutet för 2006. Medel motsvarande 12 månader, 5 716 000 kronor, skall överföras 2007.

Anslaget har dessutom minskats med 34 000 kronor 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis

anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 2 795 000 kronor anvisas under anslaget 28:13 *Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden* avseende 2006.

4.9.14 28:14 Statens konstråd

Tabell 4.37 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	7 956	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	7 267 ¹	Utgifts-prognos	7 169
2006	Förslag	7 375		
2007	Beräknat	7 496 ²		
2008	Beräknat	7 629 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 7 375 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 7 375 tkr i 2006 års prisnivå.

Statens konstråd har enligt förordningen (1996:1597) med instruktion för Statens konstråd till uppgift att verka för att konsten blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön genom att förvärva god samtidskonst till statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet, medverka till att konst tillförs även andra gemensamma miljöer än sådana som brukas av staten och sprida kunskap om konstens betydelse för en god samhällsmiljö. Vid konststatsningar i offentliga miljöer som inte brukas av staten, skall Statens konstråd prioritera fast konst till bostadsområden samt skolor och andra miljöer för barn och ungdomar. Kvalificerade uppdrag skall spridas till många konstnärer.

Myndighetens avgiftsinkomster uppgick 2004 till 166 000 kronor.

Regeringens överväganden

Tabell 4.38 Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:14 Statens konstråd

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	7 267	7 267	7 267
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	152	274	408
Beslut	- 44	- 45	- 46
Förslag/beräknat anslag	7 375	7 496	7 629

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 44 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 7 375 000 kronor anvisas under anslaget 28:14 *Statens konstråd* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 7 496 000 kronor respektive 7 629 000 kronor.

4.9.15 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön

Tabell 4.39 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	43 813	Anslags-sparande	-1 795
2005	Anslag	40 438 ¹	Utgifts-prognos	28 187
2006	Förslag	40 026		
2007	Beräknat	40 026 ²		
2008	Beräknat	40 026 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 40 026 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 40 026 tkr i 2006 års prisnivå.

Under anslaget beräknas medel för konstförvärv beslutade av Statens konstråd. Vidare beräknas medel som fördelas av Statens kulturråd till folkparkerna och vissa samlingslokalhållande organisationer för konstinköp.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget

28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beställa konstverk som inklusive

tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kronor under 2007–2009.

Tabell 4.40 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2004	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008
Utestående åtaganden vid årets början	5 205	8 989	7 000	8 550	
Nya åtaganden	14 100	5 511	8 550		
Infriade åtaganden	10 316	7 500	7 000	7 500	7 500
Utestående åtaganden vid årets slut	8 989	7 000	8 550		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	10 000	7 000	10 000		

Regeringens överväganden

Tabell 4.41 Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön*

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	40 438	40 438	40 438
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	- 412	- 412	- 412
Förslag/beräknat anslag	40 026	40 026	40 026

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 170 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 242 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 40 026 000 kronor anvisas under anslaget 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 40 026 000 kronor respektive 40 026 000 kronor.

4.9.16 28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor

Tabell 4.42 Anslagsutveckling

Tusental kronor

	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2004	1 867		1
2005	Anslag	1 879 ¹	1 854
2006	Förslag	1 916	
2007	Beräknat	1 944 ²	
2008	Beräknat	1 974 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 1 916 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 916 tkr i 2006 års prisnivå.

Nämnden för hemslöjdsfrågor skall enligt förordningen (1988:315) med instruktion för Nämnden för hemslöjdsfrågor ta initiativ till, planera, samordna och göra insatser för att främja hemslöjd i den mån sådana uppgifter inte ankommer på annan statlig myndighet. Nämnden skall inom sitt verksamhetsområde fördela statligt stöd till hemslöjdsfrämjande verksamhet. Vidare samordnar nämnden hemslöjds-konsulentverksamheten och prövar frågan om huvudmannaskap för konsulenterna. Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) svarar för nämndens medelsförvaltning och personal-administration.

Regeringens överväganden

Tabell 4.43 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	1 879	1 879	1 879
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	48	76	106
Beslut	- 11	- 11	- 11
Förslag/beräknat anslag	1 916	1 944	1 974

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 11 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 1 916 000 kronor anvisas under anslaget 28:16 *Nämnden för hemslöjdsfrågor* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 1 944 000 kronor respektive 1 974 000 kronor.

4.9.17 28:17 Främjande av hemslöjden

Tabell 4.44 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2004	20 588	0	
2005	Anslag	20 381 ¹	20 107
2006	Förslag	20 751	
2007	Beräknat	21 223 ²	
2008	Beräknat	21 788 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 20 751 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 20 751 tkr i 2006 års prisnivå.

Under anslaget beräknas medel för bidrag till hemslöjdskonsulenternas verksamhet, Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och projekt inom hemslöjdsområdet. Anslaget disponeras av Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Hemslöjdsverksamheten bestod under 2004 av två hemslöjdskonsulenter i varje län, med undantag för Skåne län och Västra Götalands län som hade fyra respektive sex läns hemslöjds-konsulenter. Därutöver fanns fem rikskonsulenter (tre inom sameslöjd, en spetskonsulent och en konsulent för barn- och ungdom). I fråga

om rikskonsulenterna avser regeringen att låta Nämnden för hemslöjdsfrågor bestämma inriktningen för den konsulent som i dag verkar som spetskonsulent.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund har som mål att stärka hemslöjdens position i samhället både ur ett kulturpolitiskt och näringspolitiskt perspektiv samt är ett centralt organ för landets ideella hemslöjdsföreningar.

Regeringens överväganden

Tabell 4.45 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:17 Främjande av hemslöjden

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	20 381	20 381	20 381
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	577	1 054	1 624
Beslut	- 207	- 212	- 217
Förslag/beräknat anslag	20 751	21 223	21 788

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 85 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 122 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 20 751 000 kronor anvisas under anslaget 28:17 *Främjande av hemslöjden* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 21 223 000 kronor respektive 21 788 000 kronor.

4.9.18 28:18 Bidrag till bild- och formområdet

Tabell 4.46 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall	29 913	Anslags- sparande	0
2005	Anslag	27 958 ¹	Utgifts- prognos	27 582
2006	Förslag	27 673		
2007	Beräknat	27 673 ²		
2008	Beräknat	27 673 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 27 673 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 27 673 tkr i 2006 års prisnivå.

Bidrag till bild- och formområdet lämnas enligt förordningen (1984:326) om statsbidrag till kulturella ändamål, förordningen (1998:1368) om statsbidrag till vissa utställare inom bild- och formområdet, förordningen (1982:502) om statsbidrag till konsthantverkskooperativ samt förordningen (1998:1370) om statligt utrustningsbidrag till kollektivverkstäder.

Regeringens överväganden

Tabell 4.47 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:18 Bidrag till bild- och formområdet

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	27 958	27 958	27 958
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	- 285	- 285	- 285
Förslag/beräknat anslag	27 673	27 673	27 673

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 117 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 168 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 27 673 000 kronor anvisas under anslaget 28:18 *Bidrag till bild- och formområdet* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 27 673 000 kronor respektive 27 673 000 kronor.

4.9.19 28:19 Konstnärnämnden

Tabell 4.48 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall	11 947	Anslags- sparande	63
2005	Anslag	14 015 ¹	Utgifts- prognos	13 827
2006	Förslag	14 238		
2007	Beräknat	14 469 ²		
2008	Beräknat	14 723 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 14 238 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 14 238 tkr i 2006 års prisnivå.

Konstnärnämnden har enligt förordning (1997:1153) med instruktion för Konstnärnämnden till uppgift att besluta om statliga ersättningar och bidrag till bild-, form-, ton-, scen- och filmkonstnärer samt att främja internationellt konstnärsutbyte. Nämnden skall vidare hålla sig underrättad om konstnärernas ekonomiska och sociala förhållanden. Syftet med verksamheten är att genom fördelning av ersättningar och bidrag verka för att förbättra konstnärernas villkor. Konstnärnämnden har även att fördela stöd till produktion av kortfilm under anslaget 28:36 *Filmstöd*.

Myndighetens avgiftsinkomster uppgick under 2004 till 2 627 000 kronor.

Regeringens överväganden

Tabell 4.49 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:19 Konstnärnämnden

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	14 015	14 015	14 015
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	307	539	795
Beslut	- 84	- 85	- 87
Förslag/beräknat anslag	14 238	14 469	14 723

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 84 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 14 238 000 kronor anvisas under ansla-

get 28:19 *Konstnärnämnden* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 14 469 000 kronor respektive 14 723 000 kronor.

4.9.20 28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer

Tabell 4.50 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2004	Utfall	300 196	2 152	
2005	Anslag	290 149 ¹		286 250
2006	Förslag	295 911		
2007	Beräknat	302 672 ²		
2008	Beräknat	310 770 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 295 911 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 295 911 tkr i 2006 års prisnivå.

Under anslaget anvisas bl.a. medel för ersättning till bild- och formkonstnärer för att deras verk i offentliga institutioners ägo visas för allmänheten eller används på annat allmännyttigt sätt (visningsersättning). Anvisade medel fördelas efter beslut av styrelsen för Sveriges bildkonstnärnsfond. Verksamheten regleras i förordningen (1997:1153) med instruktion för Konstnärnämnden samt i förordningen (1982:600) om Sveriges bildkonstnärnsfond.

Vidare fördelas en del av visningsersättningen individuellt. Den individuella visningsersättningen fördelas på basis av det offentliga innehavet av konstnärens verk i enlighet med kriterier vilka fastställts av upphovsrättsorganisationen Bildkonst Upphovsrätt i Sverige (BUS). Fördelningen av ersättningen regleras i förordningen (1996:1605) om individuell visningsersättning.

Biblioteksersättning lämnas i enlighet med förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond.

Vidare lämnas bidrag enligt förordningen (1976:528) om bidrag till konstnärer. Bidragen har formen av exempelvis konstnärsbidrag, projektbidrag, stöd till internationellt kulturutbyte och långtidsstipendier. Styrelsen för Sveriges författarfond fördelar bidragen till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker och Konstnärnämnden fördelar bidrag till bild-, ton-, teater-, dans- och filmkonstnärer.

De som enligt lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde fördelar bidrag under anslaget disponerar medel för administration under anslaget.

Regeringens överväganden

Regeringen avser att efter mönster från IASPIS (International Artists' Studio Program in Sweden) undersöka möjligheten att utveckla utbytesverksamhet inom andra områden än bildkonst. För detta ändamål görs en satsning på ett internationellt utbyte inom dansområdet.

Vidare har regeringen för avsikt att med utgångspunkt i Statens kulturråds rapport om eftersatta musikgenrer stärka stödet till konstnärer inom jazz och samtida konstmusik.

Tabell 4.51 Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	290 149	290 149	290 149
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	8 212	15 029	23 194
Beslut	- 2 450	- 2 506	- 2 573
Förslag/beräknat anslag	295 911	302 672	310 770

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 710 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 1 740 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 295 911 000 kronor anvisas under anslaget 28:20 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 302 672 000 kronor respektive 310 770 000 kronor.

4.9.21 28:21 Riksarkivet och landsarkiven

Tabell 4.52 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall	295 442	Anslags- sparande	-120
2005	Anslag	306 305 ¹	Utgifts- prognos	302 189
2006	Förslag	313 521		
2007	Beräknat	318 805 ²		
2008	Beräknat	324 675 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 313 521 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 313 521 tkr i 2006 års prisnivå.

Riksarkivet och landsarkiven är statliga arkivmyndigheter med det särskilda ansvar för den statliga arkivverksamheten och för arkivvården i landet som framgår av arkivlagen (1990:782), arkivförordningen (1991:446) och förordningen (1995:679) med instruktion för Riksarkivet och landsarkiven. Riksarkivet, som är chefsmyndighet för landsarkiven, är central förvaltningsmyndighet för arkivfrågor och har det högsta överinseendet över den offentliga arkivverksamheten. Landsarkiven, som finns i Göteborg, Härnösand, Lund, Uppsala, Vadstena, Visby och Östersund, är arkivmyndigheter inom sina respektive distrikt. Stockholms stadsarkiv och Värmlandsarkiv har funktion som landsarkiv inom Stockholms respektive Värmlands län.

Inom Riksarkivet finns bl.a. Krigsarkivet och Svensk arkivinformation (SVAR) samt en enhet för museitjänster. Krigsarkivet fullgör uppgiften som arkivmyndighet för de myndigheter som lyder under Försvarsdepartementet. SVAR är en delvis avgiftsfinansierad verksamhet som arbetar med att bearbeta och sprida arkivinformation. SVAR riktar sig framför allt till allmänheten, i första hand släktforskarna. Verksamheten, vilken främst är förlagd till Västernorrlands län, bygger till viss del på arbetsmarknadsprojekt. Vid de olika arbetsplatserna sysselsätts 75 personer, varav 44 personer är anställda med lönebidrag. Svensk museitjänst erbjuder förvaring, föremålsvård och andra näraliggande tjänster till bl.a. de statliga museerna.

Vid Riksarkivet finns en nämnd för heraldisk verksamhet och en nämnd för enskilda arkiv.

Myndigheternas avgiftsinkomster uppgick under 2004 till ca 93 miljoner kronor.

Regeringens överväganden

För mottagande, bevarande och tillhandahållande av folkbokföringsmaterial beräknar regeringen en ökning av anslaget med 3 000 000 kronor genom en överföring från utgiftsområde 3.

Inom Statens försvarshistoriska museers anslag har hittills 460 000 kronor avsatts för föreningen Armé-, Marin- och Flygfilm för restaurering, arkivering och arkivförvaltning av kulturhistoriskt försvarsanknuten film. Arkivfrågor bör hanteras av arkivmyndigheterna och därför föreslås att medlen överförs till Riksarkivet. Regeringen beräknar att 460 000 kronor överförs från Statens försvarshistoriska museer till Riksarkivet fr.o.m. 2006.

För stöd till Arbetarrörelsens Arkiv beräknar regeringen en ökning av anslaget med 1 200 000 kronor genom överföring från utgiftsområde 16 anslaget 25:28 Stockholms universitet Forskning och forskarutbildning.

Tabell 4.53 Härledning av anslagsnivån 2006–2008 för 28:21 Riksarkivet och landsarkiven

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	306 305	306 305	306 305
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	4 394	9 630	15 447
Beslut	- 1 838	- 1 869	- 1 903
Överföring till/från andra anslag	4 660	4 739	4 826
Förslag/beräknat anslag	313 521	318 805	324 675

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 1 838 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 313 521 000 kronor anvisas under anslaget 28:21 *Riksarkivet och landsarkiven* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 318 805 000 kronor respektive 324 675 000 kronor.

4.9.22 28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet

Tabell 4.54 Anslagsutveckling
Tusental kronor

2004	Utfall	5 153	Anslags- sparande	0
2005	Anslag	5 942 ¹	Utgifts- prognos	5 862
2006	Förslag	6 049		
2007	Beräknat	6 188 ²		
2008	Beräknat	6 355 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 6 049 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 6 049 tkr i 2006 års prisnivå.

Bidrag till regional arkivverksamhet lämnas enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Medel under detta anslag fördelas av Riksarkivet genom Nämnden för enskilda arkiv. Syftet med bidraget är att främja den regionala arkivverksamheten och att bättre integrera folkrörelsearkiven i den regionala kulturpolitiken.

Regeringens överväganden

Tabell 4.55 Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet
Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	5 942	5 942	5 942
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	168	309	477
Beslut	- 61	- 62	- 64
Förslag/beräknat anslag	6 049	6 188	6 355

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 25 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 36 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 6 049 000 kronor anvisas under anslaget 28:22 *Bidrag till regional arkivverksamhet* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 6 188 000 kronor respektive 6 355 000 kronor.

4.9.23 28:23 Språk- och folkminnesinstitutet

Tabell 4.56 Anslagsutveckling
Tusental kronor

2004	Utfall	31 071	Anslags- sparande	127
2005	Anslag	29 797 ¹	Utgifts- prognos	29 396
2006	Förslag	35 835		
2007	Beräknat	39 067 ²		
2008	Beräknat	39 741 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 38 451 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 38 451 tkr i 2006 års prisnivå.

Myndigheten har enligt förordningen (1993:654) med instruktion för Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI) till uppgift att samla in, bevara, vetenskapligt bearbeta och ge ut material om dialekter, folkminnen, folkmusik, ortnamn och personnamn. Vidare skall institutet avge yttranden i ärenden om fastställande av ortnamn och granska förslag till namn på allmänna kartor samt yttra sig i fråga om personnamn. SOFI:s verksamhet bedrivs i Uppsala, Lund, Göteborg och Umeå.

Regeringens överväganden

Tabell 4.57 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:23 Språk- och folkminnesinstitutet
Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	29 797	29 797	29 797
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	423	907	1 437
Beslut	2 821	2 666	2 712
Överföring till/från andra anslag	2 794	5 697	5 795
Förslag/beräknat anslag	35 835	39 067	39 741

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

I den språkpolitiska proposition, som regeringen avser att lämna till riksdagen, föreslås mål för en nationell språkpolitik och att den statligt finansierade språkvården förstärks och organiseras tillsammans med myndigheten Språk- och folkminnesinstitutet SOFI. Detta innebär att den verksamhet som i dag bedrivs av Svenska språk-

nämnden och Sverigefinska språknämnden och som finansieras genom statligt verksamhetsbidrag fortsättningsvis kommer att bedrivas inom ramen för denna organisation. Regeringen avser under 2005 att tillsätta en organisationskommitté med uppgift att förbereda och genomföra bildandet av myndigheten med målsättningen att denna skall träda i kraft den 1 juli 2006. Medel motsvarande 6 månader, dvs. 2 794 000 kronor överförs därför från 28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden till detta anslag. För 2007 beräknas överföringen, beräknat på hela året, motsvara 5 697 000 kronor.

Regeringen beräknar mot bakgrund av den språkpolitiska propositionen att reformer motsvarande 3 000 000 kronor totalt tillförs anslaget 2006. Av dessa avsätts 800 000 kronor för att främja dialekter inom ramen för Språk- och folkminnesinstitutets verksamhet och 2 200 000 kronor avser insatser för en ny språkvård under 2006. Anslaget har dessutom minskats med 179 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 35 835 000 kronor anvisas under anslaget 28:23 *Språk- och folkminnesinstitutet* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 39 067 000 kronor respektive 39 741 000 kronor.

4.9.24 28:24 Svenskt biografiskt lexikon

Tabell 4.58 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	4 255	Anslags-sparande	4
2005	Anslag	4 289 ¹	Utgifts-prognos	4 231
2006	Förslag	4 348		
2007	Beräknat	4 413 ²		
2008	Beräknat	4 483 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 4 348 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 4 348 tkr i 2006 års prisnivå.

Myndigheten har enligt förordningen (1988:630) med instruktion för Svenskt biografiskt lexikon (SBL) till uppgift att fortsätta och slutföra utgivandet av verket Svenskt biografiskt lexikon.

Med gällande vetenskaplig kvalitet skall minst ett band ges ut vartannat år, dvs. 2,5 häften per år.

Regeringens överväganden

Tabell 4.59 Härledning av anslagsnivån 2007–2008, för 28:24 Svenskt biografiskt lexikon

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	4 289	4 289	4 289
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	85	150	221
Beslut	- 26	- 26	- 27
Förslag/beräknat anslag	4 348	4 413	4 483

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 26 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 4 348 000 kronor anvisas under anslaget 28:24 *Svenskt biografiskt lexikon* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 4 413 000 kronor respektive 4 483 000 kronor.

4.9.25 28:25 Riksantikvarieämbetet

Tabell 4.60 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	188 497	Anslags-sparande	7 824
2005	Anslag	192 703 ¹	Utgifts-prognos	195 052
2006	Förslag	195 416		
2007	Beräknat	198 615 ²		
2008	Beräknat	202 132 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 195 416 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 195 416 tkr i 2006 års prisnivå.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är central förvaltningsmyndighet för frågor om kulturmiljön och kulturarvet. Enligt förordningen (1997:1171) med instruktion för Riksantikvarieämbetet skall RAÄ bl.a. värna om kulturvärdena i bebyggelsen och i landskapet, bevaka kulturmiljöintresset vid samhällsplanering och byggande samt verka för att hoten mot kulturmiljön möts.

Till RAÄ:s uppgifter hör vidare att leda och delta i arbetet med att bygga upp kunskapen och bedriva informations- och rådgivningsverksamhet om kulturmiljöer, kulturminnen och kulturföremål. RAÄ skall också medverka i det internationella arbetet samt följa det regionala kulturmiljöarbetet och biträda länsstyrelserna och de regionala museerna i dessa frågor. RAÄ har ett sektorsansvar för det miljömålsarbete som berör kulturmiljösektorn. Vidare har RAÄ även ett sektorsansvar för handikappfrågor med anknytning till sitt verksamhetsområde. Andra uppgifter är att utföra arkeologiska undersökningar och svara för konservering samt vård av kulturminnen och kulturföremål. Dessutom skall RAÄ ha ett specialbibliotek för forskning och utveckling inom området.

Myndighetens avgiftsinkomster uppgick under 2004 till ca 185 miljoner kronor, varav ca 157 miljoner kronor avser arkeologisk uppdragsverksamhet. Förutom dessa inkomster rör det sig framför allt om entré- och försäljningsinkomster samt inkomster från konserveringsverksamhet.

Omlokaliseringen av 140 årsarbetsplatser till Gotlands län kommer att innebära vissa omställningskostnader. Den uppskattning av kostnader för omställningen som i dagsläget kan göras för Riksantikvarieämbetet grundas på antaganden av hur många av befintlig personal som kommer att följa med till Gotlands län.

För att möjliggöra en omlokalisering avser regeringen att kompensera myndigheten för de kostnader som utbetalningen av den särskilda pensionsersättningen medför. Anslaget undantas även från den generella reduktionen med 0,6 procent som företrädesvis genomförs på anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Om myndighetens kostnader ökar med anledning av flytten kommer regeringen senare att ta ställning till disposition av eventuellt anslagssparande samt till behov av en ökad anslagskredit. Vidare avser regeringen att noga följa utvecklingen av myndighetens ekonomiska situation så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Den arkeologiska uppdragsverksamheten inom RAÄ innefattar undersökningar och utredningar

som föranleds av lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. och som utförs av RAÄ:s avdelning för arkeologiska undersökningar (UV) mot avgift.

Tabell 4.61 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2004	158 121	154 282	8 466
Prognos 2005	140 000	143 540	- 3 540
Budget 2006	150 000	150 000	0

Regeringens överväganden

Tabell 4.62 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:25 Riksantikvarieämbetet

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	192 703	192 703	192 703
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	2 713	5 912	9 429
Förslag/beräknat anslag	195 416	198 615	202 132

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FIU10).

Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 195 416 000 kronor anvisas under anslaget 28:25 *Riksantikvarieämbetet* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 198 615 000 kronor respektive 202 132 000 kronor.

4.9.26 28:26 Bidrag till kulturmiljövård

Tabell 4.63 Anslagsutveckling

År	Slagslag	Belopp	Utgifts- prognos	Resultat
2004	Utfall	259 045	Anslags- sparande	-366
2005	Anslag	259 359 ¹		248 067
2006	Förslag	260 618		
2007	Beräknat	259 618 ²		
2008	Beräknat	258 618 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 259 618 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 258 618 tkr i 2006 års prisnivå.

Bidrag till kulturmiljövård lämnas enligt förordningen (1993:379) om bidrag till kulturmiljövård. Bidragsbestämmelserna innebär i korthet att bidrag lämnas för att bevara och tillgängliggöra kulturmiljön. Inom ramen för anslaget utgår även medel för att täcka vissa arkeologiska undersökningskostnader och för att täcka kostnader för att tillvarata fornynd. Dessutom utgår medel för att täcka bidrag till ombyggnad, renovering och underhåll av kulturhistoriskt värdefull bostadsbebyggelse.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2007–2009.

Tabell 4.64 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2004	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008–
Utestående åtaganden vid årets början	88 226	81 830	84 544	89 544	
Nya åtaganden	62 524	80 000	75 000		
Infriade åtaganden	68 920	77 286	70 000	70 000	70 000
Utestående åtaganden vid årets slut	81 830	84 544	89 544		
Erhållet/förslaget bemyndigande	100 000	100 000	100 000		

Regeringens överväganden

Tabell 4.65 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:26 Bidrag till kulturmiljövård

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	259 359	259 359	259 359
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	- 8 141	- 9 141	- 10 141
Överföring till/från andra anslag	9 400	9 400	9 400
Förslag/beräknat anslag	260 618	259 618	258 618

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

För arbete med åtgärder som syftar till att uppnå miljö kvalitetsmålen i enlighet med miljömålspropositionen (prop. 2004/05:150) föreslår regeringen att 8 700 000 kronor per år överförs från utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård anslaget 34:3 Åtgärder för biologisk mångfald och 700 000 kronor per år från utgiftsområde 20 anslaget 34:4 Sanering och återställning av förorenade områden från och med 2006.

Anslaget minskas med 6 585 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 1 556 000 kronor fr.o.m.

2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 260 618 000 kronor anvisas under anslaget 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 259 618 000 kronor respektive 258 618 000 kronor.

4.9.27 28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning

Tabell 4.66 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall	150 000	Anslags- sparande	0
2005	Anslag	200 000 ¹	Utgifts- prognos	198 504
2006	Förslag	235 000		
2007	Beräknat	305 000		
2008	Beräknat	395 000		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Från och med 2002 får Svenska kyrkan en viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena (kyrkoantikvarisk ersättning). Ersättningen, som avser kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventa-

rier och begravningsplatser, skall fördelas av Svenska kyrkan efter samråd med myndigheter inom kulturmiljöområdet, se 4 kap. 16 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.

År 2005 uppgår ersättningen i enlighet med riksdagens beslut 1999 till 200 miljoner kronor (prop. 1998/99:38, bet. 1998/99:KU18, rskr. 1998/99:176).

Regeringens överväganden

Regeringens förslag: Med ändring av tidigare beslut skall den kyrkoantikvariska ersättningen utgå med följande belopp: För år 2006 med 235 000 000 kronor, år 2007 med 305 000 000 kronor, år 2008 med 395 000 000 kronor, år 2009 med 465 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I enlighet med riksdagens beslut 1999 om kyrkoantikvarisk ersättning erhåller Svenska kyrkan fr.o.m. 2002 en viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena (prop. 1998/99:38, bet. 1998/99:KU18, rskr. 1998/99:176). Ersättningen, som avser kyrko-byggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser, fördelas av Svenska kyrkan efter samråd med myndigheter inom kulturmiljöområdet. Enligt riksdagens beslut 1999 skall ersättningen för 2006 uppgå till 250 miljoner kronor, för 2007 till 300 miljoner kronor, för år 2008 till 390 miljoner kronor och för 2009 till 460 miljoner kronor. Regeringen föreslår en tillfällig neddragning av anslaget med 15 miljoner kronor under 2006, som läggs tillbaka under åren 2007–2009. Medlen avses användas för andra ändamål inom kulturområdet. Detta bedöms kunna ske utan att det påverkar vården och underhållet av de kyrkliga kulturminnena. Förslaget innebär att ersättningen uppgår till följande belopp: För 2006 med 235 miljoner kronor, 2007 med 305 miljoner kronor, 2008 med 395 miljoner kronor samt 2009 med 465 miljoner kronor.

Tabell 4.67 Härledning av anslagsnivå 2006–2008, för 28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	200 000	200 000	200 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	35 000	105 000	195 000
Förslag/beräknat anslag	235 000	305 000	395 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 235 000 000 miljoner kronor anvisas under anslaget 28:27 *Kyrkoantikvarisk ersättning* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 305 000 000 miljoner kronor respektive 395 000 000 miljoner kronor.

4.9.28 28:28 Centrala museer: Myndigheter

Tabell 4.68 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	836 763	Anslags-sparande	6 096
2005	Anslag	865 631 ¹	Utgifts-prognos	855 593
2006	Förslag	870 768		
2007	Beräknat	881 684 ²		
2008	Beräknat	899 783 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 865 768 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 865 768 tkr i 2006 års prisnivå.

Följande centrala museer är myndigheter: Statens historiska museer, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur, Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet, Statens maritima museer, Arkitekturmuseet, Statens musiksamlingar, Statens försvarshistoriska museer samt Moderna museet. De specifika uppgifterna framgår av instruktionen för varje myndighet. Statens historiska museum, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur och Moderna museet har vart och ett inom sina verksamhetsområden uppgiften att vara ansvarsmuseum.

Tabell 4.69 Sammanställning över medelsfördelningen till Centrala museer: Myndigheter

Tusental kronor

	2005	2006
Statens historiska museer	77 783	79 477
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	88 753	93 171
Naturhistoriska riksmuseet	148 885	151 280
Statens museer för världskultur	142 762	139 225
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet	42 859	43 550
Statens maritima museer	103 382	101 862
Arkitekturmuseet	35 379	35 717
Statens musiksamlingar	43 239	47 010
Statens försvarshistoriska museer	64 323	64 893
Moderna museet	113 072	114 583
Summa	685 631	870 768

Utöver den avgiftsfinansierade verksamheten vid Vasamuseet och Cosmonova, som redovisas särskilt, uppgick de centrala museimyndigheternas avgiftsinkomster 2004 till 154 miljoner kronor.

Tabell 4.70 Sammanställning över avgiftsinkomsterna¹ till Centrala museer: Myndigheter

Tusental kronor

	2003	2004
Statens historiska museer	12 192	12 019
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde	55 000	58 000
Naturhistoriska riksmuseet ²	26 841	24 392
Statens museer för världskultur	7 850	7 842
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet	13 317	12 479
Statens maritima museer ³	9 158	8 204
Arkitekturmuseet	3 310	4 851
Statens musiksamlingar	2 642	2 259
Statens försvarshistoriska museer	6 958	7 619
Moderna museet	6 927	24 832
Summa	147 303	154 114

¹ I myndigheternas avgiftsinkomster ingår bl.a. entré- och visningsinkomster samt inkomster av försäljning, ev. sponsring och lokaluthyrning m.m.

² Intäkterna för Cosmonovas verksamhet redovisas i tabell 4.xx.

³ Intäkterna för Vasamuseets verksamhet redovisas i tabell 4.xx.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Cosmonova

Tabell 4.71 Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt – kostnad)
Utfall 2004	22 957	25 878	- 2 921
Prognos 2005	25 818	25 512	308
Budget 2006	25 783	26 184	- 401

Vasamuseet

Tabell 4.72 Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (Intäkt – kostnad)
Utfall 2004	57 598	57 598	0
Prognos 2005	57 000	57 000	0
Budget 2006	57 000	57 000	0

Regeringens överväganden

Tabell 4.73 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:28 Centrala museer: Myndigheter

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	865 631	865 631	865 631
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	5 793 ³	21 813	40 031
Beslut	- 196	- 5 292	- 5 400
Överföring till/från andra anslag	- 460	- 468	- 478
Förslag/beräknat anslag	870 768	881 684	899 783

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

³ Hyresdelen för pris- och löneomräkningen har lett till negativ omräkning för Statens museer för världskultur (- 5 685), Statens maritima museer (- 5 084) och Arkitekturmuseet (- 173). En närmare beskrivning av PLO-systemet ges i volym 1, avsnitt 7.9.

För 2006 beräknar regeringen 3 000 000 kronor i ökade medel till Prins Eugens Waldemarsudde, som ingår i myndigheten Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde. Medlen avser att förstärka Waldemarsuddes förutsättningar att vidareutveckla sin verksamhet.

Regeringen beräknar vidare en ökning av Statens maritima museers anslag med 2 000 000

kronor för 2006, i syfte att fortsätta bevarandearbetet med regalskeppet Vasa.

Inom Statens försvarshistoriska museers anslag har hittills 460 000 kronor avsatts till föreningen Armé, marin- och flygfilm för restaurering, arkivering och arkivförvaltning av kulturhistorisk försvarsanknuten film. Arkivfrågor bör hanteras av arkivmyndigheterna och därför föreslås att medlen överförs till Riksarkivet. Regeringen beräknar att 460 000 kronor överförs från Statens försvarshistoriska museer till Riksarkivet fr.o.m. 2006.

Anslaget minskas med 5 196 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 870 768 000 kronor anvisas under anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 881 684 000 kronor respektive 899 783 000 kronor.

4.9.29 28:29 Centrala museer: Stiftelser

Tabell 4.74 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	206 247	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	219 361 ¹	Utgifts-prognos	216 414
2006	Förslag	220 818		
2007	Beräknat	225 385 ²		
2008	Beräknat	231 470 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 220 318 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 220 318 tkr i 2006 års prisnivå.

Följande centrala museer är stiftelser: Nordiska museet, Skansen, Tekniska museet och Arbetets museum. Nordiska museet har inom sitt verksamhetsområde uppgiften att vara ansvars-museum.

Tabell 4.75 Sammanställning över medelsfördelningen till Centrala museer: Stiftelser

Tusental kronor		
	2005	2006
Nordiska museet	109 267	110 307
Skansen	54 631	55 469
Tekniska museet	42 113	41 015
Arbetets museum	13 350	14 027
Summa	219 361	220 818

Avgiftsinkomsterna för de centrala museerna (stiftelser) uppgick 2004 till 103 730 000 kronor.

Tabell 4.76 Sammanställning över avgiftsinkomsterna¹ till Centrala museer: Stiftelser

Tusental kronor		
	2003	2004
Nordiska museet	21 046	21 625
Skansen	71 063	72 234
Tekniska museet	8 676	7 016
Arbetets museum	3 211	2 855
Summa	103 996	103 730

¹ I stiftelsernas avgiftsinkomster ingår bl.a. entré- och visningsinkomster samt inkomster av försäljning, ev. sponsring och lokaluthyrning m.m.

Regeringens överväganden

Tabell 4.77 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:29 Centrala museer: Stiftelser

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	219 361	219 361	219 361
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	2 273 ³	7 371	13 492
Beslut	- 816	- 1 347	- 1 383
Förslag/beräknat anslag	220 818	225 385	231 470

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

³ Hyresdelen för pris- och löneomräkningen har lett till negativ omräkning för Nordiska museet (- 205) och Tekniska museet (- 1 489). En närmare beskrivning av PLO-systemet ges i volym 1, avsnitt 7.9.

För att undersöka förutsättningarna för etablerandet av en resursenhet för genusfrågor på museerna beräknar regeringen att 500 000 kronor tillförs Arbetets museum 2005.

Anslaget minskas med 1 316 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion

med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 220 818 000 kronor anvisas under anslaget 28:29 *Centrala museer: Stiftelser* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 225 385 000 kronor respektive 231 470 000 kronor.

4.9.30 28:30 Bidrag till regionala museer

Tabell 4.78 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	139 055	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	150 007 ¹	Utgifts-prognos	147 992
2006	Förslag	152 225		
2007	Beräknat	158 126 ²		
2008	Beräknat	163 909 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 152 725 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 152 725 tkr i 2006 års prisnivå.

Bidrag till regionala museer lämnas enligt förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Bidraget syftar till att stödja museerna i deras uppgift att samla in, bearbeta och förmedla kunskaper om regionens kulturarv, dess konstutveckling samt om samhället och miljön i övrigt. Statsbidraget skall ge museerna möjlighet att ta ansvar för sin del av det regionala kulturmiljöarbetet.

Enligt de riktlinjer för bidragen till regionala kulturinstitutioner som riksdagen har godkänt (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129) skall en viss del av stödet avsättas till riktade tidsbegränsade bidrag.

Under anslaget anvisas även medel för kostnader för lönebidragsanställda vid de regionala museerna.

Regeringens överväganden

Tabell 4.79 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:30 Bidrag till regionala museer

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	150 007	150 007	150 007
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	4 245	9 700	15 540
Beslut	- 2 027	- 1 581	- 1 638
Förslag/beräknat anslag	152 225	158 126	163 909

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning

År 2005 tillfördes anslaget 7 500 000 kronor i syfte att permanenta en tidigare genomförd museipedagogisk satsning inom de regionala museerna. Avsikten var att tillföra ytterligare 7 500 000 kronor 2006 då en slutlig utvärdering av den museipedagogiska satsningen var genomförd. Eftersom en fullständig utvärdering har fördröjts samtidigt som regeringens satsning på sysselsättningsfrämjande åtgärder bör komma de regionala museerna till godo avser regeringen avvakta med att tillföra ytterligare medel till anslaget.

Regeringen föreslår att 500 000 kronor överförs till Arbetets museum för att undersöka förutsättningarna för etablerandet av en resursenhet för genusfrågor vid museerna inom ramen för den museipedagogiska satsningen.

I budgetpropositionen för 2003 beräknade regeringen ett driftsbidrag under anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter till ett försvarshistoriskt museum i Boden fr.o.m. 2004*. Verksamheten har ännu inte kommit gång. Enligt information från Bodens kommun planeras nu museet att invigas i juni 2006. Regeringen kommer att pröva förutsättningarna för eventuellt framtida driftsbidrag till museet inom ramen för anslaget 28:30 *Bidrag till regionala museer*.

Anslaget minskas med 627 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 900 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 152 225 000 kronor anvisas under anslaget 28:30 *Bidrag till regionala museer* för

2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 158 126 000 kronor respektive 163 909 000 kronor.

4.9.31 28:31 Bidrag till vissa museer

Tabell 4.80 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	50 021	Anslags-sparande	0
2004	Utfall	50 021	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	51 740 ¹	Utgifts-prognos	51 045
2006	Förslag	54 663		
2007	Beräknat	53 363 ²		
2008	Beräknat	54 803 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 52 163 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 52 163 tkr i 2006 års prisnivå.

Under anslaget beräknas medel för bidrag till ett antal museer och andra institutioner, de flesta med viss formell anknytning till staten.

Regeringen har fastställt stadgar för stiftelserna Dansmuseifonden (Dansmuseet), Drottningholms teatermuseum, Carl och Olga Milles Lidingöhem (Millesgården), Thielska galleriet och Föremålsvård i Kiruna. Av de övriga står stiftelserna Strindbergsmuseet och Rooseum delvis under kommunalt huvudmannaskap, medan stiftelserna Judiska museet, Röhsska museet, Bildmuseet och Zornsamlingarna har bildats av organisationer och andra intressenter.

Tabell 4.81 Sammanställning över medelstillelningen

Tusental kronor

	2005	2006
Dansmuseet	9 451	9 585
Drottningholms teatermuseum	7 035	7 107
Millesgården	2 265	2 300
Thielska galleriet	2 665	2 673
Föremålsvård i Kiruna	11 987	14 683
Nobelmuseet	5 000	4 952
Svensk Form	8 069	8 201
Röhsska museet	1 012	1 002
Rooseum	2 050	2 030
Strindbergsmuseet	587	581
Judiska museet	608	602
Bildmuseet	750	743
Zornsamlingarna	205	204
Summa	51 740	54 663

Regeringens överväganden

Tabell 4.82 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:31 Bidrag till vissa museer

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	51 740	51 740	51 740
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	950	2 162	3 617
Beslut	1 973	- 540	- 554
Förslag/beräknat anslag	54 663	53 363	54 803

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning..

För 2006 beräknar regeringen att 2 500 000 kronor tillförs Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna, i syfte att verksamheten skall kunna bibehålla en hög nivå.

Anslaget minskas med 217 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 310 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 54 663 000 kronor anvisas under anslaget 28:31 Bidrag till vissa museer för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 53 363 000 kronor respektive 54 803 000 kronor.

4.9.32 28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Tabell 4.83 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	1 884	Anslags-sparande	17 335
2004	Utfall	1 884	Anslags-sparande	17 335
2005	Anslag	10 000 ¹	Utgifts-prognos	9 866
2006	Förslag	9 898		
2007	Beräknat	9 898 ²		
2008	Beräknat	9 898 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 9 898 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 9 898 tkr i 2006 års prisnivå.

Under detta anslag beräknas stöd till icke-statliga kulturlokaler för ny- eller ombyggnad inklusive handikappanpassning av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten. Bidraget används enligt förordningen

(1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler. Beslut om bidrag fattas av Boverkets samlingslokalsdelegation efter samråd med Statens kulturråd.

Regeringens överväganden

Tabell 4.84 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	10 000	10 000	10 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	- 102	- 102	- 102
Förslag/beräknat anslag	9 898	9 898	9 898

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Som komplement till den resultatbedömning som regeringen har gjort för politikområdet kan följande resultatinformation lämnas. 2004 års tillgängliga beslutsutrymme på 14 miljoner kronor fördelades till totalt 13 projekt. Bidrag fördelades till läns museers lokaler, tre övriga museer, en teaterlokal och fyra övriga kulturlokaler.

Anslaget minskas med 42 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 60 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 9 898 000 kronor anvisas under anslaget 28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 9 898 000 kronor respektive 9 898 000 kronor.

4.9.33 28:33 Riksställningar

Tabell 4.85 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Utveckling	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2004	Utfall	46 234	-324	
2005	Anslag	45 185 ¹		44 256
2006	Förslag	46 027		
2007	Beräknat	46 831 ²		
2008	Beräknat	47 732 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 46 027 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 46 027 tkr i 2006 års prisnivå.

Riksställningar har enligt förordningen (1997:1170) med instruktion för Riksställningar till uppgift att producera, distribuera och förmedla utställningar i syfte att ge perspektiv på samtiden och samhällsutvecklingen. Riksställningar skall också förmedla kunskaper och erfarenheter samt erbjuda tekniska tjänster till andra som vill arbeta med utställningar.

Riksställningars avgiftsinkomster uppgick under 2004 till 5 965 000 kronor.

Omlokaliseringen av 70 årsarbetsplatser till Gotlands län kommer att innebära vissa omställningskostnader. Den uppskattning av kostnader för omställningen som i dagsläget kan göras för Riksställningar grundas på antaganden av hur många av befintlig personal som kommer att följa med till Gotlands län.

För att möjliggöra en omlokalisering avser regeringen att kompensera Riksställningar för de kostnader som utbetalningen av den särskilda pensionsersättningen medför. Anslaget undantas även från den generella reduktionen med 0,6 procent som företrädesvis genomförs på anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Om Riksställningars kostnader ökar med anledning av flytten kommer regeringen senare att ta ställning till disposition av eventuellt anslagssparande samt till behov av en ökad anslagsskredit. Vidare avser regeringen att noga följa utvecklingen av Riksställningars ekonomiska situation så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.86 Härlledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:33 Riksställningar

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	45 185	45 185	45 185
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	842	1 646	2 547
Förslag/beräknat anslag	46 027	46 831	47 732

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning..

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 46 027 000 kronor anvisas under anslaget 28:33 *Riksställningar* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 46 831 000 kronor respektive 47 732 000 kronor.

4.9.34 28:34 Forum för levande historia

Tabell 4.87 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2004	Utfall	42 831	650
2005	Anslag	42 199 ¹	41 632
2006	Förslag	40 061	
2007	Beräknat	43 420 ²	
2008	Beräknat	44 422 ³	

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 42 561 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 42 561 tkr i 2006 års prisnivå.

Forum för levande historia skall enligt förordningen (2002:795) med instruktion för Forum för levande historia arbeta med frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. Verksamheten skall syfta till att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde. Genom förmedling och kunskapsuppbyggnad skall verksamheten med stöd i forskning bedrivas i form av kulturverksamhet, seminarier, föreläsningar och debatt m.m.

Regeringens överväganden

Tabell 4.88 Härlledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:34 Forum för levande historia

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	42 199	42 199	42 199
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	615	1 479	2 487
Beslut	- 2 753	- 259	- 265
Förslag/beräknat anslag	40 061	43 420	44 422

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 2 500 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 253 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 40 061 000 kronor anvisas under anslaget 28:34 *Forum för levande historia* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 43 420 000 kronor respektive 44 422 000 kronor.

4.9.35 28:35 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål

Tabell 4.89 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2004	Utfall	10	72
2005	Anslag	80 ¹	79
2006	Förslag	80	
2007	Beräknat	80	
2008	Beräknat	80	

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006

Under anslaget beräknas medel för inköp av kulturföremål som har sådant konstnärligt, historiskt eller vetenskapligt värde att det är av synnerlig vikt att de införlivas med offentliga samlingar.

Enligt förordningen (1998:200) om statliga utställningsgarantier kan den som anordnar en tillfällig utställning som skall visas i Sverige under vissa förutsättningar få en statlig utställningsgaranti. Utställningsgaranti får också

lämnas för svenska kulturmanifestationer utomlands. Statens kulturråd prövar ansökningarna om utställningsgarantier.

Regeringen har beslutat om indragning med 30 000 kronor av anslagssparandet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.90 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:35 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	80	80	80
Förslag/beräknat anslag	80	80	80

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 80 000 kronor anvisas under anslaget 28:35 *Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 80 000 kronor respektive 80 000 kronor.

4.9.36 28:36 Filmstöd

Tabell 4.91 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall		Anslags-sparande	
2004	Utfall	235 970		2
2005	Anslag	235 738 ¹	Utgifts-prognos	232 571
2006	Förslag	289 324		
2007	Beräknat	299 324		
2008	Beräknat	309 324		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Under anslaget beräknas medel för statens stöd till svensk filmproduktion m.m. enligt förlängningen av 2000 års filmavtal. Syftet med stödet är att främja värdefull svensk filmproduktion, att främja spridning och visning av värdefull film, att främja bevarandet och tillgängliggörandet av filmer och material av kulturhistoriskt intresse liksom att verka för internationellt samarbete i dessa avseenden samt att förbättra kvinnliga filmskapares villkor. Under anslaget beräknas även medel för ett filmarkiv för film på filmbas i Grängesberg samt för Konstnärnsnämndens filmstöd.

Regeringens överväganden

Regeringen beräknar att anslaget tillförs 55 000 000 kronor fr.o.m. 2006, i enlighet med det filmavtal som staten och övriga parter träffat avseende perioden 2006–2010. För 2007–2008 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor per år.

Tabell 4.92 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:36 Filmstöd

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	235 738	235 738	235 738
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	53 586	63 586	73 586
Förslag/beräknat anslag	289 324	299 324	309 324

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 1 414 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 289 324 000 kronor anvisas under anslaget 28:36 *Filmstöd* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 299 324 000 kronor respektive 309 324 000 kronor.

4.9.37 28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet

Tabell 4.93 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall		Anslags-sparande	
2004	Utfall	35 747		-47
2005	Anslag	35 358 ¹	Utgifts-prognos	31 123
2006	Förslag	36 014		
2007	Beräknat	36 637 ²		
2008	Beräknat	37 333 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 36 014 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 36 014 tkr i 2006 års prisnivå.

Under anslaget beräknas medel för forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet. Medlen används för projekt inom Statens kulturråds, ansvarsmuseernas, Riksarkivets, Riksantikvarieämbetets och Språk- och folkminnes-

institutets ansvarsområden. Vidare beräknas under anslaget del av kostnaderna för grundforskning inom naturvetenskap vid Naturhistoriska riksmuseet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.94 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	35 358	35 358	35 358
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	1 001	1 631	2 332
Beslut	- 345	- 351	- 358
Förslag/beräknat anslag	36 014	36 637	37 333

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 133 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 212 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 36 014 000 kronor anvisas under anslaget 28:37 *Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 36 637 000 kronor respektive 37 333 000 kronor.

4.9.38 28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund

Tabell 4.95 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	3 634	Anslags-sparande	76
2005	Anslag	3 642 ¹	Utgifts-prognos	3 593
2006	Förslag	3 696		
2007	Beräknat	3 758 ²		
2008	Beräknat	3 828 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 3 696 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 3 696 tkr i 2006 års prisnivå.

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund har enligt förordningen (1999:975) med instruktion för Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund till uppgift att pröva frågor om statsbidrag enligt lagen (1999:932) om stöd till trossamfund och förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund.

Regeringens överväganden

Tabell 4.96 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	3 642	3 642	3 642
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	76	138	209
Beslut	- 22	- 22	- 23
Förslag/beräknat anslag	3 696	3 758	3 828

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 22 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 3 696 000 kronor anvisas under anslaget 28:38 *Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 3 758 000 kronor respektive 3 828 000 kronor.

4.9.39 28:39 Stöd till trossamfund

Tabell 4.97 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	49 872	Anslags-sparande	1
2005	Anslag	49 119 ¹	Utgifts-prognos	48 449
2006	Förslag	50 232		
2007	Beräknat	50 232 ²		
2008	Beräknat	50 232 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 50 232 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 50 232 tkr i 2006 års prisnivå.

Under detta anslag beräknas medel för stöd till trossamfund enligt förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund.

Målet för det statliga stödet till trossamfund är att bidra till att skapa förutsättningar för trossamfundens att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg, se 2 § lagen (1999:932) om stöd till trossamfund. Förutsättningarna för att ett trossamfund skall få statligt stöd är att det bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på och att samfundet är stabilt och har egen livskraft. Statligt stöd till trossamfund kan lämnas i form av statsbidrag och avgiftshjälp till registrerade trossamfund.

Anslaget minskas med 213 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Anslaget minskas med 305 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 50 232 000 kronor anvisas under anslaget 28:3 *Stöd till trossamfund* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 50 232 000 kronor respektive 50 232 000 kronor.

Regeringens överväganden

Tabell 4.98 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 28:39 Stöd till trossamfund

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	50 750	50 750	50 750
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	- 518	- 518	- 518
Förslag/beräknat anslag	50 232	50 232	50 232

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

5 Politikområde 27 Mediepolitik

5.1 Omfattning

Politikområdet mediepolitik omfattar dagspress, radio och television samt skydd av barn och ungdom från skadligt innehåll i massmedierna.

Till området hör Presstödsnämnden, Taltidningsnämnden, Radio- och TV-verket, Granskningsnämnden för radio och TV, Statens biografbyrå samt Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB, och Sveriges Utbildningsradio AB.

5.2 Utgiftsutveckling

Tabell 5.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2004	Budget 2005 ¹	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008
<i>Anslag inom utgiftsområde 1</i>						
27:1 Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden	5,9	6,3	6,2	6,4	6,5	6,6
27:2 Presstöd	517,9	485,0	503,3	507,1	507,1	507,1
27:3 Stöd till radio- och kassettidningar	122,8	152,3	125,4	126,4	126,4	126,4
27:4 Radio- och TV-verket	13,2	11,7	11,5	11,9	12,1	12,3
27:5 Granskningsnämnden för radio och TV	10,1	9,7	9,6	9,8	10,0	10,2
Totalt för utgiftsområde 1	669,8	665,1	656,0	661,6	662,1	662,6
<i>Anslag inom utgiftsområde 17</i>						
27:1 Statens biografbyrå	10,0	10,1	10,0	9,9	10,0	10,2
27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	20,3	20,6	20,3	20,5	21,0	21,4
27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete	1,2	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	1,7	1,8	1,7	2,0	2,0	2,1
Totalt för utgiftsområde 17	33,2	33,3	32,8	33,2	33,9	34,5
Totalt för politikområde Mediepolitik	703,0	698,4	688,9	694,8	696,0	697,2

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

5.3 Mål

Riksdagen har beslutat om målet för mediepolitiken (prop. 2000/01:1 utg.omr. 17, bet. 2000/01:KrU1, rskr. 2000/01:59). Målet är att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadliga inslag i massmedierna.

5.4 Insatser

5.4.1 Insatser inom politikområdet

Radio och TV i allmänhetens tjänst

Den nuvarande tillståndsperioden för Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) inleddes den 1 januari 2002 och omfattade ursprungligen fyra år (prop. 2000/01:94, bet. 2000/2001:KrU8, rskr. 2000/01:268). Riksdagen har i enlighet med förslag i budgetpropositionen för 2005 beslutat att förlänga tillståndsperioden till utgången av 2006 (prop. 2004/05:1 utg.omr. 17, bet. 2004/05:KrU1, rskr. 2004/05:97).

I de nuvarande tillstånden förtydligas och förstärks företagets uppdrag på ett antal punkter. Detta gäller bl.a. kraven på programproduktion utanför Stockholm, ett fördjupat kulturanvar samt omfattningen av utomstående medverkan och frilansmedverkan. Sändningsvillkoren anger också att programföretagen har i uppdrag att ägna ökad uppmärksamhet åt programverksamhet som riktar sig till barn och unga samt att öka funktionshindrades tillgänglighet till programutbudet. Under tillståndsperioden tillförs programföretagen ökade resurser. I samband med övergången till digital marksänd television har SVT och UR under en period ökade kostnader för att sända parallellt i ett analogt och ett digitalt marknät. För att utjämna merkostnaderna över tiden har ett särskilt distributionskonto inrättats för kostnader för TV-distribution.

I oktober 2003 beslutade regeringen att tillsätta en kommitté med ledamöter från riksdagens samtliga partier. Den fick i uppdrag att utifrån en bred omvärldsanalys ta fram ett underlag om de villkor som skall gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst. Kommittén lämnade sitt slutbetänkande Radio och TV i allmän-

hetens tjänst – Riktlinjer för en ny tillståndsperiod (SOU 2005:1) i januari 2005.

I oktober 2003 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att ta fram ett underlag beträffande avgiftsskyldighet och uppbörd av TV-avgiften, medelstillelning till programföretagen samt skatteplikt enligt mervärdesskattelagen (1994:200). Utredningen lämnade sitt betänkande Radio och TV i allmänhetens tjänst – Finansiering och skatter (SOU 2005:2) i januari 2005.

Betänkandena har remissbehandlats under våren 2005. Regeringen avser att under våren 2006 lämna förslag till riksdagen gällande radio och TV i allmänhetens tjänst för kommande tillståndsperiod.

Digital-TV-övergången

På förslag av regeringen beslutade riksdagen våren 2003 att de digitala TV-sändningarna skall byggas ut och att de analoga sändningarna skall läggas ned etappvis (prop. 2002/03:72, bet. 2002/03:KU33, rskr. 2002/03:196). De analoga sändningarna skall ha upphört helt den 1 februari 2008.

Våren 2004 godkände riksdagen regeringens förslag att de digitala marksändningarna från SVT och UR skall ha samma räckvidd som företagets analoga sändningar, vilket innebär att minst 99,8 procent av befolkningen skall kunna ta emot sändningarna (prop. 2003/04:118, bet. 2003/04:KU24, rskr. 2003/04:231). Minst 98 procent av befolkningen bör kunna ta emot digitala marksändningar från ytterligare minst en frekvenskanal. Regeringens förslag utarbetades i samråd med miljöpartiet, vänsterpartiet, centerpartiet och kristdemokraterna.

En kommission med uppgift att förbereda övergången från analoga till digitala marksändningar har tillkallats (dir. 2004:32). Kommissionen, som har antagit namnet Digital-tv-kommissionen, skall bl.a. lägga fram en plan för när de analoga marksändningarna skall upphöra i olika områden samt planera och samordna informationen till allmänheten om omläggningen. Vid fullgörandet av uppgiften skall hänsyn i första hand tas till konsumenternas önskemål och behov.

På förslag av Digital-tv-kommissionen fattade regeringen i december 2004 beslut om den första etappen av digital-TV-övergången. De analoga

TV-sändningarna från de större sändarstationerna i Gävle, Motala och Visby med tillhörande mindre sändarstationer skall upphöra under hösten 2005.

I april 2005 lade Digital-tv-kommissionen fram förslag om återstående delar av digital-TV-övergången. Enligt förslaget skall övergången delas upp i fyra etapper, vår och höst 2006 respektive vår och höst 2007. Regeringen fattade den 22 juni 2005 beslut i huvudsaklig överensstämmelse med kommissionens förslag.

Efter regeringens beslut kommer de analoga TV-sändningarna att upphöra från större sändarstationer med tillhörande mindre sändarstationer i enlighet med följande tabell.

Tabell 5.2 Tidpunkter för digital-TV-övergången

Etapp	Sändarstationer	Datum
1	Visby	19 september 2005
	Gävle	10 oktober 2005
	Motala	21 november 2005
2	Kisa, Norrköping	27 februari 2006
	Uppsala, Västerås, Örebro, Östhammar	3 april 2006
	Bollnäs, Borlänge, Hudiksvall, Mora	2 maj 2006
3	Borås, Emmaboda, Finnveden, Halmstad, Jönköping, Nässjö, Skövde, Varberg, Vislanda, Västervik	6 november 2006
4	Stockholm	12 mars 2007
	Sollefteå, Sundsvall, Sveg, Tåsjö, Ånge, Örnsköldsvik, Östersund	16 april 2007
	Arvidsjaur, Gällivare, Kalix, Kiruna, Pajala, Älvsbyn, Övertälja	14 maj 2007
5	Filipstad, Karlstad, Lycksele, Skellefteå, Storuman, Sunne, Vännäs	3 september 2007
	Bäckefors, Göteborg, Trollhättan, Uddevalla	24 september 2007
	Helsingborg, Hörby, Karlshamn, Karlskrona, Malmö	15 oktober 2007

Som redovisats i föregående års budgetproposition har regeringen gett Radio- och TV-verket i uppdrag att följa utvecklingen av elektroniska programguider och tillämpningsprogram för interaktiva TV-tjänster samt att uppmuntra övergången till en gemensam standard. Radio- och TV-verket lämnade i juni 2005 en rapport med anledning av uppdraget. Av rapporten framgår att verket finner anledning att ta tydligare ställning för användningen av en öppen standard för interaktiva tjänster med MHP (Multimedia Home Platform) som teknisk

plattform. I rapporten föreslås bl.a. att tillståndet att sända TV i det digitala marknätet förenas med tydligare villkor om användning av en öppen standard och att sökande som avser att sända MHP-tjänster bör prioriteras. Rapporten remissbehandlas för närvarande.

Vidaresändningsplikt i kabel-TV-nät

På förslag av regeringen beslutade riksdagen i maj 2005 om ändrade regler för vidaresändningsplikt i kabelnät (prop. 2004/05:105, bet. 2004/05:KU26, rskr. 2004/05:252). De nya reglerna, som börjar tillämpas successivt i områden där de analoga TV-sändningarna har upphört, innebär att innehavare av kabel-TV-nät och andra elektroniska kommunikationsnät som används för överföring av TV-sändningar till allmänheten kommer att vara skyldiga att vidare-sända fyra programtjänster från SVT och UR. Till och med utgången av januari 2008 omfattar skyldigheten ytterligare en programtjänst som sänds av en annan tillståndshavare.

Koncessionsavgiften

I juni 2005 godkände riksdagen regeringens förslag att ändra lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område så att skyldigheten att betala koncessionsavgift för det programföretag som har ensamrätt att med analog sändningsteknik sända TV-program med reklam skall gälla oavsett om tillståndet avser hela landet eller inte (prop. 2004/05:155, bet. 2004/05:KU16, rskr. 2004/05:294). Bakgrunden till förslaget var att konkurrenssituationen på TV-marknaden motiverar en fortsatt avgiftsskyldighet även efter att de analoga marksändningarna har börjat läggas ned under hösten 2005.

I propositionen gjordes även bedömningen att koncessionsavgiften bör reduceras. Som skäl angavs bl.a. att den etappvisa nedläggningen av de analoga marksändningarna innebär att värdet av ensamrätten till reklamfinansierad analog TV successivt kommer att minska i och med att det analoga marknätet får en mindre räckvidd. Regeringen gjorde vidare bedömningen att reduktionen bör kopplas till den takt i vilken de analoga sändningarna faktiskt upphör och påbörjas i nära anslutning till att nedläggningen av de analoga sändningarna inleds. I propositionen angavs att regeringen avser att återkomma med förslag till reduktion i budgetpropositionen för 2006.

Dagspressen

Presstödet uppgår under 2005 till ca 510 miljoner kronor och stödet till taltidningsverksamhet är 127 miljoner kronor. Taltidningsnämnden beviljades en tillfällig anslagshöjning på 25 miljoner kronor i budgeten för 2005 för att bekosta inköp av nya radiotidningsmottagare. Upphandlingen genomförs under 2005, men kostnaderna för upphandlingen utfaller först under 2006.

Ett antal åtgärder har genomförts i syfte att främja mångfald på dagstidningsmarknaden, samt en god spridning av dagstidningar. Höjningar av driftstödet och distributionsstödet är exempel på sådana åtgärder.

Regeringen beslutade i oktober 2004 att tillsätta en kommitté med uppdrag att göra en översyn av frågor inom dagspress- och presstödsområdet och lämna förslag på hur det framtida statliga engagemanget på dagspressområdet skall vara utformat (dir. 2004:137). Kommittén, som är parlamentariskt sammansatt, har antagit namnet Presskommittén 2004. Den skall lämna sitt slutbetänkande senast den 30 november 2005.

Ett särskilt distributionsstöd för utdelning av dagstidningar på lördagar infördes den 1 januari 2002 (prop. 2001/02:1 utg.omr. 1, bet. 2001/02:KU1, rskr. 2001/02:55). Bakgrunden var att tidningsföretagens kostnader för utdelning av dagstidningar på lördagar i framför allt glesbygds- och landsbygdsområden ökat kraftigt. Regeringen har gett Presskommittén 2004 i uppdrag att göra en analys av det särskilda distributionsstödet. Kommitténs överväganden presenterades i delbetänkandet Lördagsdistribution av dagstidningar (SOU 2005:13) som lämnades i februari 2005. Betänkandet har därefter remissbehandlats.

Digital radio

I februari 2004 redovisade Digitalradiokommittén sitt slutbetänkande Digital Radio (SOU 2004:16). Betänkandet har remissbehandlats. Kommitténs uppdrag var att göra en samlad analys av den digitala radions framtidsförutsättningar i Sverige. Kommittén skulle bl.a. ta ställning till om digital marksänd radio (DAB) skall införas i större skala, om den pågående försöksverksamheten skall fortsätta en tid eller om de digitala sändningarna helt skall upphöra. I betänkandet förordade en majoritet av ledamöterna en etappvis utveckling av DAB-sändningarna.

Lokal icke-kommersiell radio och TV

Flera initiativ har tagits av regeringen i syfte att få en bättre insikt om under vilka villkor icke-kommersiell radio och TV verkar. Under delar av 2003 och 2004 utfördes ett arbete med att kartlägga och analysera de framtida förutsättningarna för icke-kommersiell radio och television i Sverige. Arbetet redovisades i rapporten Öppna radion och televisionen i september 2004.

I december 2002 gav regeringen Riksförbundet Öppna Kanaler i Sverige i uppdrag att ansvara för att bl.a. utbildningsinsatser och ett ökat erfarenhetsutbyte kommer till stånd inom området icke-kommersiell lokal-TV. Insatsen har bland annat syftat till att utveckla folkrörelsernas möjligheter att använda TV-mediet som ett forum för kommunikation, lokal kultur och debatt. En miljon kronor har fördelats för uppdraget per år under åren 2003 och 2004. Uppdraget redovisades till Radio- och TV-verket i mars 2005. Av redovisningen framgår att uppdraget främst varit inriktat på hur icke-kommersiell lokal-TV kan struktureras och effektiviseras i hela Sverige.

Regeringen har vidare genom tilläggsdirektiv gett Radio- och TV-lagsutredningen i uppdrag att bl.a. analysera hur de lokala icke-kommersiella TV-sändningarna påverkas av digitaliseringen och om förutsättningarna för sådana sändningar kan förbättras genom lagstiftning.

5.4.2 Insatser utanför politikområdet

Post- och kassaserviceutredningen överlämnade delbetänkandet Samhällets behov av betaltjänster (SOU 2004:52) i maj 2004 och slutbetänkandet Postmarknad i förändring (SOU 2005:5) i januari 2005.

Utredningen har bl.a. haft i uppdrag att beskriva och analysera marknaden för befordran av tidningar och tidskrifter i Sverige, inklusive kostnader och priser för distributionen, och göra en jämförelse med de övriga nordiska länderna. I uppdraget har ingått att särskilt beskriva och analysera möjligheterna till samdistribution av oadresserade tidskrifter och tidningar och adresserade försändelser. Uppdraget har vidare varit att om det är lämpligt föreslå förändringar i regelverket för att skapa förutsättningar för samdistribution.

Utredningen anser att Posten och pressen bör fortsätta att diskutera en lösning av samdistributionen på affärsmässig grund särskilt med sikte på att finna lokala lösningar inom ramen för gällande regelverk. Utredningen anser vidare att tillsynsmyndigheten Post- och telestyrelsen (PTS) i sin återkommande uppföljning av den samhällsomfattande posttjänsten bör följa upp samdistributionen och hur den påverkat kvaliteten på den samhällsomfattande posttjänsten.

I utredningen föreslås ingen ny prisreglering för tidningar och tidskrifter. Dock anförs att frågan om en ny prisreglering för sådan tidningsbefordran kan aktualiseras om t.ex. den fortsatta utvecklingen för distribution av posttidningar leder till alltför kraftiga prisökningar. Utredaren anser att PTS fortlöpande bör ges i uppdrag, i exempelvis regleringsbrev, att följa upp prisutvecklingen för befordran av adresserade tidningar och tidskrifter.

Betänkandena har remissbehandlats och fortsatt beredning av ärendet pågår inom Regeringskansliet.

Europeiska unionen

En revidering av TV-direktivet (direktiv 89/552/EEG, ändrat genom direktiv 97/36/EG) som innehåller minimiregler för gränsöverskridande TV-sändningar förbereds sedan ett par år av europeiska kommissionen. De konsultationer som kommissionen har genomfört har sammanfattats i ett antal arbetspapper som publicerats under sommaren 2005. En viktig fråga för Sverige är jurisdiktionsfrågan och möjligheten att införa eventuella förbättringar av den s.k. sändarlandsprincipen. Sverige och ett antal andra medlemsstater har uppmärksammat kommissionen på att utformningen av de nuvarande reglerna för med sig att nationell lagstiftning inte alltid kan tillämpas på sändningar som är direkt riktade till den egna nationella publiken. Kommissionen har initierat en diskussion om möjliga förbättringar av reglerna med bibehållande av den grundläggande sändarlandsprincipen.

En annan stor fråga är direktivets tillämpningsområde, där kommissionen nu inriktar sig på att föreslå att alla audiovisuella tjänster bör omfattas av ett helt nytt direktiv, men där regleringen graderas för olika typer av audiovisuella tjänster.

Sverige har deltagit aktivt i konsultationsprocessen genom att närvara vid en rad öppna möten och ordförandeskapskonferenser och

genom att svara skriftligt till kommissionen. Kommissionen avser att presentera ett utkast till nytt direktiv vintern 2005/06.

Nordiska ministerrådet

Inom Nordiska ministerrådet pågår ett arbete med att ta fram ett nordiskt medieprogram inriktat på datorspel för barn och unga. Beslut har ännu inte fattats om den slutliga utformningen av programmet, avsikten är emellertid att programmet skall finnas under åren 2006–2012. Det övergripande syftet är att säkerställa tillgången till kvalitetsmaterial med ett tydligt nordiskt inslag inom datorspelsområdet för barn och unga. Programmet kommer att ha särskilt fokus på frågor om skydd av barn och unga från skadligt medieinnehåll.

Europarådet

De förändringar i medielandskapet vi ser i Sverige är gemensamma för hela Europa. Det internationella samarbetet på medieområdet är viktigt bl.a. för att främja mediemångfald och yttrandefrihet. Yttrandefriheten och ett fritt åsiktutbyte som också ger plats för avvikande och annorlunda perspektiv, är garanterade genom bl.a. flera internationella konventioner.

Den sjunde ministerkonferensen på massmediområdet arrangerades i mars 2005 i Kiev, Ukraina, där Sverige presenterade en nationell rapport om mediepluralism. Det är viktigt att stödja Europarådets arbete för mediemångfald såväl vad gäller innehåll som ägande.

5.5 Resultatredovisning

Radio och TV i allmänhetens tjänst

Sändningstillstånden som nu gäller för Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) trädde i kraft den 1 januari 2002 och löper, efter att ha förlängts med ett år, ut vid 2006 års utgång. I anslagsvillkoren för radio- och TV-företagen i allmänhetens tjänst ingår ett krav på programföretagen att minska TV-avgiftsskolket och därigenom öka intäkterna med minst 25 miljoner kronor per år. Jämfört med 2002 har de totala avgiftsintäkterna 2004 ökat med 90 miljoner kronor, vilket överstiger kravet med god marginal.

Programföretagen har enligt anslagsvillkoren en skyldighet att följa upp och redovisa hur uppdraget genomförts. Redovisningarna gäller det gångna verksamhetsåret och utgår från sändningstillstånd, anslagsvillkor och i förekommande fall företagets egna måldokument. Syftet är bl.a. att ge ett underlag inför kommande tillståndsp perioder och skärpa företagets uppmärksamhet på hur uppdraget uppfyllts. Ett annat syfte är att ge allmänheten information om TV-avgiftsmedlens användning och att stimulera till offentlig debatt. Granskningsnämnden för radio och TV har i uppdrag att bedöma om redovisningarna ger tillräcklig information för att regering och allmänhet skall kunna bedöma hur företagets uppdrag fullgjorts. Nämnden har bedömt att redovisningarna för 2004 är utförliga och väl genomförda. Nämnden menar dock att rapporteringarna bör kompletteras på några punkter, bl.a. vad gäller utomståendes medverkan. SR bör komplettera rapporteringen av god hörbarhet och produktionsutläggningar. SVT uppmanas att förbättra redovisningen av program för funktionshindrade och sitt samarbete med kulturinstitutioner. UR bör bl.a. utveckla rapporteringen avseende verksamheten för språkliga och etniska minoriteter samt tillgänglighet för funktionshindrade.

Under 2004 sände SVT:s två huvudkanaler, SVT1 och SVT2, sammanlagt 9 621 timmar i rikssändning. Dessutom sände SVT:s temakanaler SVT24, Barnkanalen, Kunskapskanalen (som är ett samarbete med UR), SVTEuropa och SVTEuropa sammanlagt 12 765 timmar i rikssändning. SVT:s satsning på temakanaler har fortsatt under året. Bland annat inleddes Kunskapskanalens sändningar i september 2004 och Barnkanalen började sända även under veckoslut och under sommarmånaderna. Sändningstiden från SVT:s 28 regionala nyhetsredaktioner har ökat jämfört med föregående år.

Fakta är den största enskilda programkategorin och utgör en knapp tredjedel av SVT:s utbud. Därefter följer fiktion, vars sändningsandel är ca 24 procent. Andelen allmänproduktion som gjorts utanför Stockholm har minskat jämfört med föregående år – 56 procent jämfört med 59 procent – men denna andel är fortfarande högre än referensåret 2001.

SVT uppger att de prioriterar barn- och ungdomsprogram och att utbudet ökat kraftigt tack vare introduktionen av Barnkanalen. Däremot minskar andelen barn- och ungdomsprogram i

huvudkanalerna något. SVT har under 2004 strävat efter att de olika programgenrer som erbjuds vuxenpubliken också skall finnas i form av barn- och ungdomsprogram.

SVT beaktar funktionshindrades behov genom att dels tillgängliggöra det allmänna programutbudet för främst hörselskadade, dels sända program som vänder sig till särskilda grupper. Målet är att 50 procent av förstasändningarna av program med svenskt ursprung skall vara textade vid utgången av tillståndsp perioden. År 2004 var andelen 40 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Satsningar har gjorts på att texta nyhetsändningar och övriga direktsända program. Ett kvalitetsarbete för att utveckla direkttextningen har också inletts.

SR kännetecknas av dels en mycket omfattande och bred sändningsverksamhet som sammantaget har en stor publik, dels en betydande lokal och regional spridning av programproduktionen samt en hög andel lokala sändningar. Av SR:s totalt 119 565 sändningstimmar 2004 utgjordes 75 492 av lokala sändningar. De lokala stationerna står dessutom för 57 procent av den allmänproduktion som sänds i rikskanalerna.

SR uppger i sin redovisning för 2004 att satsningen på webbtjänster har fortsatt. Antalet besök på www.sr.se och lyssnandet på webbsändningarna har ökat väsentligt. Sedan försommaren 2004 sänder SR sju digitala kanaler. Företaget har arbetat med att utveckla såväl programutbud som teknik och organisation kopplad till digitalradiosändningarna.

SR arbetar sedan några år tillbaka med att tillämpa ett mångfaldsperspektiv på sin verksamhet. Det handlar t.ex. om att skildra Sveriges kulturella mångfald i programverksamheten och att öka andelen medverkande med utländsk bakgrund.

Granskningsnämnden för radio- och TV har på regeringens uppdrag låtit genomföra en studie av hur SR och SVT speglar förhållanden i hela landet och i vad mån lokala program speglar de olika områdenas särprägel och egenart. Studien tar även upp frågor kring programföretagens samarbeten med produktionsbolag. Av rapporten, som lämnades i december 2004, framgår bl.a. att programverksamheten i viss mån befäster föreställningar om regionala skillnader, att det blivit allt svårare att definiera produktionsorter och att SVT och SR blivit allt mer centraliserade organisationer.

I september 2004 inledde Kunskapskanalen sina sändningar. UR uppger att den nya programtjänsten bl.a. inneburit en utvidgning av UR:s produktion av TV-program. Det genomsnittliga tittandet på UR:s TV-program minskade 2004 jämfört med 2003. Däremot har radiolyssnandet ökat något. Någon publikmätning gällande Kunskapskanalen har inte gjorts. UR har under 2004 fördjupat sitt samarbete med bl.a. högskolor, lärarutbildningar, skolor och bibliotek och använt sig av referensgrupper vid produktion av skol- och ungdomsprogram.

En majoritet av lärarna på både grundskole- och gymnasienivå använder sig av UR:s program i sin undervisning. Flitigast används UR:s program i årskurserna fyra till sex samt i språkundervisningen. Även på Komvux används UR:s produktioner i ökande grad. AV-centralernas utlåning av UR-producerade TV-program har ökat kraftigt och uppgick till mer än 600 000 utlånade kassetter.

Digital-TV-övergången

Efter riksdagens beslut om räckvidden för de digitala marksändningarna har utbyggnaden av de digitala sändarnäten fortsatt. Vid utgången av augusti 2005 var 42 av de 54 större sändarstationerna digitaliserade. Det innebär att drygt 93 procent av Sveriges befolkning har möjlighet att ta emot digital marksänd TV från fyra frekvenskanaler. Ett femte sändarnät når ca 60 procent av befolkningen.

För närvarande sänds ett 30-tal programtjänster, rikstäckande eller regionalt, i det digitala marknätet.

Om alla distributionsformer räknas in hade enligt analysföretaget Mediavision 38 procent av befolkningen i åldern 15–74 år tillgång till digital mottagning i hemmet under andra kvartalet 2005. Det är en ökning med sex procentenheter sedan motsvarande period förra året. Tillväxten sker främst i det digitala marknätet. Antalet hushåll som abonnerar på program från det digitala marknätet uppgick till 450 000 vid halvårsskiftet 2005. Det är en ökning med 180 000 abonnenter, eller 67 procent, sedan motsvarande tidpunkt 2004. Till detta kommer ett mindre antal hushåll som endast tar emot de avgiftsfria programtjänster som sänds digitalt i marknätet.

Dagspressen

Presstödet lämnas i form av driftsstöd och distributionsstöd. År 2004 erhöll 71 tidningar driftsstöd till ett sammanlagt belopp av 420,6 miljoner kronor. Av dessa tidningar var 48 lågfrekventa (1–2 nummer/vecka) och 23 medel- eller högfrekventa (3–5 resp. 6–7 nummer/vecka).

Distributionsstöd utgick till 140 tidningar, varav 104 var hög- och medelfrekventa och 36 lågfrekventa. Utöver ordinarie distributionsstöd har ett särskilt distributionsstöd för lördagsutdelning utbetalats med 10,5 miljoner kronor. Presskommittén 2004 har i ett delbetänkande som lämnades i februari 2005 analyserat stödet till lördagsutdelning (SOU 2005:13).

Under 2004 har totalt 11,9 miljoner kronor utbetalats i tillfälligt utvecklingsstöd till 42 lågfrekventa och 20 hög- eller medelfrekventa tidningar. Presstödsnämnden lämnade i maj 2005 en utvärdering av effekterna av det tillfälliga utvecklingsstödet som inrättades 2002. Nämnden konstaterar att det tillfälliga utvecklingsstödet har bidragit till att ekonomiskt svaga tidningar och framförallt lågfrekventa tidningar har kunnat göra nödvändiga investeringar i ny teknik vilket i bästa fall har ökat möjligheterna för dessa tidningar att fortleva. Nämnden menar dock inte att utvecklingsstödet skall vara en permanent åtgärd.

Regeringen gör bedömningen att presstödet har stor betydelse för att bevara mångfalden på dagstidningsmarknaden och för att upprätthålla en god spridning av dagstidningar över hela landet.

Taltidningar

Syftet med stödet till radio- och kassettidningar är att ge synskadade och andra som inte kan läsa en tryckt tidning möjlighet att ta del av dagstidningarnas innehåll. Vid utgången av 2004 utgavs 93 taltidningar, varav 62 radiotidningar, 11 kassettidningar och 16 RATS-tidningar, dvs. radiotidningar som sänds med talsyntesteknik. Tre tidningar kom ut i både radio- och RATS-format och en tidning gavs ut både som radio- och kassettidning.

Den 1 oktober 2004 uppgick det totala antalet taltidningsabonnemang till 8 578, vilket är något lägre än 2003. Av dessa abonnemang avsåg 7 485 radiotidningar, 519 kassettidningar och 574 RATS-tidningar. Taltidningsnämnden har under 2005 inlett en upphandling av nya digitala radiotidningsmottagare som enligt planerna kommer

att levereras under 2006. Den regionala spridningen av taltidningar bedöms av Taltidningsnämnden vara god och i stort sett motsvara förhållandena vad gäller tryckta dagstidningar.

Regeringen bedömer att stödet till radio- och kassettidningar fyller en viktig funktion i samhället genom att garantera utgivning av och tillgång till taltidningar.

Skadligt medieinnehåll

En del av det mediepolitiska målet är att motverka skadliga inslag i massmedierna. Statens biografbyrå granskar filmer och videogram som är avsedda att visas vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning samt fastställer åldersgränser för de filmer som granskas. Medierådet (tidigare Vårdsskildringsrådet) arbetar med att minska riskerna för skadlig mediepåverkan på barn och unga i enlighet med de tilläggsdirektiv som rådet fick i juni 2003 (dir. 2003:75). Rådet har under 2004 bl.a. producerat två föräldraguider med tips till föräldrar med surfande respektive datorspelande barn. Guiderna är framtagna i samverkan mellan branschorganisationer och rådet. Rådets arbete inom EU-projektet SAFT (Safety Awareness, Facts and Tools), ett informations- och utbildningsprojekt för en säkrare användning av Internet bland barn och ungdomar, har avslutats under 2004. Sedan januari 2005 driver Medierådet ett nytt EU-finansierat projekt för säkrare användning av Internet och ny mobil teknik tillsammans med Myndigheten för skolutveckling. Projektet pågår under 2005 och 2006 och kommer bl.a. att innebära en kampanj med regionala seminarier kring "Det unga Internet".

Uppföljning av medieutvecklingen

Flera aktörer arbetar aktivt med att ta fram värdefull information om utvecklingen inom medieområdet. Det gäller bl.a. Radio- och TV-verket som följer utvecklingen inom medierna och publicerar statistik m.m. De utbudsstudier som publiceras av Granskningsnämnden för radio och TV är också av stort värde, liksom Nordicoms arbete med mediestatistik och spridning av information och kunskap om medier och kommunikation utifrån den forskning som bedrivs på området. Europeiska Audiovisuella Observatoriet arbetar med jämförbar europeisk statistik på det audiovisuella området och bör ges fortsatt svenskt stöd.

5.6 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar i revisionsberättelsen avseende myndigheterna inom politikområdet.

5.7 Politikens inriktning

Medieutvecklingen

Den tekniska utvecklingen skapar nya publicistiska möjligheter och nya kommunikationsformer. Människors medievanor förändras. Medierna har ett starkt inflytande på samhället och därmed över vilka frågor som är aktuella i det offentliga samtalet. Det är därför viktigt att var och en har möjlighet att göra egna analyser, liksom att tänka kritiskt kring den information som förmedlas. Det gäller särskilt barn och unga. Skolan har därför en viktig uppgift när det gäller att utveckla elevernas förmåga att utnyttja olika möjligheter att hämta information, tillägna sig kunskap om mediers språk och funktion samt tolka, granska och värdera olika källor och budskap som uttrycks i medierna. Inom ramen för mediepolitiken är Medierådet, med uppdrag att minska riskerna för skadlig mediepåverkan på barn och unga, en viktig aktör.

Det svenska såväl som det internationella medielandskapet förändras mycket snabbt. Teknikutveckling och avreglering av den svenska mediemarknaden har sedan 1980-talet lett till ett ökat antal radio- och TV-kanaler. Digitaliseringen av TV-sändningar innebär att såväl etablerade som nya programföretag lanserar nya programtjänster. Övergången från analoga till digitala sändningar i marknätet inleds under 2005, vilket är ett historiskt skifte inom TV-världen.

Framväxten av en kommersiell marknad för radio och TV har inneburit nya typer av ägare utöver de traditionella medieföretagen. Medieföretagen etablerar dessutom verksamheter inom flera delar av medieområdet, liksom på nya geografiska marknader.

Stödet för radio och TV i allmänhetens tjänst är fortfarande mycket starkt både i Sverige och i stora delar av övriga Europa. I genomsnitt 55 procent av Sveriges befolkning tittar under en dag på Sveriges Television AB, vilket är en hög siffra både vid en internationell jämförelse och i förhållande till övriga svenska programbolag.

Regeringen värnar starkt om radio och TV i allmänhetens tjänst, inte minst som en garant för fortsatt mångfald i medieutbudet.

Svenskarna är ett av världens mest tidningsläsande folk. Närmare 88 procent av befolkningen mellan 15 och 79 år läser någon dagstidning per dag. Tidningsmarknaden har under senare år präglats av samarbeten och sammanslagningar samt etablerandet av fler gratistidningar.

Radio och TV i allmänhetens tjänst

I en tid då medielandskapet kommersialiseras i snabb takt är radio och TV i allmänhetens tjänst viktigare än någonsin. Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) ger allmänheten tillgång till ett allsidigt och oberoende programutbud av hög kvalitet fritt från reklambudskap. Deras verksamhet är en garant för mångfald och kvalitativ utveckling av radio och TV-medierna.

I dag står radio och TV i allmänhetens tjänst inför stora utmaningar bl.a. till följd av en snabb teknikutveckling och en ökad konkurrens om tittare och lyssnare.

Riksdagen har beslutat att förlänga de nuvarande sändningstillstånden för SR, SVT och UR med ett år. Nuvarande tillståndperiod sträcker sig därmed från början av 2002 till slutet av 2006. I januari 2005 presenterade två utredningar, som har haft i uppdrag att analysera och lämna förslag till riktlinjer respektive finansieringsprinciper för radio och TV i allmänhetens tjänst, sina slutbetänkanden. Regeringen avser att under våren 2006 lämna en proposition till riksdagen med förslag till de villkor som ska gälla för verksamheten från och med 2007.

Digitala TV-sändningar

Analog TV-distribution i marknätet har använts i över 50 år. Den behöver ersättas av modern digital TV-distribution som är mer kostnadseffektiv, förbättrar den tekniska kvaliteten och möjliggör ett större utbud och tillgång till nya typer av tjänster.

De närmaste åren kommer övergången från analoga till digitala sändningar i marknätet att genomföras etappvis över hela landet. Övergången inleds under hösten 2005 i ett mindre antal områden. Regeringen har beslutat att de återstående delarna av övergången skall genomföras under våren och hösten 2006 och våren och hösten 2007 i olika delar av landet. Genom regeringens beslut säkerställs att övergången är

helt genomförd i god tid före det slutdatum, den 1 februari 2008, som fastställts av riksdagen.

När övergången till digitala sändningar är helt genomförd i slutet av 2007 kommer Sverige att ha ett modernt distributionsnät för television som når i stort sett hela befolkningen. Moderniseringen innebär att sändningarna får högre teknisk kvalitet och att flera programtjänster kan erbjudas via marknätet. På sikt kommer programföretagens distributionskostnader att sjunka. För TV-publiken innebär övergången att hela programutbudet från SVT och UR blir tillgängligt för alla. Tillgängligheten till andra TV-kanaler kommer också att öka genom att många fler hushåll får tillgång till både frikanaler och ett betal-TV-utbud.

Arbetet med att anpassa radio- och TV-lagstiftningen till nya tekniska förutsättningar fortsätter. För närvarande remissbehandlas ett betänkande från Radio- och TV-lagsutredningen, Anpassning av radio- och TV-lagen till den nya digitala tekniken (SOU 2005:62), med förslag till reglering av bl.a. interaktiva tjänster och vissa nya former av TV-annonsering. Även frågor om konsumenternas ställning i kabel-TV-nät behandlas i betänkandet. Inom Regeringskansliet fortsätter också arbetet med att analysera behovet av nya regler för tillståndsgivning till programföretag och operatörsföretag i det digitala marknätet med utgångspunkt i de förslag som lämnats i ett tidigare delbetänkande, Nytt regelverk för marksänd digital-TV (SOU 2004:39).

Regeringen avser att lämna ett uppdrag till Post- och telestyrelsen med syfte att bl.a. klargöra de tekniska förutsättningarna för att använda de radiofrekvenser som frigörs genom digital-TV-övergången. Ett internationellt arbete pågår just nu med syfte att koordinera frekvensanvändningen för digitala sändningar i rundradiobanden. Sverige har lämnat in önskemål om totalt sju frekvensnät för digital TV i UHF-bandet och ett frekvensnät för digital TV och fyra nät för digital radio (T-DAB) i VHF-bandet. En svensk utgångspunkt för arbetet under koordineringskonferensen är att uppnå möjligheter till flexibel användning av det spektrumutrymme som tilldelas.

Dagspressen

Sverige är ett av de länder i världen där dagspressen står sig mycket stark. Såväl utbudet som läsandet är omfattande. Samtidigt har det sedan

länge varit ekonomiskt svårt att driva en tidning som inte är dominerande inom sitt spridningsområde. Presstödet syftar till att motverka utslagningen av dagstidningar och slå vakt om mångfalden. Liksom medielandskapet i stort har även dagstidningsbranschen förändrats mycket de senaste åren. Det är därför befogat att se över nuvarande presstöd och modernisera det. Regeringen har tillsatt en parlamentarisk utredning, Presskommittén 2004, med uppdrag att göra en översyn av det statliga stödet till dagspressen och lämna förslag på hur det framtida statliga engagemanget på dagspressområdet skall vara utformat. Presskommittén 2004 presenterade i februari 2005 ett delbetänkande om det särskilda distributionsstödet för utdelning av dagstidningar på lördagar (SOU 2005:13).

Kommittén gör bedömningen att det behövs ett särskilt stöd för att upprätthålla nivån på lördagsdistributionen av dagstidningar i gles- och landsbygdsområden och föreslår mot denna bakgrund att stödet tillsvidare bibehålls. Kommittén konstaterar samtidigt att det är nödvändigt att göra en översyn av reglerna för stödet och överväga vilken stödnivå som är mest lämplig etc. Kommittén avser att komma med konkreta förslag om detta i sitt slutbetänkande. Delbetänkandet har remissbehandlats.

Flertalet remissinstanser är positiva till utredningens förslag om att förlänga stödet. I likhet med kommittén menar dessa dock att stödets utformning bör ses över. En sådan översyn bör bygga på en analys av hela det samlade presstödet.

Regeringen anser att det särskilda distributionsstödet för lördagsutdelning har bidragit till att hejda den utveckling mot minskad lördagsdistribution i glesbygden som varit tydlig under senare år. Mot denna bakgrund avser regeringen att förlänga det särskilda stödet till lördagsutdelning med ett år. Presskommittén 2004 skall lämna sitt slutbetänkande senast den 30 november 2005. Regeringen avser att, med beaktande av kommitténs analys och slutsatser, återkomma till riksdagen med förslag om hur presstödet i framtiden skall vara utformat, bl.a. vad avser stödet till tidningsdistribution.

Regeringen lämnar i budgetpropositionen för 2006 förslag om att reklamskatten på annonser i allmän nyhetstidning skall sänkas fr.o.m. 2006 (se volym 1, avsnitt 5.6.3 Reklamskatt)

Digital radio

Radion har en mycket stark ställning i det svenska samhället. En stor andel av befolkningen lyssnar på radio varje dag. Mätningar visar att förtroendet för Sveriges Radio AB (SR) är mycket stort.

Den tekniska utvecklingen av radion, både vad gäller produktion och distribution, har under flera år varit omfattande. Efter beslut av riksdagen har SR fått möjlighet att använda medel för att utveckla den digitala programverksamheten. Det är nödvändigt att radion har möjligheter att fortsätta utvecklas, inte minst för att kunna behålla sin starka ställning.

Både i Sverige och internationellt har olika distributionsformer för radio provats. I Sverige har försökssändningar med Digital Audio Broadcasting (DAB) pågått i ett antal år. SR sänder också digitalt via Internet.

Beredningen av frågan om digital radio pågår i Regeringskansliet. Utgångspunkten för det arbetet är lyssnar- och konsumentperspektivet. En fördjupning sker i frågor om bl.a. kostnader, teknisk utveckling och varför endast ett fåtal länder gått över till digital marksänd radio. I arbetet ingår att följa utvecklingen i de nordiska länderna. I Danmark har det på senare tid sålts ett relativt stort antal DAB-mottagare. Samtidigt har det finska public service-företaget YLE beslutat att upphöra med sina DAB-sändningar tills vidare. Regeringens avsikt är att presentera en standpunkt i frågan om digital radio före utgången av 2005.

Koncessionsavgiften

Den svenska tv-marknaden har utvecklats mycket snabbt de senaste tio åren. Utbudet har ökat och konkurrensen skärpts. För att värna kvaliteten och mångfalden har staten formulerat villkor för den TV-kanal som har en exklusiv rätt att som enda kommersiell kanal nå hela landet via det analoga marknätet. I takt med att de analoga marksändningarna fasas ut och ersätts av digitala marksändningar kommer ingen kommersiell kanal att vara ensam om att kunna nå hela det svenska folket.

En promemoria om reducering av koncessionsavgiften upprättades inom Utbildnings- och kulturdepartementet i juni 2005. Promemorian har remissbehandlats. Mot bakgrund av de förslag som lämnas i promemorian föreslår regeringen ändringar i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions om-

råde. Ändringarna innebär att den rörliga delen av koncessionsavgiften på televisionens område reduceras (se avsnitt 5.8).

Taltidningar

Stödet till radio- och kassettidningar syftar till att förbättra tillgången till innehållet i dagstidningar för synskadade och andra funktionshindrade som inte förmår hålla i eller bläddra i en tidning eller som är afatiker eller dyslektiker. De statliga insatserna på detta område är viktiga för demokratin och bidrar till att uppfylla både medie- och handikappolitiska mål.

En del av de statliga insatserna består i att tillhandahålla den utrustning som behövs för att ta del av taltidningars innehåll. De nuvarande radiotidningsmottagarna är utjänta och behöver bytas ut. Därför beslutade riksdagen att 2005 tillföra anslaget för stöd till radio- och kassettidningar 25 miljoner kronor för att möjliggöra inköp av nya digitala radiotidningsmottagare. Taltidningsnämnden har påbörjat upphandling av dessa mottagare och avser att påbörja distribution av mottagarna under 2006.

Lokal icke-kommersiell radio och TV

En av de stora utmaningarna i det moderna medielandskapet handlar om att främja en mediemarknad där det finns utrymme för mångfald, till både innehåll och ägande. Närradio och lokal-TV är viktiga komplement till såväl radio och TV i allmänhetens tjänst som kommersiell radio och TV. De icke-kommersiella medierna är viktiga för demokrati, yttrandefrihet, mångfald, föreningsliv och integration eftersom de möjliggör för olika intressen och åsikter att göra sig hörda i samhällsdebatten. En fortsatt fördjupad analys av området och förutsättningarna för de icke-kommersiella medierna kommer att göras under 2006.

Mediepåverkan, sexualisering och jämställdhet

Medierna har en mycket stor genomslagskraft. Innehållet och framställningen i medierna påverkar människors värderingar, attityder och beteenden. Särskilt tydligt är detta när det gäller barn och ungdomar. Många föräldrar, lärare och andra vuxna har funderingar kring barns och ungas Internetanvändning och de faror som kan finnas på nätet. Det finns också en oro i samhället för hur sexualiseringen i medierna påverkar barn och unga samt för vilka värderingar medierna sprider. De senaste åren har det förts en stundtals inten-

siv diskussion om hur kvinnor och män framställs i medierna, t.ex. hur kvinnor och män kommer till tals i nyhetssändningar och debattprogram.

På flera håll i Regeringskansliet pågår arbete kring dessa frågor. Ett av fokusområdena för regeringens jämställdhetspolitik under mandatperioden är sexualiseringen av det offentliga rummet. Regeringen har bl.a. fördelat sammanlagt 2,5 miljoner kronor till föreningar och organisationer som bedriver ett arbete inom detta område. Socialministern initierade projektet FLICKA som drevs mellan november 2004 och juni 2005. Regeringen har avsatt totalt 7,2 miljoner kronor för projektet, som hade till syfte att, i dialog med flickor och pojkar, dels uppmärksamma hur kommersialisering och sexualisering påverkar unga flickors och pojkars bild av sig själva och varandra, dels få till stånd en dialog med medier, reklambransch, annonsörer m.fl. om deras roll och ansvar i frågan. Inom ramen för mediepolitiken är Medierådet en viktig aktör. Rådet, som arbetar med att på olika sätt minska riskerna för skadlig mediepåverkan på barn och unga, skall ägna våldsskildringar och pornografi särskild uppmärksamhet samt ha ett tydligt genusperspektiv på sitt arbete. Rådet har under 2005 genusperspektivet som ett prioriterat område och kommer att publicera flera rapporter om hur sex och pornografi i medier används och upplevs av flickor respektive pojkar.

När det gäller hur kvinnor och män framställs i medierna är det viktigt att analysera och diskutera mediernas innehåll ur ett jämställdhetsperspektiv. Regeringen avser att ta ytterligare initiativ som ökar fokus på dessa frågor, bland annat genom att sammanställa forskning på området och anordna seminarier.

Ägarkoncentration i medierna

Massmedierna har en mycket central ställning i vår demokrati. Därför är det ur ett demokratiskt perspektiv viktigt att medierna inte domineras av ett fåtal ägare som i kraft av sin ekonomiska makt kan påverka medieinnehållet.

Regeringen arbetar kontinuerligt för att stärka mångfalden på medieområdet. I detta arbete ingår bl.a. satsningar på en radio och TV i allmänhetens tjänst, presstöd till dagstidningar samt krav på mångfald och lokal förankring i regelverket för kommersiell lokalradio.

Det finns anledning att hålla frågan om lagstiftning mot ägarkoncentration levande och frå-

gan följs kontinuerligt inom Regeringskansliet. I det arbetet ingår bl.a. att följa hur gällande lagstiftning inom detta område tillämpas i andra länder, till exempel Norge.

Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland

Norden har en lång tradition av nära samarbete inom medieområdet. Särskilt nära samarbete har Sverige och Finland haft, mycket på grund av den stora minoriteten finsktalande personer som bor och lever i Sverige. Det är av stort värde att slå vakt om detta goda samarbete och utbyte inom medieområdet.

I enlighet med en uppgörelse mellan Finland och Sverige om TV-utbyte sprids en finsk kanal, TVFinland, i marknätet över Stockholmsområdet och genom kabelnätverk till en rad andra orter i Sverige. TV-utbytet innebär på motsvarande sätt att en svensk kanal, SVTEuropa, sprids i marknätet i södra Finland och att SVT1 och SVT2 sprids i marknätet i Österbotten. Med anledning av att både Sverige och Finland under de närmaste åren planerar för en övergång till digitala sändningar i marknäten förs nu diskussioner om praktiska lösningar för att garantera utbytet också framöver. I Finland har en särskild utredare föreslagit att SVT1 och SVT2 skall spridas i det digitala marknätet i både södra Finland och Österbotten. I Sverige övervägs möjligheten att sprida den finska programkanalen i delar av det digitala marknätet. Avsikten är att kunna presentera färdiga tekniska och ekonomiska lösningar både i Finland och Sverige i god tid före övergången till digitala sändningar i Stockholm våren 2007 och i Finland sommaren 2007.

5.8 Ändringar i koncessionsavgiftslagen

Regeringens förslag: Den rörliga delen av koncessionsavgiften reduceras från och med den 1 juli 2005. Avgiften reduceras med 2 procent för andra halvåret 2005, 14 procent för första halvåret 2006, 32 procent för andra halvåret 2006, 53 procent för första halvåret 2007 och 84 procent för andra halvåret 2007.

Ärendet och dess beredning: Koncessionsavgiftsutredningen lämnade i maj 2003 betänkan-

det Koncessionsavgift på televisionens område (SOU 2003:47). Betänkandet har remissbehandlats.

En promemoria med förslag till ändringar i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område m.m. upprättades inom Utbildnings- och kulturdepartementet. Promemorian remissbehandlades under våren 2005.

I propositionen Koncessionsavgift på televisionens område m.m. (prop. 2004/05:155) föreslog regeringen att skyldigheten att betala koncessionsavgift för det programföretag som har ensamrätt att med analog sändningsteknik sända TV-program med reklam skall gälla oavsett om tillståndet avser hela landet eller inte. I propositionen gjordes vidare bedömningen att koncessionsavgiften bör reduceras. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2004/05:KU16, rskr. 2004/05:294).

Inom Utbildnings- och kulturdepartementet har upprättats promemorian Reducering av koncessionsavgiften på televisionens område. I promemorian föreslås att den rörliga delen av koncessionsavgiften skall reduceras med 5 procent för andra halvåret 2005, med 25 procent för första halvåret 2006, med 45 procent för andra halvåret 2006 och med 70 procent för första halvåret 2007.

Promemorian har remissbehandlats. En remissammanställning finns tillgänglig i Utbildnings- och kulturdepartementet.

Lagändringarna är av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets yttrande inte behöver inhämtas.

Promemorians förslag avviker från regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har i huvudsak inte något att erinra mot att en reduktion av koncessionsavgiften skall ske. De flesta har dock synpunkter på tidpunkten när reduktionen skall påbörjas och hur den skall genomföras.

Radio- och TV-verket tillstyrker förslagen i promemorian. *Konkurrensverket* tillstyrker den princip för reduktion som föreslås i promemorian. *TV4 AB* anser att justeringen av avgiften borde inledas med en engångssänkning och att även den fasta delen av avgiften borde sänkas. *Kanal 5 AB* och *Modern Times Group AB* avstyrker förslagen i promemorian.

Flertalet remissinstanser anser att en reduktion av koncessionsavgiften bör baseras på mätningar av tillgång till olika kanaler som

genomförs av MMS (Mediamätning i Skandinavien AB). Koncessionsavgiften bör fastställas i efterhand av en nämnd eller liknande på grundval av uppgifter från MMS.

Vissa remissinstanser, t.ex. *Konkurrensverket*, *Kanal 5 AB* och *Modern Times Group AB*, anser att större hänsyn bör tas till den fördel i konkurrenshänseende som TV4 har på grund av att de omfattas av vidaresändningsplikt i kabel-TV-nät. En del remissinstanser anser att vidaresändningsplikten motiverar avgiftsskyldighet även efter att de analoga marksändningarna har upphört.

Skälen för regeringens förslag: Koncessionsavgiften erläggs av den som har ensamrätt att sända TV-program med reklam i det analoga marknätet. I propositionen Koncessionsavgift på televisionens område m.m. anförs att reduceringen av koncessionsavgiften bör kopplas till den takt i vilken de analoga sändningarna faktiskt upphör och påbörjas i nära anslutning till att nedläggningen av de analoga sändningarna inleds.

Regeringen beslutade den 22 juni 2005 om de återstående etapperna av digital-TV-övergången. Det betyder att reduceringen av koncessionsavgiften kan grundas på ett beslut om hela övergången från analog till digital teknik. Den andel av befolkningen som omfattas av varje etapp framgår av följande tabell.

Tabell 5.3 Digital-TV-övergången

	Andel av befolkningen som omfattas (avrundade siffror), %	
	i varje etapp	ackumulerat
Etapp 1 hösten 2005	4	4
Etapp 2 våren 2006	20	24
Etapp 3 hösten 2006	16	39
Etapp 4 våren 2007	28	67
Etapp 5 hösten 2007	33	100

Uppgifterna om hur stor andel av befolkningen som omfattas av varje etapp kommer från Teracom AB. Uppgifterna är reviderade jämfört med promemorian. Regeringen anser att uppgifterna är tillräckligt tillförlitliga för att ligga till grund för en reduktion av koncessionsavgiften.

Flera remissinstanser har ifrågasatt betydelsen av att många hushåll skaffar mottagarutrustning i god tid före digital-TV-övergången. Tillgänglig statistik visar dock att Boxer hade ca 450 000

abonnenter vid halvårsskiftet 2005, en ökning med ca 75 000 sedan årsskiftet. Enligt tillgänglig statistik har drygt 100 000 digital-TV-boxar för marksändningar levererats under första halvåret 2005. Konkurrensförutsättningarna kommer därigenom i viss mån att påverkas även innan de analoga sändningarna faktiskt upphör i respektive område. Regeringen föreslår därför att koncessionsavgiften reduceras med början den 1 juli 2005. I enlighet med vad flera remissinstanser anfört bör dock större hänsyn tas till det faktum att nedläggningen av de analoga marksändningarna sker successivt under respektive etapp i digital-TV-övergången.

Regeringen anser, till skillnad från en del remissinstanser, att det finns skäl för att inte grunda en reduktion av koncessionsavgiften på mätningar av räckvidd för olika kanaler. Som anförts i promemorian är en anledning till detta att TV4:s konkurrenter till viss del själva kan påverka graden av tillgänglighet genom att kryptera eller inte kryptera sina sändningar i det digitala marknätet. Konkurrensverket delar denna bedömning. Ett annat skäl är att staten inte har någon kontroll eller inflytande över hur mätningarna genomförs. Koncessionsavgiften är att betrakta som en skatt varav följer att den måste regleras i lag. Därför är det i princip inte möjligt att delegera till en nämnd att bestämma avgiften med utgångspunkt i mätningar av räckvidd. Regeringen anser mot denna bakgrund att reduktionen skall grunda sig på regeringens beslut om etappvis nedläggning av de analoga marksändningarna.

Flera remissinstanser anser att förslaget inte i tillräcklig mån beaktar vidaresändningspliktens betydelse i konkurrenshänseende. Till och med utgången av januari 2008 är kabel-TV-företagen skyldiga att utan kostnad vidaresända TV4 till samtliga bostäder som är anslutna till kabel-TV-nätet. De flesta kabel-TV-hushåll har emellertid tillgång till flera reklam-TV-kanaler, antingen på grund av abonnemang eller därför att kanalerna ingår i kabel-TV-företagets grundutbud. Utifrån tillgänglig statistik kan man uppskatta att mindre än 10 procent av hushållen har TV4 som enda reklam-TV-kanal på grund av vidaresändningsplikten. Regeringen anser således att vidaresändningsplikten endast har en begränsad betydelse i konkurrenshänseende. Några remissinstanser har anfört att vidaresändningsskyldigheten kan få större betydelse om ett stort kabel-TV-företag som t.ex. Com Hem AB skulle ändra sin pakete-

ring så att TV4:s konkurrenter hamnar utanför grundabonnemanget. Regeringen finner emellertid inte skäl att nu räkna med mer omfattande förändringar i detta hänseende innan vidareändningsplikten för TV4 har upphört den 1 februari 2008.

Några remissinstanser anser att vidareändningsplikten motiverar en koncessionsavgift även efter att det analoga marknätet är nedlagt. Det saknas underlag i detta ärende att ta ställning till vad som i framtiden bör gälla för de digitala marksändningarna.

Vissa remissinstanser har hävdad att promemorians förslag till reduktion strider mot EU:s regler för statsstöd, bl.a. eftersom det inte tar hänsyn till att de analoga sändningarna upphör successivt under de olika etapperna. Med hänsyn dels till de reviderade uppgifterna från Teracom AB, dels till att reduktionen bör vara närmare knuten till när möjligheten att se analoga sändningar upphör har regeringen justerat de procentandelar med vilka den rörliga avgiften bör reduceras. För de fem etapperna föreslås att avgiften reduceras med ett procenttal som avrundat motsvarar dels den andel av befolkningen som inte har möjlighet att se analoga sändningar sedan föregående etapper, dels halva den andel av befolkningen som ingår i den aktuella etappen. Detta innebär att avgiften reduceras med $4/2=2$ procent under första etappen, med $4+20/2=14$ procent under andra etappen och på motsvarande sätt för de följande etapperna.

Reduktionen bör tillämpas vid beräkning av koncessionsavgiften för respektive etapp. Förslaget innebär således att den rörliga delen av avgiften reduceras med 2 procent för andra halvåret 2005, 14 procent för första halvåret 2006, 32 procent för andra halvåret 2006, 53 procent för första halvåret 2007 och 84 procent för andra halvåret 2007. Enligt regeringens beslut upphör rätten att sända i det analoga marknätet från den sista sändarstationen i november 2007. För tiden därefter finns ingen grund för att ta ut koncessionsavgift vilket bör beaktas vid fastställandet av avgiften. För andra halvåret 2007 bör koncessionsavgiften således endast beräknas för den period under vilken programföretaget har rätt att sända. De eventuella konkurrensfördelar som TV4 kan tänkas ha på grund av vidareändningsplikten kompenseras av att programföretaget betalar den fasta delen av koncessionsavgiften.

Koncessionsavgiften är inte betingad av statsfinansiella skäl och är inte en avgift som staten

normalt kan räkna med oberoende av konkurrenssituationen. Det kan konstateras att konkurrensförhållandena, i och med den etappvisa nedläggningen av det analoga marknätet, kommer att förändras på ett sådant sätt att de motiverar en reduktion av koncessionsavgiften. Regeringen gör därför bedömningen att förslaget inte strider mot EG:s statsstödreger.

Vissa remissinstanser har hävdad att förslaget inte tar hänsyn till det faktum att nedläggningen av de analoga marksändningarna kan försenas. Regeringen har ingen anledning att anta att beslutet om nedläggning inte kommer att ligga fast.

Enligt regeringens bedömning kommer de föreslagna ändringarna att minska statens intäkter med omkring 300 miljoner kronor. De föreslagna lagändringarna bör kunna träda i kraft den 1 januari 2006 men tillämpas från och med den 1 juli 2005.

I betänkandet föreslogs även att koncessionsavgiften för reklamintäkter som härrör från regionala sändningar skall beräknas särskilt och att den skall utgå med 20 procent. Regeringen anser att detta förslag inte bör genomföras.

5.9 Budgetförslag

5.9.1 27:1 Statens biografbyrå

Tabell 5.4 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2004	Utfall	9 964	Anslags- sparande	19
2005	Anslag	10 145 ¹	Utgifts- prognos	10 009
2006	Förslag	9 872		
2007	Beräknat	10 042 ²		
2008	Beräknat	10 231 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 9 872 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 9 872 tkr i 2006 års prisnivå.

Statens biografbyrå skall granska filmer och videogram som är avsedda att visas vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning. På begäran förhandsgranskas även filmer och videogram för enskilt bruk. Biografbyrån fastställer åldersgränser för de filmer som granskats. Vidare kan byrån besluta om att klipp görs i filmer samt om visningsförbud.

Biografbyrån utövar tillsyn över videogrammarknaden och efterlevnaden av bestämmelserna i brottsbalken om olaga våldsskildring och otillåten utlämning av teknisk upptagning när det gäller rörliga bilder. Biografbyrån skall enligt brottsbalken yttra sig till Justitiekanslern (JK) i åtalsärenden som rör olaga våldsskildring samt ge medgivande till åtal som rör otillåten utlämning av teknisk upptagning.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.5 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2004	10 556	0	8 972	1 584
Prognos 2005	9 600	0	9 000	600
Budget 2006	9 600	0	9 200	400

För granskning av filmer och videogram tar Biografbyrån ut avgifter som skall motsvara kostnaderna för granskningsverksamheten. Intäkterna redovisas på statsbudgetens inkomstsida under inkomsttitel 2522 Avgifter för granskning av filmer och videogram. Biografbyrån får inte disponera intäkterna.

Avgiftsintäkterna skall motsvara kostnaderna för granskningsverksamheten. De senaste åren har intäkterna något överstigit kostnaderna. Regeringen följer noga utvecklingen av intäkter och kostnader för granskningsverksamheten.

Regeringens överväganden

Tabell 5.6 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:1 Statens biografbyrå

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	10 145	10 145	10 145
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	-212	-41	149
Beslut	-61	-62	-63
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	9 872	10 042	10 231

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 61 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 9 872 000 kronor anvisas under anslaget 27:1 *Statens biografbyrå* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 10 042 000 kronor respektive 10 231 000 kronor.

5.9.2 27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland

Tabell 5.7 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2004	20 272		0
2005	20 556 ¹		20 280
2006	Förslag	20 515	
2007	Beräknat	20 966 ²	
2008	Beräknat	21 427 ³	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 20 515 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 20 515 tkr i 2006 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för de kostnader Teracom AB har för rundradiosändningar i Storstockholmsområdet av finländska TV-program, de kostnader Sveriges Television AB har för tillhandahållande och överföring av en svensk programkanal till Finland, de kostnader Com Hem AB har för tillhandahållande av den finska programkanalen till kabelnät på ett antal orter i

Sverige samt Sverigefinska Riksförbundets kostnader i samband med utsändning av den finska programkanalen i Sverige. De sistnämnda kostnaderna baserar sig på överenskommelser mellan riksförbundet och förhandlingsorganisationen Copyswede, som företräder vissa rättighetshavareorganisationer.

Det svensk-finska televisionsutbytet bedrivs enligt en princip om ömsesidighet. Finland svarar för kostnaderna för utsändningen av en svensk programkanal i Finland och för överföringen av en finsk programkanal till Sverige. På motsvarande sätt svarar Sverige för kostnaderna för utsändningen av en finsk programkanal i Sverige och för överföringen av en svensk programkanal till Finland.

Utsändningen av finska TV-program i Sverige sker med stöd av radio- och TV-lagen (1996:844). Regeringen har den 9 december 2004 meddelat Sverigefinska Riksförbundet tillstånd att bedriva sådana sändningar under 2005.

Regeringens överväganden

Som ett komplement till den resultatbedömning som regeringen har gjort för politikområdet Mediepolitik kan följande resultatinformation lämnas. Finlands TV har distribuerats som en analog marksänd kanal i Stockholm genom utsändningar i Nackamasten. Kanalen har också funnits tillgänglig i Com Hems analoga grundutbud i Storstockholm. Kanalen har vidare spritts som digital betalkanal i Com Hems digitala kabelnät.

Tabell 5.8 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	20 556	20 556	20 556
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	82	536	1 000
Beslut	-123	-126	-128
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	20 515	20 966	21 427

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 123 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 20 515 000 kronor anvisas under anslaget 27:2 *Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 20 966 000 kronor respektive 21 427 000 kronor.

5.9.3 27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete

Tabell 5.9 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	1 206	Anslags-sparande	58
2005	Anslag	821 ¹	Utgifts-prognos	811
2006	Förslag	816		
2007	Beräknat	816		
2008	Beräknat	816		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Under anslaget anvisas medel för svensk medverkan i Europeiska Audiovisuella Observatoriet. Det är ett forsknings- och statistikinstitut som samlar in och distribuerar information om den europeiska film-, TV- och videoindustrin. Observatoriet driver dessutom ett utvecklingsarbete i syfte att skapa jämförbar europeisk statistik på det audiovisuella området.

Av anslaget har vidare 400 000 kronor under 2005 använts för att förstärka Granskningsnämnden för radio och TV.

Regeringens överväganden

Regeringen har för avsikt att även under 2006 använda 400 000 kronor för att förstärka Granskningsnämnden för radio och TV. Regeringen bedömer att det är sannolikt att behovet även kvarstår under 2007 och 2008.

Tabell 5.10 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	821	821	821
Förändring till följd av:			
Beslut	-5	-5	-5
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	816	816	816

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Anslaget minskas med 5 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål. Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 816 000 kronor anvisas under anslaget 27:3 *Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 816 000 kronor respektive 816 000 kronor.

5.9.4 27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen

Tabell 5.11 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2004	Utfall	1 735	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	1 772 ¹	Utgifts-prognos	1 748
2006	Förslag	2 011		
2007	Beräknat	2 042 ²		
2008	Beräknat	2 075 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 2 011 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 011 tkr i 2006 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för stöd till Nordiskt Informationscenter för Medie- och Kommunikationsforskning (Nordicom) vid Göteborgs universitet för information om forskningsresultat och utarbetande av mediestatistik, bl.a. genom Mediebarometern. Mediebarometern är en årligen publicerad räckviddsundersökning som belyser hur stor andel av den svenska befolkningen som en genomsnittlig dag under respektive år tagit del av olika medier. Syftet är att beskriva tendenser och förändringar i människors nyttjande av massmedier.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget fr.o.m. 2006 höjs med 200 000 kronor för att Nordicom skall kunna bredda sin urvalsram och därmed säkra kvaliteten i sin undersökning för Mediebarometern.

Tabell 5.12 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	1 772	1 772	1 772
Förändring till följd av:			
Pris och löneomräkning ²	50	78	108
Beslut	189	192	195
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 011	2 042	2 075

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 11 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 2 011 000 kronor anvisas under anslaget 27:4 *Forskning och dokumentation om medieutvecklingen* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 2 042 000 kronor respektive 2 075 000 kronor.

5.9.5 Radio och TV i allmänhetens tjänst

Verksamheten i Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) (inklusive dotterbolagen) finansieras i huvudsak med TV-avgiftsmedel som anvisas av riksdagen från rundradiorörelsens resultatkonto (rundradiokontot). Även Granskningsnämnden för radio och TV finansieras idag delvis med TV-avgiftsmedel.

Medelsberäkning för 2006

Tabell 5.13 Medelstilldelning

Miljoner kronor

Sveriges Television	3 545,6	57,73 %
Sveriges Radio	2 304,3	37,52 %
Sveriges Utbildningsradio	291,7	4,75 %
Totalt	6 141,6	100 %

För 2006 föreslås att de tre public service-företagen tilldelas 6 141,6 miljoner kronor från rundradiokontot. Av den samlade medelstilldelningen utgör 200 miljoner kronor reformmedel. I enlighet med riksdagens beslut har den ordinarie medelstilldelningen räknats upp med 2 procent i förhållande till 2005.

Fördelingsnyckeln ändrades senast genom riksdagens beslut om riktlinjer för en radio och TV i allmänhetens tjänst och om medelstilldelning för den avgiftsfinansierade radio- och TV-verksamheten för 2002 (prop. 2000/01:94, bet. 2000/01:KrU8, rskr. 2000/01:268). Nyckeln bör behållas oförändrad även för 2006. Regeringen föreslår därför att de samlade medlen för 2006 fördelas med 3 545,6 miljoner kronor (57,73 %) till SVT, med 2 304,3 miljoner kronor (37,52 %) till SR och med 291,7 miljoner kronor (4,75 %) till UR.

Som framgår nedan föreslår regeringen att SVT och UR, utöver medlen från rundradiokontot, tilldelas medel från distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution.

Enligt riksdagens beslut om nya riktlinjer för public service-företagen är en förutsättning för att den årliga prisuppräknningen skall betalas fullt ut att TV-avgiftsskolket minskas med 25 miljoner kronor per år eller 75 miljoner kronor över en treårsperiod. Programföretagen har till regeringen redovisat att skolket har minskat med sammanlagt 90 miljoner kronor under åren 2002 till 2004, vilket med god marginal överträffar de krav som ställts. Ingen justering av prisuppräknningen föreslås därför.

Granskningsnämnden för radio och TV skall enligt riksdagens beslut finansieras delvis över statsbudgeten, delvis med medel från rundradiokontot som anvisas till statsbudgetens inkomstsida. Regeringens förslag till medelstilldelning till Granskningsnämnden lämnas under utgiftsområde 1 anslaget 27:5 *Granskningsnämnden för radio och TV*. Nämndens totala anslag för 2006

föreslås uppgå till 9 846 000 kronor. Regeringen föreslår att 6 619 000 kronor skall anvisas från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida.

Distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret i syfte att täcka underskott på distributionskontot intill ett belopp av 1 310 miljoner kronor. Till distributionskontot skall för 2006 föras 480,23 miljoner kronor från rundradiokontot. Från distributionskontot skall för 2006 anvisas 460,2 miljoner kronor för distributionskostnader till Sveriges Television AB och 19,8 miljoner kronor till Sveriges Utbildningsradio AB.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har beslutat att inrätta ett särskilt distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution (prop. 2000/01:94, bet. 2000/01:KrU8, rskr. 2000/01:268). Bakgrunden är att distributionskostnaderna för televisionen i allmänhetens tjänst under tillståndspanoden kommer att vara höga på grund av att distributionen sker parallellt med både äldre analog och ny digital sändningsteknik. Till distributionskontot förs medel från rundradiokontot som motsvarar kostnaderna för SVT:s och UR:s analoga distribution. Från distributionskontot förs medel till programföretagen som motsvarar kostnaderna för TV-distribution via både analoga och digitala marksändningar för SVT och UR. Det successivt ökande underskottet på distributionskontot som uppkommer under uppbyggnadsskedet täcks genom lån i Riksgäldskontoret. När TV-sändningarna i det analoga marknätet upphör skall betalningarna från rundradiokontot till distributionskontot fortsätta till dess att underskottet är återbetalt. För att lånemodellen skall vara i balans krävs att återbetalning av lånet inleds i god tid innan räntekostnaderna för lånet överstiger det överskott som uppstår vid avvecklingen av det analoga marknätet.

Regeringen bedömer att återbetalningen av skulden på distributionskontot kommer att inledas 2008 när det analoga marknätet enligt riksdagens beslut ska vara helt nedsläckt. Den

ackumulerade skulden beräknas då uppgå till mindre än 1 500 miljoner kronor.

Tabell 5.14 Distributionskontots utveckling 2002–2004 samt prognos för år 2005–2006

Miljoner kronor

	2002	2003	2004	2005	2006
Medel från rundradio-kontot	160	163,2	266,5	421,8	480,2
Medel till SVT och UR	485	523,2	556,7	591,8	480,0
Årligt resultat	-325	-360	-290	-170	0,2
Räntekostnader ¹	7,2	16,5	18,9	30	62
Utgående skuld	332,2	708,7	1 017,6	1 217,6	1 304,4

¹För år 2006 har ett en beräknad räntekostnad på 5 % använts som utgångspunkt för prognosen. Detta är den räntesats som tidigare använts vid bedömningar av utvecklingen på kontot.

Tabell 5.14 redovisar distributionskontots utveckling under perioden 2002–2004 samt en prognos för utvecklingen 2005 och en uppskattning för 2006. Utfallet för 2003 och 2004 ligger väl i linje med den bedömning av kontots utveckling som gjordes inför innevarande tillståndsperiod. Resultatet uppgick vid utgången av 2004 till minus 1 017,6 miljoner kronor.

Mot denna bakgrund föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om lån i Riksgäldskontoret för att finansiera underskottet på distributionskontot för 2006. Regeringen bedömer att det ackumulerade underskottet för 2006 kommer att uppgå till högst 1 310 miljoner kronor. För att låneutrymmet skall täcka en eventuellt högre räntenivå än 5 procent är det föreslagna beloppet något högre än det som anges i tabellen.

Regeringen föreslår även att 480,23 miljoner kronor förs från rundradiokontot till distributionskontot. Vidare föreslås att SVT anvisas högst 460,2 miljoner kronor och UR högst 19,8 miljoner kronor från distributionskontot för 2006.

TV-avgiften och rundradiokontot

Regeringens förslag: TV-avgiften höjs med 48 kronor per helår fr.o.m. den 1 januari 2006.

Ärendet och dess beredning: Regeringens förslag om TV-avgiften förutsätter en ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift. Den föreslagna höjningen är av sådant slag att regeringen inte ansett det nödvändigt att, utöver kontakter med SVT, inhämta ytterligare upplysningar i ärendet. Förslag till lag om sådan ändring redovisas under avsnitt 2 Lagförslag. Lagförslaget berör i och för sig ett sådant ämne som avses i 8 kap. 18 § regeringsformen. Eftersom det endast är en fråga om en ändring av beloppets storlek anser regeringen att lagändringen inte är av sådan beskaffenhet att Lagrådets yttrande behöver inhämtas.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagens beslut om nya riktlinjer för de tre radio- och TV-företagen i allmänhetens tjänst innebär att det från och med 2002 sker en årlig uppräknings av företagens medelstilleddning med 2 procent.

Antalet registrerade TV-avgifter hos Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB) uppgick 2004 till i genomsnitt 3 404 000. Betalningseffektiviteten definierad som det totala antalet inbetalningar i förhållande till fakturerade TV-avgifter var 97,6 procent under 2004. Rundradiokontots resultat för 2004 uppgår till 227 miljoner kronor vilket innebär en förbättring med 100 miljoner kronor jämfört med 2003. Det ackumulerade resultatet för rundradiokontot uppgick vid utgången av 2004 till 8 miljoner kronor. Regeringen angav i propositionen Radio och TV i allmänhetens tjänst 2002–2005 att regeringen räknar med att TV-avgiften kommer att behöva höjas under de kommande åren för att rundradiokontot skall komma i balans under tillståndsperioden. Regeringen föreslår därför att TV-avgiften höjs med 48 kronor till 1 968 kronor per helår fr.o.m. den 1 januari 2006.

6 Politikområde 29 Ungdomspolitik

6.1 Omfattning

Ungdomspolitiken är sektorsövergripande och omfattar alla de samhälleliga beslut och åtgärder som påverkar villkoren för ungdomar. Ungdomspolitiken berör och berörs av en lång rad olika politikområden. Ungdomspolitiken har särskilda beröringspunkter med barnpolitiken, framförallt vad gäller frågor om inflytande och delaktighet.

Ambitionen är att ge en helhetsbild av ungdomars levnadsvillkor och samordna regeringens verksamhet inom de olika politikområden, som berör ungdomars levnadsvillkor.

Det är avgörande för ungdomspolitikens utveckling att de nationella ungdomspolitiska målen och prioriteringarna också utgör

utgångspunkt för kommunernas verksamheter.

I ungdomspolitiken ingår anslagen 29:1 Ungdomsstyrelsen och 29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet. Anslaget 29:2 omfattar främst statsbidrag till ungdomsorganisationerna.

6.2 Utgiftsutveckling

Tabell 6.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2004	Budget 2005 ¹	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008
<i>Anslag inom utgiftsområde 17</i>						
29:1 Ungdomsstyrelsen	19,4	19,2	19,0	19,1	19,4	19,7
29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	87,9	88,9	87,7	128,4	172,4	87,4
Totalt för utgiftsområde 17	107,3	108,1	106,7	147,4	191,7	107,1
Totalt för politikområde Ungdomspolitik	107,3	108,1	106,7	147,4	191,7	107,1

¹ Inklusivt tillägsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tillägsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

6.3 Mål

Riksdagen beslutade hösten 2004 om följande övergripande mål för den nationella ungdomspolitiken, vilka gäller fr.o.m. 2005. Ungdomar skall ha verklig tillgång till välfärd och ungdomar skall ha verklig tillgång till makt (prop. 2004/05:2, bet. 2004/05:KrU2, rskr. 2004/05:94). Samtidigt beslutade riksdagen att analys, samordning och redovisning för att uppnå de övergripande målen skall ske inom fem huvudområden. Huvudområdena är lärande och personlig utveckling, hälsa och utsatthet, inflytande och representation, egen försörjning samt kultur och fritid. I det handlingsprogram som redovisades i den ungdomspolitiska propositionen prioriterades särskilt ungdomars sysselsättning, tillgång till utbildning och tillgång till bostäder. Målen för den nationella ungdomspolitiken styr också det internationella samarbetet på det ungdomspolitiska området.

Under perioden 2000–2004 gällde de övergripande mål för den nationella ungdomspolitiken som riksdagen beslutade om hösten 1999 (prop. 1998/99:115, bet. 1999/2000KrU4, rskr. 1999/2000:53): ungdomar skall ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv, ungdomar skall ha verklig möjlighet till inflytande och delaktighet och ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande skall tas till vara som en resurs.

De kommande avsnitten avseende redovisning av insatser, resultat och politikens inriktning har disponerats efter ovan nämnda huvudområden, eftersom de utgör en lämplig indelning av ungdomspolitiken oavsett om utgångspunkten är tidigare eller nya mål för ungdomspolitiken.

6.4 Insatser

6.4.1 Insatser inom politikområdet

Styrning och uppföljning av ungdomspolitiken

Riksdagen beslutade i september 2004 propositionen Makt att bestämma – rätt till välfärd (prop. 2004/05:2, bet. 2004/05:KrU2, rskr. 2004/05:94). Beslutet om den ungdomspolitiska propositionen innebar införandet av en ny nationell ungdomspolitik med nya övergripande mål och ett nytt system för styrning och uppföljning. Den nationella ungdomspoli-

tikens mål skall genomsyra samtliga berörda politikområden och den nationella ungdomspolitiken skall verka för att åtgärder vidtas för att förbättra alla ungdomars verkliga tillgång till välfärd och makt. Analys, samordning och redovisning för att uppnå de övergripande målen skall ske inom de fem huvudområden som riksdagen beslutat, nämligen

1. lärande och personlig utveckling,
2. hälsa och utsatthet,
3. inflytande och representation,
4. egen försörjning samt
5. kultur och fritid

I ovan nämnda proposition anges att det bör genomföras årliga tematiska och kvalitativa analyser av utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor avseende välfärd och makt inom ett eller flera utvalda huvudområden. Ungdomsstyrelsen har fått i uppgift att under 2005 genomföra en tematisk analys inom huvudområdet Egen försörjning, vilken skall redovisas till regeringen i november 2005. Vidare skall berörda myndigheter årligen följa upp indikatorer som belyser utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor inom det egna verksamhetsområdet. I ett första steg skall de myndigheter som berörs av ungdomspolitiken, i samverkan med Ungdomsstyrelsen, identifiera eller utforma indikatorer/nyckeltal som belyser ungdomars villkor inom respektive myndighets ansvarsområde. Ungdomsstyrelsen skall analysera underlaget och i september 2005 till regeringen redovisa ett samlat förslag på vilka indikatorer som bör följas upp. De berörda myndigheterna skall redovisa den första uppföljningen av indikatorer i årsredovisningen avseende budgetåret 2005.

Ungdomsstyrelsen har under 2004 fortsatt genomföra pilotprojektet Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP). Under året har Ungdomsstyrelsen genomfört kommunala enkätundersökningar tillsammans med nio kommuner varav två stadsdelar. Rapporterna kommer att tas fram som behandlar enkätundersökningarna. Som ett jämförelsematerial till LUPP-enkäterna har en nationell representativ undersökning gjorts med samma enkät. Avsikten är att ökade kunskaper om ungdomars levnadsförhållanden på lokal nivå skall leda till att ungdomars tillgång till välfärd och makt stärks.

Ungdomsstyrelsen har till sig knutit sex s.k. ungdomspolitiska stödjepunkter. Stödjepunkterna utgörs av ideella eller kommunala

verksamheter som direkt arbetar med ungdomar och som verkar för att stödja utvecklingen av ungdomspolitiken lokalt, regionalt eller tematiskt. Stödjepunkterna medverkar också på olika ungdomspolitiska konferenser och inspirerar kommunerna genom direkta kontakter och vid regionala konferenser m.m.

Under 2004 redovisade Ungdomsstyrelsen Ung 2004 – Fjärde årets uppföljning av den nationella ungdomspolitiken vilken spreds till bl.a. samtliga kommuner. Myndigheten fortsätter att använda utnämningen Årets ungdomskommun för att inspirera kommunerna till utveckling av det ungdomspolitiska arbetet. Lund utsågs till Årets ungdomskommun 2004.

Ungdomspolitiskt handlingsprogram

I det ungdomspolitiska handlingsprogram som ingår i den ungdomspolitiska propositionen (prop. 2004/05:2) redovisade regeringen sina prioriteringar på ungdomsområdet samt de åtgärder som regeringen avsåg att vidta för att förbättra ungdomars levnadsvillkor. De flesta av de insatser som redovisas i detta avsnitt har utvecklats mot bakgrund av det ungdomspolitiska handlingsprogrammet.

Hälsa och utsatthet

Olika undersökningar har visat att stress och symptom på stress har ökat bland ungdomar under senare tid. Samtidigt finns inte någon samlad kunskap om orsakerna till denna utveckling. Regeringen tillsatte därför i maj 2005 en särskild utredare med uppdraget att analysera ungdomars livssituation utifrån stress och dess konsekvenser för den psykiska hälsan (dir. 2005:61). Utredaren skall också överväga hur samhällets insatser kan samordnas för att motverka att stressen ökar bland ungdomar. Uppdraget skall slutredovisas senast i maj 2006.

Inflytande och delaktighet

Ålderssammansättningen i statliga myndighetsstyrelser och kommittéer har inte förnygrats märkbart. Inom Regeringskansliet har åtgärder vidtagits för att se till att en bredare sammansättning uppnås (prop. 2004/05:2). Ur rättvisesynpunkt är det viktigt att statsförvaltningen på ett rimligt sätt återspeglar befolkningen. Både forskning och erfarenhet tyder på att heterogena grupper generellt besitter mer omfattande kollektiv kompetens än grupper med mer homogen sammansättning. Den

offentliga sektorn står dessutom inom en snar framtid inför utmaningen att klara av kompetensförsörjningen vid stora pensionsavgångar. Det är därför viktigt att yngre skolas in i verksamheten i god tid, eftersom det kan ta åtskilliga år innan de kan ta kvalificerade uppdrag.

Ungdomars egen organisering stöds genom statsbidraget till ungdomsorganisationerna och innebär att ungdomar utvecklar sin förmåga till samarbete och eget lärande. Ungdomsstyrelsen genomför under 2005 en uppföljning av det nya systemet för statsbidrag till ungdomsorganisationerna, vilken skall redovisas för regeringen i oktober. Rapporten utgör ett viktigt underlag i regeringens ställningstagande till om systemet för statsbidrag till ungdomsorganisationerna behöver förändras.

Egen försörjning

I maj 2005 beslutade regeringen att tillsätta en nationell koordinator för att verka för att ungdomar snabbare skall kunna etablera sig på arbetsmarknaden (dir. 2005:21). Koordinatorn skall redovisa sitt uppdrag i november 2006. Regeringen beslutade vidare i december 2004 att ge Ungdomsstyrelsen i uppdrag att stimulera utvecklingen av kommunala navigatorverksamheter och samverka mellan dessa och ideella navigatorcentra. Utvecklingen av navigatorcentra inom den ideella sektorn stöds i en arvsfondssatsning med inriktning på att främja ungas sysselsättning. Navigatorverksamheterna syftar till att samla och utveckla verksamheter för ungdomar som varken arbetar eller studerar. Regeringen har för avsikt att ge Ungdomsstyrelsen i uppdrag att under en treårsperiod stimulera de kommunala navigatorverksamheterna.

Kultur och fritid

Regeringen förbereder en satsning på fritidsverksamheter och utveckling av drogfria lokaler för ungdomar i riskmiljöer, vilken är avsedd att genomföras under åren 2006 och 2007. Regeringen har för avsikt att tillföra totalt 40 miljoner kronor under 2006 och 85 miljoner kronor 2007 för sådana riktade insatser till ungdomar i riskmiljöer. Av dessa medel skall 5 miljoner användas för stöd till drogfria ungdomslokaler under 2006 och 10 miljoner under 2007. Ungdomsstyrelsen lämnade i augusti 2005 på regeringens uppdrag ett förslag

till hur satsningen skall genomföras samt vilka målgrupper och aktörer som är aktuella.

Internationella insatser

Inom ramen för EU-samarbetet planeras genomförandet av den europeiska ungdomspakten, som antogs vid Europiska rådets möte 22–23 mars 2005. De frågor som har lyfts fram som särskilt viktiga i ungdomspakten är ungas möjligheter att få en bra utbildning och jobb, möjligheter att studera, praktisera och arbeta utomlands, ungas delaktighet i samhället samt förbättrade förutsättningar att förena yrkes- och familjeliv. Pakten innebär att genomförandet av redan befintliga mål och processer skall stärkas. Ett ungdomsperspektiv skall integreras på områden som rör ungdomar och som har en koppling till Lissabonstrategin.

6.4.2 Insatser utanför politikområdet

Uppföljning och analys

I Regeringskansliet pågår för närvarande ett arbete med att ta fram beräkningar ur ett generationsperspektiv som skall möjliggöra analyser av hur varje generation över livet bidrar till respektive tar del av den gemensamma sektorn. Generationsanalysernas resultat skall kunna användas som beslutsunderlag för olika reformer och ställningstaganden och klargöra hur olika generationer gynnas eller missgynnas av vad som föreslås.

Lärande och personlig utveckling

Regeringen har mot bakgrund av bl.a. utredningen Unga utanför (SOU 2003:92) beslutat om en ändring i skollagen (1985:1100) som innebär att kommunerna löpande skall hålla sig informerade om hur de ungdomar under 20 år som fullgjort sin skolplikt men som inte går eller har fullföljt en gymnasieutbildning är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga åtgärder. Lagändringen trädde i kraft den 1 juli 2005. Statens skolverk har fått i uppdrag att i samråd med Ungdomsstyrelsen följa hur kommunerna arbetar med denna uppgift och skall redovisa detta uppdrag i juni 2006.

Ett antal åtgärder har vidtagits i syfte att utbildningssystemet skall kunna erbjuda fler alternativ och bättre kvalitet inom ramen för gymnasieskolan. I maj 2004 utsågs en särskild utredare för att se över reglerna för gymnasie-

utbildning på entreprenad (Entreprenader i gymnasieskolan m.m. dir. 2004:4), som redovisar sitt slutbetänkande i december 2005. I oktober 2004 utsågs en delegation, Yrkesutbildningsdelegationen (dir. 2004:72) som skall arbeta för att i ökad utsträckning förverkliga samhällets intentioner när det gäller samverkan mellan skola och arbetsliv. Delegationen skall redovisa sitt arbete i december 2006. I juli 2006 träder en bestämmelse i kraft som innebär att elever med individuella program ges rätt till utbildning på heltid. Regeringen föreslår i propositionen Ny värld – ny högskola (prop. 2004/05:162) ett nytt system för tillträde till högre utbildning. Utgångspunkterna för förslagen har varit att öka direktövergången från gymnasieskola till högskola, att uppmuntra elevers prestationer i gymnasieskolan, att minska den s.k. konkurrenskompletteringen och att bredda rekryteringen till högskolan. Från augusti 2005 t.o.m. 2006 kan ungdomar i åldern 20–24 år som inte påbörjat eller fullföljt gymnasieutbildning erbjudas en föreberedande insats bestående av grundskole- eller gymnasieutbildning vid folkhögskola. Denna utbildning kan i högre grad anpassas individuellt än den utbildning som sker inom det reguljära utbildningsväsendet.

Hälsa och utsatthet

Allt fler ungdomar upplever psykisk ohälsa i dag jämfört med i mitten av 1990-talet. Med den nationella handlingsplanen för utveckling av hälso- och sjukvården (prop. 1999/2000:149, bet. 2000/01:SoU5, rskr. 2000/01:53) påbörjades en omfattande satsning för att stärka primärvård, äldreomsorg och psykiatri. Landstingen och kommunerna har i samband med genomförandet av den nationella handlingsplanen fått ett ekonomiskt tillskott på närmare nio miljarder kronor under åren 2001–2004. Den senaste överenskommelsen mellan staten, Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet om en fortsatt satsning för utveckling av primärvården, äldreomsorgen respektive psykiatri under åren 2005–2007 gjordes våren 2005. I överenskommelsen fastslås att inriktningen att förebygga psykisk ohälsa hos barn och ungdomar genom ett tidigt och adekvat stöd kvarstår (S2005/3717/HS). I överenskommelsen lyfts bl.a. fram vikten av att utveckla det förebyggande arbetet som utförs vid ungdomsmottagningarna.

Egen försörjning

I det handlingsprogram som ingår i den ungdomspolitiska propositionen utgör insatser för att förenkla ungdomars inträde på arbetsmarknaden en viktig del. Under 2004 förbereddes en rad olika insatser och under 2005 har därefter större delen av programmets sysselsättningsdel implementerats. Regeringen gav i december 2004 Nutek i uppdrag att genomföra ett treårigt nationellt program för att främja entreprenörskap med start 2005. Programmet syftar till att öka intresset för och kunskaperna om entreprenörskap i främst grund- och gymnasieskolan samt i högskolan.

Ungdomars möjligheter till ett eget boende har minskat i takt med ökad bostadsbrist i tillväxtregionerna. Regeringen prioriterade därför ungdomars möjligheter till ett eget boende i den ungdomspolitiska propositionens handlingsprogram. I enlighet med handlingsprogrammet uppdrog regeringen hösten 2004 åt Statens bostadskreditnämnd (BKN) att utreda förutsättningarna att förbättra möjligheterna för ungdomar att förvärva eller hyra en egen bostad. Uppdraget redovisades i april 2005. Regeringen har vidare gett Boverkets Byggekostnadsforum i uppdrag att i högre grad beakta behovet av att få fram bra och billiga bostäder anpassade till ungas behov när det gäller stödet till pilotprojekt.

Projekt som får stöd genom Allmänna arvsfonden

Regeringen har ställt särskilda medel ur Allmänna arvsfonden till Ungdomsstyrelsens förfogande för stöd till utvecklingsprojekt. Efter ombildandet av Arvsfondsdelegationen den 1 juli 2004 har delegationen fortsatt ställa medel till Ungdomsstyrelsens förfogande för sådant stöd. Ungdomsstyrelsen ger stöd för projekt som syftar till att motverka och bryta ungdomars utanförskap på arbetsmarknaden. Vidare genomför Arvsfondsdelegationen en satsning på ungdomar och kultur och ytterligare en satsning på att förebygga ungdomars psykiska ohälsa. Vidare fördelar Arvsfondsdelegationen 30 miljoner kronor under perioden 2004–2007 till projekt som skall motverka och förebygga ungdomars psykiska ohälsa.

Förstärkning av det statliga bidraget till ungdomsorganisationerna

Det statliga stödet till ungdomsorganisationerna har legat på en relativt konstant nivå under senare år efter en kraftig minskning i slutet av

1990-talet. De medel som tillförs från AB Svenska Spels överskott utgör därför en viktig förstärkning av stödet till ungdomsorganisationerna och förstärker därmed ungdomars möjligheter till meningsfulla fritidssysselsättningar och till inflytande i samhällslivet.

Ett vinstdelningssystem infördes 2004, vilket innebär att ungdomsorganisationerna tillförs en andel av AB Svenska Spels totala vinst. Under 2004 fick Ungdomsstyrelsen 142,5 miljoner kronor att fördela till ungdomsorganisationernas lokala verksamheter. Under 2005 får Ungdomsstyrelsen 153,6 miljoner kronor att fördela till ungdomsorganisationernas lokala verksamheter.

Ungdomsforskning

Enligt den utvärdering av svensk ungdomsforskning som Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) redovisade 2003 (S2003/2319/SK) finns det ett antal utvecklingsmöjligheter för denna forskning.

I den ungdomspolitiska propositionen aviserade regeringen att tilldela FAS ett samordningsansvar för såväl barn- som ungdomsforskningen. Detta ansvar innebär delvis ett finansieringsansvar, men framförallt ett ansvar att genom olika aktiviteter bidra till kommunikation och samverkan mellan berörda intressenter. FAS fick i regleringsbrevet för 2005 ett sådant samordningsansvar för forskning om barn och ungdomar.

Regeringen har under 2004 tagit initiativ till att det nionde nordiska ungdomsforsknings-symposiet skall genomföras i Sverige. Södertörns högskola förbereder symposiet vilket kommer att genomföras i januari 2006. Genom ökade kunskaper om ungdomars levnadsvillkor kan ungdomars verkliga tillgång till välfärd och makt stärkas.

6.5 Resultatredovisning

6.5.1 Mål

Under perioden 2000–2004 gällde de övergripande mål för den nationella ungdomspolitiken som riksdagen beslutade om hösten 1999: Ungdomar skall ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv, ungdomar skall ha verklig möjlighet till inflytande och delaktighet och ungdomars

engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande skall tas till vara som en resurs. Regeringen har följt upp utvecklingen av ungdomars levnadsförhållanden genom att de av ungdomspolitikerna berörda myndigheterna har fått i uppdrag att följa upp delmål inom sina respektive ansvarsområden. Ungdomsstyrelsen har sedan ställt samman de olika delmålsuppföljningarna i en rapport.

Riksdagen beslutade hösten 2004 om följande övergripande mål för den nationella ungdomspolitikerna, vilka gäller fr.o.m. 2005: Ungdomar skall ha verklig tillgång till välfärd och ungdomar skall ha verklig tillgång till makt. Samtidigt beslutade riksdagen att analys, samordning och redovisning för att uppnå de övergripande målen skall ske inom fem huvudområden, nämligen

1. lärande och personlig utveckling,
2. hälsa och utsatthet,
3. inflytande och representation,
4. egen försörjning samt
5. kultur och fritid.

Parallellt med målen om att ungdomar skall ha verklig tillgång till välfärd och makt gäller också respektive politikområdes egna mål med tillämpning på ungdomsgruppen.

De nya målen för ungdomspolitikerna skall följas upp genom att indikatorer fastställs för de av ungdomspolitikerna berörda myndigheterna. Myndigheterna har under sommaren 2005 till regeringen och Ungdomsstyrelsen redovisat förslag på befintliga och nya indikatorer som grund för uppföljningen. Ungdomsstyrelsen skall analysera de inkomna förslagen och till regeringen redovisa förslag till vilka indikatorer som bör följas upp. Regeringen beslutar under hösten vilka indikatorer som skall följas upp. Myndigheterna redovisar uppföljningen av indikatorerna i sina respektive årsredovisningar.

6.5.2 Resultat

Lärande och personlig utveckling

De mål inom utbildningspolitiken som framförallt är viktiga för ungdomar är att alla elever skall ha möjlighet till en likvärdig utbildning av hög kvalitet, att skolan skall ge alla kunskap och utveckling samt att den svenska skolan skall vara en trygg kunskapskola för alla, där elevernas utveckling mot kunskaps- och demokratimålen står i centrum. Vidare gäller det långsiktiga målet att hälften av en årskull skall ha

påbörjat en högskoleutbildning vid 25 års ålder. Huvudområdet har stor betydelse för ungdomar särskilt vad gäller ungdomars förutsättningar att leva ett självständigt liv.

Slutbetygen i grundskolan blir allt bättre. Våren 2004 var det genomsnittliga meritvärdet, d.v.s. den genomsnittliga betygspoängen, 207,7 för de elever som gick ut år 9 jämfört med 205,4 för eleverna som gick ut år 9 våren 2003 och 204,6 våren 2002. Bland flickor uppgick det genomsnittliga meritvärdet våren 2004 till 218,1 jämfört med 196,3 bland pojkar. Vidare uppgick det genomsnittliga meritvärdet samma år till 209,6 bland elever med svensk bakgrund jämfört med 189,7 bland elever med utländsk bakgrund.

Av de elever som läsåret 2003/04 gick i årskurs tre i gymnasiet lämnade 82,4 procent gymnasieskolan med slutbetyg eller motsvarande. Av dessa uppnådde 89,4 procent grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Av alla elever som började gymnasieskolan hösten 2000 uppnådde 59 procent grundläggande högskolebehörighet inom tre år, vilket är något bättre än resultatet för de föregående två elevkullarna. Från läsåret 1997/98 har den genomsnittliga betygspoängen för alla elever med slutbetyg ökat från 13,3 till 14,1 poäng. Betygspoängen har ökat för både kvinnor och män, men kvinnornas genomsnitt har under perioden ökat mer än männens. Under läsåret 2003/04 uppgick kvinnornas genomsnitt till 14,7 och männens till 13,4 poäng.

Antalet nybörjare vid Sveriges universitet och högskolor har ökat kraftigt under de senaste åren, vilket innebär att det långsiktiga målet att 50 procent av varje årskull skall ha börjat högskolestudier före 25 års ålder nästan är uppnått. Under läsåret 2003/2004 hade 43,9 procent av aktuella årskullar börjat studera vid universitet eller högskola i Sverige till och med 25 års ålder. Till detta tal skall läggas ca 2 procentenheter för ungdomar i denna ålder som börjat studera utomlands.

Hälsa och utsatthet

Huvudområdet hälsa och utsatthet omfattar främst folkhälsopolitiken, socialtjänstpolitiken, storstadpolitiken och konsumentpolitiken. Socialtjänstpolitikens mål är bl.a. att stärka förmåga och möjlighet till social delaktighet för människor i ekonomiskt och socialt utsatta områden. För folkhälsopolitiken är målet att skapa samhällliga förutsättningar för en god

hälsa på lika villkor för hela befolkningen. För storstadspolitiken gäller att bryta den sociala, etniska och diskriminerande segregationen i storstadsregionerna. Inom konsumentpolitiken finns bl.a. målet att konsumenternas hälsa och säkerhet skall skyddas. Inom detta huvudområde gäller särskilt att förbättra ungdomars förutsättningar att leva ett självständigt liv.

De flesta ungdomar i Sverige mår bra, även om antalet ungdomar som uppger att de har psykosomatiska symptom är fler än under 1990-talet. Den s.k. ULF-studien (SCB:s undersökning om levnadsförhållanden 2002) visar att de flesta ungdomar bedömer sitt hälsotillstånd som gott eller mycket gott. Detta anges av 91 procent av de unga männen och 86 procent av de unga kvinnorna i åldern 16–24 år. Samtidigt förefaller utsattheten och ohälsan hos vissa grupper av ungdomar att öka. Ett ökande antal ungdomar uppger att de har psykosomatiska besvär som huvudvärk, sömnbesvär m.m. Enligt Socialstyrelsens Folkhälsorapport 2005 har för såväl pojkar som flickor andelen med ett eller flera psykosomatiska symptom kontinuerligt ökat sedan mitten av 1980-talet. Barnombudsmannens rapport, Upp till 18 – fakta om barn och ungdomar (BR 2004:06), redovisar att den upplevda stressen har ökat bland barn och ungdomar. I åldersgruppen 16–17 år uppger 68 procent av flickorna att de känner sig stressade en eller flera gånger i veckan. Bland pojkar i samma åldersgrupp gäller motsvarande för 39 procent.

Det finns vidare tecken på att ungdomars fysiska hälsa försämrats. Olika undersökningar har visat att andelen överviktiga ungdomar ökat och att många ungdomar har dåliga kostvanor vilket kan leda till trötthet, välbefinningsjukdomar m.m. Vidare visar undersökningar att andelen ungdomar som rör sig i mycket liten utsträckning har ökat.

Inflytande och representation

Mål för demokratipolitiken är att medborgarna skall ha bättre möjligheter än i dag att delta i och påverka den politiska processen och att medborgarnas möjligheter att påverka den politiska processen skall bli mer jämlika än de är i dag. Målet för folkrörelsepolitiken är att människor skall ha bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar. Detta huvudområde har bäring på såväl målet att ungdomar skall ha verklig

möjlighet till inflytande och självständighet som målet som gäller att ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande skall tas till vara som en resurs.

De flesta kommuner har inrättat ett inflytandeforum för ungdomar. Ungdomsstyrelsen uppskattar att 58 procent av kommuner och stadsdelar har någon form av övergripande forum för ungdomar. De flesta av dessa inflytandeforum har som uppgift att lämna synpunkter till tjänstemän, driva egna frågor och ha en rådgivande funktion mot politiker.

Ålderssammansättningen i statliga styrelser och kommittéer är fortsatt sned. Styrelserna och kommittéerna domineras av ledamöter som är över 50 år, medan unga under 30 år är särskilt underrepresenterade. År 2003 var endast 1,1 procent av styrelseledamöterna och 1,8 procent av kommittéledamöterna under 30 år, och 6 procent av ledamöterna i styrelserna och 14,5 procent av kommittéledamöterna var under 40 år.

Även åldersfördelningen bland kommunpolitiker är sned, vilket förstärks av att andelen avhoppare är störst bland de unga politikerna.

Egen försörjning

Detta huvudområde omfattar bl.a. arbetsmarknadspolitiken, näringspolitiken och bostadspolitiken. För arbetsmarknadspolitiken gäller målet att de arbetsmarknadspolitiska programmen skall öka möjligheterna för arbetssökande att få ett arbete och att bidra till att arbetslöshetstiden för de arbetssökande förkortas. Inom näringspolitiken eftersträvas att antalet nystartade företag liksom antalet personer som är företagare skall öka. För bostadspolitiken är målsättningen att alla skall ges förutsättningar att leva i goda bostäder till rimliga kostnader. Huvudområdet fokuserar på målet om att ungdomar skall ha förutsättningar att leva ett självständigt liv.

Såväl arbetslöshet som deltagande i konjunkturberoende program var mer omfattande bland ungdomar 2004 jämfört med 2003. Under 2004 uppgick den relativa ungdomsarbetslösheten till 12,3 procent av arbetskraften, vilket är en ökning med 2,1 procent jämfört med 2003 då den relativa ungdomsarbetslösheten uppgick till 10,2 procent.

Arbetslösheten bland unga män är högre än arbetslösheten bland unga kvinnor. Ökningen i arbetslöshet mellan 2003 och 2004 var också

större bland de unga männen. Den relativa ungdomsarbetslösheten har successivt ökat sedan år 2000 då ungdomsarbetslösheten uppgick till omkring 7,9 procent. Arbetslöshetsnivån bland ungdomar varierar också i hög grad mellan län och kommuner. Antalet ungdomar i konjunkturberoende program uppgick till i genomsnitt 19 600 personer under 2004 vilket är en ökning med 6000 personer jämfört med 2003. De särskilda ungdomsinsatserna kommunalt ungdomsprogram och ungdomsgarantin utgjorde 9 400 ungdomar eller 48 procent av de arbetsmarknadspolitiska insatserna för ungdomar. Resterande 52 procent deltog i övriga arbetsmarknadspolitiska program där den vanligaste insatsen för ungdomar var arbetspraktik.

Ungdomsinsatserna är för närvarande under översyn och Institutet för arbetsmarknadsutvärdering (IFAU) har i en rapport visat att det fram till 2000 var vanligast att deltagarna i kommunalt ungdomsprogram (KUP) och Ungdomsgarantin (UG) hamnade i arbetslöshet efter avslutat program. Därefter har andelen som gått till arbete ökat till 40 procent samtidigt som 15 procent har gått vidare till studier.

Under 2004 fortsatte AMS intensifierade arbete med att aktivera långtidsarbetslösa ungdomar. Målet att halvera antalet långtidsarbetslösa ungdomar nåddes i augusti 2004 och det andra målet att antalet långtidsarbetslösa inte skulle överstiga målnivån under den resterande delen av året nåddes vid utgången av 2004. För 2005 har AMS satt mål om att antalet långtidsarbetslösa ungdomar i genomsnitt inte ska överstiga 3 000 individer. När det gäller ungdomar med inskrivningstider längre än två år har nivån legat på en låg och stabil nivå på omkring 1 000 individer sedan 2001.

Under 2003 startades 36 771 nya företag i Sverige vilket motsvarar en minskning med 1,5 procent jämfört med 2002. Av de nystartade företagen 2003 uppgick andelen företag med en ung företagare, högst 30 år, till drygt 20 procent (Nyföretagandet i Sverige 2002 och 2003, Institutet för tillväxtpolitiska studier, 2004). I Kronobergs län och Västerbottens län var andelen unga personer bland de nya företagarna störst. Andelen företag med ung företagare upp till 28 procent i dessa båda län.

Det är vanligare att ungdomar försörjer sig genom ekonomiskt bistånd än vad som gäller för befolkningen i stort. Under 2003 uppgick antalet

biståndsmottagare i åldern 18-24 år till 70 142 personer och uppgick därmed till en fjärdedel av alla biståndsmottagare i åldern 18-64 år. Under 2004 hade antalet biståndsmottagare i samma åldersgrupp ökat till 74 429 och utgjorde därmed 28 procent av alla biståndsmottagare i åldern 18-64 år.

Bostadssituationen för ungdomar har förbättrats i en del kommuner jämfört med föregående år. Enligt Boverkets bostadsmarknadsenkät redovisade 59 procent av kommunerna bostadsbrist för ungdomar i början av år 2005 jämfört med att detta redovisades i 72 procent av kommunerna 2004.

Kultur och fritid

Huvudområdet omfattar kulturpolitiken, folk och idrottspolitiken. Inom kulturpolitiken gäller bl.a. att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande. För folkrörelsepolitiken är målet att människor skall ha bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar. Målet för idrottspolitiken är bl.a. att ge alla människor möjlighet att motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa. Huvudområdet fokuserar på målen om att ungdomar skall ha verklig möjlighet till inflytande och delaktighet och att ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande skall tas till vara som en resurs.

Ungdomar värderar sin fritid högt. Ungdomsstyrelsen genomförde under 2002 en undersökning av ungdomars fritids- och kulturvanor, vilken redovisades våren 2005. (Arenor för alla En studie om ungas kultur- och fritidsvanor, Ungdomsstyrelsens skrifter 2005:1). Undersökningen genomfördes på fyra olika platser i såväl storstad som glesbygd och omfattade totalt 2 200 ungdomar dels 16 år gamla, dels 22 år gamla. Undersökningen visade att fritiden ansågs som mycket viktig för över 80 procent av dessa ungdomar. För 16-åringarna var det viktigast att umgås med kompisar vilket 62 procent av flickorna anser jämfört med 31 procent av pojkarna. Även vid 22 år var att umgås med vänner den viktigaste aktiviteten samtidigt som att vara med flick/pojkvän, läsa böcker och resa hade betydligt större betydelse för 22-åringar än 16-åringar. Utövandet av fysiska aktiviteter hade minskat i jämförelse med i mitten av 1990-talet. Av 16-åringarna var det 18 procent som inte idrottade alls under 1996

medan det var 22 procent som inte idrottade alls under 2002. År 2002 var det en fjärdedel av 16-åringarna som rörde på sig ganska lite eller så lite att de aldrig blev andfådda och svettiga. På kulturens område är det vanligast att lyssna på musik och se på film. Av 16-åringarna spelar 42 procent något musikinstrument. År 2002 hade 88 procent av ungdomar i åldern 15–19 år tillgång till internet. Ungdomar i åldern 15–24 år använde under 2002 genomsnittligt 63 minuter till att surfa på internet i hemmet. Ungdomsstyrelsens undersökning visar vidare att bland 16-åringarna var det 81 procent av flickorna och 86 procent av pojkarna som surfade på internet minst en gång i veckan medan 28 procent av flickorna och 82 procent av pojkarna spelade data- eller TV-spel med denna frekvens. Bland 22-åringarna var det 70 procent av kvinnorna och 77 procent av männen som under en vecka surfat på nätet medan 10 procent av kvinnorna och 49 procent av männen spelat data- eller TV-spel.

Antalet fritids- och ungdomsgårdar minskade under 1990-talet. I början på 1990-talet fanns ungefär 1 500 fritids- och ungdomsgårdar jämfört med cirka 1 300 gårdar 2000. Ungefär 30 procent av fritids- och ungdomsgårdarna drivs av föreningar. Enligt uppgift från Sveriges Kommuner och Landsting fanns dessutom 150–200 ungdomshus i nästan lika många kommuner under 2002.

Ungdomars organisering i föreningslivet har utvecklats genom det nya statsbidragssystemet. Ett antal nya organisationer får statsbidrag och antalet medlemmar i ungdomsorganisationerna har ökat under de senaste åren. För år 2004 fördelade Ungdomsstyrelsen statsbidrag i form av struktur-, utvecklings- eller etableringsbidrag till 66 ungdomsorganisationer med totalt 587 071 medlemmar i åldern 7–25 år. Av medlemmarna var 48 procent flickor. År 2003 uppgick antalet medlemmar som fick grundbidrag till 530 999 och 2002 till 535 227. Vidare fördelade Ungdomsstyrelsen särskilt bidrag till 61 organisationer samt projektstöd till 33 organisationer. Som stöd för ungdomsorganisationernas verksamhet för 2004 fördelade Ungdomsstyrelsen 73,2 miljoner kronor. Därtill fördelade Ungdomsstyrelsen i december 2004 den större delen av de 142,5 miljoner kronor av överskottet från AB Svenska Spel som myndigheten fördelar som stöd till ungdomsorganisationernas lokala verksamheter.

Organisationsstyrning

Ungdomsstyrelsen hade 41 anställda i tjänst den 31 december 2004. Ungdomsstyrelsens personal har lägre medelålder jämfört med staten i övrigt. Vid Ungdomsstyrelsen uppgick medelåldern till 37 år jämfört med 45 år för samtliga anställda i staten. Av Ungdomsstyrelsens anställda var 2004 63 procent kvinnor och 37 procent män. Ungdomsstyrelsen uppskattar att en fjärdedel av personalen hade utländsk bakgrund 2004. Sjukfrånvaron vid myndigheten är låg, 1,9 procent under 2004.

Ungdomsstyrelsens styrelse är också förhållandevis ung. Medelåldern uppgick 2005 till 43,3 år jämfört med att medelåldern i samtliga statliga styrelser uppgick till 54,3 år under 2003.

6.5.3 Analys och slutsatser

År 2005 har ägnats åt att lägga grunden för genomförandet av den nya ungdomspolitik, som riksdagen beslutade om i september 2004 i och med beslutet om den ungdomspolitiska propositionen. Regeringen har genomfört eller påbörjat de flesta av de åtgärder som föreslagits i den ungdomspolitiska propositionens handlingsprogram. Inom Regeringskansliet förbereds för närvarande fastställandet av vilka indikatorer som skall följas upp i syfte att få en klar bild av utvecklingen av ungdomars levnadsförhållanden.

Av de ungdomar som börjar gymnasieskolan är det ca en fjärdedel som inte fullföljer utbildningen. Denna grupp ungdomar bör i första hand erbjudas insatser som möjliggör att de kan fullfölja en gymnasieutbildning. De ungdomar som ändå inte lyckas fullfölja en gymnasieutbildning bör stödjas med olika andra insatser i form av t.ex. praktik. Under sommaren har en ändring i skollagen (1985:1100) trätt i kraft som innebär förtydligat ansvar för kommunerna att hålla sig informerade om hur ungdomar som inte fyllt 20 år är sysselsatta i syfte att kunna erbjuda lämpliga åtgärder till dem som så behöver. Regeringen avser att hösten 2005 i en ny förordning ge riktlinjer för hur kommunerna skall behandla de personuppgifter som samlas in. Det är angeläget att kommunerna finner bra och effektiva former för denna uppföljning och att kommunerna erbjuder åtgärder som är anpassade till ungdomarnas olika situation. Regeringen har för avsikt att följa denna fråga.

I syfte att stärka ungdomars förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden kommer gymnasieskolan att utvecklas. Bland annat kommer en gymnasial lärlingsutbildning att införas genom riksdagens beslut om propositionen Kunskap och kvalitet – elva steg för utvecklingen av gymnasieskolan (prop. 2003/04:140, bet. 2003/04:UbU13, rskr. 2004/05:4). Skolverket har fått regeringens uppdrag att lämna förslag på utformning och reglering av den gymnasiala lärlingsutbildningen. Uppdraget redovisas våren 2006.

Ungdomar är kraftigt underrepresenterade i statliga myndighetsstyrelser och kommittéer. En fortsättning av arbetet med att förnygra myndighetsstyrelser och kommittéer bör ske för att styrelser och kommittéer skall få en mer allsidig representation och förnya sina kunskaper och erfarenheter.

Karakteriserande för ungdomars arbetsmarknad är att tillströmningen av nya arbetslösa är stor och att ungdomar i stor utsträckning har tillfälliga jobb. Detta påverkar arbetslöshetsnivån och kan skapa stora fluktuationer. I perioder med svag efterfrågan på arbetskraft parallellt med stora inflöden av nya arbetslösa ungdomar uppstår därför omfattande arbetslöshet bland ungdomar. Samtidigt har ungdomar korta arbetslöshetsperioder och en hög relativ ungdomsarbetslöshet behöver inte innebära ett problem om ungdomar inte går arbetslösa under en längre period. Forskning från IFAU har påvisat långsiktiga effekter av tidig ungdomsarbetslöshet. De ungdomar som slutade gymnasiet i början av 1990-talet och därefter blev arbetslösa hade betydligt större sannolikhet att vara arbetslösa under de följande tio åren än de ungdomar som inte blev arbetslösa på en gång. Forskningsrapporten visar att ungdomsarbetslöshet, trots att den i allmänhet är relativt kortvarig, har kraftiga långvariga effekter för de individer som hamnar utanför arbetsmarknaden. Det viktiga är att ungdomar inte fastnar i öppen arbetslöshet under en längre tid utan aktiveras och söker arbete på ett tidigt stadium. Regeringen kommer noga att följa hur ungdomsarbetslösheten utvecklas och ha beredskap för att föreslå ytterligare åtgärder bl.a. utifrån de förslag koordinatören för snabbare etablering på arbetsmarknaden för ungdomar redovisar. Det är angeläget att ungdomar erbjuds varierade möjligheter att kombinera arbete och studier. Arbetsmarknadskoordinatören har bl.a.

för avsikt att ta initiativ för att stimulera fler branscher och fler företag att ta emot s.k. kollektivavtalslärlingar, i syfte att ungdomar snabbare skall kunna etablera sig på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan. Vidare kommer lärlingsplatser med arbetsplatsförlagd yrkesutbildning i kombination med studier i kärnämnen och yrkesanpassade ämnen att införas fr.o.m. 2006. Lärlingsplatserna riktar sig till arbetslösa i åldern 20–24 år.

I februari 2005 förstärktes ungdomsinsatserna inom arbetsmarknadspolitik. Bland annat sänktes det allmänna anställningsstödet villkor på 12 månaders inskrivningstid på arbetsförmedlingen till 6 månaders inskrivningstid för arbetslösa ungdomar i åldern 20–24 år. Regeringen bedömer att det finns behov att även under 2006 kunna använda det allmänna anställningsstödet för ungdomar från 6 månaders inskrivningstid. Vidare avser regeringen att tillfälligt förstärka resurserna för feriarbeten med 25 miljoner kronor under 2006. Till hösten lämnar den arbetsgrupp som ser över statens roll i bostadsfinansieringen sina förslag. Det är viktigt att förbättra förutsättningarna för de svagare grupperna på bostadsmarknaden, varav ungdomar utgör en stor och utsatt del.

Förutom grundläggande behov som hälsa, arbete och bostad är fritiden av stor betydelse för ungdomars sociala utveckling och deras psykiska välmående. Ungdomars val av en konstruktiv fritid ökar även möjligheterna till etablering i vuxenlivet, bl.a. när det gäller att etablera sig på arbetsmarknaden och att skaffa sig inflytande i samhällets utveckling. Det är därför viktigt att ungdomar oberoende av kön, social och etnisk bakgrund, funktionshinder, sexuell läggning och ekonomiska resurser har tillgång till en varierad fritid med bra kvalitet. Det är särskilt angeläget att de fritidsverksamheter som finns attraherar ungdomar och att ungdomar själva har inflytande i verksamheterna. Regeringen bedömer att fritidsverksamheterna för ungdomar kan utvecklas genom satsningar på kvalitet och kompetens. Ungdomars fritidsverksamheter kan utvecklas genom att nya former och metoder prövas samt genom att ta till vara och utveckla erfarenheterna från olika försöksverksamheter. Det är vidare av stor vikt att fritidsledare och annan personal i fritidsverksamheterna får större möjligheter att utveckla sin yrkesroll och kompetens samt att samverka mellan olika

personalgrupper kan förstärkas. Regeringen avser därför att ge Ungdomsstyrelsen i uppdrag att under 2006 och 2007 genomföra satsningar på ungdomars fritidsverksamheter med särskild inriktning på ungdomar i riskmiljöer.

Det finns vidare skäl att fördjupa kunskaperna om hur ungdomar ser på sin fritid, hur de väljer fritidssysselsättning, och vilka möjligheter till och former för fritidssysselsättning som det råder brist på. För närvarande finns vidare inte någon samlad kunskap om vilka fritidssysselsättningar som ungdomar erbjuds att delta i eller själva skapar. Regeringen avser mot denna bakgrund att ge Ungdomsstyrelsen i uppdrag att under 2006 genomföra en tematisk analys inom huvudområdet fritid och kultur. En sådan analys är viktig som underlag för bedömning av behovet av insatser inom området Kultur och fritid.

Att ungdomar ges möjligheter att ägna sig åt kulturella aktiviteter och ökat eget skapande är fortsatt viktigt. Ungdomars kulturella utövande kan stärka identitetsutveckling och livsbalans. Den ökande omfattningen av att vara ute på nätet kan innebära ett ökat behov av att kunna gå på kulturella arrangemang där man möter människor, t.ex. teater, konserter. Av vikt är också att ungdomars skapande förmåga tas till vara. Skolan och de olika kulturinstitutionerna har ett gemensamt ansvar för att stödja ungdomar med intresse för konstnärligt utövande.

Arbetet med att ta fram indikatorer som en grund för uppföljningen av ungdomspolitikerna visar på ett behov av en mer systematisk statistik på ungdomsområdet. På vissa områden som t.ex. arbetsmarknadsområdet finns kontinuerlig statistik som är uppdelad på olika variabler. På andra områden tas statistik fram enstaka år utan möjlighet att följa utvecklingen över åren och på andra områden finns ingen rikstäckande statistik utan enbart lokala undersökningar att tillgå. Regeringen avser att se över befintlig ungdomsstatistik och hur denna kan utvecklas till att ge en kontinuerlig och systematisk kunskap om ungdomars levnadsförhållanden. Översynen sker i samverkan med barnpolitiken. Regeringen har i den ungdomspolitiska propositionen bedömt att forskningen om ungdomars villkor kan ge viktiga bidrag till samhällets utformning. Området skulle därför kunna gynnas av att olika samordningsaktiviteter genomförs på nationell nivå. FAS samordningsansvar för såväl barn-

som ungdomsforskningen ger bättre förutsättningar för överblick av pågående forskning och vilka områden som eventuellt är eftersatta.

Regeringen har vidare när det gäller det nordiska samarbetet tagit initiativ till anordnandet av det nionde nordiska ungdomsforskningssymposiet, vilket genomförs i januari 2006 på Södertörns högskola.

Regeringen har uppdragit åt Ungdomsstyrelsen att ta fram underlagen för två nationella rapporter om uppföljningen av EU:s gemensamma mål för ungdomars delaktighet respektive information för ungdomar. Regeringen skall lämna rapporterna till Europeiska kommissionen i slutet av 2005. Medlemsstaterna skall vidare lägga fram rapporter till kommissionen om genomförandet av de två nästföljande prioriterade områdena, volontärverksamhet och bättre kunskap om unga, senast i slutet av 2006. Samarbetet är ett led i uppföljningen av vitboken Nya insatser för Europas ungdom och bygger på den s.k. öppna samordningsmetoden. Den öppna samordningsmetoden innebär för ungdomsområdet att prioriterade teman, mål och gemensamma riktlinjer fastställs samt att uppföljningsmekanismer genomförs. Vidare omfattas metoder för samråd med ungdomar. Inom ramen för Europarådets verksamhet planeras en europeisk ungdomskampanj All Different–All Equal under 2006–2007. Kampanjen, som är ett resultat av stats- och regeringschefernas beslut under toppmötet i mars 2005, skall främja deltagande, mänskliga rättigheter och mångfald i alla medlemsstater.

6.6 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar i sin revisionsberättelse för Ungdomsstyrelsen 2004.

6.7 Politikens inriktning

Den nationella ungdomspolitikerna skall verka för att alla ungdomar skall ges verklig tillgång till välfärd och makt. För att uppnå dessa övergripande mål krävs dels att denna vilje-

inriktning genomsyrar berörda politikområden, myndigheter och kommuner, dels en utökad kunskap om olika ungdomsgruppers villkor och möjligheter.

De områden som regeringen särskilt prioriterar i arbetet med att förbättra ungdomars tillgång till makt och välfärd de närmaste åren är att öka sysselsättningen, stärka ungdomars tillgång till utbildning och att göra fler bostäder tillgängliga för ungdomar. Regeringen prioriterar också särskilt ungdomars tillgång till kultur och fritid. En utgångspunkt är att särskilt de ungdomar som har sämre förutsättningar skall få det stöd som de behöver.

Lärande och personlig utveckling

Att ha slutfört en gymnasieutbildning är en av de viktigaste grunderna för att få förvärsarbete. Regeringen verkar för att fler ungdomar skall slutföra sin gymnasieutbildning och att de som ändå inte fullföljer sin gymnasieutbildning skall kunna få stöd genom individuellt anpassade åtgärder. Regeringen eftersträvar vidare en bra arbetsmiljö för eleverna bl.a. genom att diskriminering och kränkande behandling skall motverkas samt genom att verka för stärkt elevinflytande i skolverksamheten. På högskoleområdet är det långsiktiga målet om att minst 50 procent av en årskull skall ha börjat studera på högskolan vid 25 års ålder nära att uppnås, vilket stärker ungdomars tillgång till välfärd och makt i samhället.

Hälsa och utsatthet

Undersökningar visar att ungdomars psykiska hälsa har försämrats sedan mitten av 1990-talet och det har vidare framkommit att ungdomars levnadsvanor har försämrats så att fler drabbas av övervikt och de hälsoproblem som följer av detta. Regeringen verkar för en förbättrad psykisk och fysisk hälsa bland ungdomar. Det är viktigt att främja utvecklingen av sunda levnadsvanor bland ungdomar och att ungdomars egna initiativ tas till vara i detta främjande arbete.

Inflytande och representation

Regeringen prioriterar vidare arbetet med att öka ungdomars inflytande i politiken på både central och lokal nivå. Ungdomars åsikter och förslag bör tas till vara i både etablerade och nya former för att politiken skall förnygras och för att ungdomar skall få en demokratisk skolning. Det är vidare angeläget att de statliga styrelserna och

kommittéerna kan förnygras genom att antalet ledamöter under 30 år utökas. Det finns skäl att regeringen fokuserar på de styrelser och kommittéer som hanterar frågor av betydelse för ungdomar i sina ambitioner att utöka antalet unga ledamöter.

Egen försörjning

Regeringen prioriterar frågor som rör ungdomars försörjning.

Ungdomstiden omfattar främst åren mellan 13 och 25 år, samtidigt som gränsen mellan barn, ungdom och vuxen är flytande och varierar i olika avseenden. Ungdomstiden tenderar också att tänjas ut eftersom barn i dag tidigare intresserar sig för ungdomskultur samtidigt som åldern för etablering på arbetsmarknad och bostadsmarknad successivt höjs. Den förlängda ungdomstiden innebär många konstruktiva möjligheter men kan samtidigt innebära ökad risk för att ungdomar hamnar i sysslolöshet och därmed inte kan utveckla sina möjligheter att etablera sig i vuxenlivet. Den statliga utredningen Unga utanför (SOU 2003:92) tydliggjorde att det finns en inte negligerbar grupp ungdomar i storleksordningen 30 000 personer som har betydande problem att etablera sig på arbetsmarknaden eller i studier. Utredningen visade vidare att många av dessa ungdomar anser att det stöd som samhället ger i syfte att de skall kunna få ett arbete eller ägna sig åt studier är otillräckligt. Regeringen har genomfört en rad olika åtgärder för att främja ungdomars sysselsättning mot bakgrund av det handlingsprogram som redovisades i den ungdomspolitiska propositionen. Regeringen prioriterar också området ungas boende. Allt fler ungdomar bor längre kvar i föräldrahemmet eller bor i tillfälliga boenden av olika slag. Det har blivit allt svårare att få ett eget boende till rimligt pris p.g.a. bostadsbristen i tillväxtregionerna. Dessutom har utvecklingen av den disponibla inkomsten för unga varit sämre än för övriga under 1990-talet och början på 2000-talet.

Kultur och fritid

Kultur- och fritidsaktiviteter har stor betydelse för unga människors vardag och uppväxt. En aktiv och berikande fritid utgör en viktig grund för utveckling av identitet och intressen. Kultur- och fritidsverksamheter fungerar vidare förebyggande när det gäller att förhindra utanförskap, missbruk och kriminalitet.

Ungdomars möjligheter att tillgå kultur- och fritidsaktiviteter varierar i hög grad mellan olika kommuner och stadsdelar. Ungdomar har vidare olika ekonomiska förutsättningar för en bra och innehållsrik fritid.

De kommunala och föreningsdrivna fritidsverksamheterna är viktiga dels genom att de utgör mötesplatser för ungdomar, dels genom att ungdomar kan utöva sina fritidsintressen inom dessa verksamheter.

Regeringen vill skapa goda möjligheter för alla ungdomar att såväl delta i som att skapa kultur- och fritidsaktiviteter på egna villkor. Regeringen anser att det är viktigt att kommunerna kan erbjuda ungdomar tillgång till varierade och utvecklande fritidsverksamheter. Det är vidare angeläget att ungdomar själva ges tillfälle att delta i utformningen av fritidsverksamheter och mötesplatser.

Mot bakgrund av det ökande antalet ungdomar, fritidsverksamheternas personals stora utvecklingsbehov samt det minskande antalet mötesplatser för unga bedömer regeringen att det behöver göras mer på området.

Regeringen avser i ett första steg att främja utvecklingen av fritidsverksamheter och drogfria ungdomslokaler i riskmiljöområden under åren 2006 och 2007. I satsningen ingår även stöd för att utveckla dokumenterat framgångsrika verksamheter som bedrivs av ideella aktörer. Satsningen utformas närmare under hösten bl.a. mot bakgrund av det förslag till genomförande som Ungdomsstyrelsen presenterade i en rapport under augusti. Regeringen avser att noga följa utvecklingen inom fritidssektorn. Ungdomsstyrelsen får av denna anledning i uppdrag att under 2006 genomföra en tematisk analys för huvudområdet Kultur och fritid.

Det är även fortsatt angeläget att stödja ungdomsorganisationernas verksamhet och utvecklingen av ungdomars organisering. Att ungdomar har möjligheter att mötas under utövandet av gemensamma intressen är av stor betydelse för såväl ungdomars lärande som deras sociala och demokratiska utveckling. Detta är färdigheter och erfarenheter som i hög grad bidrar till en positiv samhällsutveckling. Ungdomsstyrelsen fördelar årligen statsbidrag samt bidrag genom medlen från AB Svenska Spels överskott för att stärka ungdomsorganisationernas verksamheter. Ungdomars utövande av idrottsverksamhet är särskilt viktigt för deras fysiska hälsa men har även betydelse

för deras sociala utveckling. Regeringen stödjer idrotten genom statsbidrag och medel från AB Svenska Spels överskott.

Internationellt samarbete

Det bedrivs ett brett internationellt samarbete på det ungdomspolitiska området, i första hand inom ramen för EU, FN, Europarådet, Nordiska ministerrådet, Barentsrådet och Östersjöstaternas råd. Sverige verkar i det internationella samarbetet för att ungdomspolitikens sektorsövergripande karaktär skall synliggöras, att ungdomar skall tas till vara som en resurs, att ungdomars egna samarbete skall stärkas och för att särskild prioritet skall ges åt ungdomar som har begränsade möjligheter att få internationella erfarenheter.

6.8 Budgetförslag

6.8.1 29:1 Ungdomsstyrelsen

Tabell 6.2 Anslagsutveckling

2004	Utfall	19 445	Anslags- sparande	60
2005	Anslag	19 226 ¹	Utgifts- prognos	19 028
2006	Förslag	19 055		
2007	Beräknat	19 373 ²		
2008	Beräknat	19 724 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 19 055 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 19 055 tkr i 2006 års prisnivå.

Ungdomsstyrelsen är den centrala myndigheten inom ungdomspolitikens område med uppgift att verka för att målen för den nationella ungdomspolitiken uppnås.

Regeringens överväganden

Regeringen bedömer att Ungdomsstyrelsen bedrivit en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Verksamhetsåret 2004 präglades framförallt av förberedelser för den omorientering och fokusering av den ungdomspolitiska verksamheten som genomförandet av den ungdomspolitiska propositionen innebar.

Anslaget minskas med 115 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6

procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar ett ramanslag om 19 055 000 kronor för 2006. För 2007 beräknas anslaget till 19 373 000 kronor och för 2008 till 19 724 000 kronor.

Tabell 6.3 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 29:1 Ungdomsstyrelsen

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	19 226	19 226	19 226
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	- 56	264	617
Beslut	- 115	- 117	- 119
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	19 055	19 373	19 724

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

6.8.2 29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

Tabell 6.4 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag
2004	Utfall	87 876		Anslags-sparande 810
2005	Anslag	88 889 ¹		Utgifts-prognos 87 695
2006	Förslag	128 355		
2007	Beräknat	172 355		
2008	Beräknat	87 355		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Anslaget disponeras för statsbidrag till ungdomsorganisationer enligt förordningen (2001:1060) om statsbidrag till ungdomsorganisationer, medel för satsningarna på unga i riskmiljöer samt även för visst övrigt stöd till nationell och internationell ungdomsverksamhet.

Regeringens överväganden

Med anledning av förslagen i den ungdomspolitiska propositionen har ett ökat utrymme skapats för att lägga ut vissa ungdomspolitiska

uppdrag. Anslaget 29:2 ökas därför med 1 000 000 kronor under 2006.

Regeringen ger Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer (LSU) stöd för nationell och internationell ungdomsverksamhet. LSU har i dag 100 medlemsorganisationer. Regeringen ger även Centrum för Internationellt ungdomsutbyte (CIU) stöd för information om ungdomsutbyte. Ungdomsstyrelsen stödjer utvecklingen av en sektorsövergripande kunskapsbaserad kommunal ungdomspolitik genom samverkan med kommunerna i ett aktivt utvecklingsarbete. De medel som regeringen avsätter för kommunala utvecklingsinsatser får större effekt genom ambitionshöjningen inom den nationella ungdomspolitiken tillsammans med metodstöd från de lokala stödjepunkterna.

Regeringen föreslår det inom avsätts totalt 40 000 000 kronor under 2006 för satsningarna på ungdomar i riskmiljöer. Vidare beräknas för satsningarna totalt 85 000 000 kronor för 2007. Av de medel som beräknas för satsningen får högst 5 procent användas för Ungdomsstyrelsens administration. Administrationskostnaderna skall fördelas så att 3 000 000 kronor får användas under 2006. Regeringen avser vidare låta Ungdomsstyrelsen använda högst 3 000 000 kronor för administration av satsningen under 2007.

Anslaget minskas med 534 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar ett ramanslag om 128 355 000 kronor under 2006. För 2007 beräknas anslaget till 172 355 000 kronor och för 2008 till 87 355 000 kronor.

Tabell 6.5 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	88 889	88 889	88 889
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	39 466	83 466	-1 534
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	128 355	172 355	87 355

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

7 Politikområde 30 Folkrörelsepolitik

7.1 Omfattning

Folkrörelsepolitiken omfattar generella frågor som rör människors möjligheter att organisera sig i folkrörelser, föreningar och liknande sammanslutningar samt villkoren och förutsättningarna för dessa sammanslutningar. Dessutom omfattar politikområdet regeringens och dess förvaltningsmyndigheters samlade dialog och samverkan med föreningslivet samt statistik, forskning och övrig kunskapsbildning om folkrörelser och föreningslivet i övrigt.

Idrottspolitiken utgör en specifik del av folkrörelsepolitiken. Idrottspolitiken inrymmer verksamheter som främjar idrott och motion och som samtidigt bidrar till en förbättrad folkhälsa.

Folkrörelsepolitiken omfattar vidare anslagen för stöd till idrotten, allmänna samlingslokaler, kvinnors organisering och friluftorganisationer. Därutöver berörs anslag inom ett antal andra politikområden.

7.2 Utgiftsutveckling

Tabell 7.1 Utgiftsutvecklingen inom politikområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2004	Budget 2005 ¹	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008
<i>Anslag inom utgiftsområde 17</i>						
30:1 Stöd till idrotten	445,8	448,2	442,2	445,6	445,6	445,6
30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	33,5	29,0	31,8	28,8	28,8	28,8
30:3 Bidrag för kvinnors organisering ²	3,4	3,4	3,4	28,9	30,4	31,4
30:4 Stöd till friluftorganisationer	15,0	15,0	14,8	24,9	24,9	24,9
Totalt för politikområde Folkrörelsepolitik	497,7	495,7	492,2	528,2	529,7	530,7

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Anslaget har tidigare benämnts 30:3 Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet.

7.3 Skatteutgifter

I kapitel 3, avsnitt 3.2, redogörs för vad en skatteutgift är och varför den redovisas. Dessutom gavs en samlad bild av det totala stödet i form av skatteutgifter inom utgiftsområde 17. I detta avsnitt redovisas de enskilda skatteutgifterna inom utgiftsområdet som hör till politikområdet Folkrörelsepolitik.

Tabell 7.2 Skatteutgifter inom politikområdet Folkrörelsepolitik, netto¹

Miljoner kronor

	Prognos 2005	Prognos 2006
Ersättning till idrottsutövare	-	-
Kommersiell idrott	1 910	2 078
Omsättning i ideella föreningar	62	64
Totalt för politikområde Folkrörelsepolitik	1 972	2 142

¹ Ett "-" innebär att skatteavvikelsen inte kan beräknas.

Anm.: De enskilda skatteavvikelserna är avrundade medan summan för politikområdet är beräknad utifrån icke avrundade avvikelser.

Ersättning till idrottsutövare

Ersättningen som en idrottsutövare erhåller från en skattebefriad ideell förening och som inte överstiger ett halvt basbelopp är undantagen från socialavgifter. Ersättningen är inte förmånsgrundande. Skatteutgiften avser därför särskild löneskatt.

Kommersiell idrott

Skattesatsen är nedsatt till 6 procent. Den nedsatta skattesatsen ger upphov till en skatteutgift avseende mervärdesskatt.

Omsättning i ideella föreningar

Omsättning av vara eller tjänst i en ideell verksamhet räknas inte som yrkesmässig verksamhet om föreningen är befriad från inkomstskatt för omsättningen i fråga.

7.4 Mål

Målet för folkrörelsepolitiken är att människor skall ha bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar.

Målet delas in i fyra huvudområden;

- generella frågor rörande villkor och förutsättningar för folkrörelser och ideella föreningar,
- generella frågor rörande bidrag till folkrörelser och ideella föreningar,
- regeringens och dess förvaltningsmyndigheters dialog med föreningslivet, samt
- statistik, forskning och övrig kunskapsbildning om föreningslivet och dess verksamhet.

Målen för idrottspolitiken är att ge möjligheter för flickor och pojkar, kvinnor och män att motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge kvinnor och män positiva upplevelser av idrott som underhållning.

7.5 Insatser

7.5.1 Insatser inom politikområdet

Samordning

Samordning av folkrörelsepolitiken

Inom ramen för den interdepartementala arbetsgruppen för frågor rörande folkrörelsefrågor och social ekonomi har olika aktiviteter genomförts i syfte att stärka samordningen av folkrörelsepolitiken. Arbetsgruppen har bl.a. genomfört en inventering avseende dialoger med föreningslivet inom de olika politikområdena.

Villkor

Kartläggning av ideella föreningars rättsliga villkor

Justitiedepartementet har uppdragit åt en utredare att kartlägga ideella föreningars rättsliga villkor, exklusive skatterättsliga villkor. Syftet med kartläggningen är att den skall ge en samlad bild och bedömning av de rättsliga villkoren för ideella föreningar. Med utgångspunkt i kartläggningen och en analys av de problem som kan finnas skall utredaren lämna förslag på andra åtgärder än lagstiftning som kan underlätta för föreningarna vid tillämpningen av de rättsliga villkor som gäller. Uppdraget skall redovisas under hösten 2005.

Projekt som rör lokal samverkan kring allmänna samlingslokaler

Samlingslokalorganisationernas samarbetskommitté (SamSam) har genom Folkets Hus och Parker beviljats medel för en förlängning av ett utvecklingsprojekt för lokal samverkan mellan samlingslokalhållande organisationer, som tillhandahåller allmänna samlingslokaler, och kommuner. Det långsiktiga målet för projektet ”samlingslokaler.nu” är att det i varje kommun utarbetas en modell/form för samverkan mellan samlingslokalhållande ideella organisationer och kommuner utifrån lokala förutsättningar och behov. För hela utvecklingsprojektet har SamSam erhållit sammanlagt 2,1 miljoner kronor.

Samverkansprojektet Nya möten

Våren 2003 påbörjades ett samarbete mellan regeringen, Sveriges Kommuner och Landsting och föreningslivet för att finna former för att genom föreningslivet stödja nyanländas etablering i samhället. Inom ramen för projektet har det bl.a. genomförts två seminarier för erfarenhetsutbyte. Under 2005 har regeringen givit ett uppdrag till Lunds universitet att inventera och i en skrift sammanställa kunskap och goda exempel på föreningar som på ett framgångsrikt sätt har arbetat eller arbetar med aktiva integrationssträvaranden som har sin utgångspunkt i en allmän samlingslokal eller annan mötesplats. Skriften skall riktas till kommuner och föreningsliv.

Bidrag

Översyn av stödet för kvinnors organisering

Bidragssystemet för kvinnors organisering har setts över av en särskild utredare som i juni 2004 redovisade sitt uppdrag genom betänkandet *Kvinnors organisering* (SOU 2004:59). Utredningen har remissbehandlats och regeringen kommer inom kort att i en proposition föreslå att ett nytt bidragssystem inrättas. (Se mer i avsnitten 7.6.2 och 7.10.3.)

Översyn av stödet till allmänna samlingslokaler

En särskild utredare har sett över stödet och i betänkandet *Allmänna samlingslokaler – demokrati, kultur, utveckling* (SOU 2003:118) lämnat förslag om förändringar av detta.

Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Dialog och statistik

Folkrörelseforum

Under 2002 inrättade regeringen ett Folkrörelseforum i syfte att öka regeringens kunskap om folkrörelsernas förutsättningar och villkor. Inom ramen för forumet har det under hösten 2004 anordnats tre seminarier. Ett seminarium behandlade den statliga bidragsgivningen, där Statskontorets rapport *Bidrag till ideella organisationer* (2004:17) samt föreningslivets villkor för och möjligheter till självfinansiering behandlades. Ett annat seminarium anordnades i samarbete med Finansdepartementet och behandlade den ideella sektorns mervärdesbeskattning. Det tredje seminariet behandlade demokratins behov av ett självständigt föreningsliv i vilket forskare, kommunala företrädare och företrädare för föreningslivet deltog.

Under våren 2005 har ett seminarium om mötesplatsens betydelse för demokratin genomförts i samverkan med SamSam. Vidare har ett seminarium om social ekonomi och dess förutsättningar ur ett demokratiskt perspektiv genomförts. Därutöver har ett seminarium genomförts i samarbete med Mångkulturellt centrum i Botkyrka. Detta seminarium syftade till att sprida kunskap och diskutera möjliga åtgärder för att stärka medborgerligt deltagande bland personer med utländsk bakgrund.

Undersökning om frivilligt arbete

Regeringskansliet har uppdragit åt Ersta Sköndal högskola att undersöka frivilliga insatser i och utanför föreningslivet. Högskolan har genomfört två motsvarande undersökningar 1992 och 1998. Syftet med den nya undersökningen är att studera förändringar i de frivilliga insatserna över tiden och analysera det förändringsmönster som kan finnas. Uppdraget skall redovisas hösten 2005.

Undersökning om nya sociala rörelser

Regeringen beslutade i maj 2004 att ge Göteborgs universitet i uppdrag att undersöka nya sociala rörelser. Syftet med undersökningen är att den skall ge en samlad bild av utvecklingen och förekomsten av sådana nya rörelser. Undersökningen skall redovisas hösten 2005.

Idrottspolitiken

Ökad satsning på barn och ungdomar

Regeringen beslutade i maj 2005 om närmare anvisningar till Sveriges Riksidrottsförbund för bidraget om 300 miljoner kronor som AB Svenska Spels bolagsstämman fattat beslut om. Bidraget har ökat med 100 miljoner kronor jämfört med 2004 och med 200 miljoner kronor jämfört med 2003. Bidraget är avsett som ett fortsatt stöd för den ökade satsningen på idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet (även kallad "Handslaget" mellan staten, kommunerna och idrottsrörelsen). Bidraget har som ändamål att stötta och uppmuntra idrottsföreningar och specialidrottsförbund att öppna dörrarna för fler, hålla tillbaka avgifterna, satsa mer på flickors idrottande, delta i kampen mot droger och intensifiera samarbetet med skolorna.

Åtgärder skall vidtas bl.a. för att erbjuda flickor och pojkar, som i dag inte deltar i idrottsverksamhet, lustfyllda och hälsofrämjande aktiviteter utan krav på resultat. Vidare skall förutsättningar skapas för att flickor skall kunna utöva idrott på det sätt de själva önskar. Idrottsföreningar skall uppmuntras att i nära samarbete med skolorna utveckla metoder som lockar alla elever till fysisk aktivitet i olika former.

För det tredje verksamhetsåret av "Handslaget" disponerar Riksidrottsförbundet högst 30 miljoner kronor för förbundets verksamhetsutveckling. Riksidrottsförbundet disponerar vidare högst 55,5 miljoner kronor för fortsatta insatser till speciellt prioriterade områden som exempelvis insatser på flyktingförläggningar, verksamhet för funktionshindrade personer, etablering av näridrottsplatser i storstadsområden i samverkan mellan föreningar och kommuner eller andra intressenter och stöd till förbund som vill pröva nya verksamhetsformer för att nå ungdomar som rör sig för lite. 4,5 miljoner kronor disponeras för utvärdering av bidragets effekter. Slutligen disponeras minst 210 miljoner kronor till föreningsstöd.

Disposition av medel inom idrottsrörelsens andel av överskott från AB Svenska Spel

Regeringen beslutade i maj 2005 även om närmare anvisningar till Riksidrottsförbundet avseende förbundets disposition av det bidrag från AB Svenska Spels överskott som betalats ut till förbundet. Idrottens andel av överskottet

från 2004 uppgår till 654,7 miljoner kronor vilket är en ökning med 47,2 miljoner kronor jämfört med 2004 och med 48,0 miljoner kronor jämfört med 2003. Riksidrottsförbundet disponerar dels högst 20 miljoner kronor till lokala anläggningar för barn- och ungdomsverksamhet, dels högst 10 miljoner kronor för en satsning på ideella ledare inom idrotten. Resterande medel, minst 624,7 miljoner kronor, tillförs idrottens lokala barn- och ungdomsverksamhet.

Talangsatsning inom svensk idrott

Regeringen har årligen sedan 1999 betalat ut bidrag till en talangsatsning inom svensk idrott. År 2001 inledde regeringen en motsvarande satsning på svensk handikappidrott. Sedan 2002 har 18,5 miljoner kronor årligen betalats ut för talangsatsningarna. Satsningarna är avsedda att sträcka sig t.o.m. 2005.

Översyn av bestämmelserna om inkomstbeskattning av idrottslig verksamhet

Regeringen beslutade i juni 2004 att tillsätta en utredning som skall se över idrottens skattefrågor. Utredningen skall se över inkomstbeskattningen av ideella föreningar som bedriver idrottsverksamhet samt vissa inkomstskattefrågor som berör idrottare, domare och andra idrottsfunktionärer.

Utredningen pågår alltjämt och skall redovisa sitt uppdrag senast den 1 december 2005.

Reglering av professionell boxning och andra kampidrotter

Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Europeiska året för utbildning genom idrott 2004

Regeringen gav i maj 2003 Riksidrottsförbundet i uppdrag att vara nationellt samordningsorgan för det av Europaparlamentet och Europeiska unionens råd beslutade Europeiska året för utbildning genom idrott 2004 (nr 291/2003/EG). En referensgrupp med representanter från Justitiedepartementet, dåvarande Utbildningsdepartementet, Myndigheten för skolutveckling, Integrationsverket och Riksidrottsförbundet var verksam under arbetet. Totalt under året beviljades åtta svenska projekt medel från EU för satsningar på lokal, regional och nationell nivå. Riksidrottsförbundet lämnade en redovisning av uppdraget till Justitiedepartementet i maj 2005.

Friluftspolitiken

Friluftsrådet har under året fortsatt sitt arbete, bl.a. genom att fördela statliga medel till friluftsförbund och organisationer. Under 2004 har Friluftsrådet fördelat drygt 16 miljoner kronor. Vidare arrangerade Friluftsrådet i mars en andra tankesmedja i Vålådalen, som samlade företrädare för friluftslivet i Sverige. Tankesmedjan fokuserade på tre frågor: stärka det tätortsnära friluftslivet, mera friluftsliv i skolan samt hur nå fram till de nya svenskarna. Arbetet med dessa frågor går nu vidare med bl.a. Friluftsrådet som samlande kraft.

I den särskilda treåriga satsningen på lokala och kommunala naturvårdsprojekt som startade under 2004 ingår möjligheten till statsbidrag för projekt som bidrar till att såväl skydda mark och vatten för friluftsliv som att öka tillgänglighet, utveckla och förbättra förutsättningar för friluftsliv i olika områden. Länsstyrelserna prövade under slutet av 2004 ett stort antal ansökningar från kommunerna och beslöt om statsbidrag till 418 projekt i sammanlagt 174 kommuner, omfattandes totalt ca 81 miljoner kronor. Ca 160 projekt av dessa har huvudinriktning på friluftsliv. För 2005 har Naturvårdsverket fördelat 90,8 mnkr till länsstyrelserna inför dessas beslut om 2005 års medel till olika projekt.

Regeringskansliet har från FRISAM, Friluftsförbund och organisationer i samverkan, under året erhållit en utredning, som även innehåller vissa förslag, om forskning och utbildning inom friluftsliv. I regeringens forskningspolitiska proposition *Forskning för ett bättre liv* (prop. 2004/05:80) nämns forskning om friluftsliv som ett särskilt område och regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att tillsammans med andra aktörer och organisationer utarbeta en forskningsstrategi för friluftsliv.

Arbetet med att genomföra bevarandeprogrammen för de mest värdefulla tätortsnära områdena för friluftsliv och naturvård i Stockholm-, Göteborg- respektive Malmöregionen går vidare. I exempelvis Stockholmregionen har redan minst sju områden i programmet tryggats som naturreservat. För ytterligare ett stort antal områden, i samtliga tre regioner, har arbete med reservatsbildning påbörjats. Detta genomförande kommer att på ett bra sätt bidra till ett fortsatt metodiskt arbete med att trygga värdefulla tätortsnära grönområden i våra tre storstadsregioner, och

därmed bidra till goda förutsättningar för friluftsliv.

7.5.2 Insatser utanför politikområdet

Insatser som relaterar till folkrörelsepolitiken genomförs inom ett stort antal andra politikområden. Nedan redogörs för insatser inom några av dessa.

Bidrag till idrotten från AB Svenska Spel

Vid AB Svenska Spels bolagsstämma 2005 fattades beslut om ett bidrag till idrotten på 360 miljoner kronor varav regeringen har beslutat om närmare anvisningar för 300 miljoner kronor. Vid samma tillfälle fattades beslut om att 654,7 miljoner kronor av överskottet från AB Svenska Spel skall betalas ut till idrottsrörelsens lokala barn- och ungdomsverksamhet via Riksidrottsförbundet. Sammanlagt tillförs idrotten 1 014,7 miljoner kronor från AB Svenska Spel under 2005.

Lag (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Under 1990-talet förekom i vissa fall brott i samband med idrottsarrangemang. Det kunde röra sig om våld inne, på och utanför idrottsarenor men också om användning av pyrotekniska varor utan tillstånd inne på arenorna, skadegörelse och annan brottslighet. Problemen förekommer fortfarande främst i samband med fotbolls-, ishockey- och bandymatcher.

Straffansvar gäller för den som gör sig skyldig till olaga intrång. Med olaga intrång avses att någon obehörigen tränger sig in i eller stannar kvar i sådana lokaler och vissa andra utrymmen som inte är tillgängliga för allmänheten.

Inom idrotten används ett system med förbud i vissa fall för personer att under viss tid besöka idrottsevenemang. Förbuden grundas oftast på att personerna i fråga tidigare har begått brott på idrottsanläggningarna. De upprätthålls genom att de avstängda personerna avvisas i samband med biljettkontroll vid inpassering till anläggningarna. Besluten om avstängning fattas av idrottsföreningarna eller, efter fullmakt, av vederbörande intresseorganisation för föreningarna när det gäller flera idrottsarrangemang. I dag saknas emellertid möjlighet att avlägsna eller straffrättsligt ingripa mot den som överträder ett förbud att besöka ett idrottsevenemang.

Riksdagen har efter förslag från regeringen antagit lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang. En person får enligt lagen förbjudas att få tillträde till och vistas på en inhägnad plats huvudsakligen avsedd för idrottsutövning när idrottsarrangemang anordnas på platsen av en idrottsorganisation (tillträdesförbud). Tillträdesförbud får beslutas, om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att personen kommer att begå brott under kommande idrottsarrangemang. Brottet skall till sin typ vara sådant att det kan anses vara ägnat att störa ordningen eller säkerheten under arrangemanget.

Folkhälsopolitiken

Regeringen har i sin proposition 2002/03:35 Mål för folkhälsan angett att fysisk aktivitet är en förutsättning för en god hälsoutveckling. Ökad fysisk aktivitet skall därför utgöra ett särskilt målområde. Målet för de samlade insatserna inom detta område skall vara att samhället utformas så att det ger förutsättningar för en ökad fysisk aktivitet hos hela befolkningen.

Målområdet ökad fysisk aktivitet berörs förutom av målet inom politikområdet folkhälsa även av mål och insatser inom andra politikområden. Målet för idrottspolitiken är att ge kvinnor och män möjligheter att motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge kvinnor och män positiva upplevelser av idrott som underhållning. Statsbidraget skall stödja verksamhet som bland annat bidrar till att utveckla flickors och pojkers intresse och benägenhet för motion och idrott samt göra det möjligt för alla människor att utöva idrott och motion. Statens bidrag skall också bidra till att väcka ett livslångt intresse för motion och därmed främja en god hälsa hos alla människor.

På motsvarande sätt syftar friluftspolitiken, och statens stöd till friluftorganisationer, att bidra till ökad fysisk aktivitet och god folkhälsa.

Särskilt viktiga målgrupper där idrottsrörelsen och friluftorganisationerna i stor utsträckning kan bidra till ökad fysisk aktivitet är invandrare, långtidssjukskrivna och funktionshindrade personer. Individerna har ett eget ansvar för att röra sig tillräckligt mycket för att må bra. Samtidigt är det enligt regeringens bedömning viktigt att klargöra att samhället har ansvar för att ge goda förutsättningar för fysisk aktivitet.

Stöd till lokala kooperativa utvecklingscentrum

Inom ramen för regeringens näringspolitiska insatser ges stöd till verksamheten hos Lokala kooperativa utvecklingscentrum (LKU). LKU:n finns i de flesta länen och arbetar med att främja etablering av kooperativ verksamhet och stimulera regionalt utvecklingsarbete med inriktning på företagande. Under 2005 har 35 miljoner kronor från anslaget 38:2 Näringslivsutveckling under utgiftsområde 24 Näringsliv avsatts för att främja kooperativt företagande.

Demokratipolitiken

Inför 2004 års val till Europaparlamentet genomfördes en särskild demokratisatsning. Satsningen bestod av två delar; en satsning i de sju storstadskommuner som tecknat lokala utvecklingsavtal med staten och en satsning riktad till förstagsångsväljare. Olika aktiviteter inom ramen för satsningen involverade föreningslivet.

Minoritetspolitik

För att öka minoriteternas inflytande hålls årligen samrådsmöten med företrädare för regeringen och minoriteternas organisationer och Sametinget. De nationella minoriteterna är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. Ekonomiskt bidrag fördelas även varje år till organisationer som företräder nationella minoriteter för att stärka deras möjligheter till inflytande.

7.6 Resultatredovisning

7.6.1 Resultat

Målet för folkrörelsepolitiken är att människor skall ha bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar.

För att nå målet krävs kunskap om dels vad det är som främjar respektive hindrar människors organisering, dels föreningslivets villkor och förutsättningar. Som tidigare nämnts är regeringens folkrörelsepolitik uppdelad i en sektorsorienterad och en sektorsövergripande del. Det är därför viktigt att det inom denna del av politiken – den sektorsövergripande – skaffas sådan kunskap som kan ge en samlad bild av bl.a. föreningslivets villkor, förutsättningar och behov. Hösten 2005 påbörjas en översyn av folk-

rörelsepolitiken. Översynen skall bl.a. behandla frågor om hur statistik och annan kunskapsbildning inom området kan stärkas.

Olika studier på området visar att det nordiska föreningslivet har en lång tradition som arena för en mångfald av aktiviteter, allt ifrån hobbyaktiviteter till opinionsbildning inom t.ex. politiska intresseområden. Genom en hög anslutningsgrad och stark demokratisk organisering skiljer sig föreningslivet i de nordiska länderna från andra länders.

Trenden är neråtgående när det gäller deltagande i de traditionella föreningarna. Nedgången av medlemsantalet är allmän och gäller nästan alla föreningar. Statistiska centralbyrån (SCB) har samtidigt funnit att trots svikande medlemsantal har människors engagemang inte minskat, vilket skulle kunna tyda på att man i stället till viss del väljer andra kanaler och andra organisationsformer för sitt engagemang. Enligt SCB:s rapport *Föreningslivet i Sverige (2003)* är dock så många som ca 90 procent av Sveriges befolkning med i någon förening.

En viktig förutsättning för att kunna bedriva föreningsverksamhet är att det är ekonomiskt möjligt. Därför ger staten och kommunerna ekonomiskt stöd till föreningslivet bl.a. i form av olika typer av bidrag. De statliga bidragen fördelas i huvudsak inom respektive sektor. Inom politikområde Folk rörelsepolitik finns bidrag till kvinnoorganisationerna, bidrag till allmänna samlingslokaler, stöd till idrotten och stöd till friluftorganisationerna.

När det gäller bidraget till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet uppgick det sammanlagda bidraget för 2004 till 3,4 miljoner kronor. Bidraget består av ett grundbidrag och ett rörligt bidrag. För budgetåret 2004 beviljades 18 kvinnoorganisationer grundbidrag och 16 av dessa även rörligt bidrag. De 18 organisationerna representerar sammanlagt ca 85 000 kvinnor. Kvinnoorganisationerna redogör vid ansökningsstillfället för den verksamhet som under året skett med stöd av det rörliga bidraget. Av redogörelserna framgår att kvinnoorganisationerna bedriver en mångfacetterad verksamhet med skilda inriktningar, skilda arbetsätt och under skilda förutsättningar. Stödet har bl.a. inneburit att fler kvinnoorganisationer under året kunnat utveckla kommunikationen med medlemmarna via IT. Detta gäller framför allt de mindre kvinnoorganisationerna.

Inom ramen för bidraget till allmänna samlingslokaler har Boverket under 2004 av 197 bidragsansökningar beviljat stöd för 87 projekt. Av dessa avsåg 25 projekt åtgärder för handikappanpassning med ett beviljat bidragsbelopp om totalt 2,5 miljoner kronor och 62 projekt avsåg köp, ny- och ombyggnad samt standardhöjande reparationer till ett bidragsbelopp om 21 miljoner kronor. Alla län förutom Uppsala och Örebro fick bidrag till minst ett projekt vardera. Flest projekt, 10 respektive 9, återfanns inom Västerbottens respektive Dalarnas län.

Ungdomsstyrelsen har fördelat bidrag till de samlingslokaläggande riksorganisationerna och deras samarbetskommitté. Av samlingslokalorganisationernas redogörelse framgår att de olika organisationerna gjort ett flertal insatser med unga som målgrupp.

När det gäller SamSam:s projekt om lokal samverkan kring allmänna samlingslokaler (se även avsnittet 7.5.1) så är det ännu inte möjligt att ange några resultat. En redovisning skall lämnas till Justitiedepartementet i juni 2006.

Idrottspolitiken

Allmänt

Målen för idrottspolitiken är att ge möjligheter för flickor och pojkar, kvinnor och män att motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge kvinnor och män positiva upplevelser av idrott som underhållning.

De övergripande syftena med statsbidraget är att stödja verksamhet som

- bidrar till att utveckla flickors och pojkars intresse och benägenhet för motion och idrott samt deras möjligheter att utöva inflytande över och ta ansvar för sitt idrottande,
- gör det möjligt för alla flickor och pojkar, kvinnor och män att utöva idrott och motion,
- syftar till att ge kvinnor och män lika förutsättningar att delta i idrottsverksamhet,
- främjar integration och god etik samt
- bidrar till att väcka ett livslångt intresse för motion och därmed främja en god hälsa hos alla människor.

Antalet medlemmar i åldern 7–70 år inom idrottsrörelsen uppskattas till 3,4 miljoner varav kvinnorna utgör 44 procent och männen 56 procent. 2,4 miljoner människor är aktiva medlemmar. Antalet elitidrottare uppskattas till ca 7 000 personer. Antalet ledare i åldern 7–70 år är 638 000 varav en tredjedel är kvinnor och två tredjedelar män.

Barn- och ungdomsverksamhet

Målet är att flickor och pojkar, unga kvinnor och unga män mellan 7 och 20 år får goda möjligheter att utöva gemensam idrottsverksamhet. Statens stöd till lokal barn- och ungdomsverksamhet inom idrotten fördelas av Riksidrottsförbundet och uppgick 2004 till 607 miljoner kronor. Stödet skapade förutsättningar för ca en miljon flickor och pojkar att delta i nära 6,3 miljoner sammankomster vilket är en minskning av antalet sammankomster med ca 3 procent sedan 2003. Aktivitetsstödet är detsamma som för 2003 och 198 miljoner kronor högre jämfört med 2002.

Antalet deltagartillfällen har varit i det närmaste konstant under senare år. De ca 57 miljoner deltagartillfällen fördelades 2003 mellan 39,8 procent flickor och 60,2 procent pojkar. 45,7 procent av deltagarna var i åldern 7–12 år, 37,6 procent 13–16 år samt 16,7 procent 17–20 år. I åldersgruppen 7–14 år tränar eller tävlar 67 procent av flickorna och 72 procent av pojkarna. I åldersgruppen 15–19 år är motsvarande siffror 36 respektive 54 procent. Pojkar med annan etnisk bakgrund deltar i högre grad i träning och tävling än pojkar i allmänhet. För flickor är förhållandet det omvända. Dessa relationer är i stort konstanta över åren.

Under Handslagets första år disponerade Riksidrottsförbundet 100 miljoner kronor av vilka 65 miljoner utgjorde stöd till föreningsaktiviteter och 18,5 miljoner stöd till speciella insatser. Under perioden 1 januari – 30 november 2004 beviljades 3 027 idrottsföreningar stöd till 4 841 olika projekt. Riksidrottsförbundet räknar med att de olika insatserna engagerade uppemot 370 000 flickor och pojkar i olika åldrar och tusentals ledare. Projektens fördelning under det första året inom Handslagets olika insatsområden blev följande: Öppna dörrarna för fler 35 procent, samverkan med skolan 27 procent, satsa på flickors idrottande 25 procent, hålla tillbaka avgifterna 9 procent och delta i kampen mot droger 4 procent. Utöver det har

medel inom området speciella insatser beviljats till projekt som har som syfte att nå grupper på lokal nivå med sämre möjligheter till idrottande och fysisk aktivitet, exempelvis asylsökande barn i flyktingförläggningar och flickor och pojkar med funktionshinder. Inom ramen för ovan nämnda område avsattes också medel för att förstärka stödet till investeringar i anläggningar, främst näridrottsplatser.

Parallellt med Handslagets första år har det tredje och sista året av Projekt Lokal idrottsutveckling (PLI) genomförts. Under 2004 fick 73 projekt stöd med sammanlagt 12 miljoner kronor. Totalt under de tre projektåren har 244 projekt fått sammanlagt 36 miljoner kronor där stödet har varierat mellan 10 000 och 600 000 kronor. Dessutom har distriktsförbunden fördelat stöd till ungdomsinitiativ på maximalt 10 000 kronor per initiativ. Idrottshögskolan har fått i uppgift att genomföra en utvärdering av ungdomsinitiativet, för att få svar på frågan vad som händer när ungdomar får chansen att utveckla sina egna projektidéer.

Gemensam administration

Målet är att idrottsverksamhet i hela landet skall främjas. Stödet till idrottens gemensamma administration under 2004 uppgick till 71 miljoner kronor. Det är en ökning med 6,3 miljoner kronor jämfört med 2003 och 11,3 miljoner kronor jämfört med 2002.

Riksidrottsförbundet (RF) medverkar på olika sätt till utveckling av svensk idrott. Under 2004 har 61,6 miljoner kronor fördelats till RF:s kansli och till projektverksamhet.

Stödet till svensk elitidrott samordnas genom Elitidrottsrådet, ett samarbetsorgan mellan RF, SOK och SISU Idrottsutbildarna. Stödet till specialidrottsförbundens elitutveckling består i huvudsak av träning, testning och rådgivning inom områdena idrottsfysiologi, idrottspsykologi och idrottsmedicin.

Distriktsförbunden (DF) företräder på regional nivå den samlade idrotten gentemot lands- ting, kommuner, myndigheter och andra organisationer. Av stödet till idrottens gemensamma administration går 25,4 miljoner kronor årligen till DF. Samverkan mellan RF och DF sker kring gemensamma övergripande frågor som det idrottspolitiska agerandet, samt aktuella saks- frågor och utvecklingsområden.

RF och DF har under det senaste året också samarbetat kring ett antal stora projekt,

exempelvis PLI, Unga ledare och Handslaget. I dessa projekt har DF haft uppgiften att både informera föreningarna om vilka möjligheter som finns och att fördela pengar, men också i vissa fall att bedriva egen verksamhet.

Centrala idrottsorganisationer

Målet är att stödja sådan idrottsverksamhet som främjar integration, jämställdhet, ökat deltagande av kvinnor och män i alla åldrar, god etik samt idrottsverksamhet som motverkar dopning, våld och diskriminering.

Under 2004 har 216,4 miljoner kronor betalats ut över statsbudgeten som bidrag till Riksidrottsförbundets medlemsförbund varav 3 miljoner kronor till Sveriges Olympiska Kommitté (SOK). Det är en ökning med 4 miljoner kronor sedan 2003 och med 29,3 miljoner kronor sedan 2002. Förbundens självfinansieringsgrad varierar från 95 procent till 18 procent. En översiktlig bedömning visar att ca 51 procent av förbundens resurser går till tävlingsidrott och ca 19 procent till breddverksamhet. Variationerna mellan förbunden är dock stora.

Inom specialidrottsförbunden är 40 procent av de aktiva medlemmarna kvinnor och 60 procent män. Motsvarande siffror för styrelse-representationen är 28 procent kvinnor och 72 procent män samt 16 respektive 84 procent för styrelseordföranden. Andelarna för kvinnor och män inom styrelserna är i stort oförändrade sedan 1997.

Den dominerande åldersgruppen inom specialidrottsförbundens styrelser är ledamöter i gruppen 46–60 år, 43 procent. Andelen ledamöter 30–45 år uppgår till 34 procent, äldre än 60 år till 14 procent samt yngre än 30 år till 9 procent. Skillnaderna i åldersgrupperna mellan kvinnor och män är stora. Av den äldsta åldersgruppen är endast 9 procent kvinnor och 91 procent män. I den yngsta åldersgruppen är 55 procent kvinnor och 45 procent män.

Insatser mot dopning

Målet är att aktivt motverka dopning inom idrotten. Statsbidraget 2004 uppgick till 20,9 miljoner kronor vilket var en ökning med 2,4 miljoner kronor sedan 2003 och 5,9 miljoner kronor sedan 2002.

Under 2004 har idrottens eget antidopningsarbete förstärkts och anpassats till den världsantidopningskod (WADC) som Sverige ställt sig bakom. Antalet provtagningar under 2004

uppgick till 4 041 tester inklusive blodprov och epo-analyser.

Idrottens forskning och utveckling

Målet är att stimulera forskning och utveckling inom idrottsområdet. Statsbidraget 2004 uppgick till 20 miljoner kronor vilket är oförändrat belopp jämfört med 2003 och 2002.

Sedan 2002 bedriver RF en egen forsknings- och utvecklingsverksamhet genom att lämna ut och finansiera forskningsuppdrag samt själva bedriva utvecklingsarbete och informations-spridning. Under 2004 har ett stort antal projekt utmynnat i färdiga rapporter. Därtill har RF fortsatt att publicera kunskapsöversikter över relevant forskning. RF har ett väletablerat samarbete med Idrottshögskolan i Stockholm och SOK på elitidrottsområdet rörande resurser för testning samt forskning och utveckling. Målet är att bidra till ökad kvalitet i de elitsatsningar som specialidrottsförbund, elitaktiva och elitföreningar gör. Detta kan ske genom ett samspel mellan forskning, utveckling och praktisk tillämpning samtidigt som miljön för forskning och utveckling av elitidrotten stärks.

Forskning och utbildning på idrottsområdet inom svenska universitet och högskolor ökar dels genom att en ständigt växande skara forskare inom allt fler ämnesdiscipliner intresserar sig för frågor med relevans för idrottens utveckling, dels i en ökning av idrottsrelaterade utbildningar och kurser. Centrum för idrottsforskning (CIF) har till huvuduppgift att initiera, stödja och informera om idrottsforskning och finansierades 2004 med sammanlagt 20 miljoner kronor över statsbudgeten. Resurserna har till största delen använts till att stödja idrottsrelaterade forskningsprojekt och tjänster. Under 2004 fördelades 20 miljoner kronor till 91 olika projekt samt för att finansiera 25 heltidsdoktorander och fyra forskarassistenter på halvtid. Projekten bedrivs inom områdena humanistisk och samhällsvetenskaplig idrottsforskning, biomekanisk, fysiologisk och medicinsk idrottsforskning samt idrottsskadeforskning. Av projekten genomfördes ca 23 procent av kvinnor och ca 77 procent av män.

RF har under året publicerat åtta rapporter som bland annat omfattat föräldrars syn på barnidrotten, varför ungdomar lämnar idrotten,

svenska folkets idrottsvanor samt kostnader för idrott.

Specialidrott inom gymnasieskolan

Målet är att elitidrottande flickor och pojkar skall ges möjlighet att kombinera idrottslig utveckling med studier vid riksrekryterande idrottslyceer (RIG). Syftet är vidare att erbjuda eleverna kvantitativt och kvalitativt bra träning i en positiv och stimulerande idrottsmiljö samt att förbereda eleverna för en framtida elitkarriär. Det statliga stödet 2004 uppgick till 38,8 miljoner kronor vilket var en ökning med 0,7 miljoner kronor sedan 2003 och 0,8 miljoner kronor sedan 2002.

RIG-verksamheten under perioden 2002–2005 omfattar 63 lyceer i 49 kommuner och representerar 36 idrotter. Ca 140 tränare och ca 1 300 elever är verksamma.

Insatser för idrottsledare

Målet är att fler kvinnor och män skall åta sig ledaruppdrag inom barn- och ungdomsidrotten.

Under de senaste tre åren har RF, genom ett uppdrag till SISU Idrottsutbildarna, drivit projektet Ledarfokus, med inriktning på att utveckla ledarskapet inom barn- och ungdomsidrotten. Projektet avslutades vid årsskiftet 2004/2005. SISU Idrottsutbildarnas distrikt har också under projektperioden utvecklat grundläggande ledarutbildningar som ett komplement till specialidrottsförbundens stegutbildningar. Stor vikt har lagts vid att stimulera till lokala utbildningar i föreningarna. I slutet av 2003 bildades RF:s ungdomsråd, bestående av tio unga representanter från specialidrottsförbunden och distrikten. Ungdomsrådet har under 2004 arbetat för att stärka och utveckla arbetet med ungdomsinflytande inom idrottsrörelsen.

Anläggningsstöd

Under 2004 har 154 föreningar fått sammanlagt drygt 11 miljoner kronor som bidrag för investeringar i sina idrottsanläggningar. Det är oförändrad nivå jämfört med tidigare år. I genomsnitt har 72 000 kronor betalats ut per ombyggnad vilket motsvarar ca 7 procent av den genomsnittliga investeringskostnaden.

7.6.2 Analys och slutsatser

Målet för folkrörelsepolitiken är att människor skall ha bästa möjliga förutsättningar att bilda

och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar. En stor del av insatserna inom detta område är därför inriktade på att inhämta kunskap om såväl den ideella sektorns förutsättningar, villkor och behov som vad det är som främjar respektive hindrar människors organisering. Denna kunskap kan sedan komma att ligga till grund för olika typer av åtgärder med syfte att bidra till goda förutsättningar för föreningslivet samt att stimulera människors organisering.

Regeringen bedömer att den samlade kunskapen om föreningslivet har ökat genom bl.a. de olika insatser som regeringen har initierat inom politikområdet, t.ex. inrättandet av ett forum för dialog mellan regeringen och föreningslivet – Folkrörelseforum. Därtill har den samordning som i dag sker av generella frågor om föreningslivet, bl.a. genom den interdepartementala arbetsgruppen om frågor rörande folkrörelsefrågor och social ekonomi, bidragit till en ökad kännedom om föreningslivet i stort. Detta framgår bl.a. av den inventering som arbetsgruppen gjort avseende dialog med föreningslivet inom olika politikområden. Det faktum att kunskapen har ökat på detta område innebär även ökade möjligheter när det gäller att nå det för folkrörelsepolitiken uppsatta målet.

När det gäller de bidrag som finansieras genom anslag inom politikområde Folkrörelsepolitik gör regeringen följande bedömning. Bidraget för kvinnors organisering har möjliggjort för olika organisationer att arbeta i syfte att stärka kvinnors möjligheter till egen organisering. Som redan angivits i avsnitt 7.5.1 har bidragssystemet setts över och en proposition med förslag om ett nytt bidragssystem kommer inom kort att presenteras. Regeringens bedömning är att det nya bidragssystemet på ett bättre sätt än tidigare skall kunna stödja kvinnors organisering.

Bidraget till allmänna samlingslokaler är enligt regeringen viktigt för att kunna tillgodose föreningslivets behov av lokaler för sin verksamhet och för att förverkliga centrala demokratiska mål i samhället. Liksom stödet till kvinnors organisering har stödet till allmänna samlingslokaler setts över av en särskild utredare. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Regeringen anser att idrottens andel av överskottet från AB Svenska Spel samt Handslagssatsningen har givit idrottsrörelsens

barn- och ungdomsverksamhet goda möjligheter att utvecklas vidare och även nå nya grupper av flickor och pojkar.

Resultat och analys avseende stödet till friluftspolitiken redovisas under avsnitt 7.5.1 och 7.10.4.

7.7 Bidrag till idrottsrörelsen från AB Svenska Spel

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 miljoner kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 400 miljoner kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 del av bolagets överskott 2005 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till ifrågakavande ändamål enligt de närmare anvisningar som kan komma att beslutas av regeringen.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 miljoner kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 400 miljoner kronor att fördelas till idrottsrörelsen enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen. En förutsättning för att 400 miljoner kronor tillförs idrotten är att idrottsrörelsen fortsätter och intensifierar sitt arbete för att nå nya grupper av främst barn och ungdomar, att hålla tillbaka avgifterna, att förbättra möjligheterna för flickors deltagande, att motverka droger samt att vidareutveckla samarbetet med skolorna.

Regeringen föreslår vidare att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels ordinarie bolagsstämma 2006 verkar för att bolagsstämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 del av bolagets överskott för verksamhetsåret 2005 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till ifrågakavande ändamål

enligt de närmare anvisningar som kan komma att beslutas av regeringen.

7.8 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen redovisade i juni 2004 sin rapport Offentlig förvaltning i privat regi – statsbidrag till idrottsrörelsen och folkbildningen (RIR 2004:15). Riksrevisionen ansåg bland annat att Riksidrottsförbundets myndighetsutövande förvaltningsuppgifter genom beslut av statsmakterna bör omfattas av tillämpliga delar av förvaltningslagen.

7.9 Politikens inriktning

Inledning

Den statliga folkrörelsepolitiken är uppdelad i två delar, en s.k. sektorsorienterad del och en mer generell och sektorsövergripande del.

Den sektorsorienterade folkrörelsepolitiken bedrivs i stort sett inom samtliga politikområden på statsbudgeten – såsom inom ungdoms-, kultur-, miljö- och näringspolitiken – och omfattar specifika frågor som rör olika typer av föreningar inom respektive sektor. Flera av dessa föreningar erhåller också statliga bidrag, bl.a. för sådan verksamhet som främjar de mål som är uppställda för respektive politikområde.

Den sektorsövergripande folkrörelsepolitiken behandlas inom detta politikområde och är inriktad på att dels stimulera och stödja människors organisering i föreningar och liknande sammanslutningar, dels bidra till goda förutsättningar för dessa föreningar att verka och bedriva verksamhet. Här hanteras generella frågor som rör alla typer av folkrörelser och ideella föreningar, såsom den statliga bidragsgivningen till föreningslivet.

Ett av syftena med den generella folkrörelsepolitiken är att skapa ett samlat synsätt och agerande från statens sida när det gäller såväl relationer till folkrörelser och föreningar av olika slag som villkor och förutsättningar för föreningslivets verksamhet.

Ett annat syfte är att synliggöra och lyfta fram den betydelse föreningslivet har för den demokratiska infrastrukturen i vårt samhälle. I regeringens skrivelse 2003/04:110 Demokrati-

politik framhålls den betydelse förverkligandet av de mänskliga rättigheterna har för demokratin och att dessa rättigheter stärks av en demokrati baserad på ett brett medborgerligt deltagande. Genom att delta och engagera sig kan medborgarna också reagera om en grundläggande rättighet ifrågasätts, hotas eller kränks.

Det är också i det demokratiska öppna samtalet som avvägningar mellan olika rättigheter bäst kan göras. Här spelar föreningslivet en viktig roll som mötesplats och arena för sådana och andra samtal och möten mellan människor.

Dessutom skapar och utvecklar föreningslivet särskilda förutsättningar för den representativa demokratin bl.a. genom att medlemmarna får träna sig i och blir vana vid att gemensamt argumentera, värdera och fatta beslut. Sektorn organiserar också en mångfald av politiska, ekonomiska och sociala intressen.

Ett mångfacetterat föreningsliv som ger medborgarna möjligheter till deltagande, inflytande och delaktighet utgör en bas för demokratin funktionssätt. Genom en aktiv folkrörelsepolitik vill regeringen således bidra till att utveckla och fördjupa demokratin samt främja de mänskliga rättigheterna.

Folkrörelsepolitiken har också betydelse för hur förutsättningarna för aktörerna inom den sociala ekonomin formas. Med social ekonomi avses organiserad verksamhet som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Sådan verksamhet bedrivs i första hand i föreningar, stiftelser och kooperativ. Verksamheterna har allmännyttan eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft. Frågor inom social ekonomi handlar huvudsakligen om närings- och sysselsättningspolitik. Detta rymms därför främst inom närings- och regionalpolitiken.

Samordning av folkrörelsepolitiken

Regeringen kommer under hösten 2005 att tillkalla en särskild utredare för att göra en översyn av den samlade folkrörelsepolitiken. Detta är den första samlade översynen sedan politikområdet inrättades. Utredaren kommer att se över den framtida folkrörelsepolitikens inriktning, omfattning och utformning. I uppdraget kommer bl.a. att ingå att föreslå åtgärder rörande bidragsgivning och annan finansiering av folkrörelsernas och det övriga föreningslivets verksamhet samt se över hur forskningen om

folkrörelserna och det övriga föreningslivet kan fortsätta att utvecklas.

Vidare kommer regeringen inom ramen för arbetsgruppen för frågor rörande folkrörelser och social ekonomi att fortsätta utveckla samordningen av folkrörelsepolitikens olika delar.

Villkor och förutsättningar

Regeringens arbete för att stärka villkoren och förutsättningarna för folkrörelserna fortsätter. Politiken är för närvarande till stora delar inriktad på att inhämta kunskap för att få ökad kännedom om och förståelse för den ideella sektorn. Detta mot bakgrund av förändringen av människors engagemang i nya rörelser samt att politikområdet är relativt nytt. Den kontinuerliga dialogen mellan föreningslivet och regeringen är en värdefull kunskapskälla. Som tidigare nämnts sker för närvarande en kartläggning av ideella föreningars rättsliga villkor. Med utgångspunkt i resultaten från denna kommer regeringen framöver att överväga ytterligare åtgärder inom området.

Bidragsgivning

Folkrörelsepolitiken omfattar även generella frågor kring bidrag till folkrörelser och föreningar. Med detta avses frågor som rör dels statliga bidragsprinciper och bidragssystem samt utvecklingen av dessa, dels uppföljning och utvärdering av olika typer av statsbidrag. I rapporten Bidrag till ideella organisationer (2004:17) redovisade Statskontoret i juni 2004 en kartläggning av föreningsbidrag, såväl statliga som kommunala bidrag. Statskontoret efterlyser i rapporten en vidare diskussion om statens förhållande till den ideella sektorn som inte bara berör bidragens utformning. Regeringen avser att låta dessa frågor beredas vidare i den utredning med uppdrag att göra en översyn av folkrörelsepolitiken som kommer att beslutas under hösten 2005.

Grundläggande värden för folkrörelsepolitiken är föreningarnas självständighet och oberoende, såväl gentemot den offentliga sektorn som gentemot det privata näringslivet. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att skattemedel används på ett ändamålsenligt sätt. En viktig uppgift inom denna del av folkrörelsepolitiken är att finna vägar för att kunna kombinera statens behov av kontroll med föreningarnas behov av integritet och självständighet.

Inom politikområdet lämnas bl.a. bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet och till allmänna samlingslokaler. Båda bidragssystemen har setts över. Ett nytt bidragssystem för kvinnors organisering kommer inom kort att presenteras i en proposition (se även avsnitt 7.10.3). Förslaget om ändringar i stödet till allmänna samlingslokaler har remitterats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Dialog

Regeringen anser att folkrörelser och övriga föreningslivet är betydelsefulla företrädare för olika grupper och intressen i samhället. Dessutom har de lokala föreningarna en stor betydelse för vitaliseringen och förnyelsen av det politiska systemet. Det är således viktigt med en kontinuerlig dialog mellan regeringen och föreningslivet. Regeringen betonar därför betydelsen av det forum, Folkrörelseforum, som inrättats för dialog mellan å ena sida företrädare för regeringen och dess förvaltningsmyndigheter och å andra sidan företrädare för föreningslivet och andra aktörer inom den sociala ekonomin. Under hösten 2005 planeras bl.a. ett seminarium om föreningsliv och integration.

Statistik och annan kunskapsbildning

En viktig uppgift inom politikområdet är att bidra till en ökad kunskap om föreningslivet och dess verksamheter. Det avser kunskap om dels föreningarnas och folkrörelsernas samhällsroll och betydelse för den demokratiska infrastrukturen, dels föreningslivets sammansättning, omfattning och verksamhetsinriktning. Regeringen avser att inom ramen för den tidigare nämnda översynen av folkrörelsepolitiken återkomma i frågan om behovet av mer statistik och annan kunskapsbildning kring folkrörelserna.

Idrottspolitiken

Målen för idrottspolitiken är att ge flickor och pojkar, kvinnor och män möjlighet att motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge kvinnor och män positiva upplevelser av idrott som underhållning.

En god folkhälsa är en betydelsefull komponent för välfärden i vårt samhälle. Det är viktigt att flickor och pojkar tidigt skaffar sig motionsvanor som varar hela livet. Vidare är det väsentligt att äldre människors och funktions-

hindrades behov av motion uppmärksammas. Det är hela samhällets ansvar och intresse att möjligheter skapas för människor att utöva motion och idrott regelbundet. Förutsättningar måste finnas för alla som så önskar att bedriva olika former av motion och idrott utifrån intresse och fysisk förmåga.

Staten, kommunerna och idrottsrörelsen måste tillsammans pröva nya former för att bryta den utveckling som innebär att många människor i olika åldrar inte motionerar i tillräcklig omfattning, vilket på sikt leder till sämre hälsa. Ett nära samarbete är här särskilt viktigt för att nå framgång i det lokala utvecklingsarbetet som bedrivs inom storstadspolitiken i utsatta stadsdelar. Regeringen anser vidare att det är av stor vikt att i samhällsplaneringen, i skolans arbete och i andra sammanhang uppmuntra och ge möjligheter till kvinnors och mäns motion och idrott.

Den svenska folkrörelseidrotten med dess många lokala föreningar, breda verksamhet och omfattande ideella engagemang har lagt grunden för idrottens utveckling i vårt land. För de flesta människor och för samhället i sin helhet är idrotten värdefull genom att skapa sunda motionsvanor, bidra till en god folkhälsa, demokratisk delaktighet samt vara en vardaglig mötesplats för personer med olika etnisk och kulturell bakgrund.

En fri och självständig idrottsrörelse bör därför fortsatt ges ett aktivt stöd till sådan verksamhet som ger flickor och pojkar möjligheter att idrotta, främjar bredd- och motionsidrott, värnar om god etik och ger lika möjligheter för kvinnor och män med olika social bakgrund och ekonomiska förutsättningar. Flickor måste ges lika möjligheter som pojkar att delta utifrån sina intressen och förutsättningar.

Underhållningsidrotten har sitt värde främst genom att den skapar förströelse och glädje för många idrottsintresserade människor i vårt land. Elitidrottsutövare är bra förebilder för många unga människor och kan därigenom inspirera dem till att börja idrotta. Regeringen avser att efter fortsatta samtal med företrädare för idrottsrörelsen och näringslivet ta ställning till en fortsatt satsning på svensk elitidrott och svensk handikappidrott efter 2005.

Regeringen avser att senare i år besluta att det skall tillsättas en utredning med uppgift att utvärdera effekterna av statens stöd till idrotten.

Inom Regeringskansliet pågår arbetet med att säkerställa att Sverige kan ratificera den nya globala konventionen mot dopning inom idrotten som förväntas antas av UNESCO:s generalkonferens i oktober 2005. Arbetet bedrivs i samarbete med RF. Målet är att Sverige senast i december 2005 skall kunna ratificera konventionen.

Friluftspolitiken

Att bevara goda förutsättningar för friluftslivet utgör en hörnsten i naturvårdspolitiken. Friluftspolitiken berör även andra utgifts- och politikområden, fr.a. utgiftsområde 20 om miljonaturvårdspolitik, men även politikområdet folkhälsa. I skrivelsen En samlad naturvårdspolitik som lämnades till riksdagen i mars 2002 (skr. 2001/02:173) bedömde regeringen att det är viktigt att skapa goda förutsättningar för friluftsliv och naturupplevelser. Vidare underströk regeringen att friluftslivet har stor betydelse för folkhälsan, bidrar till livskvalitet och ger en social dimension till naturvården.

Friluftsliv är en av de vanligaste formerna för fysisk aktivitet. Vidare visar forskning att närmiljön har en avgörande betydelse för om man är fysisk aktiv, vistas ute och bedriver friluftsliv. I en undersökning om människors syn på skogen som nyligen publicerades av Skogsstyrelsen uppger 80 procent av de tillfrågade att det är nödvändigt eller absolut nödvändigt för dem att komma ut i skog och mark. Det är mot bl.a. denna bakgrund som regeringen i såväl ovan nämnda skrivelse som i prop. 2002/03:35 Mål för folkhälsan understryker beröringspunkterna mellan naturvårds- och friluftspolitiken å ena sidan och folkhälsopolitiken å den andra, särskilt beträffande folkhälsomålet Ökad fysisk aktivitet. Kopplingen till arbetet för en hållbar utveckling klargörs också; dvs. friluftslivet har en stark koppling till den sociala dimensionen av hållbar utveckling.

Friluftorganisationernas verksamhet är mot denna bakgrund mycket värdefull för samhället. Precis som när det gäller idrotten har samhället ett ansvar för att skapa goda förutsättningar för friluftorganisationerna och deras verksamhet, inte minst när det gäller barn och ungdomar. Det underlag för Handlingsplan för kost och ökad fysisk aktivitet, som för närvarande är ute på

remiss, innehåller vissa förslag som rör friluftslivets roll i arbetet mot en god folkhälsa.

7.10 Budgetförslag

7.10.1 30:1 Stöd till idrotten

Tabell 7.3 Anslagsutveckling

2004	Utfall	445 793	Anslags-sparande	3 582
2005	Anslag	448 240 ¹	Utgifts-prognos	442 218
2006	Förslag	445 551		
2007	Beräknat	445 551		
2008	Beräknat	445 551		

¹Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Anslaget disponeras för stöd till idrotten huvudsakligen enligt förordningen (1999:1177) om statsbidrag till idrottsverksamhet för sådan verksamhet som avses i lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund.

Under anslaget disponerar regeringen medel för bl.a. bidrag för förberedelser till och svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics samt till en talangsatsning inom svensk idrott. Därutöver avser regeringen även fortsättningsvis att reservera medel till ett bidrag för ett riksidrottsmuseum.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget 2006 skall uppgå till 445 551 000 kronor. Anslaget minskas med 2 689 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

För 2007 och 2008 beräknas anslaget uppgå till 445 551 000 per år.

Tabell 7.4 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:1 Stöd till idrotten

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	448 240	448 240	448 240
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-2 689	-2 689	-2 689
Överföring till/från andra anslag	-	-	-
Övrigt	-	-	-
Förslag/beräknat anslag	445 551	445 551	445 551

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

7.10.2 30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Tabell 7.5 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall		Anslags-sparande	
2004	33 465			35 428
2005	Anslag	29 000 ¹	Utgifts-prognos	31 786
2006	Förslag	28 826		
2007	Beräknat	28 826		
2008	Beräknat	28 826		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Anslaget disponeras för statsbidrag för köp, ny- eller ombyggnad och standardhöjande reparationer av allmänna samlingslokaler samt för handikappanpassning som utförs utan samband med andra bidragsberättigande åtgärder enligt förordningen (1996:1593) om bidrag till allmänna samlingslokaler. Boverkets samlingslokal-delegation fördelar medel enligt förordningen.

Vidare finns inom anslaget medel till Ungdomsstyrelsen för fördelning av bidrag för informationsinsatser och utredningsarbete med inriktning på ungdomars nyttjande av samlingslokaler. Därtill finns medel som regeringen disponerar för utvecklingsarbete.

En särskild utredare har sett över stödet och i betänkandet Allmänna samlingslokaler – demokrati, kultur, utveckling (SOU 2003:118) lämnat förslag om förändringar av detta. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att anslaget 2006 skall uppgå till 28 826 000 kronor. Anslaget minskas med 174 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

För åren 2007 och 2008 beräknas anslaget uppgå till 28 826 000 kronor per år.

Tabell 7.6 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Tusental kronor			
	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	29 000	29 000	29 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-174	-174	-174
Överföring till/från andra anslag	-	-	-
Övrigt	-	-	-
Förslag/beräknat anslag	28 826	28 826	28 826

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

7.10.3 30:3 Bidrag för kvinnors organisering²

Tabell 7.7 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
År	Utfall		Anslags-sparande	
2004	3 432			0
2005	Anslag	3 432 ¹	Utgifts-prognos	3 385
2006	Förslag	28 911		
2007	Beräknat	30 411		
2008	Beräknat	31 411		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

Anslaget disponeras för bidrag för kvinnors organisering.

Bidragssystemet har setts över av en särskild utredare som i juni 2004 redovisade sitt uppdrag genom betänkandet Kvinnors organisering (SOU 2004:59). Utredningen har remissbehandlats och regeringen kommer inom kort

² Anslaget har tidigare benämnts 30:3 Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet.

att i en proposition föreslå att ett nytt bidragssystem inrättas.

Regeringens överväganden

I enlighet med vad som angivits i 2005 års ekonomiska vårproposition (prop. 2004/05:100, s. 25) föreslår regeringen att bidraget för kvinnors organisering skall öka.

Regeringen föreslår att anslaget 2006 skall uppgå till 28 911 000 kronor. Från och med 2006 tillförs anslaget 25 500 000 kronor. Samtidigt minskas anslaget med 21 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Anslaget får även användas för att finansiera administration rörande bidragshanteringen.

För 2007 och 2008 beräknas anslaget uppgå till 30 411 000 kronor respektive 31 411 000 kronor.

Tabell 7.8 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:3 Bidrag för kvinnors organisering

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	3 432	3 432	3 432
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	25 479	26 979	27 979
Överföring till/från andra anslag	-	-	-
Övrigt	-	-	-
Förslag/beräknat anslag	28 911	30 411	31 411

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

7.10.4 30:4 Stöd till friluftorganisationer

Tabell 7.9 Anslagsutveckling för 30:4 Stöd till friluftorganisationer

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Notering	Belopp
2004	Utfall	15 000	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	15 000 ¹	Utgifts-prognos	14 798
2006	Förslag	24 910		
2007	Beräknat	24 910		
2008	Beräknat	24 910		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/2005:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.¹

Anslaget disponeras för statsbidrag till friluftorganisationer. Från och med år 2004 fördelas dessa medel av det Friluftsråd som regeringen under år 2003 inrättat vid Naturvårdsverket. Ansökningar om bidrag prövas enligt förordningen (2003:133) om statsbidrag till friluftorganisationer.

Under 2005 har organisationsbidrag och verksamhetsbidrag lämnats till Friluftsrådet, Sveriges Sportfiske- och fiskevårdsförbund, Svenska Cykelsällskapet, Cykelfrämjandet, Sveriges Ornitologiska förening.

Endast organisationsbidrag har lämnats till FRISAM, Svenska Livräddningssällskapet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Båtunionen, Svenska Frisksportförbundet och Fältbiologerna. Endast verksamhetsbidrag har lämnats till Studieförbundet, Naturskyddsföreningen, Svenska Turistföreningen och Svenska Folkspportförbundet.

Regeringens överväganden

Friluftorganisationerna har en värdefull roll när det gäller att erbjuda barn och ungdom bra och meningsfulla aktiviteter, utifrån såväl miljö- som folkhälsoaspekter. Friluftslivet, och därmed friluftorganisationerna, har en viktig roll när det gäller det förebyggande arbetet för en god folkhälsa för såväl barn och ungdom som för vuxna. Vidare har dessa organisationer en roll att fylla i det breda arbetet för att nå miljömålen, inte minst det föreslagna nya miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv. För att förstärka friluftorganisationernas arbete överförs 10 miljoner kronor per år från utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård anslaget 34:3 *Åtgärder för biologisk mångfald* fr.o.m. 2006.

Anslaget minskas med 90 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- och investeringsändamål.

Regeringen föreslår att 24 910 000 kronor anvisas anslag 30:4 *Stöd till friluftorganisationer* för 2006. För 2007 beräknas anslaget till 24 910 000 kronor och för 2008 beräknas anslaget till 24 910 000 kronor.

Tabell 7.10 Härlledning av anslagsnivån 2006–2008, för 30:4 Stöd till friluftorganisationer

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	15 000	15 000	15 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-90	-90	-90
Överföring till/från andra anslag	10 000	10 000	10 000
Övrigt	-	-	-
Förslag/beräknat anslag	24 910	24 910	24 910

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

8 Politikområde 25 Utbildningspolitik under utgiftsområde 17

Samtliga anslag hör till politikområdet Utbildningspolitik. Verksamheten presenteras under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, avsnitt 6 Vuxnas lärande.

8.1 Budgetförslag

8.1.1 25:1 Bidrag till folkbildningen

Tabell 8.1 Anslagsutveckling för Bidrag till folkbildningen

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2004	Utfall	2 601 172		0
2005	Anslag	2 636 659 ¹		2 616 934
2006	Förslag	2 688 646		
2007	Beräknat	2 749 754 ²		
2008	Beräknat	2 823 998 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 2 687 932 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 687 932 tkr i 2006 års prisnivå.

Anslaget finansierar utgifter för statsbidrag till folkbildningen. Tilldelade medel utbetalas till Folkbildningsrådet (FBR) som ett samlat finansiellt stöd till folkbildningen. Enligt förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen lämnar Folkbildningsrådet statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund och finansierar också sin egen verksamhet och utgifter för folkbildningsnätet med tilldelade medel. Folkbildningsrådet beslutar vilka studieförbund och folkhögskolor som skall tilldelas statsbidrag samt fördelar tillgängliga medel till dem.

Anslaget finansierar även utgifter för Nordiska folkhögskolan i Genève.

Regeringens överväganden

Regeringen tog under 2004 emot tre dokument om folkbildningen:

- Folkbildning i brytningstid, En utvärdering av studieförbund och folkhögskolor (SOU 2004:30), även kallad SUFO 2,
- Vem får vara med? En belysning av folkbildningens relation till icke deltagare (SOU 2004:51) och
- Folkbildningens Framsyn, Folkbildningsrådets egen syn på sitt uppdrag och sin framtida roll.

Betänkandena har remissbehandlats. Dessutom har Riksrevisionen lämnat rapporten Offentlig förvaltning i privat regi (RiR 2004:15). Regeringen avser att ta ställning till dem i en proposition under 2006. Med anledning av detta föreslås endast marginella förändringar i verksamheten.

Som en följd av regeringens särskilda utbildningssatsning på folkhögskoleutbildningar i Gävleborgs län inom ramen för regeringens särskilda insatser för Södra Norrlandskusten ökas anslaget med 714 000 kronor under 2006.

Verksamheten undantas från den generella reduktionen med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag på 2 688 646 000 kronor för 2006.

Tabell 8.2 Härledning av anslagsnivån 2006–2008

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	2 635 231	2 635 231	2 635 231
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	52 701	114 523	188 767
Beslut	714	0	0
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 688 646	2 749 754	2 823 998

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

8.1.2 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen

Tabell 8.3 Anslagsutveckling för Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2004	Utfall	72 844		0
2005	Anslag	78 965 ¹	Utgifts-prognos	77 904
2006	Förslag	79 446		
2007	Beräknat	81 069 ²		
2008	Beräknat	82 886 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 79 446 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 79 446 tkr i 2006 års prisnivå.

Tabell 8.4 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2004	Prognos 2005	Förslag 2006	Beräknat 2007	Beräknat 2008–
Utestående åtaganden vid årets början	9 590	10 863	11 500		
Nya åtaganden	10 863	11 500	12 000		
Infriade åtaganden	9 590	10 863	11 500	12 000	0
Utestående åtaganden vid årets slut	10 863	11 500	12 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	11 000	11 500	12 000		

Anslaget finansierar utgifter för vissa handikappåtgärder inom folkbildningen enligt förordningen (2002:794) med instruktion för Statens institut för särskilt utbildningsstöd. Målet för denna verksamhet är att förbättra förutsättningarna för utbildning och studier för personer med funktionshinder.

Vidare finansierar anslaget utgifter för statsbidrag till folkhögskoleförlagd teckenspråkstolkutbildning och teckenspråkläro-utbildning enligt förordningen (1993:920) om Tolks- och översättarinstitutet. Anslaget finansierar också utgifter för administration, utvärdering och utveckling av denna verksamhet.

Även utgifter för bidrag och administrationskostnader till Synskadades riksförbund för teknisk anpassning av studiematerial för synskadade och dövblinda finansieras från anslaget.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 12 000 000 kronor 2007.

Regeringens överväganden

Antalet funktionshindrade inom folkbildningen och därmed medelsbehovet förväntas även 2006 ligga på ungefär samma nivå som tidigare år. Anslaget minskas med 474 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag på 79 446 000 kronor för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 81 069 000 kronor respektive 82 886 000 kronor.

Tabell 8.5 Härledning av anslagsnivån 2006–2008

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	78 965	78 965	78 965
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	955	2 588	4 416
Beslut	-474	-484	-495
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	79 446	81 069	82 886

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

8.1.3 25:3 Bidrag till kontakttolktutbildning

Tabell 8.6 Anslagsutveckling för Bidrag till kontakttolktutbildning

Tusental kronor

År	Utfall	12 561	Anslags-sparande	0
2004	Utfall	12 561	Anslags-sparande	0
2005	Anslag	14 209 ¹	Utgifts-prognos	14 042
2006	Förslag	14 529		
2007	Beräknat	15 663 ²		
2008	Beräknat	15 799 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar 15 462 tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar 15 397 tkr i 2006 års prisnivå.

Anslaget får belastas med utgifter enligt förordningen (1991:976) om statsbidrag till kontakttolktutbildning samt för administrativa utgifter för verksamheten. Vidare får medlen användas i begränsad omfattning för utvecklingsinsatser.

Regeringens överväganden

Behovet av kontakttolkar bedöms öka kraftigt under 2006 med anledning av regeringens proposition Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden (prop. 2004/05:170). Anslaget ökas med 4,2 miljoner kronor 2006 och med 5 miljoner kronor därefter av detta skäl. Beloppen är beräknade med utgångspunkt i betänkandet Tolktutbildning – nya former för nya krav (SOU 2005:37) från Utredningen om kontakttolkar (U 2004:05). Betänkandet remissbehandlas för närvarande. Regeringen avser att senare ta ställning till utredningens förslag.

Anslaget minskas med 61 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att riksdagen anvisar ett ramanslag på 14 529 000 kronor för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 15 663 000 kronor respektive 15 799 000 kronor.

Tabell 8.7 Härledning av anslagsnivån 2006–2008

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	10 104	10 104	10 104
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	286	421	558
Beslut	4 139	5 138	5 138
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	14 529	15 663	15 799

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

9 Politikområde 26 Forskningspolitik under utgiftsområde 17

9.1 Budgetförslag

9.1.1 26:1 Statens ljud- och bildarkiv

Tabell 9.1 Anslagsutveckling för Statens ljud- och bildarkiv

Tusental kronor

2004	Utfall	42 532	Anslags- sparande	5
2005	Anslag	40 664 ¹	Utgifts- prognos	40 123
2006	Förslag	56 236		
2007	Beräknat	57 186 ²		
2008	Beräknat	47 885 ³		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2005 års ekonomiska vårproposition (bet. 2004/05:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2006.

² Motsvarar x tkr i 2006 års prisnivå.

³ Motsvarar x tkr i 2006 års prisnivå.

Statens ljud- och bildarkiv (SLBA) har till uppgift att samla in, bevara och tillhandahålla den del av medieutbudet i Sverige som offentliggörs i form av ljud och rörliga bilder. Verksamheten baseras huvudsakligen på lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument. Målet med verksamheten är att förbättra informationsförsörjningen inom forskningen och öka tillgängligheten till svenskt ljud och rörliga bilder.

Regeringens överväganden

SLBA har förvärvat stora bestånd under de drygt 25 år som myndigheten verkat. Den mycket snabba tekniska utvecklingen på medieområdet förändrar även förutsättningarna för myndighetens verksamhet i grunden. SLBA bedriver ett aktivt utvecklingsarbete för att möta den nya tekniken. Det rör sig bl.a. om insatser för digitala leveranser av material, möjliggöra egen insamling av material samt överföring av analogt material till digital form, s.k. migrering.

Det är viktigt att myndigheten ges förutsättningar att fortsatt utföra sitt uppdrag med god måluppfyllelse.

I enlighet med regeringens bedömning i propositionen Forskning för ett bättre liv (prop. 2004/05:80, bet. 2004/05:UbU15, rskr. 2004/05:289) föreslås anslaget tillföras 5 miljoner kronor 2006 för att möta den tekniska utvecklingen. För 2006 föreslås myndigheten tillföras en tillfällig resursförstärkning på 10 miljoner för överföring av insamlat material från public service-sändningar till ny teknik. Även för 2007 beräknas 10 miljoner kronor tillföras som en tillfällig resursförstärkning. Medlen har tidigare redovisats under anslaget 26:11 *Särskilda utgifter för forskningsändamål*.

Anslaget minskas med 244 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- och investeringsändamål.

Tabell 9.2 Härledning av anslagsnivån 2006–2008

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005 ¹	40 664	40 664	40 664
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	816	1 517	2 296
Beslut	14 756	15 005	4 926
Överföring till/från andra anslag	0	0	0
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	56 236	57 186	47 885

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2004 (bet. 2004/05:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 56 236 000 kronor anvisas under anslaget 26:1 *Statens ljud- och bildarkiv* för 2006. För 2007 och 2008 beräknas anslaget till 57 186 000 kronor respektive 47 885 000 kronor.

10 Politikområde 2 Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17

10.1 Budgetförslag

10.1.1 2:1 Lotteriinspektionen

Tabell 10.1 Anslagsutveckling 2:1 Lotteriinspektionen

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2004	Utfall	37 881	6 172	
2005	Anslag	42 212		41 645
2006	Förslag	42 839		
2007	Beräknat	43 553 ¹		
2008	Beräknat	44 343 ¹		

¹ Motsvarar 42 839 tkr i 2006 års prisnivå.

Lotteriinspektionen (LI) är central förvaltningsmyndighet på spel- och lotteriområdet. LI:s verksamhet är anslagsfinansierad.

Tabell 10.2 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

	Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2004		31 301	97	38 759	-7 361
Prognos 2005		31 500	95	41 959	-10 364
Budget 2006		32 000	95	41 899	-9 804

Verksamhetens kostnader täcks endast delvis med avgifter. Drygt 31 miljoner kronor redovisas mot särskild inkomsttitel (2536) enligt prognosen för 2005. Målet är emellertid att det skall råda balans mellan intäkter och kostnader. Lotteriinspektionen har redovisat ett förslag till författningsändringar i syfte att uppnå full kostnadstäckning för myndighetens verksamhet

genom avgifter. Förslaget, som bereds i Regeringskansliet, kan komma att resultera i förändringar i denna del.

Mot bakgrund av utvecklingen på spelmarknaden, som bl.a. kännetecknas av ökad internationell konkurrens, har regeringen tillsatt en utredning, se Utgiftsområde 2, avsnitt 17.

Regeringens överväganden

Tabell 10.3 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 2:1 Lotteriinspektionen

Tusental kronor

	2006	2007	2008
Anvisat 2005	42 212	42 212	42 212
Förändring till följd av:			
Pris- och löneomräkning ¹	880	1 598	2 393
Beslut	-253	-257	-262
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	42 839	43 553	44 343

¹ Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2005 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskar med 253 000 kronor fr.o.m. 2006 till följd av en generell reduktion med 0,6 procent av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål. Regeringen föreslår att anslaget för 2006 uppgår till 42 839 000 kronor. För 2007 och 2008 har anslaget beräknats till 43 553 000 kronor resp. 44 343 000 kronor.